

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

KADINA YÖNELİK

ŞİDDETLE MÜCADELE

IV. ULUSAL EYLEM PLANI

2021-2025

**T.C. AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI**

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

IV. ULUSAL EYLEM PLANI (2021-2025)

KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANKARA, 2021

SUNUŞ

Günümüzün en yaygın insan hakları ihlallerinden biri olan kadına yönelik şiddet; kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik zarar veya ıstırapla sonuçlanan ya da sonuçlanması muhtemel bir ayrımcılık biçimi olarak ülkelerin öncelikli çözmesi gereken sorunlardandır. Kadına yönelik şiddet; kadınların onuruna, bedensel ve ruhsal bütünlüğüne ailelere, toplumlara ve gelecek nesillere ciddi anlamda zarar veren bir olgudur.

Küresel bir sorun olan kadına yönelik şiddetle; yasal düzenlemeler, önleme, koruma ve kovuşturma alanlarında özellikle ihtisaslaşma ve uzmanlaşma, merkezi ve yerel düzeyde kurumlar arası koordinasyon ve işbirliği ile kamu politikalarının belirlenmesi çerçevesinde yürüttüğümüz mücadeleyi kararlılıkla sürdürmeyi hedefliyoruz.

Çok yönlü, bütüncül ve disiplinler arası bir yaklaşımla yürüttüğümüz mücadelenin önemli bir göstergesi şüphesiz ulusal eylem planlarıdır. İlki 2007 yılında yürürlüğe giren Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planları ile kadına yönelik şiddetle mücadelede benimsediğimiz kamu politikalarının temellerini ortaya koyuyoruz.

Bu çerçevede 2021-2025 yıllarını kapsayacak Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı'nı kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının, sosyal tarafların, üniversitelerin, medyanın ve uluslararası kuruluşların temsilcileri ile akademisyenlerin katkı ve katılımlarını alarak hazırladık.

Önümüzdeki beş yıl boyunca, kadına yönelik şiddetin her biçimiyle mücadelede, mevzuatı etkin uygulamayı, önleme ve erken müdahaleyi hizmetlerimizin sunumunda temel yaklaşım haline getirmeyi, merkezi ve yerel düzeyde erişilebilir hizmet sunumunu iyileştirmeyi, çocuk yaştan itibaren şiddete yol açan tutumları ve davranış kalıplarını dönüştürmeyi, şiddet mağdurunu güçlendirmeyi, şiddet uygulayanı rehabilite etmeyi, politikaları değerlendirme ve belirleme imkanı sunacak araştırma ve idari kayıtları temin etmeyi belli başlı stratejiler olarak belirledik.

İnanıyorum ki şiddetle mücadele kapsamında; rolü, fikri ve sorumluluğu olan tüm tarafların katkılarıyla belirlediğimiz yeni yol haritamız şiddetsiz bir toplum inşasında bizlere güç katacaktır.

Derya YANIK

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	3
TANIMLAR	6
KISALTMALAR	7
KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE	11
1. GENEL BİR BAKIŞ	12
2. KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN SINIFLANDIRILMASI	15
2.1. Fiziksel Şiddet	15
2.2. Cinsel Şiddet	15
2.3. Psikolojik Şiddet	15
2.4. Ekonomik Şiddet	15
2.5. Tek Taraflı Israrlı Takip	16
2.6. Siber Şiddet	16
3. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE KADINA YÖNELİK ŞİDDET İSTATİSTİKLERİ	17
3.1. Dünyada Durum	17
3.2. Türkiye'de Durum	23
3.2.1. Araştırma Temelli Veriler	24
3.2.2. İdari Kayıt Verileri	28

4. KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE ULUSLARARASI VE ULUSAL GELİŞMELER	31
4.1.Uluslararası Gelişmeler	31
4.2. Ulusal Gelişmeler	33
4.2.1. Yasal Gelişmeler	33
4.2.2. Plan ve Programlar	34
4.2.3. Tematik Strateji ve Politika Belgeleri	35

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANLARI	39
1. Yasal Dayanak	40
2. Geçmiş Eylem Planları	40
3. IV. Ulusal Eylem Planı Hazırlık Süreci	40
4. IV. Ulusal Eylem Planının Yapısı	40

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE IV. ULUSAL EYLEM PLANI (2021-2025)	43
AMAÇ	44
HEDEFLER	47
1. ADALETE ERİŞİM VE MEVZUAT	48
2. POLİTİKA VE KOORDİNASYON	67
3. KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ HİZMETLER	93
4. TOPLUMSAL FARKINDALIK	137
5. VERİ VE İSTATİSTİK	183

UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME	205
--	------------

KAYNAKÇA	210
-----------------	------------

TANIMLAR

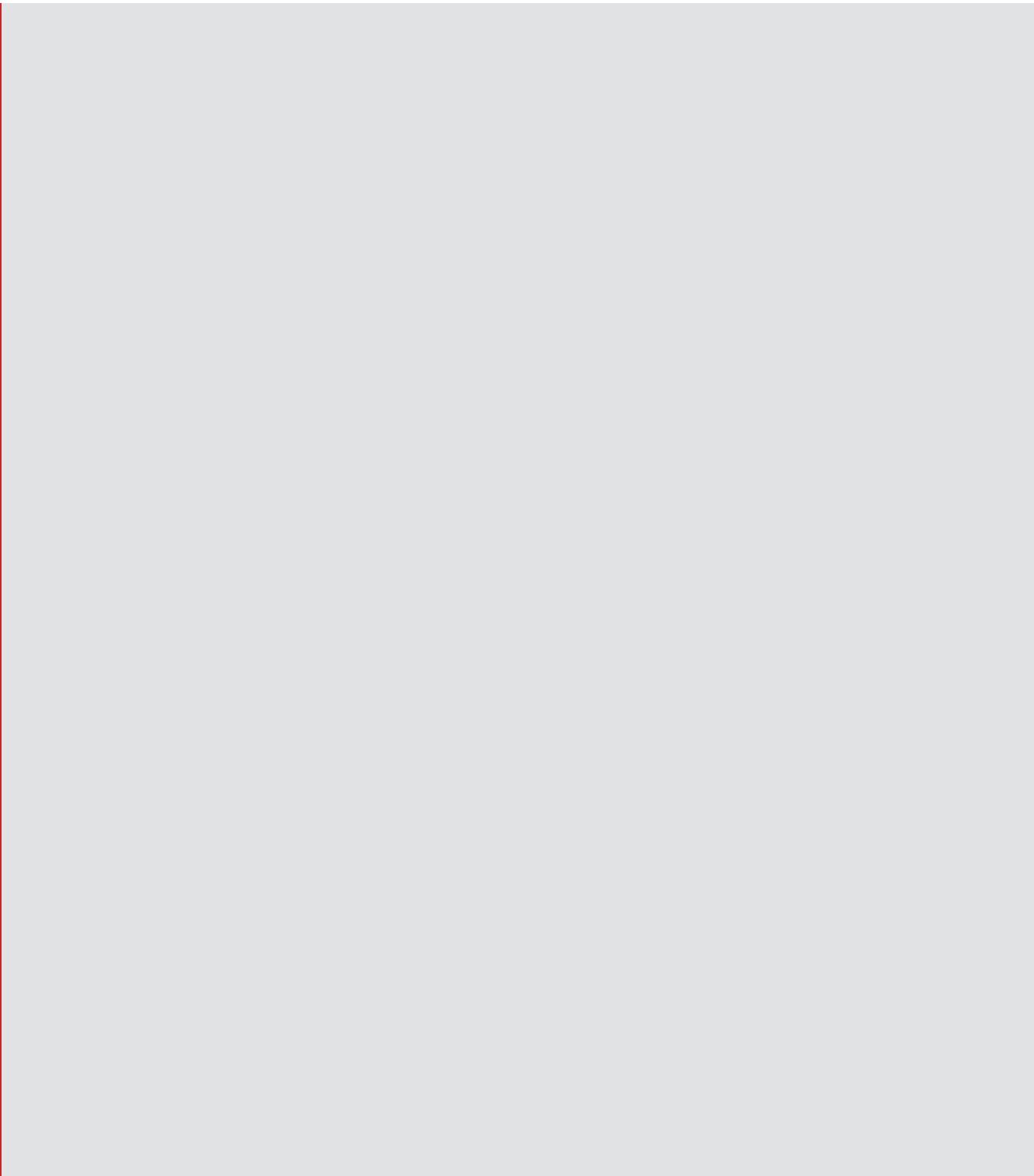
Çocuk	Daha erken yaşta ergin olsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişi.
Engelli	Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duyuşal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit koşullarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre koşullarından etkilenen birey.
Erişilebilirlik	Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olması.
Ev içi şiddet	Şiddet mağduru ve şiddet uygulayanla aynı haneyi paylaşmasa da aile veya hanede ya da aile mensubu sayılan diğer kişiler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddeti.
İlgili Kurum(lar)	Eylem Planı doğrultusunda işbirliği içinde yapılacak faaliyetlerin kendi sorumluluk alanına giren kısmını yürüten kurum/kuruluş.
Kadına yönelik şiddet	İster kamu hayatında ister özel hayatta meydana gelsin baskı veya rastgele özgürlüğünü engelleme de dâhil kadınların fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik zararı veya ızdırabı ile sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel olan tüm eylemler.
Mülteci	Ülkesinde ırk, din, sosyal konum, siyasal düşünce ya da ulusal kimliği nedeniyle kendisini baskı altında hissederek ülkesini terk edip, başka bir ülkeye sığınma talebinde bulunan ve bu talebi o ülke tarafından 'kabul' edilen kişi.
Sorumlu Kurum(lar)	Eylem Planı doğrultusunda yapılacak faaliyeti bizzat yürütecek olan kurum/ kuruluşlar.
Şiddet	Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfî engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranış.

KISALTMALAR

6284 s. Kn	6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
AB	Avrupa Birliği
ASHB	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AK	Avrupa Konseyi
AKPM	Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi
ATHGM	Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü
BM	Birleşmiş Milletler
CEDAW	Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi
CEDAW Komitesi	Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi
ÇHGM	Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
CMK	Ceza Muhakemesi Kanunu
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
EGM	Emniyet Genel Müdürlüğü
EIGE	Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü

EUROSTAT	Avrupa İstatistik Ofisi
EYHGM	Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü
FRA	Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı
HSK	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
JGK	Jandarma Genel Komutanlığı
KADES	Kadın Destek Sistemi
KEFEK	Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu
KSK	Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KSGM	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SHM	Sosyal Hizmet Merkezi
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
SYDV	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları
SYGM	Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü
ŞÖNİM	Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi
TBB	Türkiye Barolar Birliği

TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCK	Türk Ceza Kanunu
TİHEK	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
TMK	Türk Medeni Kanunu
TRT	Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UN DESA	Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNFPA	Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu
UNHCR	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
UNSTATS	Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü
UNODC	Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi
UN WOMEN	Birleşmiş Milletler Kadın Birimi
UYAP	Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
YÖK	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

GENEL BİR BAKIŞ

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN SINIFLANDIRILMASI

Fiziksel Şiddet
Cinsel Şiddet
Psikolojik Şiddet
Ekonomik Şiddet
Tek Taraflı Israrlı Takip
Siber Şiddet

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE KADINA YÖNELİK ŞİDDET İSTATİSTİKLERİ

Dünyada Durum
Türkiye'de Durum

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE ULUSLARARASI VE ULUSAL GELİŞMELER

Uluslararası Gelişmeler
Ulusal Gelişmeler

1. GENEL BİR BAKIŞ

Bir insan hakkı ihlali, halk sağlığı sorunu, ayrımcılık biçimi ve topyekûn mücadeleyi gerektiren küresel bir sorun olarak kabul edilen kadına yönelik şiddet; kültürel, ekonomik, coğrafi sınır tanımaksızın tüm dünyada varlığını sürdürmektedir ve günümüzde ulaştığı boyutlarla uluslararası ve ulusal düzeyde önemli bir gündem haline gelmiştir.

Kadına yönelik şiddet, şiddet mağdurunun temel haklarının varlığını hiçe saymakta; kişinin insan olmaktan kaynaklanan imkanlardan yararlanarak kendini geliştirmesinin önüne geçmekte; insanın değerine ve onuruna yaraşır bir hayat sürme hakkına zarar vermektedir. Bu ihlal biçiminin varlığı yalnızca mağdurları değil, bu bireylerin ailelerini ve nihayetinde toplumu olumsuz etkilemektedir.

Göçmen kadınlar, çatışma bölgelerinde yaşayan kadınlar, engelli kadınlar gibi belirli grupların çoklu dezavantajlı durumda olmalarından dolayı şiddete maruz kalma tehlikesine daha açıktır.

Kadına yönelik şiddeti doğuran etkenler kadınlar ve erkekler arasındaki sosyal, politik ve ekonomik gücün dengesiz dağılımı diğer bir ifadeyle kadınların toplumdaki eşit olmayan statülerinden kaynaklanmakta olup, çoklu ve karmaşık bir yapıya sahiptir.

Kadına yönelik şiddetin olumsuz sonuçları çok katmanlıdır. Kadına yönelik şiddet her şeyden önce kadının fiziksel, psikolojik, ekonomik ya da cinsel yönden zarar görmesi ile sonuçlanır. Aynı zamanda da kadının yaşama, kendini güvende hissetme, eğitim, iş ve sosyal hayata katılma gibi haklarını ve yaşam aktivitelerini elinden alır. Bu nedenle şiddetin ortadan kaldırılması kapsamlı ve eşgüdümlü politikaları gerektirmektedir.

Kadınların yaşadıkları şiddetin görünür kılınması için harcanan yoğun çabaların sonucunda, kadına yönelik şiddetin, ayrımcılık temelli bir insan hakkı ihlali olduğu kabul edilerek; araştırma, hizmet sunma, yasal düzenlemeler çerçevesinde bu sorunun önlenmesine yönelik çeşitli çalışmalar yürütülmeye başlanmıştır.

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesiyle ilgilenen uluslararası kuruluşlarca uzunca bir süre gündem dışında bırakılmış olan kadına yönelik şiddet olgusu, 1980'li yıllarla birlikte dikkat çekmeye başlamıştır. 1990'lı yıllarda ise şiddetle mücadeleye yönelik çalışmalar ivme kazanmıştır. Bu yıllar, kadına yönelik şiddetin bir insan hakları sorunu olduğunun kabul edildiği yıllardır.

Bu çerçevede, kadınların insan hakları belgesi olarak da ifade edilen, 1979 yılında hazırlanan ve 1981 yılında yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler (BM) Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) somut olarak kadına yönelik şiddetten söz etmemekle birlikte, hukuksal açıdan şiddete karşı yürütülen mücadeleye oldukça önemli katkı sağlamıştır. Sözleşmenin imzalanmasının ardından geçen sürede edinilen tecrübeler, kadınların uğradıkları ayrımcılığın hem sebebi hem de sonucu olan kadına yönelik şiddetin, arzu edilen eşitliğin önündeki en ciddi engellerden biri olduğu, 1991 yılında BM Ekonomik ve Sosyal Haklar Komisyonu ve Kadının Statüsü Komisyonu (KSK)'nda da tespit edilmiştir.

1992 yılında CEDAW Komitesi "Kadınlara Karşı Şiddet" konulu 19 sayılı Genel Tavsiye Kararıyla¹ cinsiyete dayalı şiddeti "*kadınların erkeklerle eşit temelde hak ve özgürlüklerden yararlanma becerisini ciddi şekilde kısıtlayan bir ayrımcılık şekli*" olarak tanımlamış ve kabul etmiştir. CEDAW 19 Sayılı Genel Tavsiye

¹ CEDAW Komitesi, (1992), "Kadınlara Karşı Şiddet" konulu 19 sayılı Genel Tavsiye Kararı.. [https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/belge/uluslararasi_belgeler/ayrimcilik/CEDAW/tavsiye_kararlari/CEDAW%20Komitesi%20Tavsiye%20Kararlar%C4%B1_\[1-29\].pdf](https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/belge/uluslararasi_belgeler/ayrimcilik/CEDAW/tavsiye_kararlari/CEDAW%20Komitesi%20Tavsiye%20Kararlar%C4%B1_[1-29].pdf) [Erişim Tarihi: 30.10.2020]

Kararı'nda, devletlerin kadınlara yönelik şiddet ile mücadele ederken "kadınların bütünlüğüne ve onuruna saygı" ilkesini gözetmesine ilişkin vurgu önemlidir.

Söz konusu Karar'da "kadınlarda fiziksel, zihinsel ya da cinsel yönden zarar veya acıya neden olan davranışlar, bu davranışlara ilişkin tehditleri, zorlamayı ve özgürlüklerin kaybedilmesine neden olan diğer davranışlar" olarak somutlaşan kadına yönelik şiddet "bir kadının sırf kadın olması nedeniyle maruz kaldığı veya kadınları orantısız şekilde etkileyen şiddet" şeklinde tanımlanmıştır.

BM Genel Kurulu'nda 1993 yılında "Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi" kabul edilerek yayınlanmıştır. Bildiri incelendiğinde, çoklu dezavantajlı gruba mensup olan ve şiddete karşı daha savunmasız olan kadın gruplarına duyarlı şekilde hazırlandığı da dikkat çekmektedir.²

1995 yılında Pekin Bildirgesi ve Eylem Platformu, mücadele ruhuyla uyumlu biçimde, kadınlara karşı şiddetin ortadan kaldırılmasını stratejik bir hedef olarak belirlemiştir.

Günümüzde kadına yönelik şiddet kavramı; aile içi şiddet, cinsiyet temelli şiddet gibi çeşitli kavramlar ile ifade edilmektedir. Aile içi şiddet, kadınların yanı sıra çocuklar, erkekler ve yaşlılar gibi diğer mağdurları da kapsayan, görmezden gelineme-

yecek kadar fazla sayıda aileyi etkileyen bir olgudur. Kadına yönelik aile içi şiddetin en önemli sonuçlarından biri, şiddetin kadınların fiziksel ve ruhsal sağlığını doğrudan ve dolaylı yollarla olumsuz etkilemesidir. Fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalınması sonucu oluşan yaralanmalar, şiddetin kadın sağlığına doğrudan etkisini göstermektedir. Bununla birlikte, yaşamlarının herhangi bir döneminde şiddete maruz kalmış kadınların yaşadıkları bazı genel ve ruhsal sağlık sorunları şiddetin sağlık üzerinde dolaylı etkilerinin de olabildiğini göstermektedir.

Kadına yönelik şiddet, buna maruz kalan kadınları olumsuz etkilediği gibi, bu kadınların çocuklarını da olumsuz etkilemektedir. Çocuklara yönelik aile içi şiddetin oldukça yaygın bir sorun olmasının yanı sıra, yapılan araştırmalar³ kadınlara yönelik aile içi şiddetle çocukların fiziksel istismarı arasındaki bağlantıyı ve aile içi şiddete tanık olmanın çocuklarda yol açtığı travmayı ortaya koymaktadır.

Yine araştırmalar şiddetin kuşaklar arası aktarımını da şiddetin önemli sonuçlarından biri olarak ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, aile içinde annenin şiddete maruz kalmasının, kadınların ve erkeklerin ilerideki yaşamlarında şiddeti normalleştirmelerinde etkisi olduğu bilinmektedir. Araştırma sonuçlarına⁴ göre kadınların annelerinin şiddete maruz kalmaları ile

² Bildirgede azınlık gruplara dahil olan kadınlar, yerli kadınlar, mülteci kadınlar, göçmen kadınlar, kırsal bölgelerde veya uygarlığa uzak topluluklarda yaşayan kadınlar, bakıma muhtaç kadınlar, ceza veya tutukevlerindeki kadınlar, kız çocukları, engelli kadınlar, yaşlı kadınlar ve silahlı çatışma bölgelerinde bulunan kadınlar gibi farklı kadın gruplarının şiddete karşı savunmasız oldukları özel olarak vurgulanmıştır.

³ Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (2014)'nin sonuçlarında okul çağında en az bir çocuğu olan kadınlara çocukların bazı davranış sorunları gösterip göstermedikleri sorulmuştur. Sonuçlar, söz edilen davranış sonuçlarının annesi şiddete maruz kalmış çocuklarda belirgin şekilde fazla olduğunu göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre: annesi şiddete maruz kalmamış çocuklarda sık sık kâbus görme %18, yatağını ıslatma %22, çekingen/içine kapanık olma %42, anneye/diğer çocuklara karşı saldırgan olma %17, hırçınlaşarak ağlama %35 oranında görülmekte iken; annesi şiddete maruz kalmış çocuklarda sık sık kâbus görme %33, yatağını ıslatma %38, çekingen/içine kapanık olma %53, anneye/diğer çocuklara karşı saldırgan olma %31, hırçınlaşarak ağlama %52 oranında görülmektedir.

⁴ Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (2014)'nin sonuçlarına göre annesi fiziksel şiddete maruz kalmamış kadınlarda şiddete maruz kalma oranı Türkiye geneli için %28 iken; annesi şiddete maruz kalmış kadınlarda oran %51'e çıkmaktadır. Diğer yandan benzer bir ilişki erkeklerin annelerinin fiziksel şiddete maruz kalmaları ile erkeklerin şiddet uygulamaları arasında da görülmektedir. Annesi fiziksel şiddete maruz kalmamış

kendilerinin şiddete maruz kalmaları arasında pozitif bir ilişki vardır.

Aile içi şiddetin yaşlıların istismarı ve erkeklere yönelik şiddet gibi diğer biçimlerine ilişkin güvenilir veriler ise görece daha azdır.

Diğer yandan, kadına yönelik şiddetin maliyeti⁵, toplum üzerine yüklenen yüklerin diğer bir yönünü oluşturmaktadır. Bununla birlikte ekonomiye yönelik maliyetleri hesaplanabilir⁶ ve dikkate değerdir.⁷

erkeklerden kendi eşine fiziksel şiddet uygulayanların oranı Türkiye geneli için %23 iken; annesi fiziksel şiddete maruz kalan erkeklerin kendi eşlerine fiziksel şiddet uygulama oranı %51'e çıkmaktadır.

⁵ Yapılan analizler, kadına yönelik şiddetin maliyetini dört kategoride ele almaktadır. Birinci kategori, mağdurlara ve bunların çocuklarına verilen hizmetler (sağlık hizmetleri, barınma, acil telefon hatları maliyeti, psikolojik, sosyal, hukuki danışmanlık vs.), mağdurlara ve şiddet uygulayana yönelik adli hizmetler (kolluk, savcı, hakimin harcadığı zaman ve emek), ilgili uzmanların eğitim maliyeti gibi maliyetlerden oluşan "doğrudan maliyet"tir. İkinci kategori, kadına yönelik şiddetin "parayla ölçülemeyen maliyeti"dir. Bu maliyet artan toplumsal şiddet, cinayet ve intiharlarda artış gibi bileşenlerden oluşmaktadır. Üçüncü kategori, şiddete maruz kalan kadının çalışamaması, çalışma hayatında veriminin düşmesinden kaynaklanan ve "ekonomik çarpan etkisi" olarak adlandırılan maliyetlerdir. Dördüncü ve son kategori olan "sosyal çarpan etkisi" ise yine parasal olarak ölçülemeyen, şiddetin mağdur (sosyal sermayede azalma, demokratik süreçlere katılımı gerileme, yaşam kalitesinde azalma) ve gelecek kuşaklar üzerindeki etkisinden (şiddet mağduru ve aile içi şiddet tanığı çocukların okul başarısının, sosyal yaşamının olumsuz etkilenmesi neticesinde ortaya çıkan ileriye dönük sorunlar) oluşmaktadır.

⁶ Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (EIGE), cinsiyete dayalı şiddetin Avrupa Birliği (AB)'ne yılda 226 milyar Euro'ya mal olabileceğini tahmin etmektedir. Yine İngiltere'ye yönelik hesaplamalarda ev içi şiddet mağdurlarına sunulan kamu hizmetlerinin ve kadınların ekonomik kaybının yaklaşık olarak yılda 15,8 milyar £; sağlık, barınma ve sosyal hizmetler, ceza adaleti ve medeni hukuk hizmetlerinin maliyetinin ise yaklaşık 3,9 milyar £ olduğu tahmin edilmektedir.

⁷ Sylvia Walby, The Cost of Domestic Violence: Up-date 2009, UNESCO Chair in Gender Research Lancaster University, Page: 9, <http://www.lancs.ac.uk/fass/sociology/profiles/34/> [Erişim Tarihi: 25.08.2020]

2. KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN SINIFLANDIRILMASI

Gerek şiddetle mücadeleye ilişkin literatür gerek hukuki düzenlemeler incelendiğinde kadına yönelik şiddetin birbirinden farklı biçimleri mevcuttur. Bu bağlamda, genellikle kadına yönelik şiddet fiziksel, ekonomik, cinsel ve psikolojik/duygusal olarak tasnif edilmektedir. Bununla birlikte siber şiddet, mobbing, ısrarlı takip gibi farklı şiddet türlerinin de sınıflandırmaya dahil edilmesi mümkündür.

2.1. Fiziksel Şiddet

Kişinin vücut dokunulmazlığını ihlal eden ve onun bütünlüğünü hedef alan, ona acı çektiren her türlü saldırı olarak tarif edilmesi mümkündür. Kişinin bedensel olarak zarar görmesine neden olan her türlü eylem ve ihmali kapsayan fiziksel şiddet, sağlıklı koşullarda yaşamaya mecbur bırakmadan töre ve namus gerekçeleriyle kasten öldürme eylemine kadar uzanmaktadır. Kadına yönelik fiziksel şiddet kadınların sağlığının, gelişiminin ve onunun zarar görmesi ile sonuçlanmakta ve hayatta kalmalarını güçleştirmektedir. İtip kakmak, tartaklamak, tokatlamak, tekmelemek, kesici ve/veya delici aletlerle ya da sert cisimlerle bedene zarar vermek, sağlıklı ve kötü koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak, sağlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olmak suretiyle bedensel zarara uğratmak, erken yaşta ve/veya zorla evlendirmek, öldürmek, töre ve namus cinayetleri fiziksel şiddet eylemleridir.

2.2. Cinsel Şiddet

Cinsel şiddet, kişinin cinsel dokunulmazlığını hedef alan eylemlerden oluşur. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) cinsel şiddeti "cinsel eylem gerçekleştirmek amacıyla girişim, istenmeyen cinsel içerikli konuşmalar, birini cinsel amaçlı kullanmak, mağdur ve fail arasındaki ilişkinin niteliğine bakmaksızın, ev ya da iş ortamında kişinin cinselliğine yönelik zorlayıcı yaptırımlar" şeklinde tarif etmiştir. Cinsel şiddet dendiğinde ilk akla gelen eylemler ise cinsel saldırı, cinsel istismar, iş yerinde, eğitim kurumlarında veya diğer yerlerde meydana gelen cinsel taciz ve sindirme, zorla evlendir-

me, kadın ticareti ve fuhşa zorlama, cinsel ilişkiyi bir tehdit, sindirme ve kontrol etme aracı olarak kullanmaktır.

2.3. Psikolojik Şiddet

Birine karşı sistemli şekilde psikolojik baskı uygulamak, duygusal olarak sömürmek ve aşağılamak, kontrol etmek veya cezalandırmak amacıyla toplumdaki soyutlamak ve izole etmek için uygulanan her türlü hareket psikolojik şiddet niteliğindedir. Bağışlamak, korkutmak, küfür etmek, tehdit etmek, hakaret etmek, eve kapatmak, küçük düşürmek, lakap takmak, nasıl giyineceği/nereye gideceği/kimlerle görüşeceğini kontrol etmek, ev içi karara katılmasını engellemek, öfkesini çocuklardan çıkarmak, çocuklarını göstermemekle tehdit etmek, silah göstermek gibi eylemler psikolojik şiddet kapsamındadır.

Psikolojik şiddet ile fiziksel şiddet arasında yakın bir ilişki vardır. Fiziksel şiddetin derecesi, psikolojik şiddetin derecesiyle doğru- dan ilişkili olup; psikolojik/duygusal şiddet fiziksel şiddetin yıkıcı etkilerini artırmakta; fiziksel şiddet ortadan kalksa da psikolojik şiddet genellikle devam etmekte ve zamanla fiziksel şiddetin tehdidi halini almaktadır.⁸

2.4. Ekonomik Şiddet

Genel olarak kadının istihdama katılımını etkileyen ya da ekonomik olarak zarara uğramasına neden olan eylemler bu türü oluşturmaktadır. Kadının istihdama katılımının engellenmesi gibi istemediği işlerde, zorla çalıştırılması da ekonomik şiddet olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadının kazandığı gelire el konması, para harcamasının kısıtlanması ya da nereye harcayacağına karışılması en yaygın şekilleridir. Diğer yandan, ekonomik konulardaki kararların erkek tarafından tek başına alınması, iş yerinde olay yaratmak suretiyle kadının işten atılmasına neden olunması, kadının iş bulmasını kolaylaştırıcı becerilerinin geliştirilmesinin engellenmesi, ev ihtiyaçlarını karşılayacak maddi kaynaktan yoksun bırakılması, var olan maddi kaynağın kontrol ya da ceza aracı olarak kullanılması da bu kapsamda değerlendirilmektedir.

⁸ Çetiner, G., (2006)., "Aile İçi Şiddet Yaşayan Kadınlarda Cinsel Sorunlar ve İntihar Olasılığı", Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, s.8.

2.5. Tek Taraflı İsrarlı Takip

Türkçe'ye "musallat olma", "dadanma", "sırnaşma" olarak çevrilebilecek bu kavram "6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği"nin 3 üncü maddesinde "Aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, şiddet uygulayanın, şiddet mağduruna yönelik olarak, güvenliğinden endişe edecek şekilde fiziki veya psikolojik açıdan korku ve çaresizlik duygularına sebep olacak biçimde, içeriği ne olursa olsun fiili, sözlü, yazılı olarak ya da her türlü iletişim aracını kullanarak ve baskı altında tutacak her türlü tutum ve davranış" şeklinde tanımlanmaktadır. Sürekli telefonla arama, kısa mesaj, mektup veya e-posta gönderme, sosyal medya aracılığıyla takip etme, sürekli karşısına çıkma, kadının çalıştığı ya da yaşadığı yere gelerek rahatsız etme gibi eylemler tek taraflı ısrarlı takibe örnektir.

2.6. Siber Şiddet

İnternete erişimin artması, mobil bilgilerin hızla yayılması ve sosyal medyanın yaygın kullanımı, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik siber şiddetin büyüyen küresel bir sorun olarak ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Siber şiddet, bireyin koşulları, özellikleri veya güvenlik açıklarından yararlanarak kişilerin fiziksel, cinsel, psikolojik ya da ekonomik zarara girmesi ile sonuçlanan veya sonuçlanma olasılığı olan eylemler ile sömürülmesini içerir. Kadınlara yönelik siber şiddet; kişisel bilgileri ele geçirme, siber takip, intikam amaçlı pornografi, cinsiyete dayalı hakaret ve saldırı ile tecavüz ve ölüm tehdidi gibi çeşitli biçimlerde görülmektedir. Siber şiddet diğer şiddet türlerinden tamamen ayrı tutulmamalı diğer şiddet türleri ile bir arada görülebileceği unutulmamalıdır.

Pek çok nedeni içinde barındıran ve çok disiplinli bir mücadeleyi gerektiren kadına yönelik şiddet vakalarında, çoğu zaman yukarıda tasnif edilmiş şiddet türlerinin birden fazlası aynı anda gerçekleşmektedir.

3. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE KADINA YÖNELİK ŞİDDET İSTATİSTİKLERİ

Kadına yönelik şiddetin yaygınlığının, sebep ve sonuçlarının tüm boyutlarının incelenmesi, gerçekleştirilen çalışmaların izlenmesi, geliştirilen politikaların değerlendirilmesi ve ülkeler arası karşılaştırmaların gerçekleştirilmesi için kadına yönelik şiddet verilerinin elde edilmesi oldukça önemlidir.

Kadına yönelik şiddet verilerinin elde edilebileceği kaynaklardan biri idari kayıtlardır. Kadına yönelik şiddet idari kayıtları; kolluk kuvvetleri, adli birimler, sosyal hizmet veya sağlık kurum ve kuruluşları ile ilgili diğer hizmet birimlerine yapılan ihbar ya da başvuru sayıları ve sunulan hizmet bilgilerinden oluşmaktadır. İdari kayıtlar yaşanan şiddet olayına dair başvuru mekanizmalarına erişim durumu ve sunulan hizmetlerin değerlendirilmesine ilişkin bilgi vermesine rağmen bahsedilen makamlara intikal eden olayların yaşanan vakadan daha az sayıda olması dolayısıyla gerçek durumu tam olarak yansıtamama riskini içermektedir. Bu nedenle söz konusu kayıtlardan elde edilen veriler, kadına yönelik şiddetin yaygınlık durumundan çok, şiddet mağdurlarının bu tür hizmetleri kullanım durumuna ilişkin bilgi sağlamakta daha güvenilirdir.

Kadına yönelik şiddet verilerinin elde edilebileceği bir diğer kaynak ise nüfus temelli araştırmalardır. Nüfus temelli araştırma verileri, kadına yönelik şiddetin yaygınlığının saptanmasında en güvenilir kaynaklar olarak değerlendirilmektedir. Ancak kadına yönelik şiddetin yaygınlığının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırma sonuçlarının, araştırmalardaki örneklem seçimi, operasyonel tanımlamalar, anket soruları ve uygulama metodları gibi birtakım faktörlerden etkilenebileceği göz önünde bulundurulması gereken bir husustur.

3.1. Dünyada Durum

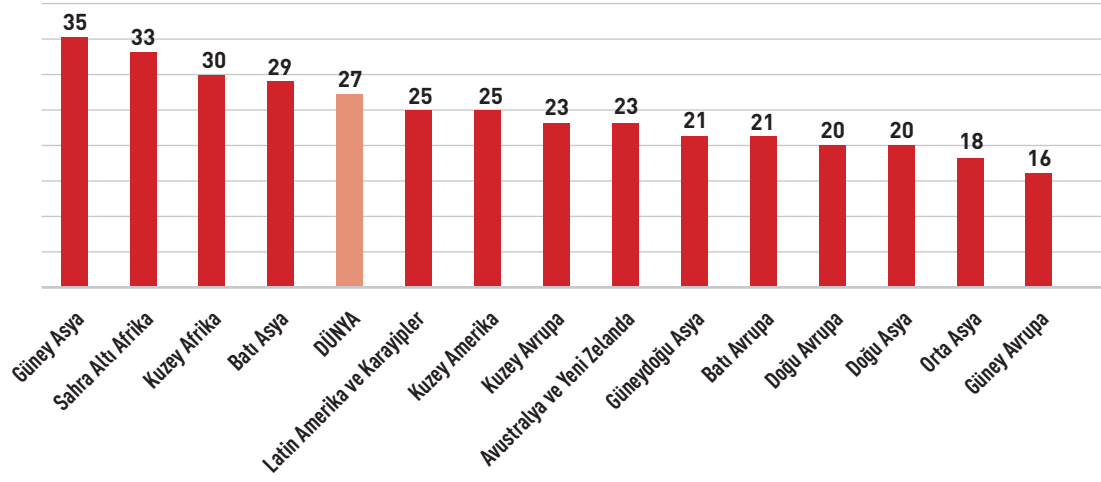
Dünya genelinde kadına yönelik şiddetin yaygınlığının belirlenmesine yönelik olarak uluslararası, bölgesel, ulusal kurum ve kuruluşlar tarafından birçok çalışma gerçekleştirilmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2021 yılında yayınlanan "**Kadına Yönelik Şiddet Yaygınlık Tahminleri**" raporunda⁹ karşılaştırılabilir veriye sahip 161 ülke ve bölge üzerinden 2018 küresel tahminleri hesaplanmıştır. Rapora göre dünya çapında eş veya birlikte olduğu kişi, *literatürde genellikle kullanılan terim ile yakın partneri*, tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalan kadın oranları şu şekildedir:

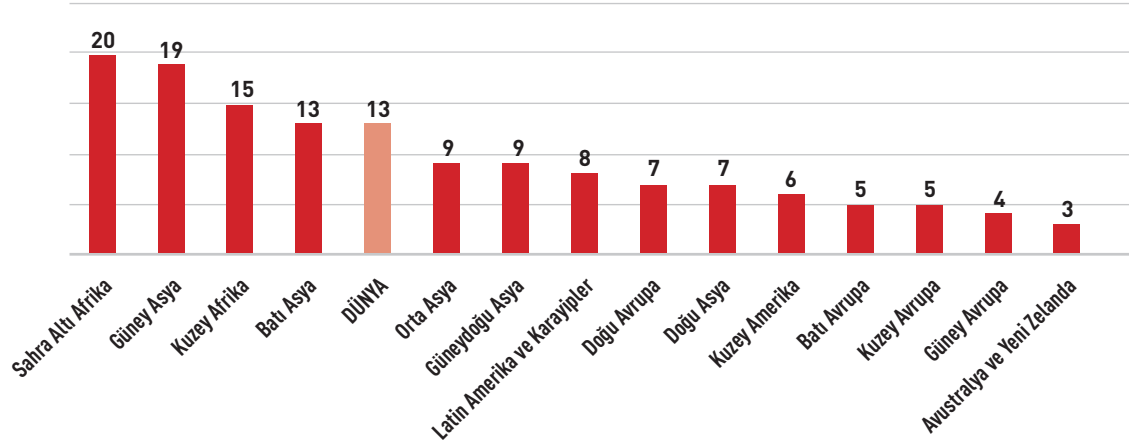
- ◆ 15 yaş üzerinde yaşamın herhangi bir dönemi için **%26**,
- ◆ 15 yaş üzerinde son 12 aylık dönem için **%10**,
- ◆ 15-49 yaş arasında yaşamın herhangi bir dönemi için **%27**,
- ◆ 15-49 yaş arasında 12 aylık dönem için **%13**

Rapordaki bölgeler bazında oranlar incelendiğinde, yaşam boyu kadına yönelik şiddet yaygınlığının en düşük olduğu bölgenin Güney Avrupa (%16), en yüksek olduğu bölgenin Güney Asya (%35) olduğu görülmektedir. Son 12 aylık dönemdeki şiddet yaygınlığı verilerinde ise en yüksek oranın **Sahra Altı Afrika'da (%20)**, en düşük oranın **Avustralya ve Yeni Zelanda'da (%3)** bulunduğu ortaya koymaktadır.

⁹ Dünya Sağlık Örgütü (WHO), (2021), "Violence Against Women Prevalence Estimates-2018: Global, Regional and National Prevalence Estimates for Intimate Partner Violence Against Women and Global and Regional Prevalence Estimates for Non-Partner Sexual Violence Against Women" <https://www.who.int/publications/i/item/9789240022256> (Erişim tarihi: 31.03.2021)

Grafik 1. Yaşamın herhangi bir döneminde eş veya birlikte olunan kişi tarafından maruz bırakılan fiziksel ve/veya cinsel şiddet yaygınlık tahminleri (%)

Kaynak: Kadına Yönelik Şiddet Yaygınlık Tahminleri-2018 (DSÖ, 2021)

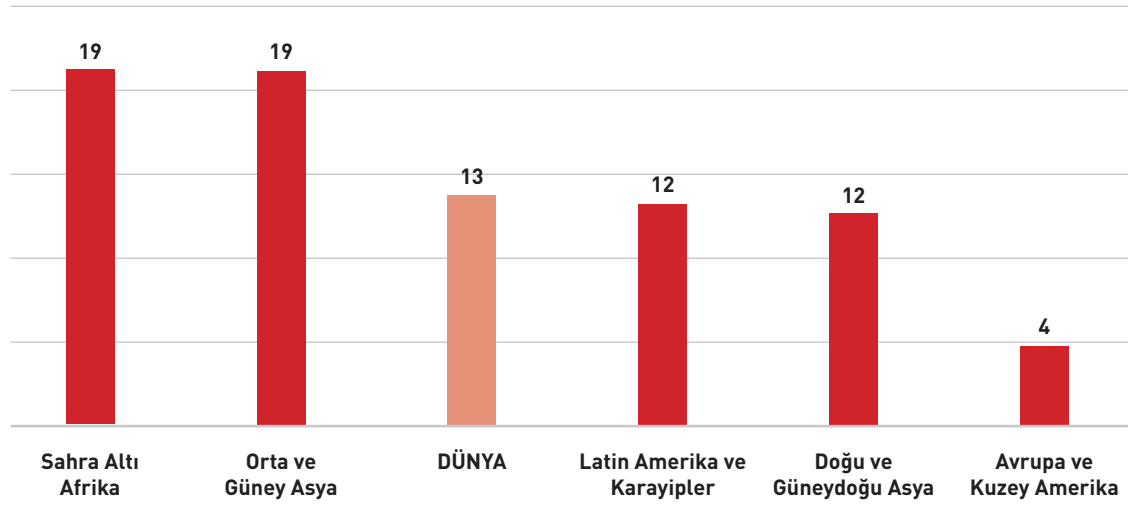
Grafik 2. Son 12 aylık dönemde eş veya birlikte olunan kişi tarafından maruz bırakılan fiziksel ve/veya cinsel şiddet yaygınlık tahminleri (%)

Kaynak: Kadına Yönelik Şiddet Yaygınlık Tahminleri-2018 (DSÖ, 2021)

1990'dan başlayarak beş yıllık aralıklarla BM Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi İstatistik Bölümü tarafından yayınlanan “**Dünya’da Kadın: Eğilimler ve İstatistikler**” 2020 yılı raporunda;¹⁰ 15-49 yaşları arasında olan kadın ve kız çocuklarının %18’inin son 12 ayda eşi veya birlikte olduğu kişi tarafından fiziksel ve/veya cinsel yakın partner şiddetine maruz kaldığı tahmin edilmektedir. Aynı rapordaki¹¹ veriler, 2005 yılından bu yana dünya genelinde ülkelerin %58’inde bir düşüş eğilimi gözlenmekle birlikte, kadına yönelik şiddet yaygınlığına dair oranların bölgeler ve ülkeler arasında büyük farklılıklar gösterdiğini ortaya koymaktadır. Buna göre en yüksek oranlar; Pasifik, Güney Asya ve Sahra Altı Afrika bölgelerindeki ülkelere aittir.

Bölgeler itibariyle son 12 aylık dönemde eşi veya birlikte olduğu kişi tarafından fiziksel ve cinsel şiddete maruz bırakılan kadınların oranları aşağıdaki grafiklerde yer almaktadır.

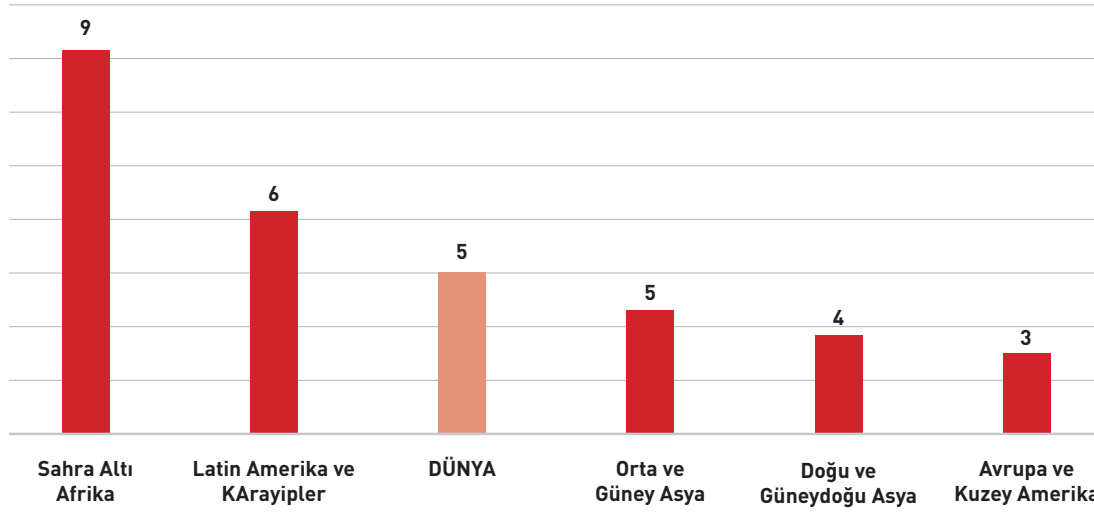
Grafik 3. Bölgeler bazında son 12 aylık dönemde eşi veya birlikte olduğu kişi tarafından fiziksel şiddete maruz bırakılan kadın oranı (%)

Kaynak: Dünya’da Kadın: Eğilimler ve İstatistikler (BM ESİB, 2020)

¹⁰ Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü (UNDESA), (2020), “World’s Women 2020”. <https://undesa.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=50dd1b2d6167437693178836261522e6#> (Erişim tarihi: 25.01.2021)

¹¹ Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü (UNDESA), (2020), “World’s Women 2020”. <https://undesa.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=50dd1b2d6167437693178836261522e6#> (Erişim tarihi: 25.01.2021)

Grafik 4. Bölgeler bazında son 12 aylık dönemde eşi veya birlikte olduğu kişi tarafından cinsel şiddete maruz bırakılan kadın oranı (%)

Kaynak: Dünya'da Kadın: Eğilimler ve İstatistikler (BM ESİB, 2020)

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından yayınlanan “**2020 İnsani Gelişme Raporu**”nda¹² yaşamın herhangi bir döneminde şiddete maruz bırakılmış 15 yaş ve üzeri kadın yüzdesi göstergesi kapsamında veriler, ülke bazında, ülkelerin insani gelişmişlik endeksi puanlarına göre sınıflandırılarak sunulmuştur. Rapor, kadına yönelik şiddetin küresel bir sorun olup tüm gelişmişlik düzeylerinde varlık gösterdiğini ortaya koymuştur. Buna göre; orta insani gelişmişlik seviyesine sahip ülkeler ortalamasında yakın partner fiziksel ve/veya cinsel şiddet yaygınlığı %30,5 iken düşük insani gelişmişlik düzeyinde olan ülkelerde %31,6 ve en az gelişmiş ülkelerde ise %38,3'tür.

Kadına yönelik şiddetin yaygınlığını ortaya koymak amacıyla bölgesel kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen çalışmalar da mevcuttur. Bu amaçla gerçekleştirilmiş çalışmalardan biri AB Temel Haklar Ajansı (FRA) tarafından 2014 yılında yayınlanan “**Kadına Yönelik Şiddet: AB Çapında Bir Araştırma**”¹³ başlıklı çalışmadır. Bu araştırmanın sonuçlarına göre AB bölgesinde her 5 kadından 1'i yaşamının herhangi bir döneminde partneri (mevcut veya eski) tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz bırakılmaktadır.

Dijitalleşmenin artmasıyla birlikte kadına yönelik şiddetin yeni bir türü olarak karşımıza çıkan siber şiddetin yaygınlığına ilişkin yapılan araştırmalar kadınların ve kız çocuklarının giderek artan ve ciddi oranlarda siber tacize/takibe maruz kaldıklarını göstermektedir. Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen “**Kadın ve Kız Çocuklarına Yönelik Siber Şiddet**”¹⁴ başlıklı araştırma sonuçlarına göre, nispeten yeni ve büyüyen internet bağlantısı olgusuna karşın, 15 yaşından sonra her 10 kadından 1'inin siber şiddetin herhangi bir çeşidini yaşadığı tahmin edilmektedir. Ayrıca AB Temel Haklar Ajansı'nın 2014'te yayınladığı çalışmada (**Kadına Yönelik Şiddet: AB Çapında Bir Araştırma**) kadınların;

¹² Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), (2020), Human Development Reports. <http://hdr.undp.org/en/2020-report> (Erişim tarihi: 25.01.2021).

¹³ AB Temel Haklar Ajansı (FRA) (2014), “Gender Based Violence Against Women Survey Dataset”. <https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/survey-data-explorer-violence-against-women-survey> (Erişim tarihi: 25.01.2021).

¹⁴ Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (EIGE), (2017), “Cyber Violence against women and girls”. <https://eige.europa.eu/publications/cyber-violence-against-women-and-girls> (Erişim Tarihi:05.06.2020).

- ◆ %5'inin son 12 aylık dönemde, %11'inin yaşamın herhangi bir döneminde siber tacize maruz kaldığı,
- ◆ %2'sinin son 12 aylık dönemde, %5'inin yaşamın herhangi bir döneminde ısrarlı siber takip mağduru olduğu,
- ◆ Siber tacize uğrayan kadınların %77'sinin, ısrarlı siber takibe uğrayan kadınların %70'inin yakın partneri tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddet türlerinden en az birine maruz kaldığı ortaya konulmuştur.

Kadına yönelik şiddetin en uç noktası olan kadın cinayetlerine ilişkin hem küresel düzeyde hem de ulusal düzeyde veriler toplanmaktadır. Bahse konu verilere göre ;^{15 16}

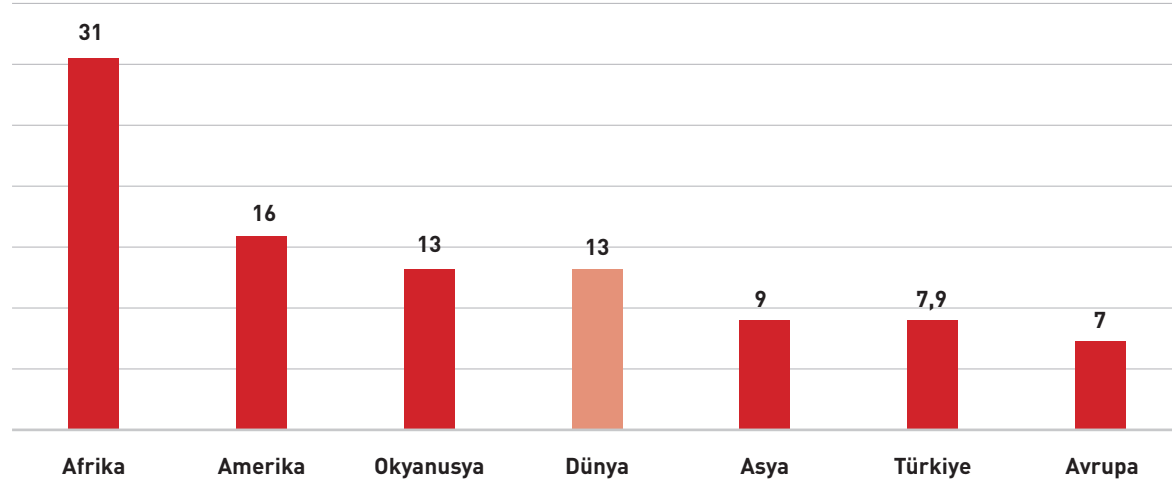
- ◆ Dünya çapında her gün 137 kadın yakın partneri veya aile bireyi tarafından kasten öldürülmektedir.
- ◆ Toplam cinayet fiilleri içinde kadın maktulleri oranı %20 iken (erkek: 377 bin, kadın: 87 bin), yakın partner bağlantılı cinayetler içerisindeki kadın oranının %82'ye çıktığı görülmektedir (kadın: 30 bin, erkek: 7 bin).
- ◆ Cinayete kurban giden tüm kadınların %24'ü bir aile bireyi tarafından, %34'ü yakın partneri tarafından, %42'si ise aile dışındaki biri tarafından öldürülmektedir.
- ◆ Eşleri ya da aile bireyleri tarafından öldürülme riskinin en yüksek olduğu ülkeler, Afrika ülkeleridir.
- ◆ Kastan öldürülen tüm kadınlar içerisinde yakın partneri ya da aile üyeleri tarafından öldürülen kadın oranında 2012-2017 yılları arasında 9 yüzde puanı kadar artış gerçekleşmiştir. (2012: %42; 2017: %58),

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) tarafından 2019 yılında yayınlanan "**Küresel Ölçekte Cinsiyete Dayalı Kadın Cinayetleri**"¹⁷ raporuna göre kıtalara göre kadın cinayetlerinin milyon nüfusa düşen sayısı aşağıda yer almaktadır.

¹⁵ Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü (UNDESA), (2020), "World's Women 2020". <https://undesa.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=50dd1b2d6167437693178836261522e6#> (Erişim tarihi: 25.01.2021).

¹⁶ Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), (2019), "Global Study on Homicide 2019". <https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/global-study-on-homicide.html> (Erişim tarihi: 25.01.2021).

¹⁷ Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), (2019), "Global Study On Homicide: Gender-related killing of women and girls". https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/Booklet_5.pdf (Erişim tarihi: 25.01.2021).

Grafik 5. Farklı Kıtalarda Bir Milyon Kadın Nüfusa Düşen Kadın Cinayetleri Sayısı

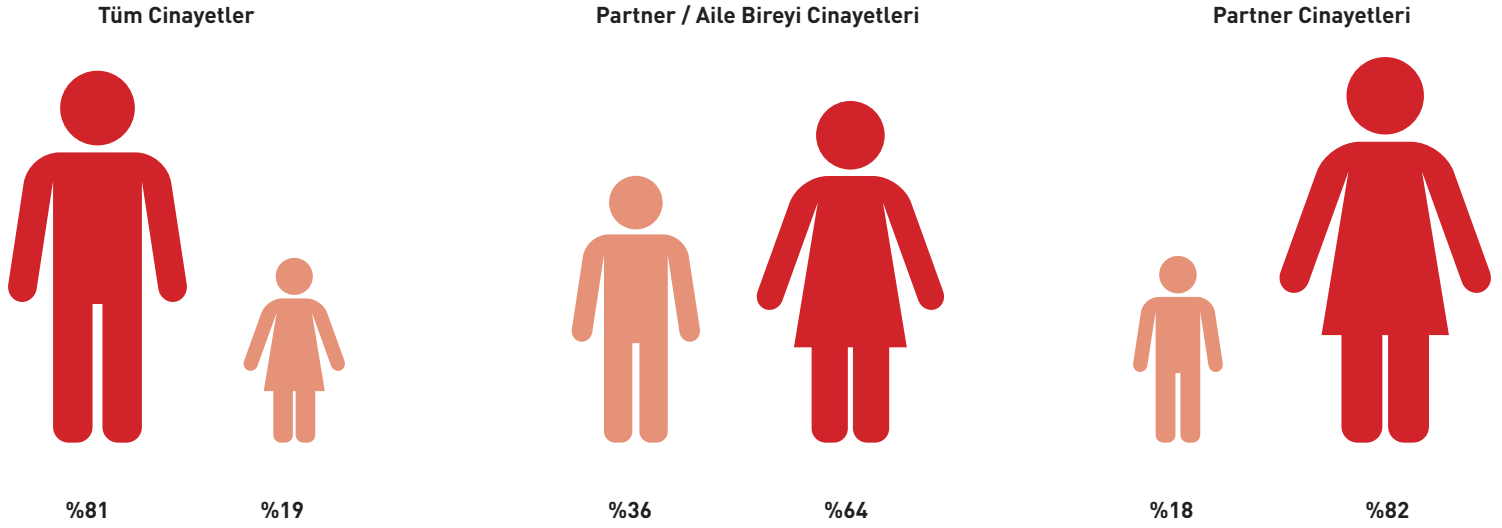
Kaynak: Küresel Cinayet Çalışması: Kadın ve Kız Çocuklarının Cinsiyete Dayalı Olarak Öldürülmesi (UNODC, 2019) ¹⁸

Avrupa'daki kadın cinayetlerine ilişkin olarak Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından yayınlanan verilere göre 2017 yılında;¹⁹

- ◆ Failin aile bireyi ya da akrabalarından biri olduğu kadın cinayeti sayısının en yüksek olduğu ülke Almanya'dır. 100 bin nüfusa oranla failin aile bireyi ya da akrabalarından biri olduğu kadın cinayeti oranının en yüksek olduğu ülke Letonya'dır.
- ◆ Failin yakın partner olduğu kadın cinayeti sayısına göre en yüksek sayıya sahip ülke Almanya iken, sayılar 100 bine oranlandığında en yüksek oranın Finlandiya'ya ait olduğu görülmektedir.

¹⁸ Türkiye verisi İçişleri Bakanlığı idari kayıtlarından elde edilen 6284 sayılı Kanun kapsamındaki kadın cinayetleri ve Türkiye İstatistik Kurumu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminden elde edilen kadın nüfusu verileri ile hesaplanmıştır.

¹⁹ EUROSTAT (2020), "Intentional homicide victims by victim-offender relationship and sex - number and rate for the relevant sex group", https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=crim_hom_vrel&lang=en (Erişim tarihi: 25.01.2021).

Kaynak: Küresel Cinayet Çalışması: Kadın ve Kız Çocuklarının Cinsiyete Dayalı Olarak Öldürülmesi (UNODC, 2019)

3.2. Türkiye'de Durum

Ülkemizde kadına yönelik şiddet biçimlerinin yaygınlığına, kadına yönelik şiddetin sonuçlarına ve mücadeledeki duruma ilişkin değerlendirmeye esas olacak verilerin elde edilmesi amacıyla 2008²⁰ ve 2014²¹ yıllarında Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) tarafından “**Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması**” gerçekleştirilmiştir.

Gerçekleştirilen araştırmaların sonucu, Türkiye’de yaklaşık her 10 kadından 4’ünün partneri tarafından yaşamının herhangi bir döneminde fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kaldığını ortaya koymaktadır. Araştırma sonuçlarına göre kadına yönelik şiddet her yaşta, her eğitim grubundan, her bölge ve refah düzeyinden kadın için tehdit oluşturmakla birlikte;

- ◆ 15-24 yaş arasındaki kadınlar,
- ◆ İlkokul ve altında eğitim durumuna sahip olanlar,
- ◆ Boşanmış olanlar veya ayrı yaşayanlar,
- ◆ 18 yaşından önce evlenenler,
- ◆ Ücretli bir işte çalışmayanlar,
- ◆ Düşük refah düzeyine sahip olanlar arasında son 12 ay içerisinde görülen şiddet daha yaygındır.²²

²⁰ Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), (2008)., “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”, <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf> (Erişim tarihi 30.10.2020).

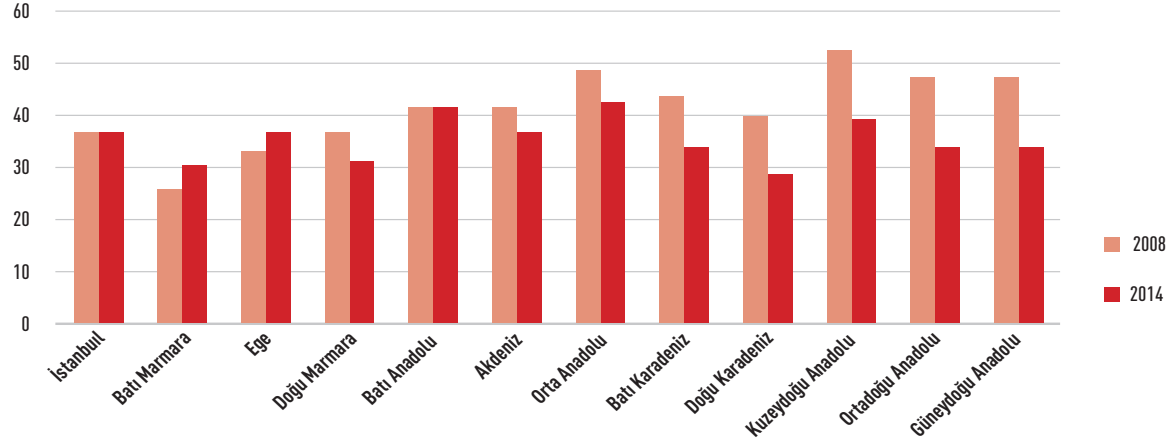
²¹ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014)., “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”, <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020)

²² Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014)., “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”, <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

3.2.1. Araştırma Temelli Veriler

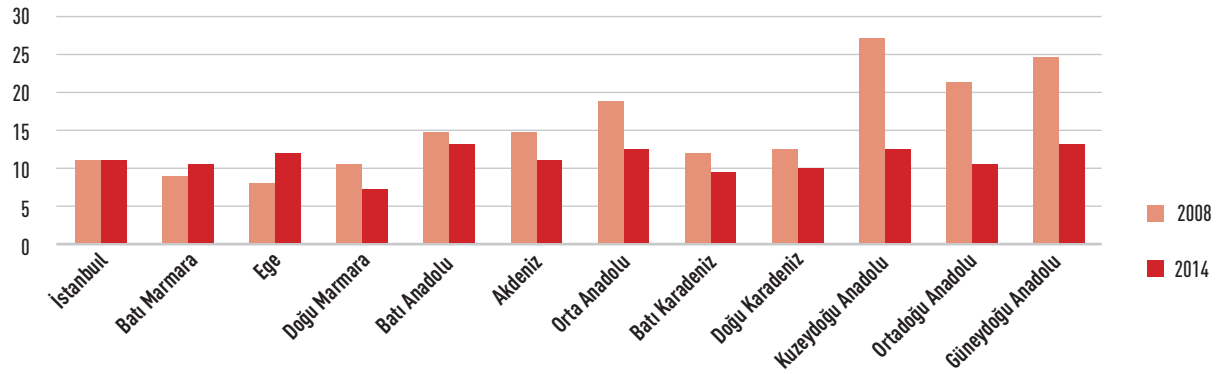
Fiziksel ve/veya cinsel şiddet: 2014 Araştırması'na göre ülke genelinde hayatının herhangi bir döneminde fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kaldığını belirten kadınların oranı %38, son 12 ayda ise %11'dir. 2008 yılında yapılan araştırma sonucuna göre bu oranlar sırasıyla %42 ve %14'tür.

Grafik 6. Yaşamın herhangi bir döneminde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin fiziksel ve/veya cinsel şiddetine maruz kalmış kadınların bölgelere göre yüzdesi (2008-2014)

Kaynak: Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (KSGM, 2008; KSGM, 2014)^{23 24}

Grafik 7. Son 12 aylık döneminde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin fiziksel ve/veya cinsel şiddetine maruz kalmış kadınların bölgelere göre yüzdesi (2008-2014)

Kaynak: Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (KSGM, 2008; KSGM, 2014)^{25 26}

²³ Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), (2008), "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf> (Erişim tarihi 30.10.2020).

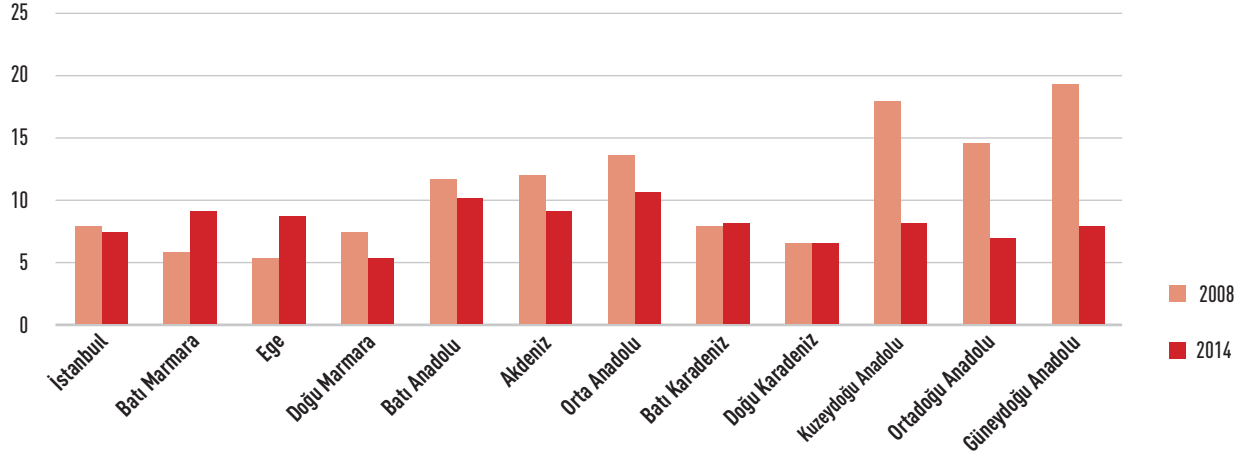
²⁴ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014), "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

²⁵ Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), (2008), "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf> (Erişim tarihi 30.10.2020).

²⁶ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014), "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

Fiziksel şiddet: Türkiye genelinde yaşamının herhangi bir döneminde fiziksel şiddete maruz kaldığını ifade eden kadınların oranı %36 iken son 12 ay için bu oran ise %8'dir. Başka bir ifadeyle, her 10 kadından yaklaşık 4'ü eşi veya birlikte olduğu erkeklerin fiziksel şiddetine maruz kalmıştır. 2008 yılında yapılan araştırma sonucuna göre bu oranlar %39 ve %10'dur.

Grafik 8. Son 12 aylık dönemde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin fiziksel şiddetine maruz kalmış kadınların bölgelere göre yüzdesi (2008-2014)

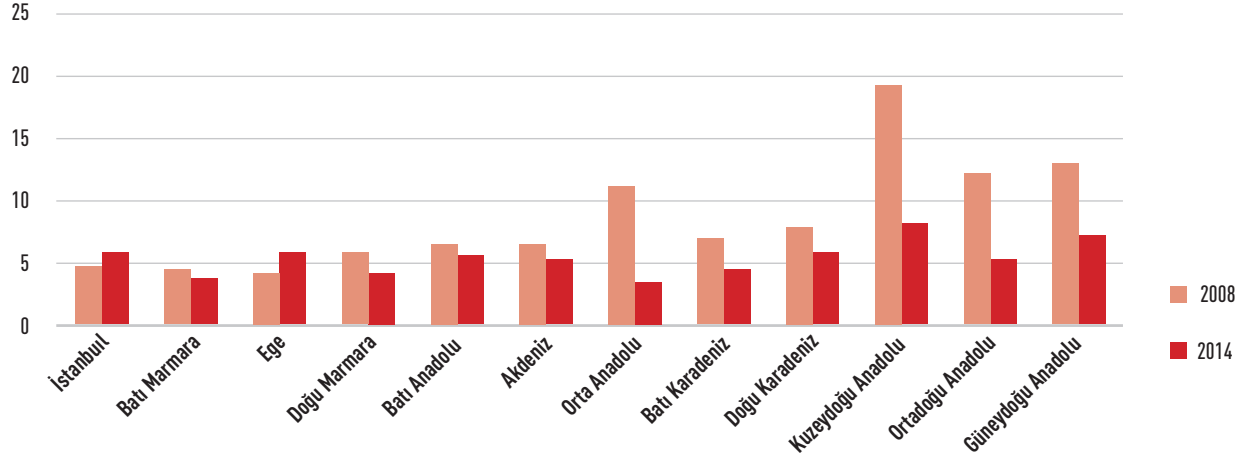
Kaynak: Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (KSGM, 2008; KSGM, 2014)^{27 28}

²⁷ Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), (2008)., "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf> (Erişim tarihi 30.10.2020).

²⁸ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014)., "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

Cinsel şiddet: Ülke genelinde evlenmiş kadınların %12'si yaşamının herhangi bir döneminde, %5'i ise son 12 ay içinde cinsel şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. 2008 yılında gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre ise oranlar yaşamın herhangi bir dönemi için %15, son bir yıllık dönem için %7'dir.

Grafik 9. Son 12 aylık dönemde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin cinsel şiddetine maruz kalmış kadınların bölgelere göre yüzdesi (2008-2014)

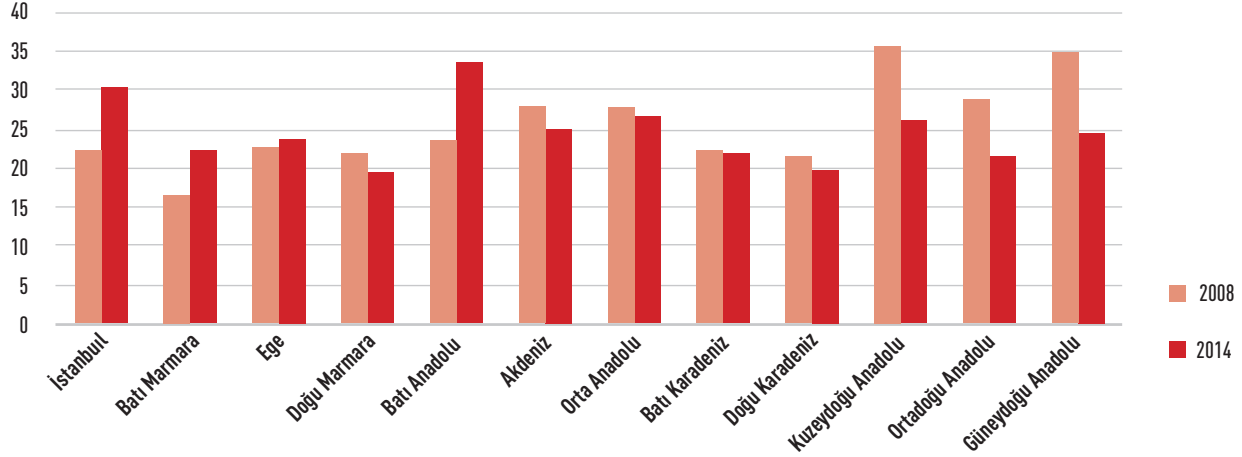
Kaynak: Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (KSGM, 2008; KSGM, 2014)^{29 30}

²⁹ Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), (2008)., “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”, <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf> (Erişim tarihi 30.10.2020).

³⁰ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014)., “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”, <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

Psikolojik/Duygusal şiddet: Türkiye genelinde kadınların, yaşamlarının herhangi bir döneminde maruz kaldıkları psikolojik şiddet oranı %44, son 12 ayda ise %26'dır. 2008 yılında gerçekleştirilen araştırma sonuçları da 2014 araştırması sonuçları ile benzerlik göstermekte olup 2008'e ait oranlar sırasıyla %44 ve %25'tir.

Grafik 10. Son 12 aylık dönemde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin psikolojik şiddetine maruz kalmış kadınların bölgelere göre yüzdesi (2008-2014)

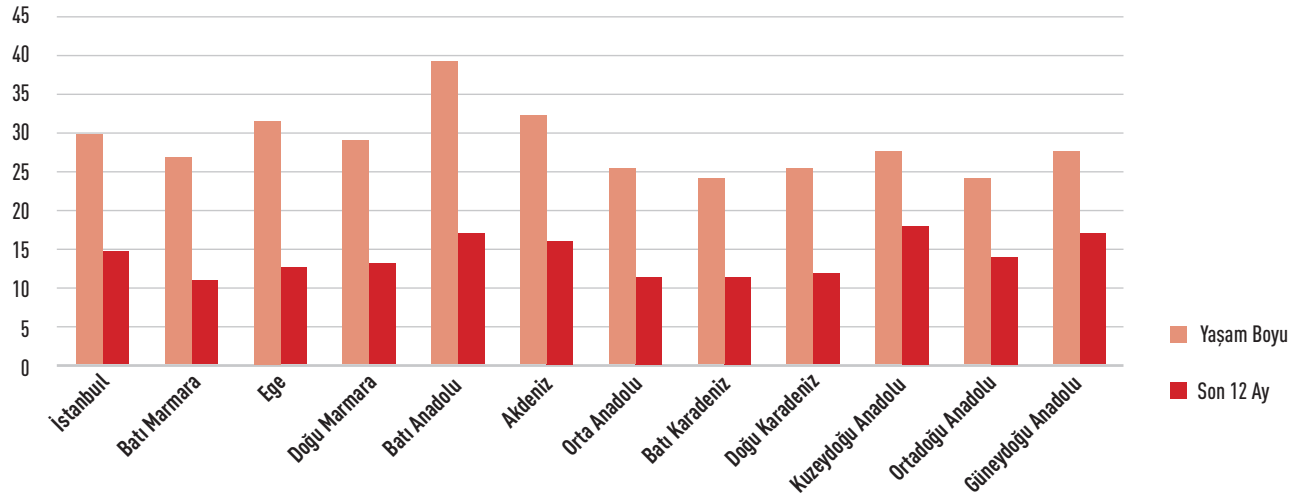
Kaynak: Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (KSGM, 2008; KSGM, 2014)^{31 32}

³¹ Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), (2008)., "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf> (Erişim tarihi 30.10.2020).

³² Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014)., "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

Ekonomik şiddet: Türkiye genelinde, bu davranışlardan en az birine, yaşamının herhangi bir döneminde maruz kalan kadınların oranı %30, son 12 ayda maruz kalan kadınların oranı ise %15'tir. Çalışmaya engel olma ya da bir işten ayrılmaya neden olma kadınlara karşı ekonomik şiddet biçimleri arasında en fazla belirtilendir. Yaşamının herhangi bir döneminde kadınların dörtte biri, son 12 ayda ise kadınların onda biri bu şiddete maruz kalmıştır.

Grafik 11. Eşi veya birlikte olduğu erkeklerin ekonomik şiddetine maruz kalmış kadınların yüzdesi (2014)

Kaynak: Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (KSGM, 2014)³³

Israrlı takip: Türkiye genelinde, her 10 kadından yaklaşık 3'ü en az bir kez ısrarlı takibe maruz kalmıştır. Bununla birlikte en yaygın ısrarlı takip biçimleri, sürekli telefonla arama (%19), kısa mesaj, mektup veya e-posta gönderme (%8) ya da sosyal medya aracılığıyla takip etme (%6) ile kadının çalıştığı ya da yaşadığı yere gelerek rahatsız etme (%6) şeklindedir.

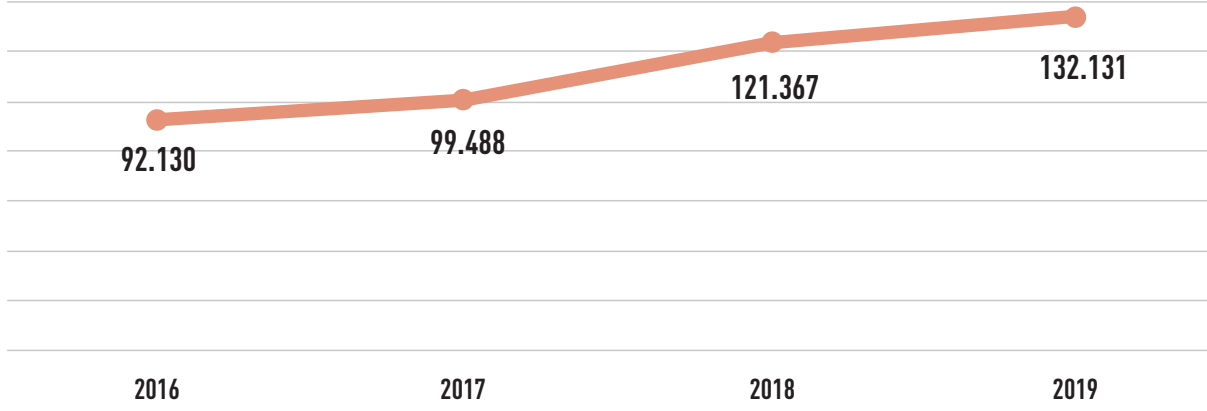
3.2.2. İdari Kayıt Verileri

Tedbir Kararı Talepleri: İdari kayıtlar bağlamında 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet mağduru ve şiddet uygulayan bireyler hakkında alınan koruyucu ve önleyici tedbir kararlarına ilişkin veriler, ülkemizde kadına yönelik şiddete ilişkin verilerin önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

2016-2019 yılları arasında Hukuk Mahkemelerine 6284 sayılı Kanun kapsamında ulaşan talep sayıları aşağıdaki grafiklerde yer almaktadır.

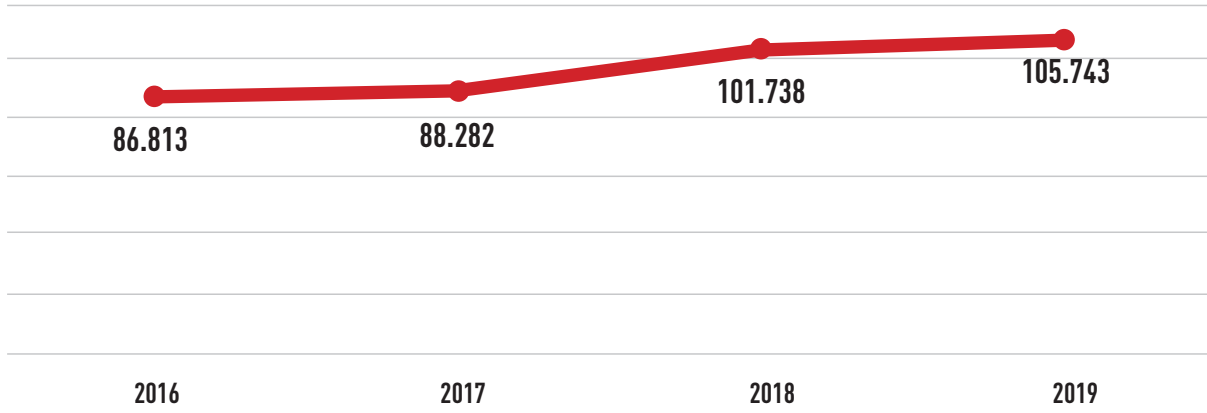
³³ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014)., "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

Grafik 12. 6284 sayılı Kanun Kapsamında Kolluk Amirince Alınan Koruma Kararının Onaylanmasına İlişkin Hukuk Mahkemelerine Açılan Dava Sayısı

Kaynak: Adli İstatistikler (Adalet Bakanlığı, 2016-2019)

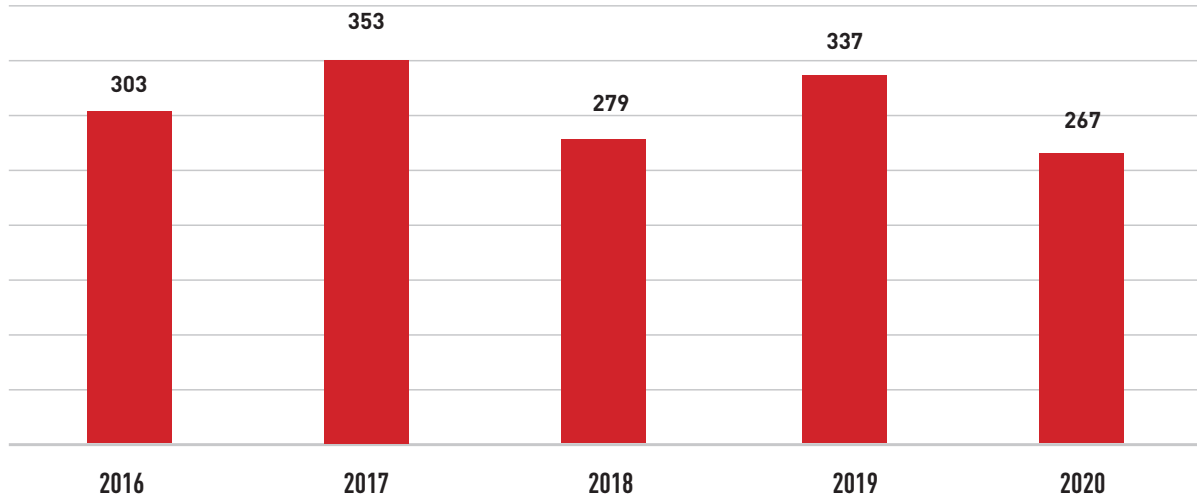
Grafik 13. 6284 sayılı Kanun Kapsamında Koruma Kararı Talebine İlişkin Hukuk Mahkemelerine Açılan Dava Sayısı

Kaynak: Adli İstatistikler (Adalet Bakanlığı, 2016-2019)

Kadın Cinayetleri: Ülkemizde kadın cinayetlerine ilişkin veriler kolluk birimleri tarafından toplanmaktadır. İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) ile Jandarma Genel Komutanlığı (JGK) verilerine göre 2016 yılında 303, 2017 yılında 353, 2018 yılında 279, 2019 yılında 337 ve 2020 yılında 267 kadın 6284 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilen kasten öldürme fiilleri sebebiyle hayatını kaybetmiştir. Bu kapsamda 2016-2020 yılları arasında aile içi ve kadına karşı şiddet nedeniyle öldürülen kadın sayısı toplamda 1.539'dur.

Grafik 14. 6284 sayılı Kanun Kapsamında Kasten Öldürülen Kadın Sayısı (2016-2020)

Kaynak: İçişleri Bakanlığı İdari Kayıtları

Polis Akademisi tarafından 2019 yılında yayınlanan “**Dünyada ve Türkiye’de Kadın Cinayetleri 2016-2017-2018 Verileri ve Analizler Raporu**”nda³⁴ yer alan verilere göre İstanbul (%14,5) kadın cinayet oranının en yüksek olduğu ildir. İstanbul’u Ankara (%6,1), İzmir (%5,5), Antalya (%4,6), Gaziantep (%4,3), Bursa (%3,6), Adana (%3,4) ve Mersin (%3), Manisa (%2,7) ve Denizli (%2,6) izlemektedir.

Raporda bir milyon kişi başına düşen kadın cinayeti sayısına göre yapılan sınıflandırma sonucunda ise Iğdır (10,3) ilk sırada yer almakta olup Edirne (8,2), Bayburt (7,9), Denizli (7,9), Nevşehir (7,9), Sinop (7,9), Kilis (7,3), Yozgat (7,1), Kars (6,9) ve Gaziantep (%6,7) illeri ile birlikte ilk 10 ili oluşturmaktadır. Türkiye ortalaması ise 3,8’dir.

³⁴ Polis Akademisi (2019) “Dünyada ve Türkiye’de Kadın Cinayetleri 2016-2017-2018 Verileri ve Analizler Raporu” https://pa.edu.tr/Upload/editor/files/Kadin_Cinayetleri_Rapor.pdf (Erişim Tarihi: 17.06.2020)

4. KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE ULUSLARARASI VE ULUSAL GELİŞMELER

4.1. Uluslararası Gelişmeler

Kadına yönelik şiddet sorunu, temel insan hak ve özgürlüklerini korumak ve geliştirmek için çalışan uluslararası kuruluşlarca yürütülen çalışmalarda bile, uzun zaman “özel alana ait bir mesele” olduğu gerekçesiyle arka planda bırakılmıştır. Bu sorunun “kamusal” bir özellik kazanması ise 1990’lı yıllara denk gelmektedir. Kadına yönelik şiddetin yalnızca bir toplumsal sorun olmadığı, aynı zamanda bir hukuk/hukuksuzluk sorunu, bir insan hakkı ihlali olduğunun benimsenmesi ise çok daha yakın zamanlarda gerçekleşmiştir.

İnsan haklarına ilişkin en temel belge olarak kabul edilen BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nde doğrudan kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadeleyi işaret eden bir madde bulunmamakla birlikte; eşitlik ilkesini düzenleyen 1 inci maddesinin, ayrımcılık yasağını düzenleyen 2 nci maddesinin; kişi güvenliğini düzenleyen 3 üncü maddesinin; köleliği yasaklayan 4 üncü maddesinin ve işkence yasağını düzenleyen 5 inci maddesinin kadının insan haklarına da işaret ettiğini söylemek mümkündür.³⁵ Bununla birlikte, kadının insan hakları kavramının BM gündemine alınması, 1975-1985 yıllarının “Kadın On Yılı” olarak ilan edilmesiyle mümkün olmuştur.

Bu on yıl içinde, kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliğinin altını çizen ilk önemli sözleşme olan CEDAW 1979 yılında BM Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir.³⁶ Sözleşme kadına yönelik şiddetin temeli olan, kadın ve erkek arasındaki adil olmayan güç ilişkisini ortadan kaldırmayı hedeflemekte ve kadına yönelik şiddeti ayrımcılık kapsamında değerlendirmektedir. Sözleşmenin izlenmesiyle yükümlü CEDAW Komitesi tarafından

verilen çeşitli tavsiye kararlarıyla kadına yönelik şiddetle mücadelenin altı çizilmiştir.

Diğer yandan BM tarafından birden fazla Dünya Kadın Konferansı gerçekleştirilmiştir. Kadına yönelik şiddetin ve bununla mücadelenin konu edilmesi bağlamında, bunlar arasında İkinci Dünya Kadın Konferansı (1980,Kopenhag), Üçüncü Dünya Kadın Konferansı (1985-Nairobi) ve Dördüncü Dünya Kadın Konferansı (1995-Pekin)’nin önem arz ettiğini söylemek mümkündür. Bu dönemde, “Kadın On Yılı” kapsamında belirlenen hedeflere erişmenin kadına yönelik şiddetin tasfiyesini şart koştuğunun altı çizilmiştir. BM bünyesinde şiddetle mücadeleye ilişkin önleyici çalışmalar için çağrıda bulunulmuştur.

Döneme hâkim şiddetle mücadele ruhuyla uyumlu şekilde, CEDAW Komitesi’nin 1992 yılında verdiği 19 No’lu Tavsiye Kararı’nda³⁷ kadına yönelik şiddetin cinsiyete dayalı ayrımcılığın hem sonucu hem de bu ayrımcılığın sürmesinin temel nedenlerinden biri olarak kabul edilmiştir.³⁸ 19 No’lu Genel Tavsiye Kararı’ndan bir yıl sonra BM Genel Kurulu’nca kabul edilen “Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi” 19 No’lu Tavsiye Kararı’nda yer alan şiddet tanımını yinelemiş ve üye ülkeleri şiddetin önlenmesi ve tasfiyesi için gerekli tedbirleri almaya davet etmiştir.³⁹ Ardından 1994 yılında BM İnsan Hakları Komisyonu’nda “Kadına Yönelik Şiddetin Sebepleri ve Sonuçlarını” araştırmak üzere özel raportör atanmıştır.

Bir yıl sonra gerçekleştirilen Dördüncü Dünya Kadın Konferansı (1995, Pekin) ise etkinlik sonunda kabul edilen Pekin Deklaras-

³⁵ İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, [1948]., <https://www.tbmm.gov.tr/komiyon/insanhaklari/pdf01/203-208.pdf> (E.T.: 08.04.2020).

³⁶ Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi Genel Tavsiye Kararları CEDAW Genel Tavsiyeler No: 24. Kadınlar ve Sağlık (1999) https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/INT_CEDAW_GEC_4738_E.pdf (E.T.: 08.04.2020).

³⁷ 19 No’lu tavsiye Kararı, 2017 yılında Komitenin CEDAW/C/GC/35 sayılı Tavsiye Kararı ile güncellenmiştir.

³⁸ CEDAW Tavsiye Kararları 19 Sayılı Tavsiye Kararı (1992) https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/INT_CEDAW_GEC_3731_E.pdf (E.T.: 08.04.2020).

³⁹ BM Kadınlara Karşı Şiddetin Tasfiye Edilmesine Dair Bildiri, (1993), https://www.tbmm.gov.tr/komiyon/kefe/belge/uluslararasi_belgeler/kadina_karsi_siddet/BM (E.T.: 08.04.2020)

yonu ve Eylem Platformu⁴⁰ ile kadının insan hakları bağlamında özel bir yere sahiptir.

Deklarasyon ve Eylem Platformu kadına yönelik şiddeti insan hakları ihlali olarak tarif etmiş ve “eşitlik, kalkınma ve barış hedeflerine” ulaşılabilmesi için kadına yönelik şiddetin tasfiyesini acil tedbir alınması gereken 12 kritik alandan⁴¹ biri olarak belirlemiştir. Pekin Eylem Platformu’nun izlenmesi amacıyla Pekin + 5, Pekin+10, Pekin+15 toplantıları gerçekleştirilmiş ve devletlerin sorumlulukları hatırlatılmıştır.

Kadınların insan onuruna yaraşır bir hayat sürebilmesi için önemli ve güncel bir gelişme ise BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi’nde kabul edilen “2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri”dir.⁴²⁻⁴³ Kalkınma Hedeflerinden biri de “Cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarını güçlendirmek” olup devletlerden gerekli tedbirleri almaları beklenmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele bağlamında söz konusu hedef;

- ◆ Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü ayrımcılığın her yerde sona erdirilmesi,
- ◆ Kamu alanları ve özel alanlarda, bütün kadınlara ve kız çocuklarına yönelik, kadın ticareti, cinsel ve her türlü istismarı da kapsayan şiddetin her türünün ortadan kaldırılması,
- ◆ Çocuk evliliği, erken yaşta ve zorla evlilik ile kadın sünneti gibi bütün zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması,

- ◆ Cinsiyet eşitliğinin ilerletilmesi ve kadınların ve kız çocuklarının her düzeyde güçlenmeleri için sağlam politikaların ve yasal olarak uygulanabilir mevzuatların kabul edilmesi ve güçlendirilmesi alt başlıklarına sahiptir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmaları 1949 yılından bu yana üyesi bulunduğumuz Avrupa Konseyi (AK) bünyesinde, BM ile uyumlu şekilde 1980’li yıllarda dikkat çekmeye başlamıştır. Konsey organlarıncı 1980-2000 yılları arasında, kadına yönelik şiddet ve aile şiddetin önlenmesi için birden fazla tavsiye ve ilke kararı yayımlanmıştır.

Örneğin 1993 yılında Roma’da düzenlenen ve kadına yönelik şiddet konusunu ele alan “Kadın Erkek Eşitliği” konulu III. Avrupa Bakanlar Konferansı AK bünyesinde bu alanda yürütülen çalışmaların farklı bir boyuta taşınmasına önayak olmuştur. Temel olarak, kadına yönelik şiddeti önleme amacıyla stratejiler konusuna odaklanan Konferans sonunda bir deklarasyon yayınlanarak, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bir eylem planı geliştirilmiş; tecavüz ve kadınların cinsel istismarı konulu bir ilke kararı kabul edilmiştir.

2002 yılına gelindiğinde AK Bakanlar Komitesi tarafından Kadınların Şiddete Karşı Korunması konulu Tavsiye Kararı (2002/5)⁴⁴ kabul edilmiştir. Oldukça geniş kapsamlı olan Karar, kadına yönelik şiddeti önleme ve şiddet mağdurlarını koruma konusunda küresel bir strateji önerisi getirmiştir.

Bu Kararın ardından AK Parlamenterler Meclisi (AKPM)’nin “Kadınlara Yönelik Aile/Ev İçi Şiddetle Mücadeleye İlişkin R 1512 (2006) sayılı Kararı”⁴⁵; “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele: Bir Avrupa Konseyi Sözleşmesine Doğru konulu 1635 (2008) sayılı

⁴⁰ Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu, [1995]., <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/docs/pekin.pdf> [E.T.:08.04.2020].

⁴¹ Kritik alanlar: Kadın ve yoksulluk, kadınların eğitim ve öğrenimi, kadınlar ve sağlık, kadınlara yönelik şiddet, kadınlar ve silahlı çatışma, kadınlar ve ekonomi, yetki ve karar alma sürecinde kadınlar, kadınların ilerlemesinde kurumsal mekanizmalar, kadınların insan hakları, kadınlar ve medya, kadınlar ve çevre, kız çocuğu.

⁴² 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, [2015], <http://www.surdurulebilir kalkinma.gov.tr/amaclari/> [E.T.: 08.04.2020].

⁴³ 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 17 adet sürdürülebilir kalkınma hedefi ve 169 alt başlıktan oluşmaktadır.

⁴⁴ AK Bakanlar Komitesi tarafından Kadınların Şiddete Karşı Korunması konulu Tavsiye Kararı (2002/5), https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805e2612 [E.T.: 08.04.2020]

⁴⁵ AKPM, Kadınlara Yönelik Aile/Ev İçi Şiddetle Mücadeleye İlişkin R 1512 (2006) sayılı Kararı, <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-EN.asp?FileID=17464&lang=EN> [E.T.:08.04.2020]

İlke Kararı"⁴⁶; "Evlilik İçi Tecavüz Dâhil Kadınlara Yönelik Tecavüz Konulu R 1691 (2009) Kararı"⁴⁷ ile aynı konudaki "Rec 1887 (2009)⁴⁸ sayılı Tavsiye Kararı" kabul edilmiştir.

Küresel ve bölgesel sözleşme metinleri ve uluslararası kuruluşlar bünyesinde alınan kararlar ve kabul edilen belgeler bütüncül olarak değerlendirildiğinde; şiddet türlerinin tanımlanması ve tanınması adına önemli katkılar sağlamış olsalar da bu şiddet türleri ve gerçekleşme biçimlerinin yasaklanmasını temenni ve tavsiye etmenin ötesinde bir kabiliyete sahip olamadığını söylemek mümkündür.

4.2. Ulusal Gelişmeler

Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarının ivme kazanması uluslararası alandaki gelişmelerle kronolojik olarak benzerlik taşımaktadır. 1980'lerle birlikte, kampanyalar, eylemler, farkındalık artırma toplantıları ve benzeri çalışmalarla kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin görünürlük kazanmasında önemli adımlar atılmaya başlanmıştır.

Ülkemiz; CEDAW başta olmak üzere uluslararası taahhütlerini de göz önünde bulundurarak kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunması amacıyla her alanda yasal ve idari tedbirler olarak sıfır tolerans ilkesiyle kadına yönelik şiddetle topyekûn bir mücadele başlatmıştır.

4.2.1. Yasal Gelişmeler

İç hukukumuzda aile içi şiddetin tanımlandığı ilk yasal araç 1998 tarihli (Mülga)"4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun"dur.

4320 sayılı Kanun aile içindeki şiddetin önlenmesi için alınabilecek tedbirleri düzenlemiştir; 2007 yılında yapılan değişikliklerle Kanunun koruma kapsamı genişletilmiştir; 2008 yılında Kanunun Uygulama Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir.

2000'li yıllarda T.C. Anayasası'nın 10 uncu⁴⁹, 41 inci, 66 ncı ve 90 ıncı⁵⁰ maddelerinde yapılan değişikliklerle kadın-erkek eşitliği ilkesi hukuki düzenlemelerde güçlendirilmiştir. Yapılan değişikliklerle, kadınlar lehine pozitif ayrımcılık kabul edilmiş ve bu maksatla alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamayacağı kabul edilmiştir. Böylelikle kadın erkek arasında fiili eşitliği (de facto eşitlik) sağlamak amacıyla kadınlar lehine pozitif ayrımcılık içeren düzenleme ve uygulamalara anayasal bir dayanak oluşturulmuştur.⁵¹ CEDAW gibi temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerin ulusal düzenlemeler karşısındaki etkisi güçlendirilmiştir.

Diğer yandan, Türk Medeni Kanunu (TMK), İş Kanunu ve Türk Ceza Kanunu (TCK) gibi temel kanunlarda gerçekleştirilen düzenlemelerde kadın erkek eşitliği ilkesi göz önünde bulundurulmuştur.

2005 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'nde kurulan Töre ve Namus Cinayetleri ile Kadınlara ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Meclis Araştırma Komisyonu Raporu doğrultusunda, Temmuz 2006'da "Çocuk ve Kadına Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alı-

⁴⁶ AKPM, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele: Bir Avrupa Konseyi Sözleşmesine Doğru konulu 1635 (2008) sayılı İlke Kararı, <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-EN.asp?FileID=17682&lang=EN> (E.T.:08.04.2020)

⁴⁷ AKPM, Evlilik İçi Tecavüz Dahil Kadınlara Yönelik Tecavüz Konulu R 1691 (2009) Kararı, <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-EN.asp?FileID=17784&lang=EN> (E.T.:08.04.2020)

⁴⁸ AKPM, Evlilik İçi Tecavüz Dahil Kadınlara Yönelik Tecavüz Konulu Rec 1887 (2009) Sayılı Tavsiye Kararı, <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-EN.asp?FileID=17787&lang=EN> (E.T.:08.04.2020)

⁴⁹ 2004 yılında: "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." hükmü; 2010 yılında ise ikinci fıkrasının sonuna: "..., bu maksatla alınacak tedbirler, eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." ibaresi eklenmiştir.

⁵⁰ Anayasa'nın 90 ıncı maddesine ise "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalarla ulusal kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi durumunda çıkabilecek ihtilaflarda milletlerarası anlaşma hükümleri esas alınır." hükmü eklenmiştir.

⁵¹ TBMM Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu Raporu, (2015), Cilt II, s.759.

nacak Tedbirler” konulu 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi⁵² yayımlanmıştır.

Genelge ile kadına yönelik şiddet ve töre/namus cinayetleri önlenmesi için tüm kamu kurum ve kuruluşlarının sorumlulukları belirlenmiştir.

4320 sayılı Kanunun revizyonuna duyulan ilgili kurum ve kuruluşların katkı ve katılımlarıyla (Mülga) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) bünyesinde yürütülen yoğun çalışmalar sonucunda düzenlenen 6284 sayılı Kanun 20 Mart 2012’de yürürlüğe girmiştir.

6284 sayılı Kanun; ırk, renk, cinsiyet, tabiiyet, dil, din, statü, medeni hal, engel durumu, hastalık gibi herhangi bir ayırım gözetmeden şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlamaktadır.

Kanun ile korunan kişiler hakkında alınabilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında alınabilecek önleyici tedbirler ve bu tedbirlerin hangi makamlarca alınabileceği hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

- ◆ Bu kapsamda aile mahkemesi hâkimi dışında mülki amir ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amirine de Kanunda belirtilen hükümler çerçevesinde tedbir kararı alma yetkisi tanınmıştır. Bu çerçevede, mesai saatleri dışında, hafta sonlarında ve tatillerde de tedbir kararı alınması mümkün olmuştur.
- ◆ Kanunun etkinliğini ve caydırıcılığını artırmak amacıyla şiddet uygulayanın önleyici tedbir kararına aykırı davranması halinde; üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulması hükme bağlanmıştır.

- ◆ Kanunda şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği “Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)”nin kurulması ve merkezlerce verilecek hizmetler düzenlenmiştir.
- ◆ Kanun hükümlerine göre verilen tedbir kararlarının uygulanmasında hâkim kararı ile teknik araç ve yöntemler kullanılabileceği öngörülmüştür.

Kanunun yürürlüğe girmesinin ardından, Kadın Konukları Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik 5 Ocak 2013 tarihinde, Kanunun Uygulama Yönetmeliği 18 Ocak 2013 tarihinde; Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik 17 Mart 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6284 sayılı Kanunun etkin uygulanması, kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal olarak sorumlulukların belirlenmesi ve uygulamadan kaynaklanan aksaklıkların giderilmesi amacıyla 17 Aralık 2019 tarihinde Adalet Bakanlığı tarafından “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanması” konulu 154/1 Sayılı Genelge; 01 Ocak 2020 tarihinde ise İçişleri Bakanlığı tarafından “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Genelgesi” yayımlanmıştır.

4.2.2. Plan ve Programlar

TBMM Genel Kurulu’nun 18.07.2019 tarihli 105 inci Bileşimi’nde onaylanan Onbirinci Kalkınma Planı (2019-2023)’nda⁵³ kadının insan haklarının geliştirilmesi, kadının sosyal ve ekonomik olarak güçlendirilmesi ve kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesine ilişkin tespit, değerlendirme ve politikalar “**Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum**” bölümünde “Kadın” başlığı altında yer almıştır. Bu başlık altında kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda yer verilen politika ve tedbirler ise şunlardır:

⁵² Çocuk ve Kadına Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler konulu 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi, (2006), <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/07/20060704-12.htm> (Erişim Tarihi: 27.10.2020).

⁵³ On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023), <http://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/07/On-Birinci-Kalkinma-Plani.pdf> (Erişim Tarihi: 07.04.2020)

“602. Kadına yönelik şiddetin, erken yaşta zorla evliliklerin ve her türlü istismarın önlenmesine yönelik, toplumsal farkındalık yaratma çalışmaları hızlandırılacak, koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkinliği ve kapasitesi artırılacaktır.”

602.1. Kadına yönelik şiddet, erken yaşta ve zorla evliliklerin önlenmesine yönelik düzenlemelerin etkin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli çalışmalar yapılacaktır.

602.2. Kadına yönelik şiddet, erken yaşta ve zorla evliliklerin önlenmesi amacıyla tüm kamu kurum ve kuruluş personeli dâhil olmak üzere farklı hedef gruplarına yönelik eğitim, seminer vb. farkındalık artırma çalışmalarına devam edilecektir.

602.3. Kadına yönelik şiddetle mücadelede şiddet mağduruna ve şiddet uygulayana yönelik hizmet sunan kurum ve kuruluşların kapasiteleri ve kurumlar arası koordinasyon artırılacaktır.”

2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda⁵⁴ kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı önlemek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını ve güçlenmelerini sağlanması amacıyla “Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum” bölümünde “Kadın” başlığına yer verilmiştir. Bu başlık altında Onbirinci Kalkınma planında'dan sonra yukarıda belirtilen tedbirlere yönelik yürütülecek faaliyetler ve projeler belirtilmiştir.

4.2.3. Tematik Strateji ve Politika Belgeleri

Şiddetin çoklu nedenleri ve sonuçları, mücadele çalışmalarının da çok sektörlü ve eşgüdümlü politikalarla yürütülmesini ge-

rekli kılmaktadır. Ülkemizde doğrudan kadına yönelik şiddeti önleme hedefi ile olmasa da şiddeti ortaya çıkaran risk faktörlerinin ortadan kaldırılması ile kadının sosyoekonomik olarak güçlenmesini hedefleyen birçok tematik strateji belgesi ve eylem planı bulunmaktadır. Söz konusu politika dokümanlarının etkin uygulanmasının şiddetin daha ortaya çıkmadan önlenmesi ile şiddete neden olan risk faktörlerinin ortadan kaldırılması noktasında önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede hali hazırda yürürlükte olan bazı politika dokümanları şu şekildedir:

- ◆ Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)⁵⁵ beş temel politika ekseninde -*eğitim, sağlık, ekonomi, karar alma mekanizmalarına katılım, medya*-kadınların güçlenmesine yönelik ilgili taraflarca yapılacak çalışmaları içeren bir doküman olarak hazırlanmıştır. Eylem Planı'nın kadının her alanda güçlenmesini sağlayarak şiddetle mücadele politikalarına önemli katkı sunduğu değerlendirilmektedir.
- ◆ AİHM'nin ülkemiz aleyhine verdiği ihlal kararlarına yol açan nedenleri ortadan kaldırmak amacıyla 5 yıllık dönem kapsayan “İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı”⁵⁶ 24 Şubat 2014 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilmiş ve 1 Mart 2014 tarihli ve 28928 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Eylem Planı'nın 1 Mart 2019 tarihinde sona ermesinin ardından, Reform Eylem Grubu Toplantıları ve Cumhurbaşkanlığı 2. 100 Günlük Eylem Planı, Yargı Reformu Stratejisi Belgesi ile 2019-2023 Dönemi Onbirinci Kalkınma Planı'nda yer alan hedefler kapsamında, kapsayıcı ve katılımcı bir anlayışla “Yeni Bir İnsan Hakları

⁵⁴ 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/10/2021-Y%C4%B1l%C4%B1-Cumhurba%C5%9Fkanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1-Y%C4%B1l%C4%B1k-Program%C4%B1-Bask%C4%B1_Son.pdf (Erişim Tarihi: 27.10.2020).

⁵⁵ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (2018), Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023), Ankara, <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/6315/kad%C4%B1n%C4%B1n-gue%C3%A7lenmesi-strajesi-belgesi-ve-eylem-plan%C4%B1-2018-2023.pdf> (Erişim tarihi: 16.10.2020).

⁵⁶ Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı (2014), <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/03/20140301-2-1.pdf> (Erişim Tarihi: 16.10.2020).

Eylem Planı” hazırlanması süreci Adalet Bakanlığı koordinasyonunda yürütülmüştür.

- ◆ AB üyelik müzakerelerinin önemli bir parçası olan “Yargı ve Temel Haklar” başlıklı 23 üncü Fasıl kapsamında 2019-2023 yılları arasında uygulanacak olan ve “Güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi” vizyonu ile hazırlanan “Yeni Yargı Reformu Stratejisi”⁵⁷ ile şiddet mağdurlarının adalete erişiminin kolaylaştırılması için pozitif ayrımcılık öngören düzenlemelerin yapılması, adalet sisteminde kadın haklarına ilişkin uygulamaların geliştirilmesi, 6284 sayılı Kanunun uygulanmasından kaynaklanan sorunların giderilmesi, kadına yönelik şiddet vakalarının etkin soruşturulması ve kovuşturulması sağlanacaktır.
- ◆ Hem birey hem toplum açısından maddi ve manevi kayıplara sebep olan tütün, alkol, uyuşturucu gibi bağımlılık yapıcı maddelerin kullanımını ve ayrıca teknoloji bağımlılığı, kumar gibi kötü alışkanlıkları kararlı politikalar ve multidisipliner yaklaşımlarla önlemek amacıyla Sağlık Bakanlığı öncülüğünde, Cumhurbaşkanlığı Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu ve ilgili paydaşların katkısıyla hazırlanan Davranışsal Bağımlılıklar ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2019-2023)⁵⁸ ve Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)⁵⁹ kadına yönelik şiddetin nedenleri arasında yer alan madde ve davranışsal bağımlılıklarla mücadele-

ye ve teknolojinin şiddetsiz toplum yaratma amacına yönelik kullanımına katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

- ◆ İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından ilgili tarafların katılımıyla hazırlanan Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı (2018-2023)⁶⁰ ile yabancılara hizmet sağlayan kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak, verilen hizmetlerin kalitesinin artırılması, ihtiyaç odaklı hizmetlerin sunulması ve yabancıların ülkemizde toplum ile olan karşılıklı uyumlarına destek olunması amaçlanmaktadır. Söz konusu belge farklı statüdeki göçmen kadınların ve kız çocuklarının sahip olduğu hak ve hizmetler ve bunlara erişim süreçleri hakkında bilgi sahibi olmalarına, ihtiyaç duydukları sosyal desteğe ulaşmalarına, eğitim, sağlık, işgücü piyasasına erişimlerinin desteklenmesine ve topluma uyum sağlamalarına katkı sunmaktadır.
- ◆ ASHB Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü (AT-HGM) tarafından hazırlanan Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ve II. Aşama Eylem Planı (2019-2021)⁶¹ da eğitim, istihdam, barınma, sağlık ve sosyal hizmetler ile sosyal yardım alanlarında alınacak bir dizi tedbire yer vererek, Roman kadınların ve kız çocuklarının belirtilen alanlarda güçlenmesine katkı sunmaktadır.

⁵⁷ Adalet Bakanlığı (2019), “Yeni Yargı Reformu Stratejisi”, https://sgb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/23122019162931YRS_TR.pdf (Erişim tarihi: 16.10.2020).

⁵⁸ Sağlık Bakanlığı, (2019), “Davranışsal Bağımlılıklar ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2019-2023)”, https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/Ruh_Sagligi_Db/eylem_plani/Davranissal_Bagimlilikler_Ile_Mucadele_Ulusal_Strateji_Belgesi_ve_Eylem_Planı_2019-2023.pdf (Erişim tarihi: 16.10.2020).

⁵⁹ Sağlık Bakanlığı, (2018), “Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)”, https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/tutun-mucadele-bagimlilik-db/Uyusturucu/2018-2023_Uyusturucu_ile_Mucadele_Ulusal_Strateji_Belgesi_ve_Eylem_Planı.pdf?type=file (Erişim tarihi: 16.10.2020).

⁶⁰ İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, (2018), “Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı (2018-2023)”, <https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/Yayinlar/UYUM-STRATEJI/Uyum-Strateji-Belgesi-ve-Ulusal-Eylem-Planı.pdf> (Erişim tarihi: 16.10.2020).

⁶¹ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ve II. Aşama Eylem Planı (2019-2021), <https://ailevecalisma.gov.tr/media/30906/roman-vatandaslara-yonelik-ii-asama-eylem-pl.pdf> (Erişim tarihi: 16.10.2020).

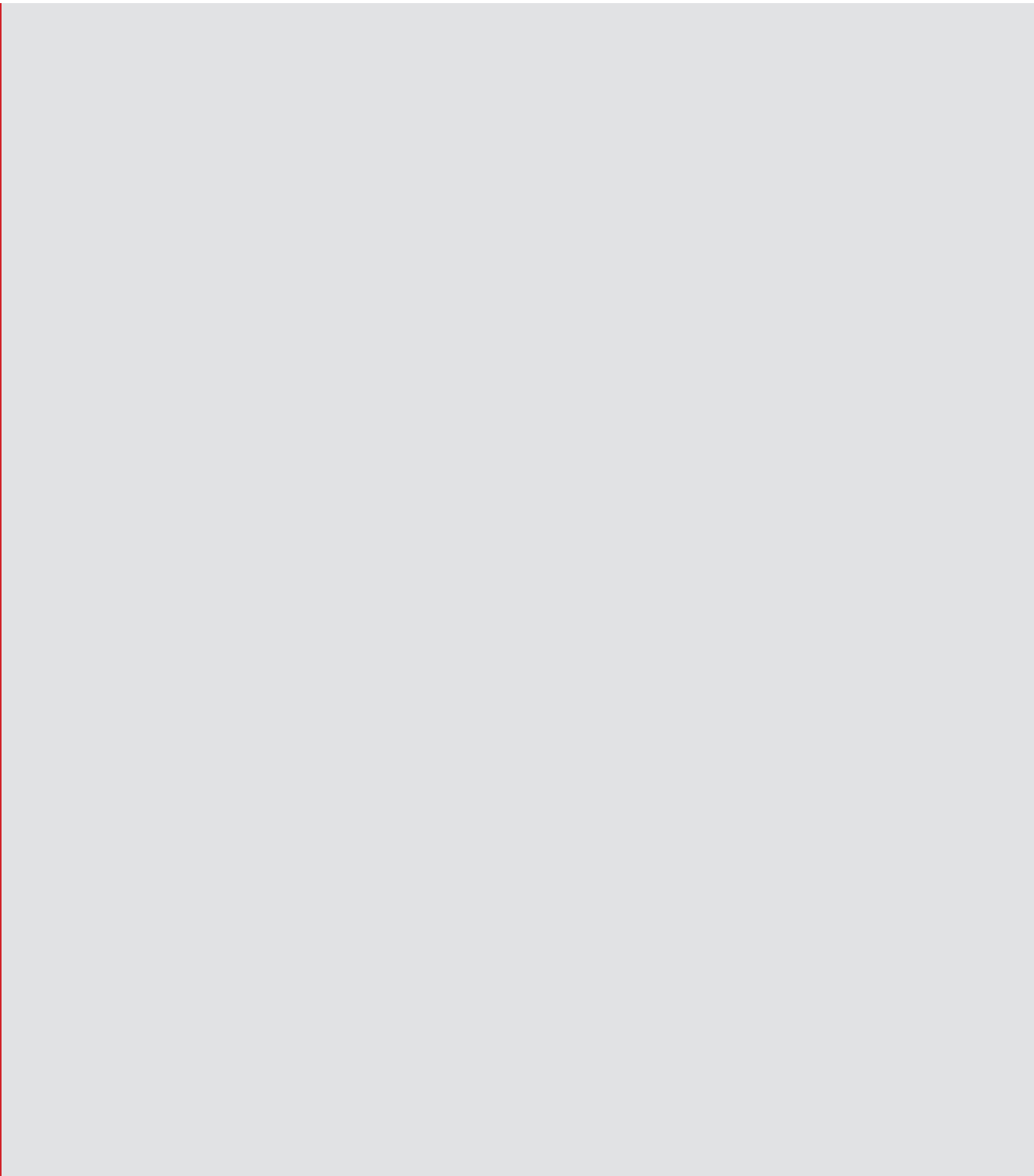
- ◆ 2014-2023 döneminde uygulanmakta olan Ulusal İstihdam Stratejisi ile özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması temel hedef olarak belirlenmiş ve işgücü piyasasına daha zor erişen kadınlar, engelliler, yoksullar, gençler, kırsalda yaşayanlar gibi özel politika gerektiren kesimlere eğitimden başlayarak sağlanacak destekler ve ayrımcılığı önleyici uygulamalarda fırsat eşitliği ilkesi belirleyici kabul ederek politikalar geliştirilmesi benimsenmiştir. Strateji Belgesi ve belgenin uygulanmasına yönelik dönemsel periyodlarla hazırlanan ulusal eylem planları doğrudan kadınların güçlenmesine katkı sunarak kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarının önemli bir ayağını tamamlamaktadır.
- ◆ “Mutlu Çocuklar Güçlü Türkiye” mottosuyla insanı tekrar hak ettiği biçimde eğitim gündemine taşımak temel felsefesine sahip olan Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2023 Eğitim Vizyon Belgesi⁶² erken çocukluk döneminden başlayarak eğitimin tüm kademelerinde hem tüm öğrencilerin kendini tanıma ve gerçekleştirme imkânına kavuş-

ması hem de çevre duyarlılığını içselleştirmesine imkân sağlayacak bir eğitim ortamını temin etmeye yönelik tedbirlere yer vermektedir. Eğitim alanında gerçekleştirilecek her olumlu gelişme şüphesiz temel insan haklarının ülkemizde gelişmesine katkı sunacaktır.

- ◆ Çocukların fiziksel, bedensel, ruhsal, sosyal ve ahlaki gelişimleri üzerinde ciddi olumsuz etkilere sahip olan çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına yönelik temel stratejiler ve faaliyetler ile bunları uygulayacak kurum ve kuruluşların belirlendiği Çocuk İşçiliği İle Mücadele Ulusal Programı⁶³ çocukların ve gençlerin istismardan ve her türlü şiddetten korunmasına, her türlü ayrımcılığın giderilmesine, eğitime devamlarının sağlanmasına, aile ve toplum odaklı çalışmalar yürütülmesine, yoksullukla mücadeleye, yabancılara yönelik sosyal uyum çalışmalarının yaygınlaşmasına vb. yönelik tedbirlerle ekonomik, sosyal, kültürel ve toplumsal kalkınmaya hizmet etmektedir.

⁶² Milli Eğitim Bakanlığı, “MEB 2023 Eğitim Vizyonu”, <http://2023vizyonu.meb.gov.tr/>[Erişim Tarihi: 16.10.2020]

⁶³ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü, “Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı”, https://ailevecalisma.gov.tr/media/53623/cocuk_isciligi-ulusal-programi.pdf[Erişim Tarihi: 16.10.2020]

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANLARI

1. Yasal Dayanak
2. Geçmiş Eylem Planları
3. IV. Ulusal Eylem Planı Hazırlık Süreci
4. IV. Ulusal Eylem Planının Yapısı

1. YASAL DAYANAK

Türkiye’de kadına yönelik şiddetle mücadelede devletin ilgili kurumlarının üstlenmesi gereken sorumlulukları belirleyen ulusal eylem planlarının hazırlanması ve uygulanması konusunda önemli bir tecrübe oluştuğunu söylemek mümkündür.

2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi’nin “Kadına Yönelik Şiddet Konusundaki Çözüm Önerilerinin Yaşama Geçirilmesinde Koordineli Çalışması Gereken Kurumlar” bölümünün “Hizmet Kurumları” alt başlığı 11 inci maddede “*Kadından Sorumlu Devlet Bakanlığı koordinasyonunda bütün kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteleri, sivil toplum kuruluşlarını, özel sektör ve yerel yönetimleri de kapsayacak ‘2006-2010 Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Eylem Planı hazırlanmalı’ ve uygulamaları takip edilmelidir.*” hükmü yer almıştır.

2. GEÇMİŞ EYLEM PLANLARI

2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi’nin ilgili hükmü çerçevesinde şimdiye kadar 3 tane ulusal eylem planı hazırlanmış, yürürlüğe konarak uygulama ve izleme-değerlendirme çalışmalarını gerçekleştirilmiştir:

- ◆ Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2007-2010)
- ◆ Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 2. Ulusal Eylem Planı (2012-2015)
- ◆ Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planı (2016-2020)

3. IV. ULUSAL EYLEM PLANI HAZIRLIK SÜRECİ

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı (2021-2025) ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, uluslararası kuruluşların, üniversitelerin, medya temsilcilerinin katkı ve katılımları ile KSGM koordinasyonunda hazırlanmıştır.

Hazırlık çalışmaları, son dönemde toplumumuzda ortaya çıkan ihtiyaçlar ve gelişmeler ile Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele

Ulusal Eylem Planı (2016-2020) izleme ve değerlendirme raporları dikkate alınarak; çok sektörlü ve katılımcı bir anlayışla sürdürülmüştür.

IV. Eylem Planı hazırlık sürecinde öncelikle durum tespiti daha sağlıklı yapılabilmesi adına ilgili kamu kurum ve kuruluş temsilcileri ile odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Temmuz-Eylül 2020 döneminde gerçekleştirilen görüşmelerin ardından 20 Ekim 2020’de kadına yönelik şiddetle mücadeleye doğrudan veya dolaylı olarak taraf olan kamu kurum ve kuruluşlarının, STK’ların, sendikaların, uluslararası kuruluşların ve üniversitelerin temsilcilerinin katılımlarıyla “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı Hazırlık Çalıştayı” çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Hem odak grup görüşmeleri hem de Çalıştay kapsamında hazırlanan taslak Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı (2021-2025)’na ilişkin tarafların resmi görüşleri de Kasım 2020’de alınmış olup nihai hali oluşturulan IV. Ulusal Eylem Planı Bakanlık Makamının onayının ardından yürürlüğe girmiştir.

4. IV. ULUSAL EYLEM PLANININ YAPISI

“Şiddete Sıfır Tolerans İlkesi” ile Kadına Yönelik Her Türlü Şiddeti Önlemek” amacını gerçekleştirmeye yönelik olarak hazırlanan IV. Eylem Planı 5 temel hedefe ilişkin stratejiler ve her bir strateji kapsamında da belirlenen faaliyetlerden oluşmaktadır.

Her bir faaliyete ilişkin de; Faaliyet, Sorumlu Kurum, İlgili Kurum, Süre, Performans Göstergesi ve Açıklama sütunları bulunmaktadır.

STRATEJİ

HEDEF

Faaliyet

↘ Faaliyet kapsamında ne yapılacağını kısaca tanımlanmaktadır.

Sorumlu Kurum

Eylem Planı doğrultusunda yapılacak faaliyeti bizzat yürütmek, süresinde sonuçlandırmak ve raporlamaktan sorumlu kurum/kuruluşlar yer almaktadır.

İlgili Kurum

Eylem Planı doğrultusunda işbirliği içinde yapılacak faaliyetlerin kendi sorumluluk alanına giren kısmını yürütecek, sorumlu kuruluşla işbirliği yaparak somut destek verecek kurum/kuruluş yer almaktadır.

Açıklama

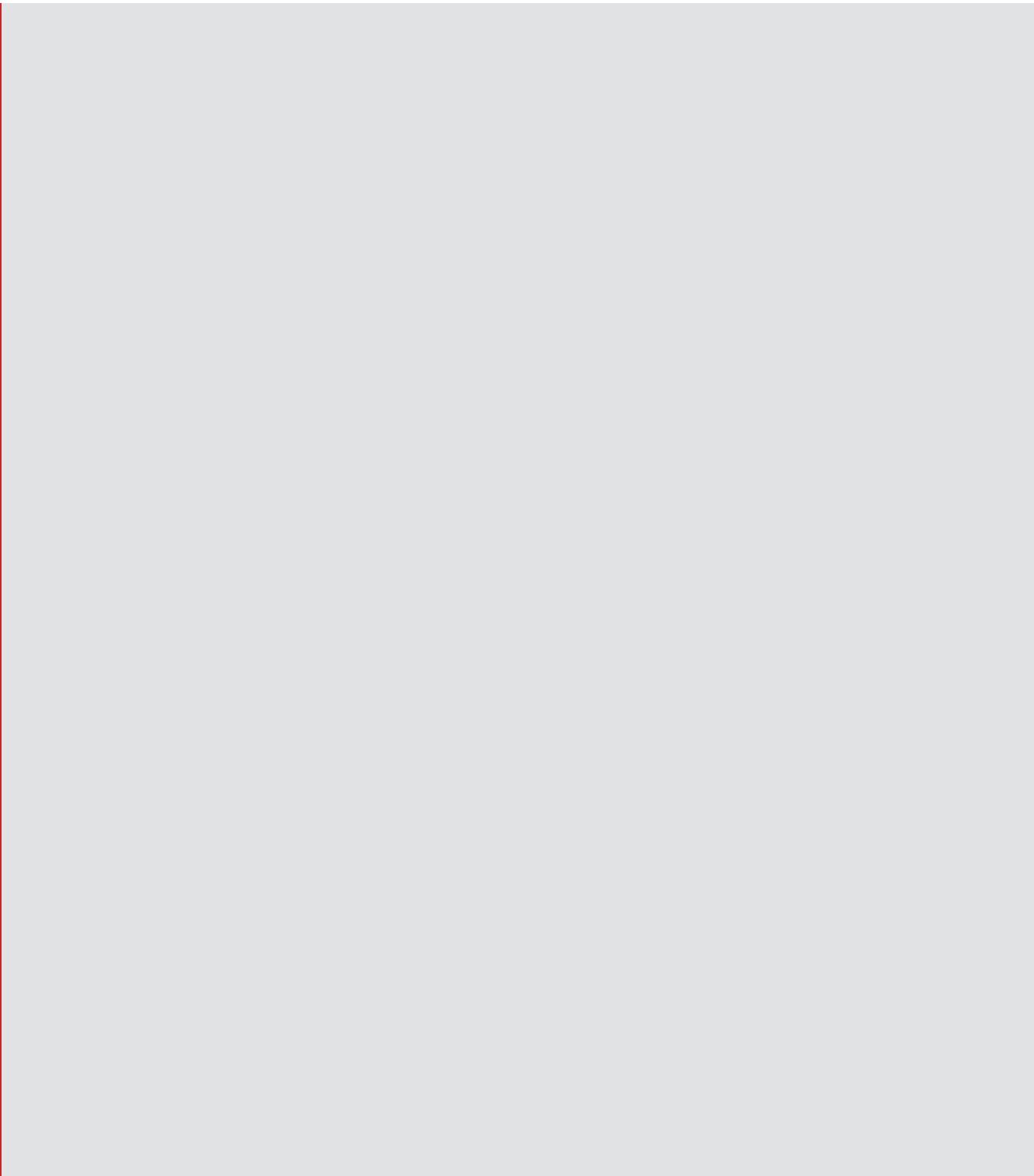
Faaliyetin gerekçesini ve detayda yapılacak işleri ortaya koymaktadır.

Performans Göstergesi

Faaliyetin gerçekleştirilmesine ilişkin temel göstergeler yer almaktadır.

Süre

Faaliyetin tamamlanması için öngörülen süreyi göstermektedir.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE IV. ULUSAL EYLEM PLANI (2021-2025)

AMAÇ HEDEFLER

1. Adalete Erişim ve Mevzuat
2. Politika ve Koordinasyon
3. Koruyucu ve Önleyici Hizmetler
4. Toplumsal Farkındalık
5. Veri ve İstatistik

AMAÇ

“ŞİDDETE SIFIR TOLERANS İLKESİ”
İLE KADINA YÖNELİK HER TÜRLÜ ŞİDDETİ ÖNLEMELİK

HEDEFLER

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

(Adalete Erişim ve Mevzuat)

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

(Politika ve Koordinasyon)

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

(Koruyucu ve Önleyici Hizmetler)

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

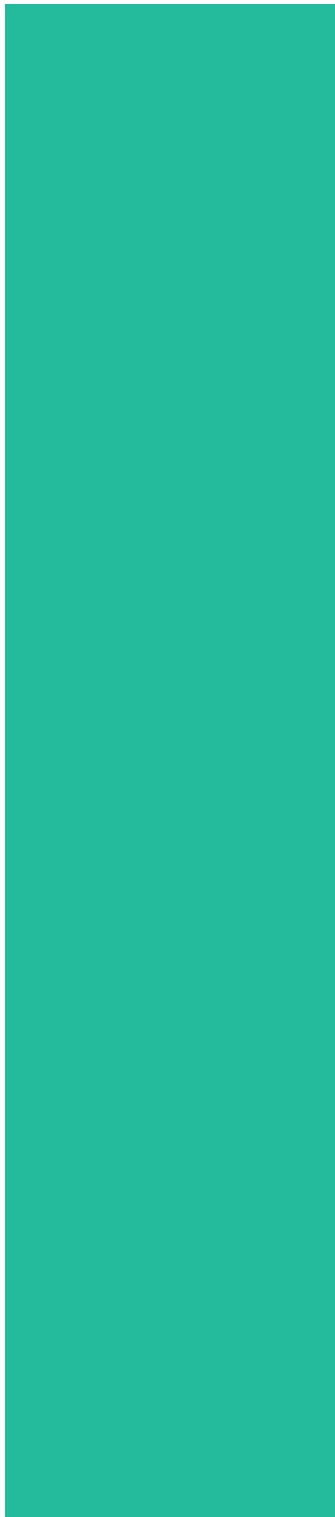
(Toplumsal Farkındalık)

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

(Veri ve İstatistik)

1. ADALETE ERİŞİM VE MEVZUATIN ETKİN UYGULANMASI

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE
IV. ULUSAL EYLEM PLANI
2021-2025

1. ADALETE ERİŞİM VE MEVZUATIN ETKİN UYGULANMASI

Dünya genelinde yargı sistemleri için en önemli kavramlardan biri de "adalete erişimin kolaylaştırılması"dır. Adalet erişiminin eşit bir şekilde sağlanması, hukukun üstünlüğü ilkesinin kabul gördüğü toplumların temel hedefleri arasında yer almaktadır.¹ Bireylerin adli işlemlerinde karşılaştığı engellerin tespit edilmesi ve ortadan kaldırılması yoluyla adli süreçten etkin yararlanması olarak ifade edilen bireylerin adalet erişiminin sağlanması BM İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nde yer alan temel unsurlardan biridir.²

Adalet erişiminin sağlanması birçok basamağı içinde barındırmaktadır. Hukuki uyumsuzlukları giderecek yasal düzenlemeler ile mekanizmaların var olması, kişilerin hakları ve uyumsuzlukların giderilmesi usullerine ilişkin yeterli bilgiye sahip olmaları ve hukuksal danışma ve temsil basamakları bunların başında gelmektedir. Adalet erişim hakkının çok boyutlu olduğu; dava edilebilirliği, ulaşılabilirliği, erişilebilirliği, iyi kaliteyi, mağdurlar için tazmin/telafi yollarını ve adalet sistemlerinin hesap verebilirliğini kapsadığı CEDAW Komitesi tarafından da vurgulanmıştır.³ CEDAW Komitesi'nin "Kadınların Adalet Erişimi konulu 33 sayılı Genel Tavsiye Kararı"nda adalet erişim hakkının gerçekleştirilmesini engelleyen cinsiyet ayrımcılığı, ayrımcı yasalar, usul ve delil gereklilikleri ve uygulamaları ile yargı mekanizmalarının tüm kadınlar için fiziksel, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak erişilebilir olmasının sistematik olarak sağlanamaması gibi bir dizi engel ve kısıtlama gözlemlendiği belirtilmiştir.⁴

Adli mekanizmalara ve adalet erişimde en dezavantajlı konuma sahip kesimlerden birisi de şiddet mağdurlarıdır. Şiddet mağduru kadınların adalet erişiminin geliştirilmesi adına atılması gereken öncelikli adımlar⁵;

- ◆ *Şiddetle mücadeleye dair olan düzenlemeler başta olmak üzere mevcut yasal altyapının gözden geçirilmesi,*
- ◆ *Adalet erişim hakkının kullanılmasını zorlaştırdığı ya da engellediği değerlendirilen hususların tespiti,*
- ◆ *Tespit edilen hususların tasfiye ya da revize edilmesi,*
- ◆ *Bu yasal düzenlemelerin uygulanmasının izlenmesi ve değerlendirilmesi" şeklinde sıralanabilir.*

Son 30 yılda kadına yönelik şiddetle mücadeleyi amaçlayan ulusal ve uluslararası mevzuatta ciddi gelişmeler yaşanmıştır. BM Ekonomik ve Sosyal Konseyi tarafından 2020 yılının sonunda yayımlanan rapora göre 153 ülkede şiddetle mücadeleye ilişkin özel düzenlemeler bulunduğu tespit edilmiştir.⁶ Buna karşın Dünya Bankası tarafından gerçekleştirilen araştırmada ülkelerin hukuki düzenlemelerinde halen kadına yönelik şiddetin tanımına ilişkin farklılıklar ve eksiklikler bulunduğu da BM tarafından sıklıkla dile getirilmektedir.⁷

Temel insan haklarına ilişkin uluslararası belgelerin, ulusal mevzuatın insan hakları ihlallerine ilişkin verdiği yanıtın geliş-

¹ Adalet Bakanlığı, (2019), "Yargı Reformu Stratejisi", https://sgb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/23122019162931YRS_TR.pdf (Erişim Tarihi: 21.05.2020).

² Bakanız; BM İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi Madde 7, Madde 8.

³ BM, CEDAW Adalet Erişim Konulu 33. Sayılı Tavsiye Kararı. https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/CE-DAW_C_GC_33_7767_E.pdf (Erişim Tarihi: 21.05.2020).

⁴ BM, CEDAW Adalet Erişim Konulu 33. Sayılı Tavsiye Kararı. https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/CE-DAW_C_GC_33_7767_E.pdf (Erişim Tarihi: 21.05.2020)

⁵ UN WOMEN, (2019), "Legislation", <https://www.endvawnow.org/en/modules/view/8-legislation.html> (Erişim Tarihi: 21.05.2020).

⁶ UN DESA Statistic, (2020) " HYPERLINK "https://worlds-women-2020-data-undesahub.arcgis.com/"World's Women 2020", <https://undesahub.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=2426cee78ed34941a4f8eb70de3ac6da>, (Erişim Tarihi:29.12.2020).

⁷ World Bank, (2020), "Women, Business and the Law", https://wbl.worldbank.org/en/data/exploretopics/wbl_gm (E.T. :05.10.2020); Örneğin hukuki düzenlemeler kapsamı bağlamında değerlendirildiğinde; bazı ülkelerde evlilik içi tecavüz, ev içi şiddet, cinsel taciz ve zararlı uygulamalarla ilişkili eylemlerin suç olarak tarif edilmediği ya da mevzuatta şiddetin yaptırımı bağlanmasında sınırlayan kapsamlı delil aranması ya da fail ile

tirilmesi üzerinde her zaman büyük etkisi olmaktadır. Aynı etki Türkiye'nin kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin yasal altyapısında da gözlemlenmektedir.⁸ 2000'li yıllardan bu yana gerçekleştirilen yasal reformlar ile ulusal mevzuatımız şiddete karşı sıfır tolerans gösteren bir yapıya kavuşturulmuştur. 2005 yılında yenilenen TCK'da kadına yönelik şiddet türlerinin pek çoğu yaptırıma bağlanmıştır.

Şiddetin önlenmesi ve mağduru şiddetin tekrarından korunması için diğer temel araç olan 6284 sayılı Kanun da pek çok hükmüyle, şiddet mağdurunun adalete erişimini ve adli mekanizmalara ulaşmasını kolaylaştıran bir özellik sergilemektedir.⁹ Diğer yandan 6284 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen iş ve işlemlerin yürütülmesi Kanunun uygulanması sırasında meydana gelen aksaklıkların giderilmesinde önemli işlevleri bulunan pek çok genelge yayımlanmıştır.

Gerek 2016-2020 dönemini kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planı¹⁰ gerek Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanan Yargı Reformu Strateji Belgesi (2019) adalete erişimin sağlanmasına önem vermiştir.¹¹

Türkiye, kadınlara karşı ayrımcılığın ve şiddetin önlenmesi için faaliyet yürüten çok çeşitli mekanizma ve kuruma sahiptir. Bunlardan başlıcaları TBMM bünyesinde faaliyet gösteren komisyonlardır. 1990 yılında kurulan *İnsan Hakları İnceleme Komisyonu*, 2009 yılında kurulmuş olan *Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu* ve *Dilekçe Komisyonu*, hem yasama faaliyetleri sırasında şiddetle

mücadele ve mağdur haklarına duyarlı bir biçimde çalışmakta, hem de bireylerin konuya ilişkin başvuru ve taleplerini değerlendirmektedir.

Diğer yandan ülkemizde;

- ◆ İç hukukumuzda ve idari yapımıza anayasal bir kurum olarak 2010 yılında dahil olan *Kamu Denetçiliği Kurumu (ombudsmanlık)*, 2012 yılından bu yana insan haklarının gelişmesine ve hak arama kültürünün yaygınlaşması;
- ◆ 2016 yılında Teşkilat Kanunu yayınlanan *Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK)*, insan haklarının korunması ve kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, insan onurunu temel alarak hukukun tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi,

amacıyla kurulmuştur.

Ayrıca aile mahkemeleri arasından seçilen ve sadece 6284 sayılı Kanun kapsamında kalan iş ve işlemlere bakmakla görevli tedbir mahkemeleri, Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Suçları Soruşturma Büroları, İçişleri Bakanlığı'na bağlı kolluk birimleri mağdurların adalete erişimi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında ihtisas birimleri mekanizmanın önemli bileşenleri arasında gelmektedir.

mağduru evlenmesinin cezaı hafifletmesi vs. gibi istisna hükümler içerebildiği ifade edilmektedir. (Bakınız: UN WOMEN, "Guidance Notes Law and Policies", [2016]).

⁸ Türkiye, Anayasa'nın 90. maddesi çerçevesinde usulüne uygun şekilde 1985 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'de onaylayarak CEDAW iç hukukunun parçası haline getirmiştir. Kadınlara her alanda yönelen ayrımcılığın ve şiddetin tasfiyesi için vazgeçilmez olan bu enstrüman Anayasanın aynı maddesi uyarınca kanun niteliğindedir.

⁹ Kanunun 7. nci maddesi ile şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı hâlinde herkesin bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebileceği; ihbarı alan kamu görevlilerinin ise Kanun kapsamındaki görevlerini gecikmeksizin yerine getirmek ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etmekle yükümlü olduğu düzenlenmektedir. Kanunun 8. inci maddesinde ise tedbir kararlarının Kanun ile yetkilendirilmiş makamlarca en seri şekilde verileceği; koruyucu tedbir kararı verilmesi için şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aranmayacağı, önleyici tedbir kararlarının ise geciktirilmeksizin verileceği açıkça belirtilmiştir. Kanunun 20. nci maddesinde Kanun kapsamındaki başvurular ile verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden herhangi bir ad altında masraf alınamayacağı hükmü de korunan kişilerin adalete erişiminin sağlanması adına yapılan düzenlemelerden birisidir.

¹⁰ Temel hedeflerinden biri de "Mevzuat Düzenlemeleri" başlığını taşımaktadır ve mevzuatın uygulanmasını iyileştirmeyi ve nihayetinden kadınların adalete erişimini sağlamayı amaçlamaktadır.

¹¹ Belge kadınlara yönelik pozitif ayrımcılık öngören düzenlemelerin büyük önem taşıdığı belirtilmektedir. Hedef 6.4 "Adalet sisteminde kadın haklarına ilişkin uygulamalar geliştirilecektir." olarak belirlenmiştir.

6284 sayılı Kanun kapsamındaki başvurular aile mahkemeleri arasından belirlenmiş tedbir mahkemeleri tarafından karara bağlanmaktadır. Aile mahkemesinin bulunmadığı yerlerde asliye hukuk mahkemesi yetkili ve görevli mahkemedir. Ayrıca aile mahkemelerinin kadına yönelik şiddetle mücadele alanında uzmanlaşmasına yönelik iş dağılımına gidilmiş, büyükşehirlerde bazı aile mahkemeleri yalnızca 6284 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen iş ve işlemlere bakmakla yetkilendirilmiştir.¹² Ülkemizde 380 faal aile mahkemesi bulunmaktadır.

Diğer taraftan Cumhuriyet Başsavcılıklarında da söz konusu ihtisaslaşmayı teminen başsavcılıklar bünyesinde "Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Büroları" oluşturulmuştur.¹³ Söz konusu büroların görevleri arasında kadına karşı işlenen suçların soruşturmalarını takip etmek ve sonuçlandırmak, 6284 sayılı Kanun kapsamında iş ve işlemleri gerçekleştirmek, önleyici/koruyucu tedbir kararlarının etkin bir şekilde uygulanmasını ve yerine getirilmesini denetleyip takip etmek yer almaktadır. Cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde 192 Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Bürosu bulunmaktadır.

Ayrıca, şiddete maruz kalan kadınların kolluk kuvvetlerine ya da Cumhuriyet savcılıklarına başvurdukları zaman sağlık raporu almak için sevk edildikleri Adli Tıp Kurumu kadına yönelik şiddet olgularında şiddet durumunu ve kadına verdiği zararı saptamada çok önemli bir işleve sahiptir. Bu kapsamda 9 Adli Tıp Grup Başkanlığı ve 81 Adli Tıp Kurumu Şube Müdürlüğü bulunmaktadır.

Diğer taraftan 10 Haziran 2020 tarihinde yayımlanan Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile şiddet mağduru bireyin adli süreçlerde ikincil örselenmesinin önlenmesi ve adalete erişiminin kolaylaştırılması amaçlanmıştır. Kararname ile Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüklerinin yaygınlaştırılması ve uzman personel istihdamının artırılması ile adli yardım hizmetlerinin geliştirilmesi planlanmıştır. "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kurulmuş ve adliyelerde de "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri"nin yaygınlaştırılması öngörülmüştür. Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri'nin sayısı 114'e

ulaşmıştır. Adli süreçte kırılğan gruplara ve suç mağdurlarına destek sunmak üzere adliyeler bünyesinde Adli Destek ve Mağdur Merkezleri oluşturulmuştur. Söz konusu birimlerde mağdurlara gerekli uzman personel tarafından adli sürece ilişkin psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

Barolara bağlı kadın danışma merkezleri, kadın hakları/hukuku komisyonu/kurulu adı altında TMK başta olmak üzere, temel yasalarda kadın erkek eşitliğinin sağlanması ve kadın haklarının geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapmakta, kadınların adalete erişiminin sağlanmasına yönelik nereye, nasıl başvurucağı hususunda yeterli bilgiye sahip olmayan kadınlara ücretsiz olarak danışmanlık hizmeti vermektedirler.

Diğer taraftan yargı mercilerinin dışında da şiddet mağduru bireylerin adalete erişimine katkı sağlayan birden fazla mekanizma bulunmaktadır. TBMM *İnsan Hakları İnceleme Komisyonu*, *Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK)* ve *Dilekçe Komisyonu*, hem yasama faaliyetleri sırasında şiddetle mücadele ve mağdur haklarına duyarlı bir gözle çalışmakta, hem de bireylerin konuya ilişkin başvuru ve taleplerini değerlendirmektedir.

Diğer yandan ülkemizde *Kamu Denetçiliği Kurumu (ombudsmanlık)*, ulusal insan hakları kurumu ve etkin bir denetim mekanizması olarak, hukukun üstünlüğünün sağlanması, iyi yönetim ilkelerinin yerleştirilmesi ve halka karşı sorumluluk anlayışı içinde ve hakkaniyet temelinde, TBMM'ye bağlı bir denetim mekanizması olarak 2013 yılından itibaren faaliyetlerini sürdürmekte, aldığı kararlar ile idareye yol göstermektedir.

Son olarak "cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik, yaş" temelinde ayrımcılığın önlenmesi ve eşit muamele görme hakkının korunması bağlamında *TİHEK* faaliyet göstermektedir.

Tüm bunlarla birlikte şiddetle mücadeleyi güçlü ve görünür kılan pek çok çalışmaya karşın halen kamuoyunda mevzuat ve uygulamadan kaynaklanan sorunlar sıklıkla dile getirilmektedir. Bu kapsamda mevzuatın düzenli olarak gözden geçirilmesi ve gerekli durumlarda revize edilmesi, uygulamadan kaynaklı ek-

¹² 30 Aralık 2019 tarihli HSK Kararı Aile Mahkemelerinin 6284 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen iş ve işlemlerde uzmanlaşmasına yönelik Karar yayınlanmıştır. Bu kapsamda büyükşehirlerde tedbir mahkemeleri oluşturulmuştur.

¹³ Ocak 2020 itibarıyla Cumhuriyet Başsavcılıkları bünyesinde 192 Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Bürosu bulunmaktadır.

sikliklerin tespit edilerek sorunların giderilmesi önemli bir gerekliliktir.

6284 Sayılı Kanunun şiddet mağduru, şiddet uygulayanlar ve kanun uygulayıcılarının gözünden etkisi ve etkinliğini değerlendirilmesi amacıyla 2014 yılında, 6284 sayılı Kanunun Etki Analizi çalışması yürütülmüştür. Analiz sonucunda Kanunun uygulanmasında karşılaşılan sorunların giderilmesine yönelik bir yol haritası hazırlanmış olup, çalışmalar ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde sürdürülmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak, Kanunda düzenlenen "kimlik bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi", "teknik yöntemlerle takip" gibi tedbirlerin etkin uygulanmasını sağlamak için başlatılan ikincil düzenleme çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır.

Şiddetle mücadele mevzuatının, değişen ve gelişen alan ihtiyaçları göz önünde tutularak sürekli şekilde değerlendirilmesi ve uygulamada gerekli tedbirlerin alınması esastır. Bu kapsamdaki faaliyetlerin daimi ya da geçici çalışma komisyonlarıyla yürütülmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca yargı mensuplarının kadının insan hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında duyarlılık ve farkındalığının artırılması için gerçekleştirilen eğitim ve farkındalık çalışmalarının sistematik ve sürdürülebilir olarak uygulanması önemlidir. Bunun yanı sıra yardımcı yargı personeli ve mesleki personele yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele alanında düzenli eğitim çalışmaları planlanacak ve uygulanacaktır.

Şiddet mağduru kadınların adalete erişiminin kolaylaştırılması adına iç hukuk düzenlemelerinin etkin uygulanacak, ayrıca özel politika gerektiren engelli kadınlar, göçmen kadınlar, yaşlı kadınlar ve kız çocukları gibi gruplara yönelik farklılaştırılmış ve erişilebilir hizmet modellerinin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Diğer yandan şiddet mağdurunun korunması ve desteklenmesi sürecinde ihtiyaç duyduğu adli yardım ve hukuki destek konularında, hukuki destek kanallarının çeşitlendirilmesi önemli hususlar arasındadır.

ADALETE ERİŞİM VE MEVZUAT

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Strateji 1.1

Şiddetle mücadele mevzuatının gözden geçirilmesi ve etkin uygulanması sağlanacaktır.

Strateji 1.2

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin etkili ve orantılı şekilde cezalandırılması sağlanacaktır.

Strateji 1.3

Adli süreçte mağdurun haklarını etkin kullanması sağlanacak ve adalete erişimi kolaylaştırılacaktır.

STRATEJİ 1.1

Şiddetle mücadele mevzuatının gözden geçirilmesi ve etkin uygulanması sağlanacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.1.1.

Şiddetle mücadelede ulusal mevzuatın değerlendirilmesi amacıyla Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi altında Daimi Hukuk Komisyonu oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
TBMM (KEFEK) - Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) - Adalet Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Türkiye Barolar Birliği (TBB)
Üniversiteler - STK'lar

Açıklama
2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında oluşturulan ve 2007 yılından bu yana her yıl toplanan ve ilgili kurum ve kuruluşların üst düzey yöneticileri, üniversite ve STK temsilcilerinden oluşan Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi'nin altında ilgili tüm tarafların yer alacağı daimi bir hukuk komisyonu oluşturularak, kadına yönelik şiddetle mücadele mevzuatının sürekli değerlendirilmesi yapılacaktır. Söz konusu komisyonun, TBMM (KEFEK), Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK), Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, MEB, Sağlık Bakanlığı temsilcilerinin katılımıyla oluşturulması planlanmaktadır. Gerekli bulunması halinde ilgili meslek kuruluşları, üniversiteler ve STK temsilcilerinin, komisyon toplantılarına davet edilecek olup komisyonun sekreteryası KSGM tarafından yürütülecektir.

Performans Göstergesi
Komisyon kurulmasına ilişkin resmi olur/yazı - Komisyonun çalışma usulüne ilişkin gerçekleştirilen toplantı

Süre
2021-2024

Faaliyet 1.1.2.

Şiddetle mücadelede iç hukukta ihtiyaç duyulan düzenlemelere ilişkin Hukuk Komisyonu tarafından hazırlanacak değerlendirme raporu düzenli olarak Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi'ne sunulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
TBMM (KEFEK) - HSK - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB
Sağlık Bakanlığı - TBB - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama
Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi altında oluşturulan Daimi Hukuk Komisyonu tarafından hazırlanacak rapor düzenli şekilde İzleme Komitesi'ne sunulacak ve ihtiyaç duyulan düzenlemeler taraflarla paylaşılacaktır.

Performans Göstergesi
Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Hazırlanan değerlendirme ve öneri raporu - Raporda önerilen düzenleme/değişiklik sayısı

Süre
2021-2024

STRATEJİ 1.1

Şiddetle mücadele mevzuatının gözden geçirilmesi ve etkin uygulanması sağlanacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.1.3.

↓ **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Mevzuat Hazırlama Rehberi” hazırlanacak ve ilgili taraflara dağıtılacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

TBMM (KEFEK) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - TBB - Üniversiteler - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Gerek Hukuk Komisyonu'nun çalışmaları gerekse KSGM tarafından halihazırda yürütülen çalışmalar çerçevesinde "Şiddetle Mücadeleye Yönelik Mevzuat Hazırlama Rehberi" hazırlanarak; kadına yönelik şiddetle mücadelede rol sahibi tüm taraflara dağıtımı gerçekleştirilecektir. Faaliyet ile kamu kurum ve kuruluşlarında, hukuki düzenlemelere ilişkin hazırlık süreçlerinde görev alan personelin, şiddetle mücadeleye ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyleri artırılarak, standardizasyon sağlanması amaçlanmaktadır.

Performans Göstergesi

Hazırlanan rehber - Rehber dağıtılan kurum sayısı - Dağıtılan rehber sayısı

Süre

2023-2024

Faaliyet 1.1.4.

↓ **6284 sayılı Kanun ve uygulamasının değerlendirilmesine yönelik araştırma yapılacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

TBMM (KEFEK) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı
Üniversiteler - Özel Sektör

Açıklama

2012 yılında yürürlüğe giren 6284 sayılı Kanunun etkisinin değerlendirilmesi için 2014 yılında gerçekleştirilen etki analiz çalışması yeniden yapılacaktır.

Performans Göstergesi

Etki analiz raporu

Süre

2021-2022

STRATEJİ 1.1

Şiddetle mücadele mevzuatının gözden geçirilmesi ve etkin uygulanması sağlanacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.1.5.

6284 sayılı Kanunun uygulanmasından sorumlu ihtisaslaşmış aile mahkemesi/asliye hukuk mahkemesi sayısı artırılabacaktır.

Sorumlu Kurum
HSK

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı

Açıklama

Şiddet mağdurunun 6284 sayılı Kanun aracılığıyla etkin korunabilmesi için vakanın ihtiyaç duyduğu tedbirlerin doğru tespit edilmesi önem arz eder. Yargı organında bu tespitin sağlıklı gerçekleştirilebilmesi için ihtisaslaşma önemlidir. 2020 yılında HSK kararıyla, aile mahkemelerinde ve bulunmayan yerlerde asliye hukuk mahkemelerinde bu bağlamda başlatılan ihtisaslaşmanın yaygınlaştırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Performans Göstergesi

6284 sayılı Kanunu uygulamakla görevlendirilen aile/asliye hukuk mahkemesi sayısı

Süre

2022-2025

Faaliyet 1.1.6.

6284 sayılı Kanunun uygulanmasında görevli hâkimler ile Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Suçları Soruşturma Bürolarında görev yapan Cumhuriyet savcılarında yönelik düzenli eğitim çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
Türkiye Adalet Akademisi

İlgili Kurum
HSK-ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadele mevzuatının etkin uygulanması ve uygulamadan kaynaklı sorunların ortadan kaldırılması amacıyla aile mahkemesi/asliye hukuk mahkemesinde görevli hâkimler ile Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Suçları Soruşturma Bürolarında görev yapan Cumhuriyet savcılarında yönelik eğitimlerin yapılmasının önemli bir yöntem olduğu değerlendirilmektedir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim programı sayısı - Katılım sağlayan hâkim sayısı - Katılım sağlayan Cumhuriyet savcısı sayısı

Süre

2022-2024

STRATEJİ 1.1

Şiddetle mücadele mevzuatının gözden geçirilmesi ve etkin uygulanması sağlanacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.1.7.

↓ **Şiddetle mücadeleye esas alınan ikincil düzenlemeler gözden geçirilecek ve gerekli revize çalışmaları yapılacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
TBMM (KEFEK) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı

Açıklama

1.1.4. faaliyeti kapsamında elde edilen bulgular da dikkate alınarak,

- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği,
 - Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik,
 - Kadın Konukevlerinin Açılışı ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik
- gözden geçirilecektir.

Performans Göstergesi

İnceleme ve analiz çalışması için gerçekleştirilen toplantı sayısı - Hazırlanan revizyon taslağı

Süre

2022-2023

STRATEJİ 1.2

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin etkili ve orantılı şekilde cezalandırılması sağlanacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.2.1.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve ilgili mevzuatın incelenmesi için kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda uzman kişilerden oluşan bir çalışma grubu oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Mevzuat Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

HSK - ASHB - İçişleri Bakanlığı - Türkiye Adalet Akademisi - TBB Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin cezasız kaldığına ilişkin gündemin, uygulamadan mı yoksa mevzuat kaynaklı mı olduğunun tespiti önem arz etmektedir. Bu nedenle Türk Ceza Hukukunun temel dokümanı 5237 sayılı TCK'nın ve ilgili mevzuatın taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler, kadına yönelik şiddetle mücadele alanında güncel standartları içeren uluslararası metinler ile ilgili diğer insan hakları belgeleri ve güncel standartlar çerçevesinde incelenmesi bir ihtiyaçtır. Bu faaliyet kapsamında, sonraki faaliyetlere yol gösterici nitelikte bir analiz raporu düzenlenecektir. Ceza mevzuatının bu bağlamda istişare edilmesi için ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Performans Göstergesi

Çalışma grubunun kurulmasına ilişkin resmi yazı/ olur

Süre

2022-2023

Faaliyet 1.2.2.

Türk Ceza Kanunu, mevcut suç tipleri ve cezayı ağırlaştırıcı sebepler gözden geçirilecek, özellikle ısrarlı takip, siber şiddet, zorla evlendirme vb. şiddet türleri bağlamında değerlendirilecek ve rapor hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Mevzuat Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

HSK - ASHB - İçişleri Bakanlığı - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Şiddetin önlenmesi için erken müdahaleyi sağlamak ve şiddetin artarak devam etmesini önlemek için TCK'nın mevcut ihtiyaçlar çerçevesinde analizi gerçekleştirilmelidir. Faaliyet 1.2.1. kapsamında kurulan çalışma grubu, ilk toplantısında çalışma usul ve esasları ile iş takvimini belirleyecektir. Analiz için yeter sayıda toplantı ve gerekli görülmesi halinde ilgili kurum ve kuruluş temsilcileriyle görüşmeler gerçekleştirilecektir. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve yaptırma bağlanması için vazgeçilmez bir enstrüman olan 5237 sayılı TCK'da, önemli iki suç tanımına yer verilmesinin şiddetle mücadele için faydalı olacağı değerlendirilmektedir: "İsrarlı takip" ve "zorla evlendirme". Kanun, ayrıca teknolojinin gelişmesiyle uyumlu şekilde, kadına yönelik şiddetin sıkça işlenen biçimlerinden biri olmaya başlayan siber şiddet kavramı çerçevesinde de değerlendirilmelidir. Tespit edilen noksan suç tanımlarına yönelik inceleme ve araştırma yapılarak, önerilerde bulunulmalıdır.

Performans Göstergesi

İnceleme ve analiz çalışması için gerçekleştirilen toplantı sayısı - İlgili kamu kurum ve kuruluş temsilcileriyle gerçekleştirilen görüşme sayısı - Hazırlanan rapor - Analiz edilen suç tipi sayısı Gereksinim duyulduğu tespit edilen suç tipi sayısı

Süre

2022-2023

STRATEJİ 1.2

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin etkili ve orantılı şekilde cezalandırılması sağlanacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.2.3.

↓ Farklı ülkelerde kadına yönelik şiddet eylemlerinin ceza ve infaz uygulamalarına yönelik inceleme raporu hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Mevzuat Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı - Üniversiteler - Uluslararası Kuruluşlar

Açıklama

Farklı ülkelerde kadına yönelik şiddet eylemlerinin ceza ve infaz uygulamalarına yönelik inceleme raporu hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Hazırlanan rapor

Süre

2022-2023

Faaliyet 1.2.4.

↓ Kadına yönelik şiddet eylemlerine ilişkin uyuşmazlıklarda “haksız tahrik” ve “takdiri indirim nedenleri” müesseselerinin uygulanması analiz edilecektir.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İlgili Kurum

Yargıtay - Bölge Adliye Mahkemesi - HSK - ASHB (KSGM) - Türkiye Adalet Akademisi - TBB - Üniversiteler

Açıklama

Cezasızlık kavramıyla birlikte gündeme gelen ceza hukuku müesseseleri olan “haksız tahrik” ve “takdiri indirim nedenleri” müesseselerinin, kadına yönelik gerçekleşen şiddet eylemlerinin kovuşturulması sırasında gündeme getirdiği sorun alanlarının derinlemesine tartışılması ve kapasite geliştirmeye yönelik olanlar da dâhil gerekli tedbirlerin alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda, kadına yönelik her türlü şiddet eyleminin cezalandırılmasına ilişkin yargılama sürecinde bu müesseselerin nasıl uygulandığına dair analiz çalışması yapılması gerekmektedir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Veri toplama ve analiz çalışması - Hazırlanan rapor

Süre

2022-2024

STRATEJİ 1.2

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin etkili ve orantılı şekilde cezalandırılması sağlanacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.2.5.

➔ Kadına yönelik şiddet fiillerine ilişkin adli süreçlerde, sağlıklı ve düzenli veri girişinin sağlanması amacıyla Cumhuriyet başsavcılıkları, ceza mahkemeleri ve aile mahkemelerinde görevli yardımcı yargı personelinin kapasite geliştirme çalışması yürütülecektir.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Eğitim Dairesi Başkanlığı)

İlgili Kurum

HSK-ASHB (KSGM)-TBB

Açıklama

Doğru ve ulaşılabilir veri kaynaklarının varlığı kadına yönelik şiddetle mücadelede politikaların belirlenmesi ve mevcut politikaların analizinde önemli role sahiptir. Hâlihazırda adli süreçte mevcut bulunan idari verilerin zamanında, düzenli ve doğru şekilde sisteme işlenmesi bu atandaki önemli bir eksikliği giderecektir. Bu amaçla öncelikle bu verilerin sisteme girilmesinden sorumlu Cumhuriyet başsavcılıkları, ceza mahkemeleri ve aile mahkemelerinde görevli personele yönelik eğitimler düzenlenecektir. Söz konusu eğitimlere iş düzenini aksatmadan tüm personelin katılımı sağlanacak ve eğitimler sonunda ortaya çıkan değişimin analiz edildiği bir rapor hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim programı sayısı - Katılım sağlayan personel sayısı - Veri girişinde yaşanan değişime ilişkin hazırlanan rapor

Süre

2022-2025

Faaliyet 1.2.6.

➔ Kadına yönelik şiddet eylemleri için hükmedilen ceza süreleri ile infaz edilen ceza süresine ilişkin UYAP üzerinden veri toplama ve analiz çalışması yürütülecektir.

Sorumlu Kurum Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı)
Adalet Bakanlığı (Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü)**İlgili Kurum**

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı

Açıklama

Ceza yargılamasının ve infaz sisteminin, kadına yönelik şiddet eylemlerine verdiği yanıtın, caydırıcı ve orantılı olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.

Performans Göstergesi

Hazırlanan Rapor

Süre

2021-2023

STRATEJİ 1.2

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin etkili ve orantılı şekilde cezalandırılması sağlanacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.2.7.

Toplumda kadına yönelik şiddet suçlarına ilişkin adalet ve cezalandırma algısının analiz edilmesi için alan araştırması yapılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı)
İçişleri Bakanlığı

Açıklama

Özellikle son dönemde kamuoyunda artan kadına yönelik şiddet olaylarında "cezasızlık" algısının münferit olaylardan arındırılarak, objektif ve genel olarak değerlendirilmesi ve ortaya çıkan sonuçlar çerçevesinde gerekli tedbirlerin alınması amacıyla adalet ve cezalandırma algısının ölçülmesine ilişkin alan araştırması yapılacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırma Raporu

Süre

2021-2024

STRATEJİ 1.3

Adli süreçte mağdurun haklarını etkin kullanması sağlanacak ve adalete erişimi kolaylaştırılacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.3.1.**Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüklerinin, şiddet mağduru bireye hizmet sunma kapasitesi geliştirilecektir.****Sorumlu Kurum**

Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM)

Açıklama

Şiddet mağdurunun, adliyelerde desteklenmesi ve yönlendirilmesi için mühim bir müessese olan ve henüz kurulmuş Müdürlüklerin, mağdurun ikincil örselenmeden korunması için çok önemli kuruluşlar olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle, müdürlüklerde görev alan insan kaynağı kapasitesinin, kadına yönelik şiddetle mücadele, kadının insan hakları konularında bilgi ve farkındalık düzeylerinin geliştirilmesi gereklidir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim programı sayısı - Katılım sağlayan personel sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 1.3.2.**Kadınların adalete erişimlerine ilişkin iyi uygulama örneklerinin paylaşılması için uluslararası bir etkinlik gerçekleştirilecektir.****Sorumlu Kurum**

ASHB (KSGM)

İlgili Kurum Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı)
İçişleri Bakanlığı - Kamu Denetçiliği Kurumu - TBB - Üniversiteler**Açıklama**

Kadınların adalete erişimlerinin geliştirilmesinde iyi uygulama örneklerinin paylaşılacağı etkinliklerin yapılmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, kadına yönelik şiddetle mücadelede kadınların adalete erişimlerinde iyi uygulamalara sahip uluslararası uygulamaların paylaşılacağı bir etkinlik gerçekleştirilecektir. Faaliyetin amacı tecrübe paylaşımı sağlanarak kadınların adalete erişimi kolaylaştırmaya yönelik yeni uygulamaları hayata geçirmektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen etkinlik - Etkinliğe katılan ülke sayısı - Etkinlik sonucu hazırlanan rapor

Süre

2022-2024

STRATEJİ 1.3

Adli süreçte mağdurun haklarını etkin kullanması sağlanacak ve adalete erişimi kolaylaştırılacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.3.3.

➔ **Şiddet mağdurunun adli yardım uygulamasından yararlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler alınacaktır.**

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - Hazine ve Maliye Bakanlığı - TBB

Açıklama

Adalet Bakanlığı'nda, daha fazla sayıda kadının, bürokratik engellere takılmadan ve bekletilmeden adli yardımdan yararlanması için gerekli tedbirlerin alınması gereklidir. Bu kapsamda, şiddet mağdurundan istenecek belgelerin asgari seviyeye indirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Yine barolar tarafından talep edilen belgelerin en aza indirilmesi ve standartlaşması adalete erişime katkı sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Belirlenen iş akışı - Standardize edilen form seti - Adli yardımdan yararlanan kadın sayısı

Süre

2022-2025

Faaliyet 1.3.4.

➔ **Adli yardım ve CMK uygulamalarından etkin yararlanılması amacıyla kadınlara farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı)
İçişleri Bakanlığı - TBB - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Şiddet mağduru pek çok kadının, temel haklarına ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyinin düşük olduğu bilinmektedir. Bu durum, mağdurların, taraf oldukları hukuki ve cezai uyumsuzluklarda ne gibi hukuki destek mekanizmalarından yararlanabilecekleri hususunda da benzer şekilde seyretmektedir. Bu kapsamda, kadınların, hukuki danışmanlık ve destek mekanizmaları olan adli yardım ve Ceza Muhakemesi Kanunu(CMK) uygulamalarına dair bilgi düzeylerinin artırılması gereklidir. Bu çerçevede şiddet mağdurları başta olmak üzere kadınlara eğitim faaliyetleri düzenlenmesi, kamu spotu hazırlanması, yazılı-ışitsel ve görsel materyaller hazırlanması ve dağıtımının sağlanması planlanmaktadır. Farkındalık çalışmaları kapsamında tüm materyallerin kentte/kırsalda yaşayan tüm kadınların erişebileceği, her türlü engelli erişimine uygun, göçmen/mülteci kadınların anlayabileceği dillerde üretilmesi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Yürütülen eğitim ve farkındalık etkinliği sayısı - Hazırlanan kamu spotu sayısı - Farkındalık artırmaya yönelik basılan doküman sayısı - Basılan/dağıtılan afiş sayısı - Materyal dağıtımında işbirliği yapılan kurum sayısı

Süre

2021-2024

STRATEJİ 1.3

Adli süreçte mağdurun haklarını etkin kullanması sağlanacak ve adalete erişimi kolaylaştırılacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.3.5.**Şiddet mağduru kadınların, haklarına ilişkin bilgiye kolay erişimi için oluşturulan çevrimiçi platformların iyileştirilmesi çalışmaları sürdürülecektir.****Sorumlu Kurum**

Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı)

İlgili Kurum

ASHB - İçişleri Bakanlığı - Kamu Denetçiliği Kurumu - TBB - STK'lar

Açıklama

Kadınların mevcut hakları ile haklarına erişim kanallarına ilişkin bilgilerin yer aldığı internet sitesinin ve diğer çevrimiçi platformların varlığı, kadınların adalete erişimlerini güçlendirmeye önemli katkı sunmaktadır. Geliştirilmiş çevrimiçi platformlar bu alanda bilgi kirliliğinin oluşmasını engellemede de önemli bir araçtır. Adalet Bakanlığı'nca idare edilen www.magdur.gov.tr hâlihazırda en güncel ve sık başvurulan bilgi alma kanalı olarak dikkat çekmektedir. Söz konusu platformun erişilebilirliğinin ve bilinirliğinin artması, mağduru bilgilendirilmesine pozitif katkı sağlayacaktır. Bu platformun her türlü engelli erişimine uygun, göçmen/mülteci kadınların anlayabileceği dillerde hizmet sunması mühimdir.

Performans Göstergesi

Oluşturulan web sitesinde gerçekleştirilen revizyon sayısı - Web sitesinin hizmet verdiği dil sayısı - Elektronik uygulamalar - Web sitesinin yıllık ziyaret sayısı

Süre

2022-2025

Faaliyet 1.3.6.**Şiddet mağdurlarına taraf oldukları hukuki ve cezai uyuşmazlıklarda destek ve danışmanlık hizmeti sunulması için hukuk destek uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.****Sorumlu Kurum**

Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - YÖK

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı - Kamu Denetçiliği Kurumu - Sağlık Bakanlığı - TBB - Üniversiteler

Açıklama

Kolay erişilebilir ve yaygın hukuki destek ve bilgilendirme ağının varlığı, kadınların adalete erişimini kolaylaştırıcı bir etkidir. Bu nedene, şiddet mağduru ile temas halinde olan kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin hukuk fakültelerinin işbirliği içinde yürütecekleri destek çalışmalarının faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, mevcut hukuk destek uygulamaları geliştirilecek ve yaygınlaştırılacak, öğrenci ve avukatların bu uygulamaya katılımı teşvik edilecek, üniversitelerde hukuk destek uygulamasına ilişkin uzmanlaşma desteklenecektir.

Performans Göstergesi

İşbirliğine yönelik kurumlar arasında imzalanan protokol sayısı - Hukuk kliniğinin uygulandığı adliye sayısı - Hukuk kliniğinin uygulandığı sosyal hizmet kuruluş sayısı - Hukuk kliniğinin uygulandığı kolluk birimi sayısı - Hukuk kliniklerine dahil olan hukuk fakültesi sayısı - Hukuk kliniklerine dahil olan hukuk fakültesi öğrencisi sayısı - Hukuk klinikleri uygulamasına dahil olan stajyer avukat sayısı - Uygulamadan yararlanan kadın sayısı

Süre

2022-2025

STRATEJİ 1.3

Adli süreçte mağdurun haklarını etkin kullanması sağlanacak ve adalete erişimi kolaylaştırılacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.3.7.

Adli yardım ve/veya CMK uygulamasında görev alan avukatlara yönelik kadının insan hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında eğitim faaliyeti gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
TBB

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - Baro Başkanlıkları

Açıklama

Şiddet mağdurunun yargılama sürecini örselenmeden tamamlayabilmesi, konuya ilişkin farkındalığı ve duyarlılığı olan profesyonellerin rol almasıyla yakından ilgilidir. Bu nedenle, mağdura hukuki destek sunacak adli yardım ve/veya CMK uygulamasında görev alan avukatların farkındalık düzeyinin artırılması gereklidir. Bunun yanı sıra stajyer avukatların tabi olduğu eğitime, kadının insan hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularının ilave edilmesi faydalı olacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim sayısı - Eğitime katılan avukat sayısı

Süre

2022-2025

Faaliyet 1.3.8.

Üniversitelerin hukuk fakültelerinde öğrenim gören öğrencilere yönelik kadının insan hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında eğitim gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
YÖK - Üniversiteler

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı

Açıklama

Şiddet mağdurunun yargılama sürecini örselenmeden tamamlayabilmesi, kadınların haklarını eşit şekilde kullanabilmesi konuya ilişkin farkındalığı ve duyarlılığı olan profesyonellerin varlığıyla yakından ilgilidir. İleride mesleki yaşamında mağdura hukuki destek sunacak hukuk fakültesi öğrencilerinin farkındalık düzeyinin artırılması için kadının insan hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında eğitimler düzenlenmesi ihtiyacı tespit edilmiş olup bu ihtiyacı karşılamak için gerekli çalışmaların yürütülmesi planlanmaktadır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim sayısı - Eğitim düzenlenen fakülte sayısı - Eğitime katılan öğrenci sayısı

Süre

2022-2025

STRATEJİ 1.3

Adli süreçte mağdurun haklarını etkin kullanması sağlanacak ve adalete erişimi kolaylaştırılacaktır.

HEDEF 1

Mevzuatın gözden geçirilerek etkin uygulanması ve mağdurların adalete erişiminin kolaylaştırılması

Faaliyet 1.3.9.

➔ **Hâkim ve savcı adayları ile adliyelerde görev yapan hâkim/Cumhuriyet savcıları ve adliye personeline yönelik, kadının insan hakları, şiddetle mücadele ve kadınların adalete erişimine ilişkin düzenli ve sürekli eğitim çalışmaları gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum Adalet Bakanlığı (Eğitim Dairesi Başkanlığı)
Türkiye Adalet Akademisi**İlgili Kurum**

HSK - ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı

Açıklama

Cumhuriyet savcıları ile ceza mahkemelerinde, aile mahkemelerinde görev yapan hâkimlerin, kadının insan hakları, şiddetle mücadele konusunda yeterli bilgi ve duyarlılığa sahip olması cezasızlığı önlemek için önemlidir. Bu nedenler sürdürülebilir bir programa ve bunun periyodik olarak değerlendirilmesine ihtiyaç vardır. Şiddet mağdurunun yargılama sürecini örselenmeden tamamlayabilmesi, kadınların haklarını eşit şekilde kullanabilmesi konuya ilişkin farkındalığı ve duyarlılığı olan profesyonellerin varlığıyla yakından ilgilidir. Bu nedenle, adliyelerde görev yapan hakim ve Cumhuriyet savcıları ile adliye personelinin düzenli eğitim alması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim sayısı - Eğitime katılan hâkim/savcı sayısı - Eğitime katılan personel sayısı - Eğitime katılan uzman sayısı

Süre

2022-2024

2. KURUMLARARASI KOORDİNASYON VE POLİTİKA GELİŞTİRME

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE
IV. ULUSAL EYLEM PLANI
2021-2025

2. KURUMLARARASI KOORDİNASYON VE POLİTİKA GELİŞTİRME

Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadelenin temel bir unsuru olan koordinasyon, kurum/kuruluşların rolü ve sorumluluklarını netleştirerek, her sektörün kendi alanında uzmanlaşmasına ve birbirinin çalışmasını profesyonel olarak tamamlamasına katkı sunar. İşbirliği içerisinde imzalanan protokoller, kurumlar arasında açık ve şeffaf iletişim ile hesap verilebilirliği sağlamaktadır.

Koordinasyonun iki temel bileşeni bulunmaktadır: İlk bileşen, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadele kapsamında temel hizmetlerin koordinasyonunu sağlamak ve uygulamak için gerekli yasa ve politikaların oluşturulması; ikinci bileşen ise paydaşların kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadeleye yönelik koordineli çalışmalarının izlenmesi ve değerlendirilmesidir. Bu kapsamda, izleme ve değerlendirme süreci paydaşların yükümlülüklerini yerine getirmekten sorumlu tutulduğu süreçtir.

Çok taraflı, eşgüdümlü ve disiplinli yaklaşım aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet mağdurlarının şiddetten daha fazla zarar görmesini engellemek için gereklidir. Çok taraflı yaklaşım ayrıca hizmet sağlayıcılara ve konuya ilişkin donanımlı uygulayıcılara erişimi kolaylaştırır. İşbirliği içerisinde hareket eden kurumlar, minimum standartları sağlayarak, şiddete yanıt vermede tek başına çalışan kurumlardan daha büyük bir etkiye sahip olabileceklerdir. Dolayısıyla, koordinasyon sadece mağdurlara değil, kadına yönelik şiddetle mücadelede hizmet sunan kurum, kuruluşlara ve topluma fayda sağlayan, verimliliği arttıran bir ögedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede kurum kuruluşlar arası koordinasyona ve politika geliştirmeye birçok uluslararası belgede yer verilmektedir. AK¹ 2002/5 Tavsiye Kararı çerçevesinde, mağdurların profesyonel kadroların sağladığı acil ve kapsamlı yardımdan yararlanmasının sağlanması gerektiğine değinilmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede güncel tanım ve standartları içeren uluslararası metinlerde de bütüncül ve çok disiplinli bir yaklaşım ihtiyacının altı çizilmektedir.

Ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarında koordinasyonun etkin şekilde sağlanmasına yönelik tedbirlerin kapsamlı şekilde ele alındığı ilk belgenin 2006/17 Sayılı Başbakanlık Genelgesi olduğunu söylemek mümkündür. Nitekim Genelge'de kadına yönelik şiddet ve töre/namus cinayetleri konusunda Genelge kapsamında belirlenen görev ve tedbirlerin etkin ve süratli bir şekilde koordine edilerek hayata geçirilmesi öngörülmüştür.

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 70'nci maddesi (e) bendi kapsamında kadına yönelik her türlü şiddet, töre ve namus cinayetleri, taciz ve istismarın önlenmesi için çalışmalarda bulunmak KSGM'nin sorumlulukları arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra, aynı maddenin (b) bendinde kadına karşı ayırımıcılığın önlenmesi, kadının toplumsal hayatın tüm alanlarında etkin hâle getirilmesine yönelik ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi çalışmalarını koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek de KSGM'nin görevleri arasındadır. Bu çerçevede, konuya ilişkin geliştirilecek politika ve oluşturulacak işbirliklerinde KSGM, koordinatör kurum olarak paydaşlar ve diğer kurum kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamaktadır.

Kalkınma Planı ve Yıllık Programlar gibi temel politika dokümanlarında da kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin politika ve koordinasyona ilişkin tedbirlere yer verilmektedir. 11. Kalkınma Planı'nın "Kadın" başlığı altındaki politika ve tedbirlerde (602.3), kadına yönelik şiddetle mücadelede şiddet mağduruna ve şiddet uygulayana yönelik hizmet sunan kurum ve kuruluşların kapasiteleri ve kurumlar arası koordinasyonun arttırılacağı vurgulanmıştır.

11. Kalkınma Planı ile oluşturulan Kadının Kalkınmadaki Rolü Özel İhtisas Komisyonu raporunda da kadına yönelik şiddetin önlenmesi, şiddet mağduru kadınların ve şiddete maruz kalan ve/veya tanıklık eden çocukların korunması, şiddet uygulayanın cezalandırılması ve yaşanan sorunların giderilmesi için tutar-

¹ Avrupa Konseyi, (2002), "Kadınların Şiddete Karşı Korunması 30 Nisan 2002'de kabul edilen, Bakanlar Komitesi'nin üye devletlere kadınların şiddete karşı korunmasına ilişkin Tavsiye Kararı Rec(2002)5 ve İzahat Belgesi" http://www.ceidizleme.org/ekutuphaneresim/dosya/461_1.pdf (Erişim Tarihi:18 Mayıs 2020).

lı ve çok sektörlü bir anlayış geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu ifade edilmektedir.

6284 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi "Kurumlararası Koordinasyon ve Eğitim" başlığını taşımaktadır. Bu kapsamda, Kanun hükümlerinin uygulanmasında kurumlararası koordinasyonun Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) tarafından gerçekleştirileceği, ayrıca kurum kuruluşlar tarafından Kanunun uygulanmasında kendi görev alanına giren konularda işbirliği ve yardımda bulunmak ve alınan tedbir kararlarını ivedilikle yerine getirmekle yükümlü oldukları yer almıştır.

ŞÖNİM Yönetmeliği'nde de ilgili tüm kurum kuruluşların katılımıyla Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu oluşturulacağı düzenlenmiş olup; Komisyon ŞÖNİM ve diğer kurum ve kuruluşlar tarafından Kanun kapsamında verilen hizmetlerin koordinasyonunu il düzeyinde sağlamakla yükümlüdür. Ayrıca Yönetmeliğin 20 nci maddesi gereği şiddet mağduruna yönelik sunulacak hizmetlerde kurumlar arası koordinasyon sağlanarak hizmet verileceği belirtilmiştir.

KSGM, ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin politika ve stratejilerin belirlenmesinden, uygulanmasına ve izlenmesine kadar tüm süreçlerde yer alan bir koordinasyon kurumudur. Bunun yanı sıra, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı başta olmak üzere diğer ilgili bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, barolar ve STK'lar tarafından da kurumsal hizmet sunumu gerçekleştirilmektedir.

Bunun yanı sıra; ASHB öncülüğünde Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, MEB, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı ortak çalışması ile hazırlanan ve 25 Kasım 2019 tarihinde yürürlüğe giren "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı" ile ilgili kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetler belirlenmiştir. Söz konusu Koordinasyon Planı'nın uygulanması ve izlenmesini teminen ilgili taraf temsilcilerinin yer aldığı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Teknik Kurulu oluşturulmuştur. Teknik Kurul toplantıları KSGM koordinasyonunda periyodik olarak toplanmakta ve Planda yer alan tedbirlerin uygulanma süreci ve gerçekleşme düzeyi takip edilmektedir.

Ulusal eylem planlarının ve ulusal çalışmaların izleme ve değerlendirilmesi amacıyla, KSGM koordinasyonunda ilgili tüm

kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve STK'ların katılımıyla Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi toplanmaktadır. Periyodik olarak her yıl bir defa toplanan Komite, kadına yönelik şiddet konusundaki çalışmaları, gelişmeleri değerlendirmekte, bu konuda öneriler sunmaktadır. Şiddetle mücadelede rol alan kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesi ve tematik istişareler için odak gruplar halinde değerlendirmeler yapılması Komitenin önemli önerileri arasında yer almaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarının yerelin ihtiyaçları, öncelikleri ve kaynakları temelinde desteklenmesi, yerelde ilgili taraflar arasındaki işbirliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi ve Ulusal Eylem Planı'nın 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanmasını teminen "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları" 81 ilde yürütülmeye başlanmıştır. Ayrıca Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele amacıyla ilgili tüm paydaşların katkı ve katılımlarıyla erken yaşta evlilik oranlarının yüksek olduğu illerde il eylem planları hazırlanmış ve uygulanmaya başlanmıştır.

Kurumlar arası koordinasyon görevinin yerel düzeyde etkin biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla; "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu", ŞÖNİM Yönetmeliği'nde belirlenen üyelerin katılımı ile 6 ayda bir toplanmaktadır.

Ülkemizde işbirliği ve koordinasyonun en önemli göstergelerinden biri kurum ve kuruluşlar arasında konuya özel imzalanan protokollerdir. Bu kapsamda Adalet, İçişleri, Milli Savunma, Sağlık Bakanlıkları, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında protokoller imzalanmıştır.

Şiddetle mücadelede etkin uygulamalar için kurumlar arası koordinasyon ve politika geliştirmede öncelikli olarak paydaş kurumların tüm personelinin, politika dokümanlarını bilmesi ve süreç boyunca benimsemesi önem arz etmektedir.

Bunun yanı sıra yürütülen çalışmaların nitel ve nicel somut verilere dayandırılması izleme ve değerlendirmenin etkinliğini artırarak güvenilir ve gerçekçi hedef ve politikaların belirlenmesine katkı sağlayacaktır.

Ulusal ve yerel komitelerin etkin çalışması için gerekli tedbirlerin alınması ve tüm kurum kuruluşların sahiplenmesi için

farkındalığın artırılması önem taşımaktadır. Konuya ilişkin bilgi ve veri paylaşımının yerel düzeyde de sağlanması ve yereldeki çalışmaların değerlendirilmesi için yerelin izleme kapasitesinin yıllık faaliyet planlamaları vb. araçlarla güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmesi gerekmektedir.

Ulusal ve yerel düzeyde izleme ve değerlendirme sürecinin etkin biçimde gerçekleştirilmesi açısından üniversiteler, özel sektör, sosyal taraflar ve sivil toplum kuruluşlarının da sürece katılımının teşvik edilmesi ve izleme kapasitelerinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

POLİTİKA VE KOORDİNASYON

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Strateji 2.1

Kadına yönelik şiddetle mücadele politikaları bütünlük ve kapsayıcı şekilde hazırlanacak ve uygulanacaktır.

Strateji 2.2

Kadına yönelik şiddetle mücadele için gerekli kaynak ve yeterli bütçe tahsis edilecektir.

Strateji 2.3

Kadına yönelik şiddetle mücadelede güçlü koordinasyon ve sektörler arası işbirliği teşvik edilecektir.

Strateji 2.4

Yerel politikaların etkinliğini artırmak üzere 81 ilde "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları" uygulanacaktır.

Strateji 2.5

Ulusal ve yerel düzeyde yürütülen çalışmalar dönemsel olarak izlenecek ve değerlendirilecektir.

STRATEJİ 2.1

Kadına yönelik şiddetle mücadele politikaları bütünlüklü ve kapsayıcı şekilde hazırlanacak ve uygulanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.1.1.

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı”nın tanıtımına yönelik ulusal ve yerel düzeyde çalışmalar yapılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Kamu kurum ve kuruluşları - Üniversiteler
Ulusal medya kuruluşları - STK'lar

Açıklama

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı”nın yürürlüğe girmesi ile iletişim stratejisi hazırlanarak görsel ve yazılı iletişim araçları ile tanıtım çalışmalarına başlanacaktır. Eylem Planı'nın öncelikli olarak ulusal ve yerel kamu kurum kuruluşları olmak üzere üniversite ve STK'lara dağıtımı sağlanacak olup belirlenen hedef gruplara yönelik düzenlenecek toplantılar ile kamuoyuna duyurulması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Yapılan tanıtım çalışması/toplantı sayısı - Basılan ve dağıtılan broşür sayısı - Dağıtılan Eylem Planı sayısı - Eylem Planının yazılı/görsel medyada yer alma sayısı

Süre

2021-2022

Faaliyet 2.1.2.

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı”nın politika önceliklerinin belirlenebilmesi için yıllık olarak faaliyet planları oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı'nda sorumluluğu bulunan tüm kurum kuruluşların ulusal ve yerel düzeydeki teşkilatlarının sorumlu oldukları faaliyetlerini yıllık olarak planlamaları teşvik edilecektir.

Performans Göstergesi

Yıllık faaliyet planı hazırlanması - Yıllık faaliyet planı oluşturan kurum/kuruluş sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.1

Kadına yönelik şiddetle mücadele politikaları bütünlük ve kapsayıcı şekilde hazırlanacak ve uygulanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.1.3.

Politika önceliklerinin belirlenebilmesi için ilgili tüm kurum kuruluşlarla yıllık sektörel bazlı “Tematik Toplantılar” gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Üniversiteler - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede hizmet sunan tüm kurum kuruluşlarla belirlenen politika süreçleri, politika süreçlerinin yönetimi ve uygulanması hususuna yönelik alana ve konuya özel tematik toplantılar gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Toplantılara katılan kişi sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 2.1.4.

Kamu kurumları ve yerel yönetimler için “Şiddetle Mücadelede Politika Hazırlama ve Uygulama Rehberi” hazırlanacak ve dağıtılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Tüm kamu kurumları - Yerel yönetimler - Türkiye Belediyeler Birliği
Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelenin ulusal ve yerel tüm kamu kurumlarının plan ve programlarına dahil edilmesi, politika süreçleri hazırlanırken dikkat edilmesi gereken prensiplerin yer alacağı rehberin kamu kurum kuruluşlarına bu konuda yol gösterici olması hedeflenmektedir. Böylece “şiddetle sıfır tolerans” ilkesinin üst politika belgelerinde öncelikli ilkeler arasında yer alması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Rehber hazırlanması - Dağıtılan rehber sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.1

Kadına yönelik şiddetle mücadele politikaları bütünlüklük ve kapsayıcı şekilde hazırlanacak ve uygulanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.1.5.

Yasama uzmanları için “Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Yasama ve Temel Gereklilikler Rehberi” hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

TBMM - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Üniversiteler - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Yasama süreçlerinde rol alan yasama uzmanları için kadın-erkek eşitliği perspektifinden bakılarak, kadına yönelik şiddetin önlenmesinde yasama sürecinde dikkat edilmesi gereken hususların yer aldığı kolaylaştırıcı bir rehberin hazırlanması hedeflenmektedir.

Performans Göstergesi

Rehber hazırlanması

Süre

2023

Faaliyet 2.1.6.

Kadına yönelik şiddetle mücadele politika uygulamaları öncesinde ve sonrasında, ihtiyaçlar dikkate alınarak “etki analizi” çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet
İşleri Başkanlığı - YÖK - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede kanıt temelli politika önceliklerinin belirlenebilmesi için uygulanan programların etkisinin değerlendirilmesi ve elde edilen sonuçlar çerçevesinde gerekli revizyon ve düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Etki analizi gerçekleştirilen çalışma sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.1

Kadına yönelik şiddetle mücadele politikaları bütünleşik ve kapsayıcı şekilde hazırlanacak ve uygulanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.1.7.

“Kamu Görevlilerinin Kadına Yönelik ve Aile İçi Şiddet Algısı Anketi” hazırlanarak yıllık olarak uygulanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
Tüm kamu kurum kuruluşları - YÖK - Üniversiteler

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede kamu personelinin önemli bir rol ve görevi bulunmaktadır. Özellikle şiddetle mücadelede hizmet sunan kurum kuruluşlar olmak üzere diğer tüm kurum kuruluşların hem bireysel hem de kurumsal olarak sorumlulukları bulunmaktadır. Bu kapsamda, kamu personelinin konuya yaklaşımı, şiddetle mücadelede üstleneceği destekleyici, dönüştürücü, farkındalık artırıcı rolü önem taşımaktadır. Bu nedenle, kamu personelinin tamamının söz konusu sürece dâhil olması ve şiddetle mücadelede davranış ve farkındalık geliştirmeleri gerekmektedir birlikte mevcut durumda kamu personelinin konuya ilişkin yaklaşımını ölçmek ve hangi grubun hangi yaklaşım ile nasıl ve ne tür bir eğitim desteğine ihtiyaç duyduğunu anlamak ve bu durumunun sürdürülebilirliğini sağlamak üzere her kurum kuruluşun kendi sistemi üzerinden ASHB'ye iletilmek üzere bir anket modülü hazırlanacak ve anket verileri KSGM tarafından değerlendirilecektir. Anketin hazırlık sürecinde YÖK ve üniversitelerden destek alınabilecektir.

Performans Göstergesi

Anket uygulanması - Anketin uygulandığı kuruluş sayısı - Ankete katılan kamu personeli sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 2.1.8.

Bakanlık ve kamu kurumlarında görev yapan orta ve üst düzey yöneticilere yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele farkındalık seminerleri gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyadin İşleri Başkanlığı - YÖK - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Karar alma mekanizmalarında bulunan yöneticilere “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Seminerleri” gerçekleştirilerek konuya ilişkin farkındalıkları artırılabilecek ve politika süreçlerinde kadın erkek eşitliğine duyarlı bir yaklaşımı benimsemeleri teşvik edilecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen seminer sayısı - Seminere katılan kişi sayısı

Süre

2022-2024

STRATEJİ 2.1

Kadına yönelik şiddetle mücadele politikaları bütünlüklük ve kapsayıcı şekilde hazırlanacak ve uygulanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.1.9.

TBMM personeline yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele farkındalık eğitimleri gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
TBMM (KEFEK)

İlgili Kurum
ASHB (KSGM)

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede kamu personelinin önemli bir rol ve görevi bulunmaktadır. Özellikle şiddetle mücadelede yasama fonksiyonunu yerine getiren TBMM'de görevli personelin kadına yönelik şiddet, kadının insan hakları vb. konularda eğitimler gerçekleştirilmesi önemlidir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen eğitim sayısı - Eğitime katılan kişi sayısı

Süre
2022

Faaliyet 2.1.10.

Mülki idari amirlerine yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele eğitimleri gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum
ASHB (KSGM)

Açıklama

Yereldeki belirleyici ve yönlendirici rol ve sorumlulukları dikkate alındığında mülki idari amirleri kadına yönelik şiddetin önlenmesinde önemli role sahiptir. Bu kapsamda, söz konusu hedef kitleye yönelik gerçekleştirilecek eğitim seminerlerinin politika süreçlerinde kadın erkek eşitliği ve kadına yönelik şiddet konusunun da ele alınmasını sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen eğitim sayısı - Eğitime katılan kişi sayısı

Süre
2021-2025

STRATEJİ 2.1

Kadına yönelik şiddetle mücadele politikaları bütünleşik ve kapsayıcı şekilde hazırlanacak ve uygulanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.1.11.

Yerel yönetimlerde görev yapan yöneticilere kadına yönelik şiddetle mücadele farkındalık seminerleri gerçekleştirilecektir

Sorumlu Kurum

İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - ASH İl Müdürlükleri - Türkiye Belediyeler Birliği
Yerel yönetimler

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ulusal düzeyde benimsenen politikaların yerle uyarlanarak etkin uygulanması oldukça önemlidir. Yereldeki belirleyici ve yönlendirici rol ve sorumlulukları kapsamında yerel yönetimlerde görev yapan yöneticilere kadına yönelik şiddetle mücadele farkındalık seminerleri gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen seminer sayısı - Seminere katılan kişi sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 2.1.12.

Şiddetle mücadelede doğrudan hizmet sunmayan kamu kurum ve kuruluşlarda şiddetle mücadele için odak birimler tespit edilecektir.

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Tüm kamu kurum kuruluşları

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarının şiddetle mücadelede doğrudan hizmet sunmayan tüm kurum kuruluşlar tarafından sahiplenilmesi ve ilgili kurumlarda kiminle iletişim kurulacağı bilinmesi açısından odak birimler oluşturulacaktır. Söz konusu birimler, kuruluşlarında sunulan her hizmet için kadına yönelik şiddeti önleme bakışının yerleştirilmesi ve bu konudaki ihtiyaçların tespit edilmesinde temas noktası olacaktır. Söz konusu birimler kadın alanındaki gelişmeleri daha yakından ve etkin bir şekilde takip edecektir.

Performans Göstergesi

Odak birimlerin tespit edilmesi - Odak birim belirlenen kurum/kuruluş sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.2

Kadına yönelik şiddetle mücadele için gerekli kaynak ve yeterli bütçe tahsis edilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.2.1.

↓ **Kamu kurum kuruluşlarına “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Bütçeleme” konularında eğitim gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) - Hazine ve Maliye Bakanlığı - Üniversiteler - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye tahsis edilen mevcut kaynakların kullanımı ve etkinliğinin değerlendirilmesi ile kadına yönelik şiddetle mücadeleye uygun bütçelemenin yapılmasının sağlanması amacıyla merkezi düzeydeki kamu kurum kuruluşlarına yönelik “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Bütçeleme” konularında eğitim gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim sayısı - Katılan kişi sayısı

Süre

2021-2022

Faaliyet 2.2.2.

↓ **Yerel yönetimlere yönelik “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Yerel Hizmetler ve Bütçeleme” konularında eğitim gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) - Türkiye Belediyeler Birliği - Yerel yönetimler - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye tahsis edilen mevcut kaynakların kullanımı ve etkinliğinin değerlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadeleye uygun bütçelemenin yapılmasının sağlanması amacıyla yerel düzeydeki kamu kurum kuruluşlarına yönelik “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Yerel Hizmetler ve Bütçeleme” konularında eğitim gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen eğitim sayısı - Katılan kurum sayısı - Katılan kişi sayısı

Süre

2021-2022

STRATEJİ 2.2

Kadına yönelik şiddetle mücadele için gerekli kaynak ve yeterli bütçe tahsis edilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.2.3.

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Bütçeleme Kılavuzu” hazırlanarak ulusal ve yerel düzeyde kamu kurum kuruluşlarına dağıtımı sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) - Hazine ve Maliye Bakanlığı - Tüm kamu kurum ve kuruluşları - Yerel yönetimler Üniversiteler

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye tahsis edilen mevcut kaynakların kullanımı ve etkinliğinin değerlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadeleye uygun bütçelemenin yapılmasının sağlanması amacıyla “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Bütçeleme Kılavuzu” hazırlanarak ulusal ve yerel düzeyde kamu kurum kuruluşlarına dağıtımı sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Dağıtımı gerçekleştirilen kılavuz sayısı

Süre

2022-2023

Faaliyet 2.2.4.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin kaynak tahsisi için bütçe hazırlanması sürecinde yıllık istişare toplantıları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) - Hazine ve Maliye Bakanlığı - Tüm kamu kurum ve kuruluşları - Yerel yönetimler Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye tahsis edilen mevcut kaynakların kullanımı ve etkinliğinin değerlendirilmesi ile kadına yönelik şiddetle mücadeleye uygun bütçelemenin yapılmasının sağlanması amacıyla bütçe hazırlanması sürecinde yıllık istişare toplantıları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Katılım sağlayan kurum sayısı - Katılım sağlayan kişi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.2

Kadına yönelik şiddetle mücadele için gerekli kaynak ve yeterli bütçe tahsis edilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.2.5.

↓ Kadına yönelik şiddetle mücadelede bütçeleme ve kaynak tahsisine ilişkin ulusal ve uluslararası iyi uygulama örnekleri raporu hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Tüm kamu kurum ve kuruluşları - Yerel yönetimler - Üniversiteler - STK'lar
Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye tahsis edilen mevcut kaynakların kullanımı ve etkinliğinin değerlendirilmesi ile kadına yönelik şiddetle mücadeleye uygun bütçeleme yapılmasının sağlanması amacıyla farklı ülkelerdeki iyi uygulama örnekleri incelenecek ve buna ilişkin rapor hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Rapor hazırlanması

Süre

2023

Faaliyet 2.2.6.

↓ “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Bütçeleme ve Kaynak Tahsisi” konulu uluslararası çalıştay düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı)
Hazine ve Maliye Bakanlığı - Tüm kamu kurum ve kuruluşları
Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Ülkemiz iyi uygulama örnekleri ve alana ilişkin tecrübelerin uluslararası kamuoyu ile paylaşılması ile kadına yönelik şiddetle mücadelede bütçeleme ve etkin kaynak tahsisine ilişkin ulusal altyapımızı güçlendirmek amacıyla iyi ülke/kurum uygulamalarının yer alacağı “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Bütçeleme ve Kaynak Tahsisi” konulu uluslararası çalıştay düzenlenecektir.

Performans Göstergesi

Çalıştay düzenlenmesi - Çalışmaya katılan kişi sayısı

Süre

2023

STRATEJİ 2.3

Kadına yönelik şiddetle mücadelede güçlü koordinasyon ve sektörler arası işbirliği teşvik edilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.3.1.

➔ Kadına yönelik şiddetle etkin mücadele için kurumlar arası işbirliği protokolleri imzalanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Tüm kamu kurum ve kuruluşları - Üniversiteler
Uluslararası kuruluşlar - STK'lar - Özel sektör kuruluşları

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede eğitim ve farkındalık çalışmaları, koruyucu hizmet sunumuna ilişkin mevzuat çerçevesinde sunulan hizmetler ve uygulamada karşılaşılan sorunları çözmek için ilgili kurum kuruluşlarla yapılacak çalışmaların resmi olarak yürütülmesi için gerekli alanlarda işbirliği protokolleri imzalanacaktır.

Performans Göstergesi

İmzalanan protokol sayısı - İşbirliği yapılan protokol sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 2.3.2.

➔ YÖK ile işbirliği içerisinde üniversitelerin kadına yönelik şiddetle mücadelede rolü ve önemine ilişkin "Akademide Kadın Buluşmaları" gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
YÖK

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Üniversitelerin Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezleri ile kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddet mağduru kadınların sosyo-ekonomik açıdan güçlenmesi kapsamında gerçekleştirilecek çalışmalar önem taşımaktadır. Bu kapsamda, bu alanda 81 ildeki üniversitelerin iyi uygulama örnekleri ve alan deneyimlerini paylaşmak üzere "Akademide Kadın Buluşmaları" adlı yıllık toplantılar gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Toplantılara katılan kişi sayısı

Süre

2022-2025

STRATEJİ 2.3

Kadına yönelik şiddetle mücadelede güçlü koordinasyon ve sektörler arası işbirliği teşvik edilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.3.3.

↓ **Ulusal insan hakları kurumları ile kadına yönelik şiddetle mücadele ve işbirliği tematik toplantıları düzenlenecektir.**

Sorumlu Kurum
TİHEK

İlgili Kurum

TBMM (KEFEK) - TBMM (İnsan Hakları İnceleme Komisyonu) - ASHB (KSGM)
Adalet Bakanlığı - Kamu Denetçiliği Kurumu - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Yıllık olarak yapılması planlanan toplantılarda, ulusal insan hakları kurumlarının kadına yönelik şiddetle mücadelede ASHB tarafından yürütülen hizmetler konusunda bilgilendirilmesi, kurumların bu alandaki bilgi ve tecrübelerinin ve iyi uygulama örneklerinin paylaşılması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Toplantı yapılması

Süre

2021-2025

Faaliyet 2.3.4.

↓ **Kadına yönelik şiddetle mücadele sürecine özel sektörün katılımına yönelik tematik çalışmalar gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Ticaret Bakanlığı - Kamu kurumu niteliği taşıyan meslek kuruluşları
Üniversiteler - TOBB - Sendikalar - STK'lar

Açıklama

Özel sektör ile işbirliği içerisinde kadına yönelik şiddetle mücadeleye kaynak tahsisi için özel sektör kuruluşları destek verebilir/sponsor olabilir. Bunun yanı sıra, özel sektör kuruluşlarının kendi çalışanlarına yönelik önleyici çalışmaları teşvik edilebilir.

Performans Göstergesi

Yapılan çalışma sayısı - İşbirliği yapılan özel sektör kuruluşu sayısı

Süre

2023-2025

STRATEJİ 2.3

Kadına yönelik şiddetle mücadelede güçlü koordinasyon ve sektörler arası işbirliği teşvik edilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.3.5.

↓ Sivil toplum kuruluşlarına yönelik “Deneyim Paylaşım Toplantıları” gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede hizmet sunan sivil toplum kuruluşlarının alan deneyimlerini, önerilerini dinlemek, fikir alışverişinde bulunmak amacıyla yıllık “Deneyim Paylaşım Toplantıları” düzenlenecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Toplantılara katılan STK sayısı - Toplantılara katılan kişi sayısı - Toplantı raporu

Süre

2021-2025

Faaliyet 2.3.6.

↓ Uluslararası kuruluşlar ile kadına yönelik şiddetle mücadelede işbirlikleri gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
Uluslararası kuruluşlar - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarının önemli paydaşlarından olan uluslararası kuruluşlar ile kadına yönelik şiddetle mücadelede güçlendirilmesi gereken alanlarda işbirlikleri geliştirilecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen işbirliği sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.3

Kadına yönelik şiddetle mücadelede güçlü koordinasyon ve sektörler arası işbirliği teşvik edilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.3.7.

↓ Kadına yönelik şiddetle mücadelede farklı ülkelerdeki sektörler arası işbirliği iyi uygulama örneklerinin yerinde incelenmesi için çalışma ziyaretleri gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - YÖK - Üniversiteler - STK'lar - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelenin kamu - özel sektör -S TK ve akademi işbirliğinde yürütülmesi gerektiği genel kabul gören bir anlayıştır. Kadına yönelik şiddetle mücadelede bu anlayışın ülkemizde güçlendirilmesi amacıyla farklı ülkelerdeki sektörler arası işbirliği iyi uygulama örneklerinin incelenmesi için ilgili paydaşların da katılımıyla çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Performans Göstergesi

Çalışma ziyareti sayısı - Çalışma ziyareti raporu

Süre

2024

STRATEJİ 2.4

Yerel politikaların etkinliğini artırmak üzere 81 ilde “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları” hazırlanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.4.1.

81 ilde ilgili tüm kurum kuruluşların katılımlarıyla “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları” hazırlık çalışmaları düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı - İlgili tüm kamu kurum kuruluşları - Yerel yönetim Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

2016-2020 dönemini kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planı'nın yerele aktarılması amacıyla 2016 yılından sonra 81 ilde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları hazırlanmıştır. 2021-2025 dönemi için uygulanacak olan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı'nın da yerele yansıtılarak, yerelin ihtiyaçlarıyla doğrulması ve 2025 yılına kadar yerel düzeyde kadına yönelik şiddetle mücadelenin haritasının belirlenmesi amacıyla il eylem planları hazırlanacaktır. Bu kapsamda 2021 yılında 81 ilde ilgili tüm kurum kuruluşların katılımlarıyla “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planı” hazırlık çalışmaları düzenlenecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen çalıştay sayısı - Çalıştaya katılan kuruluş sayısı - Çalıştaya katılan kişi sayısı

Süre

2021

Faaliyet 2.4.2.

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Teknik Kurulu” oluşturulacak ve düzenli toplanması sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İlgili tüm kamu kurum kuruluşları - ASH İl Müdürlükleri Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

2021 yılında 81 ilde ilgili tüm kurum kuruluşların katılımlarıyla hazırlanacak olan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları”nın etkin uygulanmasını teminen her ilde, şiddetle mücadelede yer alan tüm tarafların temsilcilerinin yer alacağı ve yılda ortalama 4 kez (3 ayda bir) toplanacak şekilde teknik kurul oluşturulacak ve düzenli toplanması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Oluşturulan teknik kurul sayısı - Teknik kurula katılım sağlayan kuruluş sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.4

Yerel politikaların etkinliğini artırmak üzere 81 ilde “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları” hazırlanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.4.3.

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları”nın etkin uygulanması için yıllık faaliyet planları hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
İlgili tüm kamu kurum kuruluşları - ASH İl Müdürlükleri
Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

2021 yılında 81 ilde ilgili tüm kurum kuruluşların katılımlarıyla hazırlanacak olan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları”nın etkin uygulanmasını teminen yıllık faaliyet planları hazırlanacaktır. Faaliyet planlarının oluşturulan teknik kurul tarafından hazırlanması ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu'na sunulurarak, Valilik tarafından onaylanması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

81 il yıllık faaliyet planı hazırlanması

Süre

2021-2025

Faaliyet 2.4.4.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planlarının yerelde halka tanıtılmasına yönelik tematik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
İlgili tüm kamu kurum kuruluşları - İl Müdürlükleri
Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları”nın halka tanıtımına ilişkin bilgilendirici faaliyetler düzenlenecek; yazılı-işitsel ve görsel materyaller hazırlanarak dağıtılacaktır.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen çalışma sayısı - Çalışma gerçekleştirilen il sayısı - Basılan/dağıtılan materyal sayısı - Toplantılarla ulaşılan kişi sayısı

Süre

2021-2022

STRATEJİ 2.4

Yerel politikaların etkinliğini artırmak üzere 81 ilde “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları” hazırlanacaktır.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.4.5.**“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları”nın dönemsel izlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İlgili tüm kamu kurum kuruluşları - İl Müdürlükleri
Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları”nın uygulanmasının izlenmesi ve değerlendirilmesi Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılacaktır; teknik kurul ve ŞÖNİM işbirliğinde yıllık faaliyet raporları çerçevesinde yapılan/yapılmayan çalışmalara ilişkin dönemsel izleme raporları hazırlanarak Komisyona ve KSGM'ye sunulacaktır.

Performans Göstergesi

Dönemsel değerlendirme rapor sayısı - Genel değerlendirme raporu hazırlanması

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.5

Ulusal ve yerel düzeyde yürütülen çalışmalar dönemsel olarak izlenecek ve değerlendirilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.5.1.

“Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi”nin yapısı gözden geçirilerek daha etkin faaliyet göstermesi sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İlgili tüm kamu kurum kuruluşları - Üniversiteler -STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede gerçekleştirilen çalışmalar, yapılması gerekenler ve eylem planlarının değerlendirilmesi ulusal düzeyde 2007 yılından bu yana yılda bir defa toplanan “Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi” ile gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, Komite'nin yapısı gözden geçirilerek daha etkin hale getirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir.

Performans Göstergesi

Komiteyi etkin hale getirmek üzere gerçekleştirilen çalışma sayısı

Süre

2021-2022

Faaliyet 2.5.2.

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu”nun düzenli toplanması sağlanarak karar alma ve uygulama süreçlerinin etkinliği artırılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İlgili tüm kamu kurum kuruluşları - İl Müdürlükleri
Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Yerel düzeyde gerçekleştirilen çalışmaların değerlendirilmesi Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi kapsamında oluşturulan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu” tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, söz konusu Komisyonun etkinliğinin artırılması kurum kuruluşlar arasında etkin bir işbirliğinin ve güçlü koordinasyonun sağlanması adına önem taşımaktadır.

Performans Göstergesi

Komisyon yıllık toplantı sayısı - Hazırlanan rapor sayısı - Komisyonu etkin hale getirmek üzere gerçekleştirilen çalışma sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 2.5

Ulusal ve yerel düzeyde yürütülen çalışmalar dönemsel olarak izlenecek ve değerlendirilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.5.3.

“Yerelde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Temel Prensipler ve Uygulamalar El Kitapçığı” hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Tüm kamu kurum kuruluşları - ASH İl Müdürlükleri - Yerel yönetimler
Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Yerel düzeyde, kadına yönelik şiddetle etkili ve doğru bir yaklaşımla mücadele edilmesini sağlamak amacıyla “Yerelde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Temel Prensipler ve Uygulamalar El Kitapçığı” hazırlanacaktır. Söz konusu kitapçıkta, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında benimsenen temel ilkelere, yereldeki iş akışlarına, standart uygulama prosedürlerine ve iyi uygulama örneklerine yer verilmesi planlanmaktadır.

Performans Göstergesi

El kitapçığı hazırlanması - El kitapçığı hazırlanan il sayısı - El kitapçığı dağıtılan kurum kuruluş sayısı

Süre

2023

Faaliyet 2.5.4.

Kamu kurumları ve yerel yönetimler tarafından kullanılmak üzere “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Elektronik Bilgi Platformu” oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Tüm kamu kurum kuruluşları - Yerel yönetimler - Üniversiteler

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin yayımlar, kitaplar, önemli raporlar ve iyi uygulama örneklerinden oluşan bir platform hazırlanacaktır. Söz konusu platforma, kamu kurum kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının ulaşımı sağlanarak güncel deneyimlerin, işbirliği çalışmalarının yer alması, tanıtılması ve kadın kuruluşları arasında bilgi akışının sağlanması amaçlanmaktadır.

Performans Göstergesi

Platform oluşturulması - Platformdan yararlanan kişi sayısı/kurum kuruluş/yerel yönetim sayısı - Platformun görüntülenme sayısı

Süre

2024

STRATEJİ 2.5

Ulusal ve yerel düzeyde yürütülen çalışmalar dönemsel olarak izlenecek ve değerlendirilecektir.

HEDEF 2

Şiddete sıfır tolerans anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi

Faaliyet 2.5.5.

Belediyelerin kadın alanındaki çalışmalarının teşvik edilmesi için her yıl “Kadın Dostu Belediye ve Yerel Yönetim Buluşmaları” gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

Türkiye Belediyeler Birliği

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü)
Yerel yönetimler

Açıklama

Yerelde kadına yönelik şiddetle etkin mücadelede önemli paydaşlardan olan belediyelerin kadın alanındaki çalışmalarının teşvik edilmesi için her yıl “Kadın Dostu Belediye ve Yerel Yönetim Buluşmaları” gerçekleştirilecektir.

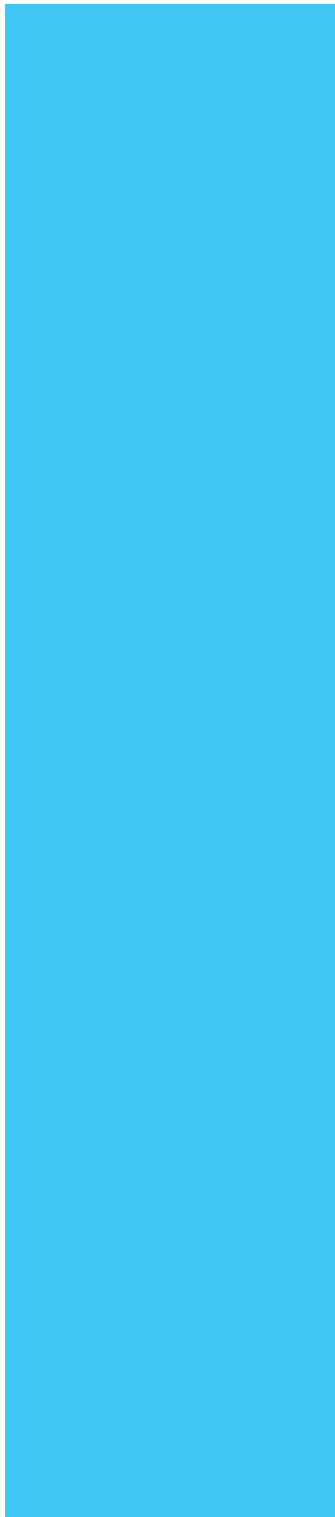
Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Belediye/yerel yönetim sayısı - Toplantılara katılan kişi sayısı

Süre

2023-2025

3. KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ HİZMETLER

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE
IV. ULUSAL EYLEM PLANI
2021-2025

3. KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ HİZMETLER

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ana hizmet birimlerinden biri olan Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü; kadına yönelik şiddetle mücadele alanında kadınlara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütme ve koordine etme görevleri çerçevesinde faaliyet göstermektedir.¹ Kadına yönelik şiddeti önlemek, sörsürştürmek, kovuşturmamak, ortadan kaldırmak kısaca doğru müdahalenin, ihtiyaca uygun yapılandırılmış kurumsal yapılar ve programlar ile sağlanabileceği bilinci ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

Alanda ihtisaslaşmayı sağlayarak koordineli şekilde kadına yönelik şiddetle mücadele kapasitesinin geliştirilmesinde önemli rolü bulunmaktadır. Bu nedenle kurumsal kapasitenin gelişimi pek çok kriteri içinde barındırır.² Bunlardan en önemlileri;

- ◆ Şiddet uygulayanlara yönelik standartları belirlenmiş, zorunlu ya da zorunlu olmayan müdahale programlarının oluşturulması ve bu programların kadınların korunmasına yönelik programlarla işbirliği ve eşgüdüm içinde yürütülmesi,
- ◆ Tüm müdahale mekanizmalarında (kolluk, sağlık, sosyal hizmet, adli süreç vb.) mağdurun etkin biçimde korunması için ilgili tüm kurum kuruluşlarca proaktif olarak hareket edilmesi, bu çerçevede zorunlu işleyiş protokollerinin hazırlanması,
- ◆ Mağdurun ihtiyacına uygun ihtisaslaşmış birimlerin oluşturulması,
- ◆ Kurumsallaşmış ve ihtisaslaşmış birimlerde hizmet sunan personele yönelik eğitimler düzenlenmesi, eğitim analizlerinin ve sürekliliğinin sağlanması, mesleki müdahale kapasitesinin artırılması amacıyla vaka yönetimi ve süpervizyon sistemlerinin kurulması,

- ◆ Kadına yönelik şiddetle mücadelede hizmet sunan kuruluşlarda bütünleşik bir hizmet ağı oluşturulması, bilgi ve verilerin uyumlaştırılmasına ilişkin çalışmaların tamamlanması,
- ◆ Şiddet mağdurlarına yönelik kısa ve uzun dönemli yüksek kaliteli danışma ve rehberlik hizmetleri sunulması,
- ◆ Mağdurla beraber varsa çocuklarına yönelik erişilebilir, acil, güvenli ve kısa dönemli barınma hizmetlerinin sağlanması,
- ◆ Mağdurların yasal haklarını bilmelerine yönelik hukuki desteğin sunulması,
- ◆ Ulusal düzeyde hizmet veren acil telefon hattı ile mağdurların ihtiyaç duyduğu her türlü hizmeti alabileceği 7 gün 24 saat hizmet sunan tek kapı merkezlerinin oluşturulmasıdır.

Bunların yanı sıra mağdurların gizliliği ve mahremiyetinin korunmasına yönelik atılacak adımlar ile hizmetlerin uzak ve kırsal bölgelerde yaşayan kadınlar, engelli kadınlar, mülteci kadınlar vb. farklı dezavantajlara sahip tüm kadınlar için erişilebilir olmasının sağlanması da özel önem arz etmektedir.

Bahsedilen hususların kadına yönelik şiddetle mücadelede kabul edilen birçok uluslararası düzenlemede altı çizilmiş ve ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Uluslararası düzenlemelerin yanında ulusal mevzuatta da kurumsal kapasiteyi güçlendirmeye yönelik önemli düzenlemeler bulunmaktadır. 6284 sayılı Kanun ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin 7/24 esasına göre yürütüldüğü ŞÖNİM'lerin kurulması ile teknik araç ve yöntemlerin kullanılabilmesine ilişkin düzenlemeler bu alanda getirilen önemli yeniliklerdendir. 6284

¹ Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü 10 Temmuz 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan 01 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile (mülga) Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın ana hizmet birimlerinden biri olarak yapılandırılmıştır. Temel görev alanları için bkz. <https://ailevecalisma.gov.tr/ksgm>

² UN Woman, (2012), "Handbook For National Action Plans On Violence Against Woman", <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2011/6/handbook-for-national-action-plans-on-violence-against-women> (Erişim Tarihi:20.05.2020).

sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinin ardından yürürlüğe giren ikincil mevzuat düzenlemeleri hizmet sunum kapasitesinin güçlendirilmesinde yol gösterici metinlerdir.

Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı'nca 6284 sayılı Kanunun etkin uygulanmasına yönelik yayınlanan genelgeler ile aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede konusunda uzmanlaşmış birimler oluşturulması ve yaygınlaştırılması, kurumsal kapasite geliştirilmesi konusunda uzman personele yönelik eğitimlerin devamlılığının sağlanması hususları düzenlenmiştir.

Öte yandan 5393 sayılı Belediyeler Kanunu ile büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100bini geçen belediyelerin kadınlar ve çocuklar için konukevleri açması "zorunlu hale" getirilmiştir.

Ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadelede öncelikle rol ve sorumluluğu bulunan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve MEB başta olmak üzere pek çok kurum ve kuruluş tarafından kurumsal hizmet sunumu gerçekleştirilmektedir.

Şiddet mağdurunun akut şiddetten korunması ve desteklenmesi için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yatılı ve gündüzlü kurumsal hizmetler sunulmaktadır. Şiddet mağduruna yönelik barınma hizmeti, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri, hayati tehlikenin bulunması halinde geçici koruma altına alınma vb. hizmetler ile 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararlarının etkin uygulanmasına yönelik takip süreci ŞÖNİM'ler tarafından 81 ilde sunulmaktadır. Kadın konukevleri şiddete uğrayan kadınların korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşları olarak hizmet sunmaktadır. 81 ilde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na (ASHB) bağlı 112 kadın konukevi; İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne bağlı 3 insan ticareti (kadın) sığınmaevi; sivil toplum kuruluşlarına bağlı 1 ve yerel yönetimlere

bağlı 33 olmak üzere ülke genelinde toplam 149 konukevi hizmet vermektedir.

ASH İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM);şiddet ve istismarın önlenmesine yönelik çalışmalar yürütmekte olup ilçelerde şiddet mağdurlarına yönelik danışma ve destek hizmetlerinin hızlı ve etkin biçimde sunulabilmesi amacıyla SHM bünyesinde "Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları" belirlenmiştir.

Alo 183 Sosyal Destek Hattı; şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak hizmet vermekte olup bu kişilere hakları ve başvurabilecekleri mekanizmalara ilişkin bilgi verilmekte, aciliyet durumunda kolluk kuvvetlerine bildirilerek vakaya müdahale edilmesi sağlanmaktadır.³

İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, kadına yönelik şiddetle mücadelede il düzeyinde politika oluşturulması ve hizmet sunum süreçlerinde merkez teşkilatında takip ve koordinasyon görevini yürütmektedir.⁴ Mülki amirler, 6284 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen koruyucu tedbir kararlarını⁵ alabilmekte, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk tarafından alınan tedbir kararlarını onaylamaktadır.

Kolluk birimleri şiddete maruz kalan kadınların ilk başvurdukları kurumlar arasındadır. Bu nedenle kolluk kuvvetlerinin şiddet mağdurlarının korunması ve can güvenliğinin sağlanması noktasındaki sorumluluğu birincildir. 6284 sayılı Kanun kapsamında kolluk kuvvetlerinin gecikmesinde sakınca bulunan hal kapsamında tedbir kararlarını alma yetkisi ve sonrasında takip görevi bulunmaktadır.

Merkezde EGM Asayiş Daire Başkanlığı'na bağlı Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü, ülke çapında aile içi şiddetle mücadelede mevcut hizmetlerin iyileştirilmesinden, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinden, şiddete maruz kalan kişiler için tedbirlerin gerçekleştirilmesi ile ilgili güvenlik hizmetlerinin koordinasyonundan sorumludur. Taşrada ise Aile içi ve Kadı-

³ Alo 183 Sosyal Destek Hattı 7/24 esasına göre ücretsiz olarak hizmet vermektedir. Arapça ve Kürtçe dillerinde de hizmet veren hattın, kısa mesaj ile iletişim özelliği ve işitme engelli bireyler için 3G özelliği bulunmaktadır.

⁴ Temel görev alanları için bkz. <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi/iller-idaresi-genel-mudurlugu-kurulus-ve-gorevleri>(Erişim Tarihi:29.05.2020).

⁵ 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, (2012),<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6284.pdf>, (Erişim Tarihi:29.05.2020).

na Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirlikleri 6284 sayılı Kanun kapsamında yürütülen tüm işlemlerin il/ilçe düzeyinde tek elden takibinin yapılabilmesi ve kurumlar arası koordinasyonun etkin biçimde sağlanabilmesi için uzmanlaşmış birimler olarak hizmet vermektedir.⁶

Jandarma sorumluluk bölgesinde ise merkezde JGK Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü, görev alanı kapsamında mevcut hizmetlerin koordinasyonu ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliğinden sorumludur. Taşra teşkilatında ise İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü/Kısım Amirliği hizmet vermektedir.⁷

Ülkemizde bulunan uluslararası koruma ve geçici koruma altındaki kadınlar ile insan ticareti mağdurlarına ilişkin hizmet ve işlemlerin koordinasyonu merkezde Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, illerde ise İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatlanmasında kadına yönelik şiddetle ilgili birimler temel olarak Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü ve Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü/112 Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'dür. Bakanlığın taşra teşkilatında il ve ilçe sağlık müdürlükleri mevcuttur. İllerde Aile Sağlığı Merkezi, Toplum Sağlığı Merkezi, hastaneler kadına yönelik şiddet konusunda hizmet veren kurum ve kuruluşlardır. Hastanelerde özellikle Acil Servis ve Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi önemlidir. Son olarak acil sağlık müdahalesi gerektiren durumlarda, 112 Acil telefon hattı 7 gün 24 saat ücretsiz olarak hizmet vermektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında yerel yönetimlerin etkin hizmet sunumu sağlaması bakımından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü önemli role sahiptir. Türkiye genelinde bazı belediyelerin ve sivil toplum kuruluşlarının bünyesinde kadın danışma ve/veya aile danışma merkezleri bulunmakta; bu merkezlerde kadınlara ücretsiz psikolojik, tıbbi, hukuksal ve ekonomik destek verilmektedir.⁸

Şiddet mağdurlarının korunmasına yönelik program ve çalışmalar ise aşağıdaki şekildedir:

Kolluk birimleri tarafından doldurulan Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formu ile 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarına ilişkin verilerin ASHB ile EGM ve JGK arasında elektronik olarak paylaşılması amacıyla yürütülen çalışmanın tamamlanmasıyla, şiddet mağduru bireylere ulaşma süresi kısalmış ve korumanın etkinliği artmıştır. Ayrıca tedbir kararlarının UYAP üzerinden paylaşılmasına yönelik Adalet Bakanlığı ile ASHB arasında gerçekleştirilen entegrasyon çalışması da tamamlanmış olup kararların takibi ve izlenmesinin etkinliğine katkı sağlayacak olan "6284 Karar Takip Sistemi" ASHB tarafından ASH il müdürlükleri ile ŞÖNİM'lerin kullanımına açılmıştır.

- ◆ İçişleri Bakanlığı ve ASHB işbirliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojilerinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak etkin ve hızlı müdahalenin sağlanması amacıyla akıllı telefonlarda kullanılacak Kadın Destek Sistemi (KADES) uygulaması 2018 yılında hizmete girmiştir.⁹

⁶ Halihazırda ülke genelinde 1005 Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği bulunmaktadır. Büro amirliği bulunmayan yerlerde ise polis merkezleri görevli ve yetkilidir.

⁷ Ülke genelinde toplam 92 "Kadın ve Çocuk Kısım Amirliği" hizmet vermekte olup ayrıca vaka yoğunluğunun olduğu 5 ilde İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde "Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü" oluşturulmuştur.

⁸ 5393 sayılı Belediye Kanunu nüfusu 100 bini aşan Belediyelere konukevi açma yükümlülüğü getirmiştir. Halihazırda nüfusu 100 bini aşan 241 belediye bulunmakta olup; 32 belediye 703 kapasite ile hizmet vermektedir.

⁹ İçişleri Bakanlığı uhdesinde ASHB işbirliği ile şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojilerinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak mobil telefonlara yönelik KADES hayata geçirilmiştir. Aplikasyonda yer alan acil durum butonuna basılması halinde 155-156 Çağrı Merkezine ihbar düşmekte ve Çağrı Merkezi tarafından en yakın kolluk biriminin en kısa sürede mağduru konumuna intikali sağlanmaktadır. KADES Uygulaması 24 Mart 2018 tarihi itibarıyla kadınların kullanımına açılmıştır. Uygulama yalnızca kadınların kullanımına açık olup T.C. kimlik numaralarıyla giriş yapılabilir.

- ◆ Kadına yönelik şiddetle daha etkin mücadele edilebilmesi amacıyla; Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı bünyesinde kurulu elektronik izleme sistemi altyapısı ve elektronik kelepçe cihazlarının kullanıldığı sistem ile şiddet uygulayan ve şiddet mağdurunun birlikte takip edildiği pilot uygulama ASHB, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı işbirliğinde yürütülmektedir. 28 Haziran 2019 tarihinde yenilenen son Protokol hükümleriyle ülke nüfusunun büyük kısmının kapsandığı, toplam 15 il (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Antalya, Gaziantep, Adana, Aydın, Denizli, Eskişehir, Mersin, Malatya, Sakarya, Samsun ve Trabzon) uygulamaya dâhil edilmiştir.
- ◆ İçişleri Bakanlığı EGM bünyesinde teknik yöntemlerle takibe ilişkin oluşturulan izleme merkezi (Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi) vasıtasıyla Ocak 2021 itibarıyla, teknik yöntemlerle takip (Elektronik Kelepçe) işlemleri 81 ilde uygulanmaya başlanmış olup hukuki ve teknik alt yapı çalışmaları sürdürülmektedir.
- ◆ Şiddete uğrayan kadınlar veya şiddete ya da şiddet uygulanma tehlikesine tanık olan kişiler 7 gün 24 saat ücretsiz olarak 112/155 Acil Çağrı Hattını arayabilmektedir.
- ◆ Şiddet mağdurlarının nitelikli sağlık hizmetlerinden yararlanabilmelerine yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi çalışmaları ASHB ve Sağlık Bakanlığı işbirliğinde sürdürülmektedir. Bu kapsamda erişkin cinsel şiddet vakalarına yönelik özel hizmet modeli oluşturulması, şiddet uygulayanlara yönelik 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen sağlık tedbirlerinin etkin uygulanmasına yönelik iş akış süreci belirlenmesi öne çıkan konulardır.
- ◆ Türkiye’de kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve alanda hizmet sunan profesyonellerin uzmanlaşmasına yönelik birçok eğitim programı yürütülmektedir. Bunlardan bazıları aşağıda yer almaktadır;
- ◆ Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları, JGK arasında protokoller imzalanmıştır.

Söz konusu protokoller kapsamında 2006 yılından bu yana eğitimler verilmiş; aile mahkemesi hâkimi ve Cumhuriyet savcıları, mülki idare amirleri, kamu kurum ve kuruluşu personeli, medya mensupları ve üniversite öğrencilerine yönelik seminerler düzenlenmiştir.

- ◆ 2019 ve 2020 yıllarında kolluk görevlilerine yönelik “Aile İçi Şiddetle Mücadele Eğitim Semineri” ile polis merkezi amirliklerinde ve jandarma karakollarında görevli kolluk personeline aile içi ve kadına karşı şiddetle mücadele konusunda eğitim verilmiştir.
- ◆ (Mülga) AÇSHB ile BM Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) arasında hazırlanan 2018-2019 ve 2020 Ortak Çalışma Planları ile erken yaşta ve zorla evliliğin önlenmesine ilişkin kadına karşı şiddetle mücadele alanında hizmet sunan kolluk ve MSB personeline, ASH İl Müdürlüğü, ŞÖNİM, kadın konukevi ve SHM’lerde görev yapan mesleki ve idari personele yönelik eğitimler düzenlenmiştir.
- ◆ ASHB’ye bağlı hizmet birimleri tarafından koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulabilmesi ve kuruluşlarda çalışan meslek elemanlarının eğitimler yoluyla kapasitelerinin güçlendirilmesi amacıyla “Kadın Hizmet Birimlerinin Kapasite Geliştirme Projesi” yürütülmektedir.¹⁰ Proje kapsamında 2019 yılı içerisinde 6 temel eğitim gerçekleştirilmiştir.

2019 yılı Aralık ayında Çin Halk Cumhuriyeti’nde ortaya çıkan sonrasında diğer ülkelere yayılarak küresel salgına yol açan COVID-19 dünyada birçok ülkede günlük yaşamı felce uğratmış; halk sağlığına yönelik risklerin yanı sıra birçok sosyal, ekonomik ve kültürel problemi de beraberinde getirmiştir. Söz konusu problemler toplumun tüm kesimlerini etkilemekle birlikte kadınlar ve erkekler açısından farklı etkileri olabilmektedir.

Salgın gibi kriz zamanlarında kadına yönelik şiddet vakalarında artış yaşandığı gözlenmekte olup hane içinde gerilimin artması ve sosyal izolasyon nedeniyle kadınlar farklı şiddet türlerine daha fazla maruz kalabilmektedir. Benzer şekilde salgın hastalıklar hâlihazırdaki cinsiyet eşitsizliklerini ve savunmasızlıkları pekiştirerek istismar risklerini de arttırmaktadır.

¹⁰ İngiltere Büyükelçiliği’nin fon desteğiyle, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)’nin uygulayıcı ve (Mülga) AÇSHB’nin faydalanıcı olduğu “İnsan Ticareti ile Mücadele Konusunda Kadın Hizmetleri Personelinin Kapasitesinin Arttırılması Projesi” 1 Nisan 2019’da başlamıştır.

Bunun yanı sıra sosyal izolasyon, şiddet mağdurunun yardım mekanizmalarına erişimini kısıtlayarak destek hizmetlerinden yoksun kalmasına sebebiyet verebilmektedir. Ayrıca, sağlık kuruluşlarında COVID-19 vakalarına müdahale edilmeye odaklanması, şiddet mağdurlarına yönelik bakım ve destek hizmetlerini kesintiye uğratabilmektedir.

Salgın kapsamında birçok ülke tarafından şiddetle mücadele alanında ek tedbirler alınmıştır. Ülkemizde de COVID-19 salgını ile mücadelenin yoğunlaştığı süreçte sunulan hizmetlerin kesintiye uğramaması noktasında gerekli adımlar atılarak tedbirler ivedilikle alınmıştır.

Bu bağlamda ilk olarak mağdurların acil durumda yardıma ve kurumsal mekanizmalara en hızlı şekilde erişimini sağlamak üzere ALO 183 Sosyal Destek Hattında "0" tuşuyla şiddet mağdurlarına yönelik önceliklendirme yapılmış ve hattın WhatsApp ve BİP uygulamaları üzerinden de hizmet vermesi sağlanmıştır. Bunun yanı sıra KADES uygulaması ve 155-156 acil çağrı hatları aktif biçimde hizmet vermeye devam etmiştir.

Kadın konukevlerindeki kadınlar ve beraberindeki çocuklarının sağlık kontrollerinin yaptırılması, zaruri haller dışında giriş çıkışların kısıtlanması, toplu etkinliklerin iptal edilmesi ve konukevlerinin periyodik dezenfekte edilmesi ile izolasyon kurallarına uyulmasına ilişkin tedbirler alınmıştır. Ayrıca 49 ilde 65 tesis (kamu kuruluşu, yurt, misafirhane ve otel) barınma amacıyla kullanılmıştır.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik birçok çalışmanın yanında geliştirilmesi gereken hususlar da bulunmaktadır. Öncelikle şiddetle mücadelede önemli bir paydaş olan yerel yönetimlerin şiddet mağdurunun korunması ve desteklenmesi sürecinde mevcut sorumluluklarını yerine getirmeleri sağlanacaktır.

Şiddet mağdurunun beraberinde, şiddete maruz kalan ya da tanıklık eden çocuklara ilişkin özel müdahale programlarının oluşturulması sağlanacaktır.

Hizmet sunan birimlerde ihtisaslaşma çalışmaları sürdürülmesi, personele yönelik mesleki müdahale kapasitesini güçlendirecek eğitimlerde süreklilik sağlanacak ve etkin müdahale için vaka yönetimi ve süpervizyon sistemi oluşturulacaktır.

Hâlihazırda 18 ilde devam eden "Kadına Yönelik Şiddet Vakalarında Risk Analiz ve Yönetim Modülü" 81 ilde yaygınlaştırılacaktır.

Şiddetin kalıcı bir biçimde sonlandırılabilmesi için şiddet uygulayana yönelik müdahale programları oluşturulmalı ve bu programların uygulanmasına ilişkin çalışmaların hız kazanması gerekmektedir.

Diğer taraftan şiddet mağdurlarına yönelik destek merkezlerinin nicelik ve nitelik olarak güçlendirilerek; bu merkezlerin engelli, mülteci, insan ticareti mağdurları gibi farklı ihtiyaç sahiplerine hizmet sunacak kapasiteye sahip olması sağlanacaktır.

Mağdurların sağlık hizmetlerine yeterli biçimde erişimi için asgari hizmet standartlarının oluşturulması çalışmalarına hız verilecektir.

Cinsel şiddet mağdurlarına yönelik özel destek mekanizmalarının oluşturulması kapsamında Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmaların tamamlanarak; yeterli sayıda, ulaşılabilir merkezler ülke genelinde faaliyete geçmesi sağlanacaktır. Bu çerçevede oluşturulacak hizmet modeli her engel grubundan kadın ve kız çocuğunun, geçici koruma ve uluslararası koruma kapsamındaki yabancıların ve insan ticareti mağdurlarının ihtiyaçlarını da kapsayacak şekilde düzenlenecektir.

Ayrıca yukarıda bahsi geçen tüm ihtisaslaşma ve hizmet sunum faaliyetlerinde engelli kadınlar, göçmen kadınlar, yaşlı kadınlar, kız çocukları gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik etkin hizmet sunumunu sağlayacak şekilde yapılandırmanın göz önünde bulundurulması son derece önemlidir.

Son olarak COVID-19 salgını sürecinde de görüldüğü üzere afet ve acil durumlarda şiddetle mücadelenin kesintiye uğramaması ve hizmetlerde aksamaya mahal verilmemesi konusunda gerekli önlemlerin alınması önem arz etmektedir.

KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ HİZMETLER

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Strateji 3.1

Şiddetin önlenmesi amacıyla, vakaların risk faktörlerinin önceden tespiti ve vakaya zamanında etkin müdahale edilmesi sağlanacaktır.

Strateji 3.2

Sosyal hizmet kuruluşlarında şiddet mağduruna yönelik destek hizmetleri uzmanlaşmış biçimde sunulacaktır.

Strateji 3.3

Şiddet mağdurunun sosyoekonomik olarak güçlenmesine yönelik vaka bazlı özel müdahale programları hayata geçirilecektir.

Strateji 3.4

Şiddetin önlenmesi ve şiddet mağdurunun korunmasında kolluk uygulamalarının etkinliği artırılacaktır.

Strateji 3.5

Kadına yönelik şiddetle mücadelede iletişim teknolojilerinden etkin şekilde yararlanılacaktır.

Strateji 3.6

Şiddet mağdurlarına yönelik sağlık hizmetlerinin sunum kapasitesi güçlendirilecektir.

Strateji 3.7

Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunanlara yönelik önleyici hizmet modelleri uygulanacaktır.

Strateji 3.8

Afet, acil durum ve salgın hastalık vb. olağanüstü dönemlerde hizmetlere erişim ve hizmet sunumunun aksaklığa uğramaması için gerekli tedbirler alınacaktır.

STRATEJİ 3.1

Şiddetin önlenmesi amacıyla, vakaların risk faktörlerinin önceden tespiti ve vakaya zamanında etkin müdahale edilmesi sağlanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.1.1.

ASDEP ziyaretleri sırasında tespit edilen vakaların ve risk unsurlarının bilgilendirmesi yapılarak etkin müdahale sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (ATHGM)

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı

Açıklama

ASDEP hane ziyaretleri esnasında hanelerde tespit edilen kadına yönelik şiddet vakaları ve risk faktörleri öncelikli olarak ilgili kuruluşlara bildirilerek gerekli müdahalenin zamanında ve etkin olarak yapılması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

ASDEP uygulaması aracılığıyla tespit edilen ve ilgili birimlere bildirilen vaka sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.1.2.

SYDV'ler aracılığıyla tespit edilen şiddet vakalarının ilgili birimlere bildiriimi ile hızlı ve etkin şekilde yönlendirilmesine yönelik kurumsal kapasite artırılabacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (SYGM) - ASHB (ATHGM)

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV)

Açıklama

Bütünleşik Sosyal Koruma Döneminde geçiş yapılabilmesi için Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (BSYBS) ile Aile Bilgi Sistemi (ABS) arasında entegrasyon sağlanmıştır. Böylelikle sosyal inceleme görevlilerince BSYBS'de yer alan vaka modülüne işlenen şiddet verileri ASDEP görevlileri ile paylaşılacak, ASDEP görevlileri tarafından vakanın ilgili birimlere gecikmeksizin bildirilmesi sağlanarak gerekli sosyal hizmet müdahalesi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

SYDV'ler aracılığıyla tespit edilen ve ilgili birimlere bildirilen vaka sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.1

Şiddetin önlenmesi amacıyla, vakaların risk faktörlerinin önceden tespiti ve vakaya zamanında etkin müdahale edilmesi sağlanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.1.3.

Yerel yönetimlere bağlı hizmet sunan kadın danışma, dayanışma ve destek merkezi gibi birimlerde tespit edilen şiddet vakalarının ilgili birimlere bildirim ile hızlı ve etkin şekilde yönlendirilmesine yönelik kurumsal kapasite artırılabacaktır.

Sorumlu Kurum

Türkiye Belediyeler Birliği - Yerel yönetimler

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı

Açıklama

Yerel yönetimlere bağlı kadınlara destek, danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunan birimlerce, tespit edilen şiddet vakalarının, ilgili birimlere zamanında bildirilmesi, hızlı ve etkin şekilde yönlendirilmesi amacıyla kurumlar arası iletişim ve erişimin sağlanması için bir koordinasyon mekanizmasının kurulması sağlanacak ve bu konuda kurum personelinin farkındalıkları arttırılacaktır.

Performans Göstergesi

Yerel yönetimlerin ilgili birimlerince tespit edilerek yönlendirilmesi yapılan vaka sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.1.4.

Okullarda rehberlik birimleri aracılığıyla çocuklar ve ailelerin takibinin yapılarak şiddet vakalarının tespiti ve bildirimine ilişkin iş süreçleri geliştirilecektir.

Sorumlu Kurum

MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - ASHB (ÇHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı
Sağlık Bakanlığı

Açıklama

Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ile rehber öğretmen/psikolojik danışman aracılığıyla çocuklar ve ailelerin sosyal hizmet ihtiyacı bağlamında takibi yapılarak aile içinde şiddet yaşandığı tespit edildiği hallerde vakanın ilgili birimlere gecikmeksizin bildirimine ilişkin MEB ve ASHB işbirliğinde iş süreçleri geliştirilecektir.

Performans Göstergesi

İş sürecinin geliştirilmesi - Okul rehberlik birimleri aracılığıyla tespit edilen ve ilgili birimlere bildirim sağlanan vaka sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.1

Şiddetin önlenmesi amacıyla, vakaların risk faktörlerinin önceden tespiti ve vakaya zamanında etkin müdahale edilmesi sağlanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.1.5.

➔ Sağlık kuruluşlarında tespit edilen şiddet vakalarının, hızlı ve etkin şekilde ilgili birimlere bildirim ve yönlendirmesi yapılacak ve tıbbi takibine devam edilecektir.

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı

Açıklama

Aile hekimliği, hastaneler ve sağlık merkezlerinde tespit edilen şiddet vakalarına gerek duyulan sosyal hizmet, kolluk, adli vs. müdahalenin yapılmasını teminen ilgili birimlere bildirim gecikmeksizin yapılacak ve takibi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Birinci basamak sağlık hizmet birimlerinde tespit edilen ve ilgili birimlere bildirim sağlanan vaka sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.1.6.

➔ Tüm sağlık kuruluşlarında şiddet vakası izlem formları düzenli ve eksiksiz biçimde doldurulacak ve ilgili birimlerle paylaşım sağlanmasına devam edilecektir.

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı

Açıklama

Şiddet vakasının sağlık kuruluşlarında ilgili birimlere düzenli şekilde bildirimini teminen izlem formları eksiksiz ve sürekli olarak doldurulacak ve ilgili birimlerle paylaşımına ilişkin iş akışları oluşturulacak ve uygulanacaktır.

Performans Göstergesi

Sağlık kuruluşlarında şiddet vakası izlem formu doldurulan vaka sayısı - İlgili kurumlarda paylaşılan izlem formu sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.1

Şiddetin önlenmesi amacıyla, vakaların risk faktörlerinin önceden tespiti ve vakaya zamanında etkin müdahale edilmesi sağlanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.1.7.

↓ **Şiddeti bildirme ve ihbar etme yükümlülüğü bulunan kamu görevlilerinin söz konusu bildirim ve ihbarı zamanında ve etkin biçimde gerçekleştirebilmesine yönelik kurumsal kapasite geliştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Yerel yönetimler - Üniversiteler - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Şiddeti ihbar, bildirim yükümlülüğü bulunan ve ihbarı alan kamu görevlilerinin söz konusu yükümlülüklerini doğru biçimde ve gerektiği şekilde yerine getirebilmelerini teminen kapasitelerini artırmak üzere ihbar ve bildirimle ilişkin usul, mekanizma ve prosedürlere düzenlenen eğitim programları ve hizmet sağlayıcılara yönelik oluşturulan kılavuz/el kitabı vb. dokümanlarda yer verilecektir.

Performans Göstergesi

Kamu görevlilerince ilgili mekanizmalara bildirim sağlanan vaka sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.2

Sosyal hizmet kuruluşlarında şiddet mağduruna yönelik destek hizmetleri uzmanlaşmış biçimde sunulacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.2.1.

↓ **ŞÖNİM'lerin ve kadın konukevlerinin nitelikli insan kaynağı ihtiyacı nüfus ve hizmet talebi yoğunluğuna orantılı olarak karşılanarak kurumsal kapasitesi artırılacaktır.**

Sorumlu Kurum

ASHB (Personel Genel Müdürlüğü)
ASHB (Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) - ASHB (KSGM)
Hazine ve Maliye Bakanlığı

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve vaka bazlı müdahale hedefine ulaşılmasını teminin insan kaynağının niteliksel ve niceliksel kapasitesinin artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda, ŞÖNİM ve kadın konukevlerinin hizmet sunulan kişi sayısına göre insan kaynağı ihtiyacının karşılanmasını ilişkin gerekli adımlar atılacak; ŞÖNİM ve kadın konukevlerinde yeterli sayıda mesleki ve idari personel istihdamı sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

ŞÖNİM personel sayısı/Hizmet alan kişi sayısı - Görevlendirilen personel sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.2.2.

↓ **Kadın konukevlerinin ihtisaslaşma çalışmaları tamamlanacak, ülke genelinde yeterli düzeyde hizmet sunumu sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Yerel yönetimler - Üniversiteler - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Can güvenliği riski yüksek ya da farklı hizmet modeline ihtiyaç duyan kadınlar için ihtisaslaşmış konukevleri açılması ve konukevlerinin dönüştürülmesine ilişkin çalışmalar tamamlanacaktır.

Performans Göstergesi

Açılan ihtisas konukevi sayısı - Dönüştürülen konukevi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.2

Sosyal hizmet kuruluşlarında şiddet mağduruna yönelik destek hizmetleri uzmanlaşmış biçimde sunulacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.2.3.

SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktalarının 6284 sayılı Kanunun uygulanması sürecinde uzmanlaşması sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
ASHB (ATHGM)

Açıklama

Şiddet vakalarını daha hızlı şekilde tespit etmek ve şiddet mağduruna daha hızlı ulaşabilmek amacıyla il ve ilçelerde bulunan SHM bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuştur. Söz konusu birimlerde şiddet mağdurunun ihtiyaç duyduğu destek ve rehberliği uzmanlaşmış biçimde sunabilmek ve 6284 sayılı Kanun kapsamındaki iş ve işlemleri etkin şekilde takip edebilmek amacıyla iş süreçleri geliştirilecek ve uygulanacaktır. Bunun yanı sıra söz konusu birimlerde görev yapan personelin mesteki müdahale kapasitesini artırmak üzere eğitim programlarına düzenli olarak katılmaları sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktalarında görev yapan personel sayısı/Hizmet alan kişi sayısı - İş akışlarının geliştirilmesi - SHM Şiddetle Mücadele Noktalarında görev yapan personele yönelik düzenlenen eğitim programı sayısı - Düzenlenen eğitimlere sürekli biçimde katılan personel sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.2.4.

Belediye Kanunu gereğince nüfusu 100 bini geçen tüm belediyelerin konukevi açmasına yönelik teşvik edici çalışmalar yürütülecektir.

Sorumlu Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) - Yerel yönetimler

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Türkiye Belediyeler Birliği
İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

5393 Sayılı Belediye Kanununun 14/a maddesinde "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100 binin üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler." hükmü yer almıştır. Belediyelerin konukevi açarak hizmet sunma kapasitelerinin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar yürütülecektir.

Performans Göstergesi

Belediyeler tarafından açılan konukevi sayısı/Nüfusu 100 bini geçen belediye sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.2

Sosyal hizmet kuruluşlarında şiddet mağduruna yönelik destek hizmetleri uzmanlaşmış biçimde sunulacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.2.5.

↓ Sosyal hizmet kuruluşlarında şiddetle mücadelede uzmanlaşmaya yönelik eğitimler sistematik hale getirilecek, eğitimlerin etki analizleri gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
ASHB (ATHGM) - ASHB (EYHGM) - ASHB (ÇHGM) - ASHB (Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı)

Açıklama

Şiddet vakalarına risk odaklı olarak hızlı ve etkin şekilde sosyal hizmet müdahalesinin gerçekleştirilebilmesi; alanda hizmet sunan mesleki personelin müdahale kapasitesinin artırılması ile yakından ilişkilidir. Bu bakımdan sürekli ve düzenli biçimde gerçekleştirilen eğitimler alanda yaşanan sorunların tespiti ve çözümüne yönelik tedbirlerin alınması noktasında elzem niteliktedir. Aynı şekilde eğitim programlarının hizmet sunan profesyonellerin vakaya müdahale kapasitesini artırmaya ilişkin etkisini ölçmek ve değerlendirmekte etkin ve sürdürülebilir sosyal hizmet müdahalesi sağlanmasında önemli bir araçtır. Bu bağlamda eğitim programlarının etki analizleri gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim programı sayısı - Etki analizi gerçekleştirilen eğitim programı sayısı/Düzenlenen eğitim programı sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.2.6.

↓ Vakaya müdahale sürecinde etkinliğin sağlanmasına yönelik vaka yönetimi ve süpervizyon sistemi geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü) - Sağlık Bakanlığı - Yerel yönetimler - Üniversiteler
İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Şiddet vakalarına etkin sosyal hizmet müdahalesinin sağlanabilmesi ve etkin hizmet sunumu için alanda çalışanların tükenmişliklerinin önüne geçilmesi de son derece önem arz etmektedir. Bu bağlamda mesleki personelin vaka yönetimi konusunda ihtiyaç duyduğu süpervizyon desteğinin sistematik biçimde sağlanabilmesine yönelik yapı oluşturulacaktır.

Performans Göstergesi

Vaka Yönetim Sistemi ve Süpervizyon Sistemi oluşturulması

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.2

Sosyal hizmet kuruluşlarında şiddet mağduruna yönelik destek hizmetleri uzmanlaşmış biçimde sunulacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.2.7.

Şiddetle mücadele sürecinde yer alan sosyal hizmet kuruluşlarında sunulan hizmetlerin standardizasyonu sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü) - Sağlık Bakanlığı - Yerel yönetimler
Üniversiteler - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

ASH İl Müdürlüğü, ŞÖNİM, konukevi, SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları gibi kadın alanında hizmet sunan kuruluşlarda, özel hizmet gereksinimi bulunan kadınların da (engelli, yabancı, insan ticareti mağduru vb.) ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde fiziki, mesleki ve idari hizmet standartlarının oluşturulmasına ilişkin çalışma yürütülecektir.

Performans Göstergesi

ŞÖNİM hizmet standartlarının geliştirilmesi - Konukevi hizmet standartlarının geliştirilmesi - SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları hizmet standartlarının geliştirilmesi

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.2.8.

Sosyal hizmet kuruluşlarında vakanın tespit edilmesi ve değerlendirilmesi süreçlerinde risk odaklı yaklaşım ve vaka bazlı çalışma sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü) - Sağlık Bakanlığı - Yerel yönetimler - Üniversiteler
İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Şiddet vakalarına etkin sosyal hizmet müdahalesinin gerçekleştirilmesinde ve gerekli önlemlerin zamanında alınmasında risk faktörleri ve risk düzeyinin doğru biçimde analiz edilmesi son derece önemlidir. Bu bağlamda vakaya müdahale sürecinde riskin analizine yönelik oluşturulan form ve dokümanlarda tespit edilen risk düzeyi ve risk faktörleri müdahale sürecinde belirleyici olacaktır. Ayrıca uzmanların şiddet vakasını bütünsel yaklaşımla vaka bazlı ve risk odaklı olarak ele alması ve müdahale süreci yürütmesine yönelik materyal doküman vb. hazırlanacak eğitim programlarında bu hususa yer verilecektir.

Performans Göstergesi

Vaka bazlı çalışma ve risk odaklı yaklaşıma ilişkin geliştirilen materyal sayısı - Vaka bazlı çalışma ve risk odaklı yaklaşımla müdahale sağlanan vaka sayısı/Toplam vaka sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.2

Sosyal hizmet kuruluşlarında şiddet mağduruna yönelik destek hizmetleri uzmanlaşmış biçimde sunulacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.2.9.

➔ **Şiddet vakasına müdahalede eden sosyal hizmet kuruluşlarında şiddet mağduruna yaklaşım, müdahale teknikleri, yönlendirme vb. konularda uzmanlaşmış personel görevlendirilmesine ilişkin çalışma yapılacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı - Yerel yönetimler - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Şiddet vakalarına etkin sosyal hizmet müdahalesinin gerçekleştirilmesini teminen vaka yönetimi ve süpervizyon sistemi oluşturulacaktır. Şiddet mağduruna yaklaşım, müdahale teknikleri ve yönlendirme vb. konularda uzmanlaşmış personelin görevlendirilmesi mağdurların kurumsal başvuru süreçlerinde ikincil mağduriyetlerinin önüne geçilmesinde son derece önemlidir. Bu bağlamda ilgili birimlerde şiddet mağduruna yaklaşım, müdahale teknikleri, yönlendirme konularında uzmanlaşmış mesleki personel arasından süpervizör ve vaka yöneticisi yetiştirilmesine yönelik eğitimler verilecektir.

Performans Göstergesi

Süpervizyon ve vaka yönetimi eğitimlerini düzenli olarak alan personel sayısı - Vaka yönetimi ve süpervizyon eğitimi sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.2.10.

➔ **Vaka yönetimi sisteminin oluşturulması ile adli, kolluk, sağlık vb. tüm birimlerin proaktif biçimde vakaya müdahalesi sağlanacak, gerekli iş süreçleri geliştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü) - Sağlık Bakanlığı - Yerel yönetimler - Üniversiteler STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Şiddetin önüne geçilebilmesi, birçok müdahale mekanizmasının eş zamanlı olarak yakın işbirliği ve koordinasyon içerisinde vakaya müdahalesini gerekli kılar. Vaka yönetimi sistemi ile adli, kolluk, sağlık, sosyal hizmet olmak üzere tüm müdahale mekanizmalarının eş zamanlı olarak vaka bazı yaklaşımla müdahalesini gerçekleştirmesini teminen iş akışları ve prosedürler oluşturulacaktır.

Performans Göstergesi

İş akışlarının oluşturulması - Prosedür geliştirilmesi - İş sürecinin tamamlanması

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.2

Sosyal hizmet kuruluşlarında şiddet mağduruna yönelik destek hizmetleri uzmanlaşmış biçimde sunulacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.2.11.

 Kadın konukeverlerinde şiddet mağdurlarına yönelik manevi destek ve dini rehberlik hizmetlerinin etkinliği artırılacaktır.

Sorumlu Kurum

Diyamet İşleri Başkanlığı

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Yerel yönetimler

Açıklama

Diyamet İşleri Başkanlığı ile ASHB arasında 13 Kasım 2018 tarihinde imzalanan protokol çerçevesinde Diyamet İşleri Başkanlığı'nın uzman personeli tarafından kadın konukeverlerinde manevi destek ve dini rehberlik hizmetleri işbirliği halinde belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda sunulmaya devam edilecektir.

Performans Göstergesi

Kadın konukeverlerinde gerçekleştirilen sosyal hizmet dersi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.3

Şiddet mağdurunun sosyoekonomik olarak güçlenmesine yönelik vaka bazlı özel müdahale programları hayata geçirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.3.1.

↓ **Şiddet mağduru kadınların konukevi sonrası izlenmesi ve desteklenmesi sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İŞKUR - MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü) - Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) - Yerel yönetimler - Barolar - SYDV - STK'lar
İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Kadınların konukevi sonrasında desteklenmesi ve izlenmesine ilişkin model oluşturulacak ve uygulanacaktır. Model oluşturulmasını teminen öncesinde gerekli ihtiyaç analizi de yapılacaktır.

Performans Göstergesi

Konukevi sonrası destek ve izleme mekanizmasına ilişkin model oluşturulması

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.3.2.

↓ **Şiddet mağdurlarına yönelik psiko-sosyal destek programı oluşturulacak ve etkin şekilde uygulanması sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Üniversiteler - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Şiddet mağdurlarının psiko-sosyal olarak güçlendirilmelerini teminen psiko-sosyal destek programı hazırlanacaktır. Bu kapsamda öncelikle farklı ülkelerde iyi uygulama örnekleri incelenecek ve Türkiye'ye ilişkin durum tespiti yapılarak ihtiyaç analizi ortaya çıkarılacaktır. Ardından hazırlanan programın etkin şekilde uygulanması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Psiko-sosyal destek programı oluşturulması

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.3

Şiddet mağdurunun sosyoekonomik olarak güçlenmesine yönelik vaka bazlı özel müdahale programları hayata geçirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.3.3.

Şiddet mağdurunun beraberindeki çocuklar için özel müdahale ve destek programları geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (ÇHGM)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - ASHB(EYHGM) - MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü) - Sağlık Bakanlığı - Yerel yönetimler - Üniversiteler
STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Şiddet mağduru kadın ile birlikte hizmet birimlerine gelen çocuklara yönelik psiko-sosyal desteğin sağlanması amacıyla programlar geliştirilecek ve uygulanmaya başlanacaktır. Programların geliştirilmesinde farklı ihtiyaçları olan tüm çocukların ihtiyaçları ve yüksek yararı göz önünde bulundurulacaktır.

Performans Göstergesi

Geliştirilen program sayısı - Programlardan faydalanan çocuk sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.3.4.

Şiddet mağduru kadınların istihdama yönelik aktif işgücü kapsamındaki kurs ve programlardan ve girişimcilik eğitimlerinden faydalanmalarına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İŞKUR - KOSGEB - MEB - Yerel yönetimler - Kamu kurumu niteliği taşıyan meslek kuruluşları - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar
Özel sektör

Açıklama

Şiddet mağduru kadınların, psiko-sosyal destek ve ekonomik güçlenme süreçleri geliştirilerek, istihdam olanaklarının artırılması ve izlenmesine yönelik bir model oluşturulacaktır.

Performans Göstergesi

Hizmet modelinin geliştirilmesi - Hizmet modelinden yararlanan kadın sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.3

Şiddet mağdurunun sosyoekonomik olarak güçlenmesine yönelik vaka bazlı özel müdahale programları hayata geçirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.3.5.

Geçici korunan ve uluslararası koruma başvuru veya statü sahibi kadın ve çocukların koruyucu ve önleyici hizmetlerden daha etkin biçimde yararlanmaları sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM) - ASHB (ÇHGM)
İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı
Yerel yönetimler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Şiddet ve istismara maruz kalan veya kalma riski ile karşı karşıya olan mülteci, sığınmacı ve insan ticareti mağduru kadın ve çocukların, sunulan hizmetlere erişimleri sağlanacaktır. Herhangi bir şekilde şiddet ve istismara maruz kalmış kadın ve çocuklara yönelik rehabilitasyon ve psiko-sosyal destek programları geliştirilecek ve uygulanacaktır. Geçici korunan veya uluslararası koruma statüsü ya da başvuru sahibi kadın ve çocukların hakları ve haklarına erişim konularında bilinçlendirilmeleri sağlanacaktır. Geçici korunan veya uluslararası koruma statüsü ya da başvuru sahibi kadın ve çocukların hakları ve haklarına erişim konularıyla ilgili personele eğitim verilerek personelin bu konuda bilinçlendirilmeleri sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Yürütülen bilinçlendirme faaliyeti sayısı - Faaliyete katılan kadın/çocuk sayısı - Koruyucu ve önleyici hizmetlerden faydalanan kadın/çocuk sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.3.6.

Şiddet mağduru kadınların SYDV, belediye vb. kurum ve kuruluşlarca yapılan ekonomik yardım ve desteklerden öncelikli yararlanmalarına yönelik gerekli tedbirler alınacaktır.

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (SYGM) - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı
Yerel yönetimler - SYDV - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Şiddet mağduru kadınların şiddetten korunması ve güçlenmesini teminen ekonomik olarak desteklenmesi önem arz etmektedir. Bu çerçevede, ülkemizde ekonomik yardım ve destek hizmeti sunan tüm kurum ve kuruluşların şiddet mağdurlarını öncelikli olarak yararlandırmaya yönelik tedbirlerin alınmasına ilişkin yeni uygulamalar hayata geçirilecektir.

Performans Göstergesi

SYDV'ler ile yerel yönetimlerce sunulan ekonomik desteklerden yararlanan kadın sayısı /Ekonomik destek talebi bulunan kadın sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.3

Şiddet mağdurunun sosyoekonomik olarak güçlenmesine yönelik vaka bazlı özel müdahale programları hayata geçirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.3.7.

Şiddet mağduru kadınların sosyo-ekonomik güçlenmesine yönelik temel hizmetler ve başvuru aşamalarını içeren el kitabı hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
İŞKUR - MEB - SGK - Yerel yönetimler - Kamu kurumu niteliği taşıyan meslek kuruluşları - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Şiddet mağduru kadınların sosyo-ekonomik güçlenmesine yönelik bu alanda hizmet sunan tüm aktörlerin katılımıyla sunulan temel hizmetlere, başvuru koşulları ile aşamalarına vb. ilişkin bilgiler içeren el kitapları hazırlanarak kadınlara ulaştırılması için gerekli tedbirler alınacaktır. Hazırlanan el kitaplarının her türlü engelli erişimine uygun olmasına ve geçici korunan ya da uluslararası koruma ya da statü sahibi gibi kadınların faydalanmasına imkan sağlayacak şekilde hazırlanmasına özen gösterilecektir.

Performans Göstergesi

El kitabının hazırlanması - Şiddet mağduruna dağıtılan el kitabı sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.3.8.

Şiddet mağduru kadınların örgün ya da yaygın eğitim kurumlarında eğitimlerine kaldıkları yerden devam edebilmelerine ilişkin tedbir alınacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
MEB - YÖK - Üniversiteler

Açıklama

Maruz kaldıkları şiddet nedeniyle veya başka nedenlerle eğitimine devam edemeyen şiddet mağduru kadınların yaygın veya örgün eğitim kurumlarında eğitimlerine devam etmelerini sağlayacak gerekli tedbirler işbirliği içerisinde alınacak ve uygulanacaktır.

Performans Göstergesi

Örgün ya da yaygın eğitime devamı sağlanan kadın sayısı /Eğitimini devam ettirmeyi talep eden kadın sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.3

Şiddet mağdurunun sosyoekonomik olarak güçlenmesine yönelik vaka bazlı özel müdahale programları hayata geçirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.3.9.

➔ **Konukeyi hizmeti alan şiddet mağduru kadınların beraberindeki çocukların kreş imkânlarından yararlandırılması sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ÇHGM) - İŞKUR - MEB - Yerel yönetimler - STK'lar - Özel sektör

Açıklama

Şiddet mağduru kadınların istihdamının desteklenerek güçlenmeleri ve şiddetten korunarak yeni bir hayat tesis etmelerinin sağlanmasını teminen çalışan kadınların kreş çağındaki çocuklarının öncelikle kamu kreşleri olmak üzere ihtiyaç halinde özel kreşlerden de yararlanması için kontenjan ayrılması, kreş desteği sağlanması vb. gerekli tedbirler alınacaktır.

Performans Göstergesi

Kadın konukeyi hizmeti alan ve ücretsiz kreş imkânlarından yararlandırılan kadın sayısı - Ücretsiz kreş imkânlarından faydalanan çocuk sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.4

Şiddetin önlenmesi ve şiddet mağdurunun korunmasında kolluk uygulamalarının etkinliği artırılacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.4.1.

İl ve ilçe düzeyinde oluşturulan uzmanlaşmış kolluk birimlerinin kapasitesi artırılacaktır.

Sorumlu Kurum

İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü)
İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (JGK)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Hazine ve Maliye Bakanlığı

Açıklama

Şiddete maruz kalan kadınların en çok başvurduğu mekanizmalardan birisi kolluk birimleridir. Ülkemizde son dönemde kadına yönelik şiddetle mücadelede kolluk birimlerinde uzmanlaşmaya dönük önemli adımlar atılmıştır. Bununla birlikte, 2021-2025 döneminde İçişleri Bakanlığı bünyesinde halihazırda hizmet sunmakta olan uzmanlaşmış birimlerin kapasitesinin artırılmasına yönelik gerekli bütçeleme, personel tahsisi ve eğitimi vb. konularda tedbirler alınması şiddetle mücadelede çalışmalarına önemli katkı sunacaktır.

Performans Göstergesi

Uzmanlaşmış birimlerde görevlendirilen personel sayısı - Personele yönelik düzenlenen eğitim sayısı/ saati - Eğitimlere katılım sağlayan personel sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.4.2.

Kolluk personelinin şiddetle mücadelede uzmanlaşmasına yönelik eğitimlerin düzenli ve sürekli biçimde verilmesi sağlanacak, eğitim programlarının etki analizleri gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

İçişleri Bakanlığı - Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı
Polis Akademisi Başkanlığı

İlgili Kurum

ASHB - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı (EGM)
İçişleri Bakanlığı (JGK)

Açıklama

Şiddete maruz kalan kadınların en çok başvurduğu mekanizmalardan birisi kolluk birimleridir. Ülkemizde son dönemde kadına yönelik şiddetle mücadelede kolluk birimlerinde uzmanlaşmaya dönük önemli adımlar atılmıştır. Kolluk birimlerinde uzmanlaşmanın yanında kolluk personelinin kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda uzmanlaşması, ülkemizde şiddetle mücadele çalışmalarına çok önemli katkı sunacaktır. Uzun yıllardır yapılan eğitim çalışmalarını daha sistematik ve sürekli kılmak üzere yapılması planlanan etki analizleri ile eğitimler revize edilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim programı sayısı - Etki analizi gerçekleştirilen eğitim programı sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.4

Şiddetin önlenmesi ve şiddet mağdurunun korunmasında kolluk uygulamalarının etkinliği artırılacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.4.3.

↓ **Şiddet mağduru hakkında 6284 sayılı Kanun kapsamında kimlik değişikliği kararlarının etkili biçimde uygulanmasına yönelik süreç modeli geliştirilecektir.**

Sorumlu Kurum

İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı (JGK) İŞKUR - MEB - Sağlık Bakanlığı - SGK - Yerel yönetimler Türkiye Bankalar Birliği - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

6284 sayılı Kanunun 4 (ç) bendinde düzenlenen "Korunan kişi bakımından hayatı tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağı anlaşıldığı hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi" tedbir kararının etkin uygulanarak ikincil mağduriyetlere sebep olunmaması için süreç modeli geliştirilecek ve uygulanması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Kimlik değişikliği kararlarının etkili uygulanmasına yönelik geliştirilen süreç modeli

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.4.4.

↓ **Şiddet vakalarının tespiti ve izlenmesinde risk odaklı yaklaşım benimsenerek vakaya erken ve etkin müdahale edilmesi sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (JGK)

Açıklama

Şiddet vakalarının erken tespit edilmesi, her şiddet vakasının özel olarak değerlendirilmesi, riskli vakaların belirlenmesi hem şiddetle mücadele çalışmalarında mevcut kapasite, kaynak, bilgi vb. doğru vakalara aktarılmasına hem de risk düzeyine göre hizmet sunulması kadınların etkin şekilde korunmasına katkı sunan bir müdahale aracıdır. Bu çerçevede risk odaklı yaklaşımın uygulamaya geçirilmesini teminen kolluk birimlerince mevcut durumda kullanılmakta olan belgeler revize edilecek ve ihtiyaç duyulan yeni tedbirler alınacaktır.

Performans Göstergesi

Riskin etkin şekilde tespitine ilişkin geliştirilen/revize edilen doküman sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.4

Şiddetin önlenmesi ve şiddet mağdurunun korunmasında kolluk uygulamalarının etkinliği artırılacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.4.5.

Polis Akademisi ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi tarafından şiddetle mücadeleye ilişkin eğitim müfredatı gözden geçirilerek, her seviyedeki eğitimin sürekli ve sistematik hale getirilmesi sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı
Polis Akademisi Başkanlığı**İlgili Kurum**

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı - Üniversiteler

Açıklama

Şiddete maruz kalan kadınların en çok başvurduğu mekanizmalardan birisi kolluk birimleridir. Ülkemizde son dönemde kadına yönelik şiddetle mücadelede kolluk birimlerinde uzmanlaşmaya dönük önemli adımlar atılmıştır. Kolluk birimlerinde uzmanlaşmanın yanında kolluk personelinin kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda uzmanlaşması, ülkemizde şiddetle mücadele çalışmalarına çok önemli katkılar sunacaktır. Bu çerçevede Polis Akademisi Başkanlığı ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı tarafından emniyet ve jandarma personeline sunulan kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin eğitimlerin her seviyede sürekli ve sistematik hale getirilmesi; eğitim müfredatının gözden geçirilerek gerekli revizyonun yapılması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Gözden geçirilen ve revize edilen müfredat - Yıl içinde düzenlenen eğitim sayısı - Eğitim alan öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.4.6.

6284 sayılı Kanun kapsamındaki kolluk uygulamalarının, şiddet mağduru ve şiddet uygulayan üzerindeki etkisini analiz eden bir araştırma yapılacaktır.

Sorumlu Kurum Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı
Polis Akademisi Başkanlığı**İlgili Kurum**ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (JGK)
Üniversiteler**Açıklama**

Şiddete maruz kalan kadınların en çok başvurduğu mekanizmalardan birisi kolluk birimleridir. Bununla birlikte şiddet uygulayana yönelik tedbirlerin uygulanmasında da kolluk birimlerinin önemli rol ve sorumlulukları 6284 sayılı Kanun ile düzenlenmiştir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli rol ve sorumluluğu olan ve birçok kişinin hayatına temas eden kolluk uygulamalarının şiddet mağduru ve şiddet uygulayan kişilerce değerlendirilmesi, kolluk uygulamalarının yeniden gözden geçirilmesinde etkili araçlardan birisidir. Bu amaçla 6284 sayılı Kanun kapsamında kolluk uygulamaları konusunda şiddet mağduru ve şiddet uygulayanın algısı, farkındalığı ve memnuniyet düzeyini ölçen bir araştırma gerçekleştirilecek, araştırma sonunda rapor hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi - Araştırma raporu hazırlanması

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.4

Şiddetin önlenmesi ve şiddet mağdurunun korunmasında kolluk uygulamalarının etkinliği artırılacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.4.7.

↓ **Kolluk personelinin kadın erkek eşitliği, kadına yönelik şiddet ve şiddetle mücadele konularında algı ve farkındalık düzeyinin incelenmesine yönelik bir araştırma yürütülecektir.**

Sorumlu Kurum

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı
Polis Akademisi Başkanlığı

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı - Üniversiteler

Açıklama

Şiddete maruz kalan kadınların en çok başvurduğu mekanizmalardan birisi kolluk birimleridir. Bununla birlikte şiddet uygulayana yönelik tedbirlerin uygulanmasında da kolluk birimlerinin rol ve sorumlulukları 6284 sayılı Kanun ile düzenlenmiştir. Başta 6284 sayılı Kanun olmak üzere kadına yönelik şiddetle mücadelede yer alan ilgili mevzuatın etkin uygulanması için kolluk personelinin kadın erkek eşitliği, kadına yönelik şiddet ve şiddetle mücadele konularındaki algı ve farkındalık düzeyinin bilinmesi hem kolluk birimlerinde uzmanlaşma çabalarına hem de eğitim faaliyetlerinin değerlendirilmesine önemli girdi sağlayacaktır. Bu kapsamda kolluk personelinin kadın erkek eşitliği, kadına yönelik şiddet ve şiddetle mücadele konularında algı ve farkındalık düzeyinin incelenmesi amacıyla bir araştırma gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi - Araştırma raporu hazırlanması

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.5

Kadına yönelik şiddetle mücadelede iletişim teknolojilerinden etkin şekilde yararlanılacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.5.1.

6284 sayılı Kanun kapsamında elektronik kelepçe uygulaması ülke geneline yaygınlaştırılarak, etkin şekilde uygulanması sağlanacaktır.

Sorumlu KurumASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı (EGM)
İçişleri Bakanlığı (JGK)**İlgili Kurum**

Adalet Bakanlığı

Açıklama

6284 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile düzenlenen "teknik yöntemlerle takip" uygulaması halihazırda 15 ilde pilot olarak uygulanmaktadır. Pilot uygulama süreci ve sonuçları ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmiş ve söz konusu uygulamanın ülke geneline yaygınlaştırılmasının kadına yönelik şiddetle mücadeleye olumlu katkı sunacağı tespit edilmiştir. Bu çerçevede, elektronik kelepçe uygulaması ülke geneline yaygınlaştırılarak etkin şekilde uygulanması için gerekli tedbirler alınacaktır.

Performans Göstergesi

Elektronik kelepçe uygulanan il sayısı /toplam il sayısı - İncil mevzuatların hazırlanması - Geliştirilen ve revize edilen iş süreçleri - Elektronik kelepçe uygulamasına ilişkin düzenlenen eğitim sayısı - Eğitim alan personel sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.5.2.

Kadın Destek Uygulaması (KADES)'nin bilinirliği ve kullanımının artırılmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Sorumlu KurumASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı (EGM)
İçişleri Bakanlığı (JGK)**İlgili Kurum**

İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü)

Açıklama

KADES uygulamasına ilişkin kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla çalışmalar sürdürülecektir.

Performans Göstergesi

Uygulamayı indiren kişi sayısı - Uygulamayı kullanan kişi sayısı - Uygulama aracılığıyla müdahale edilen vaka sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.5

Kadına yönelik şiddetle mücadelede iletişim teknolojilerinden etkin şekilde yararlanılacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.5.3.

↓ **ALO 183 Sosyal Destek Hattı'nın şiddet mağdurlarına yönelik sunduğu destek hizmetlerinin kapasite, etkinlik ve bilinirliğinin artırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.**

Sorumlu Kurum

ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM)

Açıklama

ASHB'ye bağlı hizmet sunan ALO 183 Sosyal Destek Hattı'nın şiddet mağdurlarına daha etkili, hızlı ve sistematik hizmet sunumunu sağlamak amacıyla kapasitesinin ve kamuoyunda bilinirliğinin artırılması için gerekli tedbirler alınacaktır.

Performans Göstergesi

Alo 183 Sosyal Destek Hattı'na yapılan başvuru sayısı - Alo 183 Sosyal Destek Hattı aracılığıyla rehberlik, yönlendirme ve destek hizmeti sağlanan vaka sayısı - Alo 183 Sosyal Destek Hattı'nın tanıtımına yönelik yapılan çalışma sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.5.4.

↓ **Şiddet mağdurlarının yasal hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal hizmetler konusunda bilgilendirici içeriklerin yer aldığı mobil uygulamalar geliştirilecektir.**

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) - ASHB (Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü) - ASHB (Eğitim ve Yayın Daire Başkanlığı) - İçişleri Bakanlığı

Açıklama

Kadınların adalete erişimlerinin geliştirilmesinde önemli hususlardan birisi olan yasal haklarını bilme ve sunulan hizmetlere erişim konusunda farkındalık kazandırma kapsamında ülkemizde şiddet mağdurlarına hizmet sunan önleyici ve koruyucu hizmet birimlerine ve mevcut haklarına ilişkin bilgilerin yer aldığı mobil uygulamalar geliştirilecektir. Söz konusu uygulamaların engelli erişimine uygun, farklı dillerde hizmet sunma kapasitesine sahip olması için gerekli tedbirler alınacaktır.

Performans Göstergesi

Geliştirilen mobil uygulama sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.5

Kadına yönelik şiddetle mücadelede iletişim teknolojilerinden etkin şekilde yararlanılacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.5.5.

Acil Yardım Çağrı Hatları üzerinden yapılan başvuruların hızlı ve etkin şekilde ilgili birimlere yönlendirilerek, vakaya etkin şekilde müdahale edilmesine devam edilecektir.

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (JGK)

Açıklama

Şiddet vakalarına süratle ve etkili müdahale edilmesi çoğu kez başta yaşam hakkı olmak üzere şiddet mağdurunun birçok hakkının korunması anlamına gelmektedir. Bu çerçevede, Alo 112/155/156 acil yardım çağrı hatları gibi farklı kanallardan ulaşan başvuruların doğru ve hızlı şekilde ilgili birimlere yönlendirmesinin yapılması önem arz etmektedir.

Performans Göstergesi

Acil çağrı hatlarına yapılan şiddet başvurusu sayısı - Acil çağrı hatları aracılığı ile müdahale sağlanan vaka sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.5.6.

Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER 157)'nin bilinirliğinin ve kullanımının artırılması sağlanacak, yabancı kadınların kurumsal hizmetlere erişimine ve hizmetlerden etkin şekilde yararlandırılmalarına ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır.

Sorumlu Kurum

İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı - STK'lar

Açıklama

Ülkemizde çok sayıda göçmen/mülteci hayatlarını sürdürmektedir. Yaşamlarını sürdürdükleri ülkede sunulan hizmetlere erişememe başta kadınlar olmak üzere çocuk ve engelli mülteci/göçmen/yabancı kişileri daha olumsuz etkilemektedir. Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER 157) hattının bilinirliğinin ve kadına yönelik şiddetle mücadele kapasitesinin artırılması, yabancı kadınların kurumsal hizmetlere erişimine ve hizmetlerden etkin şekilde yararlanmalarına olanak sağlayacaktır. Bu çerçevede kadına yönelik şiddetle mücadele bağlamında Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER 157)'nin bilinirliği ve kullanımının artırılması için gerekli tedbirler alınacaktır.

Performans Göstergesi

YİMER 157'ye yapılan şiddet başvurusu sayısı - YİMER 157 aracılığı ile rehberlik, yönlendirme ve destek hizmeti sunulan vaka sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.6

Şiddet mağdurlarına yönelik sağlık hizmetlerinin sunum kapasitesi güçlendirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.6.1.

➔ **Aile hekimlerine yönelik kadının güçlenmesi, kadın sağlığı ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında sistematik eğitimler düzenlenecek, eğitim programlarının etki analizleri gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM)

Açıklama

Kadına yönelik şiddet mağdurlarının çoğu kez başvurdukları kurumsal mekanizmalardan birisi sağlık hizmet birimleridir. Ülkemizde aile hekimliği uygulaması ile her hanenin ve bireyin sağlık hizmetlerine doğrudan ulaşması, sağlık geçmişine ilişkin bilgilerin aile hekimliğinde bulunmasına ve dolayısıyla kişilerin sağlık durumlarının yakın takibinin yapılmasına önemli katkı sunmuştur. Bireylerle yüzyüze ve sık sık görüşme imkanına sahip aile hekimlerinin kadına yönelik şiddet konusuna ilişkin farkındalığına sahip olması birçok vakanın erken tespit edilmesine ve riskin analiz edilerek gerekli tedbirlerin alınabilmesine imkan sunacaktır. Bu nedende aile hekimlerine yönelik kadının güçlenmesi, kadın sağlığı ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında sistematik eğitimler düzenlenmesi ve eğitim programlarının etki analizlerinin gerçekleştirilmesi ile şiddetle mücadelenin etkinliği artacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim sayısı - Düzenli şekilde eğitim alan aile hekimi sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.6.2.

➔ **Cinsel şiddet mağdurlarına yönelik özel hizmet modeli oluşturularak ülke genelinde yeterli düzeyde hizmet sunulması sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - YÖK - Üniversiteler

Açıklama

Özel müdahale ve hizmet sunumu gerektiren yetişkin cinsel şiddet mağdurlarına yönelik özel hizmet modelinin ülke genelinde hizmete sunulması kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir hizmet ihtiyacıdır. Bu ihtiyacın giderilmesi için önümüzdeki süreçte cinsel şiddet mağdurlarına yönelik özel hizmet modeli oluşturularak ülke genelinde yeterli düzeyde hizmet sunulması sağlanacaktır. Ayrıca bu süreçte üniversitelerde cinsel taciz, cinsel saldırı, cinsel istismar şikayetleri konusunda etkili bir başvuru mekanizması olarak başvurucuya destek sunmak, cinsel tacizi ve saldırıyı önlemeye ve ortadan kaldırmaya yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirmek, cinsel taciz konularında soruşturmacılara ve ilgili idari birimlere bilirkişi desteği sunmak, ağır taciz durumlarıyla ilgili acil tedbirleri almak vb. sebeplerle oluşturulan Cinsel Taciz ve Saldırısı Önleme Birimleriyle işbirliği yapılması ve bu birimlerin yaygınlaştırılması konusunda gerekli adım atılması da önemlidir.

Performans Göstergesi

Hizmet modelinin oluşturulması - Modelin uygulandığı il sayısı - Hizmet alan kadın sayısı /Personel sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.6

Şiddet mağdurlarına yönelik sağlık hizmetlerinin sunum kapasitesi güçlendirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.6.3.

➔ **Hastaneler bünyesinde özellikle acil servis ve tıbbi sosyal hizmet birimlerinde görev yapan personelin şiddetle mücadelede uzmanlaşmalarına yönelik düzenli eğitim programları gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM)

Açıklama

Kadına yönelik şiddet mağdurlarının çoğu kez başvurdukları kurumsal mekanizmalardan birisi sağlık hizmet birimleridir. Sağlık birimlerinde görev yapan personelin kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda uzmanlaşmasına yönelik çalışmalar uzun süredir devam etmektedir. 2021-2025 döneminde de hastaneler bünyesinde özellikle acil servis, krize müdahale birimi, tıbbi sosyal hizmet birimi ve psiko-sosyal destek merkezlerinde görev yapan personelin şiddetle mücadelede uzmanlaşmalarına yönelik düzenli eğitim programları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Yıl içinde düzenlenen eğitim programı sayısı - Düzenli olarak eğitim alan personel sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.6.4.

➔ **Toplum Sağlığı Merkezleri, Aile Sağlığı Merkezleri, Sağlıklı Hayat Merkezleri, Göçmen Sağlığı Merkezleri vb. birimlerde görev yapan sağlık çalışanlarına yönelik kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddetle mücadele konularında düzenli eğitimler gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM)

Açıklama

Kadına yönelik şiddet mağdurlarının çoğu kez başvurdukları kurumsal mekanizmalardan birisi sağlık hizmet birimleridir. Sağlık birimlerinde görev yapan personelin kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda uzmanlaşmasına yönelik çalışmalar uzun süredir devam etmektedir. 2021-2025 döneminde de Toplum Sağlığı Merkezleri, Aile Sağlığı Merkezleri, Sağlıklı Hayat Merkezleri, Göçmen Sağlığı Merkezleri vb. birimlerde görev yapan sağlık çalışanlarına yönelik kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddetle mücadele konularında düzenli eğitimler gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Yıl içinde düzenlenen eğitim programı sayısı - Düzenli olarak eğitim alan personel sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.6

Şiddet mağdurlarına yönelik sağlık hizmetlerinin sunum kapasitesi güçlendirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.6.5.

↓ Sosyal hizmet kuruluşlarından hizmet alan şiddet mağduru kadınların sağlık hizmetlerinden etkin şekilde yararlanmaları sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü)

Açıklama

ŞÖNİM, kadın konukevi, SHM, insan ticareti mağduru sığınmaevleri gibi sosyal hizmet kuruluşlarından hizmet alan şiddet mağduru kadınların sağlık hizmetlerinden süratle ve etkin şekilde yararlanmaları için İl Sağlık Müdürlükleriyle eşgüdüm içerisinde gerekli tedbirler alınacaktır.

Performans Göstergesi

Sağlık hizmetinden etkin şekilde yararlanan kadın sayısı /Sağlık hizmeti ihtiyacı bulunan kadın sayısı - Sosyal hizmet kuruluşlarından hizmet alan kadınların sağlık hizmetinden etkin şekilde yararlanabilmelerine yönelik alınan tedbir sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.6.6.

↓ Sağlık hizmet birimlerinde şiddet mağdurlarına yönelik sunulan hizmetlerin standartlarının oluşturulmasına yönelik çalışmalar tamamlanacaktır.

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddet mağdurlarının çoğu kez başvurdukları kurumsal mekanizmalardan birisi sağlık hizmet birimleridir. Sağlık birimlerinde görev yapan personelin kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda uzmanlaşmasına yönelik çalışmalar uzun süredir devam etmektedir. Personelin konuya ilişkin farkındalığının artırılması ve uzmanlaşmasının sağlanmasının yanında sağlık hizmet birimlerinde şiddet mağdurlarına yönelik sunulan hizmetlerin standartlarının oluşturulması şiddet mağdurlarının eşit, etkili ve güvenli hizmet almasını sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Hizmet standartlarının oluşturulması

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.6

Şiddet mağdurlarına yönelik sağlık hizmetlerinin sunum kapasitesi güçlendirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.6.7.

Özel politika/hizmet gereksinimi bulunan şiddet mağdurlarının sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırılarak etkin şekilde hizmet alabilmeleri sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM) - Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (EYHGM) - İçişleri Bakanlığı - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Şiddet mağduru kadınlar içinde buldukları farklı konular nedeniyle özel politika ve hizmete ihtiyaç duymaktadır. Engelli kadınlara, göçmen/mülteci, insan ticareti mağduru kadınlara, yoksul kadınlara, kırsal alanda yaşayan kadınlara vb. çoklu dezavantajlı konuma sahip şiddet mağduru kadınlara yönelik sunulacak sağlık hizmetlerinde de her vakanın acil durumları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak müdahale sağlanmasına yönelik müdahale programları oluşturulacaktır.

Performans Göstergesi

Oluşturulan müdahale programı sayısı - Müdahale programlarından faydalanan özel hizmet gereksinimi bulunan şiddet mağduru sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.6.8.

Sağlık kuruluşlarından şiddet vakasına müdahale rolü bulunan diğer kurum ve kuruluşlara yönelik bilgi ve veri akışı güçlendirilecektir.

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili KurumASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı
İlgili diğer kurum ve kuruluşlar**Açıklama**

Kadına yönelik şiddet mağdurlarının çoğu kez başvurdukları kurumsal mekanizmalardan birisi sağlık hizmet birimleridir. Her seviye sağlık kuruluşu tarafından tespit edilen kadına yönelik şiddet vakasının ilgili diğer kurum ve kuruluşlara zaman kaybetmeksizin bildirilmesi gereklidir. Sağlık kuruluşlarından şiddet vakasına müdahale rolü bulunan diğer kurum ve kuruluşlara yönelik bilgi ve veri akışının güçlendirilmesi vakalara zamanında, etkili ve uzmanlaşmış müdahalenin sunulmasına ve hak ihlallerinin önlenmesine katkı sunacaktır.

Performans Göstergesi

Veri akışının güçlenmesine yönelik alınan idari ve teknik tedbir sayısı- İlgili kurumlarla paylaşılan veri sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.6

Şiddet mağdurlarına yönelik sağlık hizmetlerinin sunum kapasitesi güçlendirilecektir.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.6.9.

↓ **Cinsel şiddet vakalarına müdahale ve görüşme ilkeleri konusunda hizmet sunan kamu görevlilerine yönelik el kitabı/kılavuz oluşturulacaktır.**

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili KurumASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı
Yerel yönetimler - Üniversiteler - STK'lar**Açıklama**

Cinsel şiddet mağdurlarına hizmet, diğer şiddet mağdurlarından farklı, cinsel şiddet vakasına özel müdahale ve hizmet sunumu gerektiren oldukça hassas bir süreci ve yaklaşımı gerektirmektedir. Cinsel şiddet mağdurlarına yönelik özel hizmet modelinin ülke genelinde hizmete sunulması kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir hizmet ihtiyacıdır. Aynı zamanda hizmet sunan kamu görevlilerine yönelik cinsel şiddet vakalarına müdahale ve görüşme ilkeleri konusunda hazırlanacak el kitabı/kılavuz ile özel müdahale ve hizmet sunumuna katkı sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

El kitabı/kılavuzun hazırlanması

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.6.10.

↓ **Şiddet mağdurlarına yönelik sunulan sağlık hizmetleri konusunda iyi uygulama örneklerinin paylaşıldığı uluslararası bir etkinlik gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili KurumASHB (KSGM) - İlgili kamu kurum ve kuruluşları - Yerel yönetimler
Üniversiteler - STK'lar - Uluslararası kuruluşlar**Açıklama**

Şiddet mağdurlarına sağlık hizmeti sunumu, her şiddet vakasına özel müdahale ve yaklaşımı gerektiren hassas bir süreç yönetimini barındırmaktadır. Bu çerçevede, şiddet mağdurlarına yönelik sunulan sağlık hizmetleri konusunda iyi uygulama örneklerinin paylaşıldığı uluslararası bir etkinlik gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Etkinlik gerçekleştirilmesi - Etkinlik raporu hazırlanması

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.7

Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunanlara yönelik önleyici hizmet modelleri uygulanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.7.1.

Şiddet uygulayanlara yönelik minimum standartları belirlenmiş özel müdahale programları oluşturulacak ve uygulanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Üniversiteler

Açıklama

Şiddetin tekrarının önlenmesi ve kalıcı biçimde sonlandırılmasında; şiddet mağdurunun korunması ve güçlendirilmesi ile birlikte şiddet uygulayanların da şiddet içermeyen davranış kalıplarını benimsemesine yönelik tedbirlerin alınması önemlidir. Bu kapsamda öfke kontrolü gibi konuları da içinde barındıran özel müdahale programları oluşturulacak ve uygulanacaktır.

Performans Göstergesi

Oluşturulan müdahale programı sayısı - Müdahale programı kapsamında gerçekleştirilen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kişi sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.7.2.

Şiddet uygulayanlara yönelik önleyici tedbir kararlarının etkin uygulanmasına yönelik iş akışları ve süreç modeli geliştirilecektir.

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM) (Koordinatör Kurum) - Adalet Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı

İlgili Kurum

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı - Polis Akademisi Başkanlığı - Üniversiteler - Yerel yönetimler - STK'lar
İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

6284 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile şiddet uygulayanlar hakkında verilen önleyici tedbirler düzenlenmiştir. Önleyici tedbirlerin etkin şekilde yerine getirilmesi ve ihlali halinde gerekli hukuki yaptırımların uygulanması birden fazla kurum ve kuruluşun eşgüdüm içerisinde süreci yönetmesini gerekli kılar. Bu bağlamda adli, kolluk, sağlık, sosyal hizmet gibi vakaya müdahale rolü bulunan kurum kuruluşlar önleyici her bir tedbirin etkin uygulanmasını teminen iş akışları ve süreç modeli geliştirecektir.

Performans Göstergesi

İş akışı ve süreç modelinin geliştirilmesi - Modelin uygulandığı şiddet uygulayan sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.7

Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunanlara yönelik önleyici hizmet modelleri uygulanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.7.3.

6284 sayılı Kanun kapsamında hakkında sağlık tedbiri uygulanan kişilere etkin şekilde yapılandırılmış program dahilinde müdahale edilmesi sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı

Açıklama

6284 sayılı Kanununun 5/1-(h) ve 5/1-(i) maddeleri kapsamında hakkında önleyici tedbir kararı bulunanlara yönelik gerekli sağlık tedbirlerinin etkin şekilde uygulanmasını teminen iş akış süreçlerine uygun şekilde vakalara yapılandırılmış program dahilinde müdahalede bulunulması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

6284 sayılı Kanun kapsamında hakkında sağlık tedbiri bulunan şiddet uygulayanlardan yapılandırılmış program dahilinde müdahale sağlanan kişi sayısı/ 6284 sayılı Kanun kapsamında hakkında sağlık tedbiri bulunan kişi sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.7.4.

Kadına yönelik şiddet eylemlerinden dolayı Denetimli Serbestlik altında bulunan yükümlülerin öfke kontrolü içerikli programlara katılımları sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı

Açıklama

Kadına şiddet eylemlerinden dolayı 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile 5275 sayılı Ceza ve Güvenc Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da yer alan adli kontrol ve koşullu salıverilme müesseseleri kapsamında yükümlülerin Denetimli Serbestlik bünyesinde düzenlenen öfke kontrol programlarına katılımına ilişkin gerekli adımlar atılacaktır.

Performans Göstergesi

Yürütülen program sayısı - Programlar kapsamında düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklerde ulaşılan kişi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.7

Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunanlara yönelik önleyici hizmet modelleri uygulanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.7.5.

Alkol ve madde bağımlılığı sorunu olan şiddet uygulayanlara yönelik bağımlılıkla mücadele konusunda özel müdahale programları oluşturulacak ve uygulanacaktır.

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı
Üniversiteler - Yeşilay

Açıklama

Alkol ve madde bağımlılığı olan şiddet uygulayanlar ile 6284 sayılı Kanunun 5/1-(h) ve 5/1-(ı) maddeleri kapsamında tedbir kararı verilenlere yönelik özel müdahale programları hazırlanacak ve uygulanacaktır.

Performans Göstergesi

Oluşturulan ve yürütülen program sayısı - Programlar kapsamında düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklerle ulaşılan kişi sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.7.6.

Kadına yönelik şiddet eylemleri sebebiyle tutuklu veya hükümlü bulunanların izin, firar ya da tahliye durumunda izleme takibi için gerekli tedbirler alınacaktır.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - İçişleri Bakanlığı

Açıklama

Kadına yönelik şiddet sebebiyle tutuklu veya hükümlü bulunanların izleme ve takibi etkin şekilde gerçekleştirilecek, cezaevinden herhangi bir sebeple çıkması ya da firar etmesi durumlarında durumun ilgili kurumsal mekanizmalara ve şiddet mağdurlarına bildirimini önceden ve/veya gecikmeksizin sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Alınan ve uygulanan tedbir sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.7

Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunanlara yönelik önleyici hizmet modelleri uygulanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.7.7.

↓ **Şiddet uygulayan/ uygulama ihtimali bulunanlara yönelik önleyici çalışmalar konusunda farklı ülkelerdeki iyi uygulamalara ilişkin rapor hazırlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı
Üniversiteler - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Şiddet uygulayanların şiddet içermeyen davranış kalıplarını benimsemeleri konusunda gerçekleştirilen önleyici çalışmalara ilişkin uluslararası iyi uygulama örneklerinin yer aldığı bir rapor hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırma raporu hazırlanması

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.7.8.

↓ **6284 sayılı Kanun kapsamında verilen fiziki koruma tedbirlerinin rehabilitasyon programları ile eşzamanlı yürütülmesine ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı

Açıklama

Şiddet uygulayanlara yönelik 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen kişiye yaklaşmama, teknik takip gibi fiziki koruma tedbirlerinin şiddetin tekrarrünün önlenmesinde ve sürdürülebilir biçimde sonlandırılabilmesinde tek başına yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu fiziki koruma tedbirleri uygulanırken diğer yandan da şiddet uygulayanı tutum değişikliğine yönelten öfke kontrolü, strese başa çıkma gibi rehabilitasyon programları da yürütülmelidir. Bu kapsamda gerekli tedbirler alınacaktır.

Performans Göstergesi

6284 sayılı Kanununun 15/3-(c) maddesi kapsamında yönlendirme yapılan kişi sayısı - 6284 sayılı Kanununun 15/3-(c) maddesi kapsamında programlara katılan kişi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.7

Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunanlara yönelik önleyici hizmet modelleri uygulanacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.7.9.

6284 sayılı Kanun kapsamında hakkında "5/1-(b)" ve "5/1-(c)" maddeleri gereğince önleyici tedbir kararı bulunanlara zorunlu hallerde alternatif barınma yeri sağlanmasına yönelik tedbir alınacaktır.

Sorumlu Kurum

ASHB - İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

TİHEK - Valilikler - Kaymakamlıklar - SYDV - Yerel yönetimler

Açıklama

Zorunlu hallerde olmak koşuluyla, 6284 sayılı Kanun kapsamında haklarında 5/1-(b) ve 5/1-(c) maddeleri gereğince müşterek konuttan uzaklaştırma kararı alınan şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunanlara alternatif barınma imkânları sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

6284 sayılı Kanununun 5/1-(b) ve 5/1-(c) maddeleri gereğince önleyici tedbir kararı bulunanlardan alternatif barınma yeri sağlanan kişi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.8

Afet, acil durum ve salgın hastalık vb. olağanüstü dönemlerde hizmetlere erişim ve hizmet sunumunun aksaklığa uğramaması için gerekli tedbirler alınacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.8.1.

➔ Afet ve acil durum öncesi, sırası ve sonrasında hizmet sunan kurum ve birimler, şiddet vakasına tespit ve müdahale süreçlerini gözden geçirerek sürece özgü iş akışlarının yer aldığı el kitabı/kılavuz oluşturacak, hizmet sunanların uzmanlaşmasına yönelik eğitim programlarında konuya yer verilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - AFAD - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Yerel yönetimler - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Afet, acil durum, salgın hastalık vb. olağanüstü durumlarda kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında hizmet sunan ve şiddet vakasına müdahale (adli, kolluk, sağlık, sosyal hizmet) rolü bulunan kurum ve kuruluşların hizmetlerini, süreçte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar doğrultusunda ve mağdurlarının hizmetlere erişim ve faydalanmasında herhangi bir aksaklığa mahal verilmeyecek şekilde yeniden düzenlemeleri gerekmektedir. Bu kapsamda ilgili kurum ve kuruluşların gerekli iş akış ve süreçlerini oluşturmaları, uygulayıcıların kullanımı için bir kılavuz ve el kitabı hazırlamaları beklenmektedir.

Performans Göstergesi

Oluşturulan el kitabı ve kılavuz sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.8.2.

➔ İhtiyaca uygun olarak olağanüstü dönemlere özgü hizmet modelleri oluşturulacak ve uygulanacaktır.

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM) (Koordinatör Kurum) - Adalet Bakanlığı
AFAD - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı

İlgili Kurum

Yerel yönetimler - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Afet, acil durum, salgın hastalık vb. olağanüstü durumlarda kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında hizmet sunan ve/veya şiddet vakasına müdahale rolü bulunan kurum ve kuruluşların hizmetlerini, süreçte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar doğrultusunda ve mağdurlarının hizmetlere erişim ve faydalanmasında herhangi bir aksaklığa mahal verilmeyecek şekilde yeniden düzenlemeleri gerekmektedir. Bu kapsamda gerek bölgesel gerekse ulusal ya da küresel afet, acil durum vb. durumlar için geçmiş tecrübeler ve yapılan çalışmalardan yola çıkarak bir ihtiyaç analizi ortaya konulması; ardından sürece ve ihtiyaca özgü hizmet modellerinin gerekli zamanda uygulamaya konulmak üzere oluşturulması beklenilmektedir.

Performans Göstergesi

Olağanüstü döneme özgü hizmet modellerinin oluşturulması - Olağanüstü dönem hizmet modellerinden yararlandırılan kadın sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.8

Afet, acil durum ve salgın hastalık vb. olağanüstü dönemlerde hizmetlere erişim ve hizmet sunumunun aksaklığa uğramaması için gerekli tedbirler alınacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.8.3.

↓ **Olağanüstü dönemlere özgü sosyo- ekonomik sorun yaşayan aileler önceden tespit edilerek şiddetin yaşanmaması için gerekli şekilde desteklenecek, önleyici hizmetlerin sunulması sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (ATHGM)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - ASHB (SYGM) - ASHB (ÇHGM) - AFAD - İŞKUR
Yerel yönetimler - SYDV - STK'lar - İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Gerek bölgesel gerekse küresel ölçekte afet, acil durum, salgın hastalık vb. süreçlerin sosyo-ekonomik yansımaları yadsınamaz boyuttadır. Benzer süreçlerin kadınları ve aileleri olumsuz biçimde etkilemesine ve şiddetin ortaya çıkmasına mahal vermeden risk faktörleri göz önünde bulundurularak ailelerin yaşadığı işsizlik vb. sosyo-ekonomik sorunların tespiti ve çözümüne yönelik önleyici çalışma yapılacak ve gerekli sosyal hizmet müdahalesi gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Sosyo- ekonomik destek hizmeti sağlanan hane sayısı/Sosyo- ekonomik destek talebi olduğu tespit edilen hane sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.8.4.

↓ **Olağanüstü dönemlerde şiddet mağdurlarının kurumsal hizmetlere erişim ve hizmetlerden yararlanmasının kesintiye uğramaması için gerekli tedbirler alınacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) (Koordinatör Kurum) - Adalet Bakanlığı
AFAD - İçişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı

İlgili Kurum

Yerel yönetimler - Üniversiteler - STK'lar
İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Afet, acil durum, salgın hastalık vb. durumlarda mağdurların hizmetlere erişim ve sunulan hizmetten faydalanma biçimi değişiklik gösterebilir. Bu süreçte şiddetle mücadele kapsamında hizmet sunan kurum ve kuruluşların hizmetlerini, süreçte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar doğrultusunda ve mağdurların hizmetlere erişim ve faydalanmasında herhangi bir aksaklığa mahal vermeyecek şekilde yeniden düzenlemeleri gereklidir. Bu bağlamda gerekli hukuki ve idari tedbirler gecikmeksizin alınacaktır.

Performans Göstergesi

Alınan tedbir sayısı - Hizmet verilen kişi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 3.8

Afet, acil durum ve salgın hastalık vb. olağanüstü dönemlerde hizmetlere erişim ve hizmet sunumunun aksaklığa uğramaması için gerekli tedbirler alınacaktır.

HEDEF 3

Koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyet 3.8.5.

↓ **Olağanüstü dönemlerde şiddet mağdurlarının hizmetlere hızlı şekilde erişebilmesi ve yararlanabilmesi amacıyla iletişim teknolojileri etkin şekilde kullanılacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) - ASHB (Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü) - ASHB (Eğitim ve Yayın Daire Başkanlığı) - AFAD İçişleri Bakanlığı - RTÜK

Açıklama

Afet, acil durum, salgın hastalık vb. durumlarda mağdurların hizmetlere erişim ve sunulan hizmetten faydalanma biçimi değişiklik gösterebilir. Bu süreçte mağdurların hizmetlerden etkin şekilde faydalanmaya devam edebilmeleri için iletişim kanalları etkin şekilde kullanılmalıdır. Bu bağlamda spot vb. uygulamalar, internet ve sosyal medya aracılığıyla kurumsal hizmetlere ilişkin gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

İletişim teknolojileri ile yapılan bilgilendirme sayısı - İletişim kanallarında yapılan bilgilendirmeye başvuran kadın sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 3.8.6.

↓ **Olağanüstü dönemlere özgü olarak koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkili sunumuna yönelik farklı ülkelerdeki iyi uygulamalara ilişkin rapor hazırlanacak ve ilgili kurumlarla paylaşılacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - AFAD - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı

Açıklama

Afet, acil durum, salgın hastalık vb. dönemlerde şiddetin önlenmesi ve şiddet mağdurlarının etkin korunması için koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkili sunumuna yönelik uluslararası uygulamalar incelenecek, iyi uygulama örneklerine ilişkin rapor hazırlanarak ilgili kurumlarla paylaşılacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırma raporunun hazırlanması - Dağıtılan rapor sayısı

Süre

2021-2025

4. TOPLUMSAL FARKINDALIK

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE
IV. ÜLUSAL EYLEM PLANI
2021-2025

4. TOPLUMSAL FARKINDALIK

Kadına yönelik şiddetle mücadelede en ön sıralarda yer alan önleme çalışmaları, sosyal hizmetler, kolluk ve adalet sistemi üzerindeki yükü ve şiddetin maliyetini azaltması bakımından çok önemlidir.

Araştırmalar, kadın-erkek eşitsizliği ile kadına yönelik şiddetin yaygınlığı arasında doğrudan bir ilişki olduğunu göstermektedir.¹ Bu doğrultuda özellikle *birincil önleme çalışmaları*, kadına yönelik şiddetin altında yatan ve toplumda bir norm olarak kabul görmesini sağlayan olguların dönüştürülmesine odaklanmalıdır.

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin farkındalık çalışmaları hedef grup bağlamında üçe ayrılabilir:

(1) Uzmanların kadına yönelik şiddet konusunda mesleki bilgilerinin ve kadın-erkek eşitliği konularındaki farkındalıklarının geliştirilmesini amaçlayan eğitimler, (2) Şiddet mağduru ya da şiddete uğrama ihtimali bulunan kadınları, hakları ve kurumsal mekanizmalar konusunda bilgilendiren yayın ve kampanyalar; (3) Farklı sosyoekonomik gruplardan kadın ve erkeklerin kadına yönelik şiddet konusundaki farkındalıklarının arttırılmasına ilişkin çalışmalar.

Farkındalık çalışmalarında kadına yönelik şiddetin kabul edilemezliği ve devletin şiddet mağdurunun yanında olduğunun vurgulanması, kadına yönelik şiddetin kamusal olarak tartışılması özel bir mesele olmaktan çıkmasına katkı sağlaması açısından önemlidir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık çalışmaları uluslararası düzenlemelerde de yer bulmuştur. Kadına yönelik şiddetle mücadelede medyaya duyarlılık kazandırılması ve med-

ya metinleri aracılığıyla topluma yönelik farkındalık çalışmaları yürütülmesi temel mücadele araçlarından biridir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık artırma, toplumsal dönüşümü sağlama ve şiddetin ortadan kaldırılmasına toplumun katılımını sağlamaya ilişkin öneriler yalnızca yakın dönem uluslararası belgelerde değil, kadına yönelik şiddetle mücadele alanındaki öncül dokümanlarda da yer almıştır. Örneğin CEDAW Komitesi'nin *19 sayılı Genel Tavsiye Kararında* medyanın kadınlara saygı göstermesi ve saygıyı teşvik etmesi için etkin tedbirler alınması; kadın-erkek eşitliğini engelleyen önyargıların yok edilmesine yardımcı olacak eğitim ve kamu bilgi programları hazırlanması; kadınların ve erkeklerin rolü ile ilgili tutumu değiştirecek eğitim programlarını ve halkı bilgilendirmeyi içeren koruyucu tedbirler alınması tavsiye edilmiştir.

6284 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinde kamusal ve özel, yerel ve ulusal medya kuruluşlarına Bakanlık tarafından hazırlanan kamu spotlarını yayınlama zorunluluğu getirilmiş, kadının insan hakları, kadın erkek eşitliği konularında hazırlanan eğitim programlarına kamu görevlilerinin katılım sağlayacağı belirtilmiş, ilköğretim ve ortaöğretim müfredatına, kadının insan hakları ve kadın erkek eşitliği konularında dersler konulacağı hüküm altına alınmıştır.

Ulusal mevzuatımızda 5187 sayılı Basın Kanunu, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun, Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinde cinsiyete dayalı ayrımcılık, kadın erkek eşitliği, kadına yönelik şiddet ve medya alanına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Ulusal mevzuatta yer alan bu düzenlemelere ek olarak, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ile Televizyon Yayıncıları Derneği arasında imzalanan *Yayıncılık Etik İlkeleri Sözleşmesi*, Basın

¹ FRA (European Union Agency for Fundamental Rights), (2014), Violence Against Women: an EU-Wide Survey, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf (Erişim tarihi: 11.11.2020)

HÜNEE (Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü), (2014), "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", HÜNEE, Ankara.

WHO (World Health Organization),(2010) "Violence Prevention The Evidence", https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/4th_milestones_meeting/publications/en/ (Erişim tarihi: 11.11.2020)

Konseji tarafından hazırlanan *Basın Meslek İlkeleri*, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından hazırlanan *Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi*²nde cinsiyet ayrımcılığı ve şiddet içeren yayınlara ilişkin etik ilkeler düzenlenmiştir.

Türkiye’de kadın erkek fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında ilgili paydaşlara ve toplumun farklı kesimlerinin farkındalık ve duyarlılığını artırmak amacıyla uzun yıllardır çeşitli düzeylerde eğitim, seminer, konferans vb. çalışmalar yapılmaktadır. Eğitimlerin devamlılığını sağlamak ve etkinliğini artırmak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılmaktadır. Bu kapsamda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet, İçişleri, Milli Savunma ve Sağlık Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı arasında protokoller imzalanmıştır. Söz konusu protokoller kapsamında 2007 yılından bu yana eğitimler verilmiş; aile mahkemesi hâkimleri ve Cumhuriyet savcıları, mülki idare amirleri, kamu kurum ve kuruluşlarından çeşitli düzeyde çalışanlar, medya mensupları ve üniversite öğrencilerine yönelik seminerler düzenlenmiştir.

“**Eğitim Protokolleri**” ile 2007 yılından bu yana **100.080 din görevlisine** ve 630.000’i bedelli askerlik görevini ifa edenler olmak üzere toplamda **1.353.943 er ve erbaşa** ulaşılmıştır.

Ayrıca, kamu personelinin kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bilgi ve farkındalığının artırılması amacıyla ASHB koordinasyonunda 2018-2020 yılları arasında gerçekleştirilen “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitim Seminerleri” ile **yaklaşık 75 bin kamu personeline** ulaşılmıştır.

Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü tarafından kadına yönelik şiddeti doğuran ve pekiştiren olumsuz tutum ve davranışların ortadan kaldırılması, kadına yönelik şiddet konularında toplumsal farkındalık, duyarlılık, bilinç kazandırmak ve zihniyet dönüşümünü sağlamak amacıyla yapılan halk eğitimlerinde 2016 yılında 76.215 kişiye, 2017 yılında 145.563 kişiye, 2018 yılında 283.179 kişiye, 2019 yılında 300.298 kişiye ulaşılmıştır. Ayrıca 2018 ve 2019 yıllarında, Göçmen Sağlığı ve Güçlendirilmiş

Göçmen Sağlığı Merkezlerinde çalışan toplam 631 Suriyeli ebe ve hemşireye “Çocuk ve Kadın Sağlığını Güçlendirme Eğitimi” verilmiştir.

MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Araştırma Merkezleri tarafından şiddeti önleme çalışmaları kapsamında 1.442 ilkökul, 1.257 ortaokul, 999 lisede toplam 28.005 öğretmen, 3.639 idareci, 302.789 öğrenci, 101.841 veli ve 2.830 rehber öğretmen/psikolojik danışmana ulaşılmıştır.

Belirli günler, kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin farkındalık çalışmaları gerçekleştirebilmek için önemli fırsatlar sunmaktadır. BM tarafından, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ilan edilmiştir. 25 Kasım ile 10 Aralık tarihleri arasında birçok ülkede *Kadına Karşı Şiddetle Mücadele İçin 16 Günlük Aktivizm Kampanyası* gerçekleştirilmektedir. Ülkemizde de çok boyutlu ve tüm tarafların katkısı alınarak tematik toplantılar ve farkındalık artırma çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Her bireyin şiddete karşı sıfır tolerans ilkesini benimsediği ve şiddetten arınmış bir toplumun tesisi, sonuçları ancak uzun vadede görülebilecek çalışmalar ile mümkündür. Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesi hedefiyle gerçekleştirilecek farkındalık artırma ve bilinç yükseltme çalışmaları kapsamında toplumun her kesiminden ve her yaşta geniş kitlelere ulaşılmasını sağlamak amacıyla başta MEB, Milli Savunma Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, RTÜK gibi kamu kurumlarının yanı sıra, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, spor federasyonları, özel sektör, sosyal taraflar ve medya kuruluşları ile işbirliği yapılması son derece önemlidir.

Ayrıca kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda eğitim verilen personelin tayin, atama ve benzeri sebeplerle görev yerinin değişmesi farkındalık artırma çalışmalarında karşılaşılan önemli sorun alanlarından biridir. Eğitim verilen personelin görev yerinin değişmesi, yeni göreve başlayan personelin de eğitilmesini gerektirmekte; personele verilen eğitim çalışmalarında

² Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, “Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi”, <https://www.tgc.org.tr/bildirgeler/t%C3%BCrkiye-gazetecilik-hak-ve-sorumluluk-bildirgesi.html>, [Erişim tarihi: 11.11.2020].

yakalanan ilerlemeyi sekteye uğratmaktadır. Bu noktada kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin farkındalığın arttırılması ve bilinç yükseltmenin sağlanması çalışmalarında sürdürülebilirlik önemli bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Diğer taraftan medya kadın erkek eşitsizliği ve kadına yönelik şiddet sorununun çözümünden ziyade kimi zaman eşitsizliğin yeniden üretilmesinde ve pekiştirilmesinde önemli rol oynayabilmektedir. Bu noktada medyadan beklenen söz konusu söylemin değiştirilip, dönüştürülmesidir.

Bununla birlikte Türkiye’de özellikle 90’lı yıllarla birlikte, sorumlu yayıncılık anlayışının yerini izlenirliği artırma kaygısının alması medya yapılarındaki dönüşüm önünde çok önemli bir engel olarak ortaya çıkmaktadır.

TOPLUMSAL FARKINDALIK

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Strateji 4.1

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin kurumsal iletişim kanalları güçlendirilecektir.

Strateji 4.2

Şiddetsiz bir toplum için bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

Strateji 4.3

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye erkeklerin katılımı sağlanacaktır.

Strateji 4.4

Eğitimin tüm kademelerine şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

Strateji 4.5

Şiddete neden olan kalıp yargılar ile şiddeti yeniden üreten yapılarla mücadele edilecek, olumlu örnek ve uygulamalar geniş kitlelere aktarılacaktır.

Strateji 4.6

Yükseköğretim kurum ve programlarına şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

Strateji 4.7

Özel sektörün kadına yönelik şiddetle mücadeleye aktif katılımı sağlanacaktır.

Strateji 4.8

Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.

STRATEJİ 4.1

Kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin kurumsal iletişim kanalları güçlendirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.1.1.

“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İletişim Stratejisi (2021-2025)” hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) - ASHB (EYHGM) - Kamu kurum ve kuruluşları - Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları - Üniversiteler - STK'lar - Medya kuruluşları - Özel sektör - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı'nın uygulama sürecini etkili yönetmenin yanı sıra ASHB'nin kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarını kamuoyuna doğru ve planlı aktarımını sağlamak amacıyla iletişim stratejisi hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

İletişim Stratejisinin hazırlanması - İletişim Stratejisinin güncellenmesi

Süre

2021- 2025

Faaliyet 4.1.2.

Kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin resmi bir web sitesi oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) - ASHB (Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü) - ASHB (EYHGM)

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin akademisyenler, uzmanlar ve şiddet mağdurlarının yararlanması amacıyla temel bilgiler, güncel veriler ve başvuru mekanizmaları gibi bilgilerin bulunduğu kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda resmi bir web sitesi oluşturulacaktır. Web sitesi yapılan çalışmaların duyurulması ve güncel gelişmelerin aktarılması amacıyla gerek duyulduğunda güncellenecektir. Web sitesinde kurumsal sosyal medya kanalları linklerine de yer verilecektir. Web sitesi ara yüzü kullanıcıların etkin olarak katılımına imkân sağlayacak şekilde tasarlanacaktır. Web sitesinin dezavantajlı grupların da yararlanması amacıyla farklı dil seçeneklerinde hazırlanması ve engelli erişimine uygun olması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Web sitesinin oluşturulması - Web sitesine yıllık eklenen içerik sayısı - Web sitesinin aldığı yıllık ziyaret sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.1

Kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin kurumsal iletişim kanalları güçlendirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.1.3.

➤ **Kamuoyunun kadına yönelik şiddet konusunda bilgilendirilmesinde resmi sosyal medya kanalları aktif olarak kullanılacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği)
ASHB (Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü)

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede yeni politikalar, çalışmalar ve gelişmeler konusunda kamuoyunu ilk elden bilgilendirecek sosyal medya kanallarının varlığı önemlidir. Bu çerçevede kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesinin Bakanlık tarafından yapılması ile bilgi kirliliğinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede Bakanlığın sosyal medya kanalları ile video yayın kanallarının aktif olarak kullanılması özellikle genç bireyleri ilgilendiren içeriklerde hedef kitleyi etkileyebilecek bir iletişim dilinin seçilmesi içeriklerin kullanıcıya ulaşmasını sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Konuya ilişkin paylaşılan ileti sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.1.4.

➤ **Kadına yönelik şiddetle mücadelede hizmet modellerinin geniş kitlelere tanıtım çalışmaları gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) - ASHB (Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (JGK) - RTÜK - Sağlık Bakanlığı

Açıklama

ALO 183 Sosyal Destek Hattının tanıtımına ilişkin bir kamu spotu hazırlanacaktır. Kadın Destek Sistemi (KADES) uygulamasının bilinirliğini artırmak amacıyla tanıtım çalışmaları gerçekleştirilecektir. ŞÖNİM'lerin bilinirliğinin artırılması amacıyla bir kamu spotu hazırlanacaktır. Kadın konuklarının bilinirliğinin artırılması amacıyla bir kamu spotu hazırlanacaktır. Elektronik kelepçe uygulamasının ülke geneline yaygınlaştırılmasının ardından uygulamanın tanıtımına yönelik çalışmalar yapılacaktır. SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktalarının bilinirliğinin artırılması amacıyla tanıtım çalışmaları gerçekleştirilecektir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede hizmet modellerinin geniş kitlelere tanıtım çalışmalarında sosyal medya kanalları kullanılacak ve sosyal medya etkileycilerinden destek alınabilecektir. Tanıtım çalışmalarından dezavantajlı grupların da yararlanabilmesi amacıyla erişilebilir olması ve farklı dil seçeneklerinde hazırlanmasına özen gösterilecektir.

Performans Göstergesi

Hazırlanan kamu spotu sayısı - Düzenlenen etkinlik sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.1

Kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin kurumsal iletişim kanalları güçlendirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekün mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.1.5.

➤ Kadının insan hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin önemli günlerde etkinlikler düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) - Kamu kurum ve kuruluşları
Üniversiteler - STK'lar - Özel sektör

Açıklama

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, 5 Aralık Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkı Verilmesi gününde "kadına yönelik şiddetle mücadele", "kadın-erkek eşitliği" konularında medya kampanyaları düzenlenecek, hazırlanan kamu spotları ulusal kanallarda gösterilecek ve kamuoyuna yönelik farkındalık artırıcı çalışmalar yürütülecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen etkinlik sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.1.6.

➤ Bilinçlendirme ve farkındalık alanına ilişkin iyi uygulama örneklerinin sunulduğu uluslararası bir konferans düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
İlgili tüm kamu kurum ve kuruluşları - Üniversiteler
STK'lar - Özel sektör - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Konferansta kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda kamu spotları, farkındalık kampanyaları, bilinç yükseltme çalışmaları, erkek katılımı gibi farklı yaklaşımlarla, farklı hedef gruplara yönelik başarılı uygulamalardan örnek sunularak; ülkemizde gerçekleştirilecek çalışmaların daha etkili ve başarılı bir biçimde sürdürülmesi amaçlanmaktadır.

Performans Göstergesi

Konferansın düzenlenmesi - Konferansa katılan kadın/ erkek katılımcı sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.2

Şiddetsiz bir toplum için bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.2.1.

➔ Farklı hedef gruplara yönelik eğitim kiti, yenilikçi ve yaratıcı görsel/yazılı materyal hazırlanacak/güncellenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - YÖK - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar
STK'lar - Özel sektör

Açıklama

Var olan materyaller güncellenecek ihtiyaç duyulması halinde yeni materyaller hazırlanacaktır. Farkındalık materyallerinden dezavantajlı kadınların da yararlanması amacıyla farklı dil seçeneklerinde hazırlanması ve engelli erişimine uygun olması sağlanacaktır. Eğitim materyalleri uzaktan eğitime uygun olacak, var olan eğitim materyalleri kullanılan etkinlikler ve içerikler uzaktan eğitim bağlamında yeniden değerlendirilecektir. Bu konuda eğitim fakültesi ve sosyoloji bölümleri bulunan üniversitelerimizden, uzaktan eğitim konusunda ise açık öğretimi bulunan fakültelerimizden destek alınabilecektir. Diğer taraftan şiddete tanık olduğunda yapılması gerekenlere ilişkin farkındalık oluşturmak amacıyla "şiddete tanıklık kılavuzu" hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Güncellenen eğitim materyali sayısı - Hazırlanan eğitim materyali sayısı

Süre

2021-2022

Faaliyet 4.2.2.

➔ Eğitici ve formatörlere yönelik eğitici eğitimi programları düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM)- ASHB (Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı) - Adalet Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı - MEB - Milli Savunma Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı
Diyanet İşleri Başkanlığı - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadele, aile eğitimleri, babalık eğitimleri, evlilik öncesi eğitimler gibi konularda eğitim verecek ve vermekte olan eğitici ve formatörlerin eğitim becerilerini geliştirmek, dirençle daha kolay başa çıkabilmelerini ve kadına yönelik şiddetle mücadelede duyarlılık kazanmalarını sağlamak amacıyla eğitici eğitimi programları düzenlenecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen eğitim programı sayısı - Katılım sağlayan kadın/erkek formatör sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.2

Şiddetsiz bir toplum için bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

HEDEF 4

Şiddette topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.2.3.

▼ **Vatandaşlara yönelik eğitim, seminer, atölye çalışması gibi farkındalık artırma ve bilinçlendirme çalışmalarını gerçekleştirecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İlgili kamu kurum ve kuruluşları - STK'lar - Uluslararası kuruluşlar
Üniversiteler - Yerel yönetimler

Açıklama

Kadına yönelik şiddetin tanımı, yaygınlığı, ilgili mevzuat, şiddete maruz kalındığında başvurulacak kurumlar, şiddetin yeniden üretilmemesi, şiddete tanık olduğunda yapılacaklar gibi konularda vatandaşlara yönelik etkinlikler gerçekleştirilecektir. Faaliyetler yürütülürken Aile Eğitim Programlarından yararlanılacaktır. Farkındalık çalışmaları, yaratıcı ve yenilikçi görsel işitsel farkındalık materyalleri ile desteklenecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek katılımcı sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.2.4.

▼ **Aile eğitimleri, babalık eğitimleri, evlilik öncesi eğitimleri gibi eğitim programlarını gözden geçirilerek güncellenmesi ve uygulanması teşvik edilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (ATHGM)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - MEB (Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü)
Diyanet İşleri Başkanlığı - Yerel yönetimler - STK'lar

Açıklama

Farklı kurumlar tarafından uygulanan aile eğitimi, baba okulu gibi eğitim programlarını aracılığıyla kadın-erkek eşitliği, kadına yönelik şiddette mücadele konularında farkındalık artırılması, aile içi iletişimin desteklenmesi, duygu paylaşımının ve duyguları ifade etmenin önemini aktarılmasına ilişkin hususların yer alması amacıyla mevcut program içerikleri gözden geçirilerek güncellenecek ve eğitimler yaygın biçimde uygulanacaktır. Bu çerçevede öncelikle eğitim materyallerinin hazırlanması sürecinde görev atacak kuruluşlardaki personele eğitimler verilecektir. Materyallerin müfredat, kazanım, hedef, içerik ve ölçme-değerlendirme olmak üzere bir bütün olarak gözden geçirilmesi eğitim programının uygulanmasından görevli kuruluş tarafından KSGM işbirliği ile gerçekleştirilecek ve gözden geçirme doğrultusunda eğitim programının güncellenmesi teşvik edilecektir.

Performans Göstergesi

Gözden geçirilen eğitim materyali sayısı - Güncellenen eğitim materyali sayısı - Uygulanan eğitim sayısı - Eğitimlere katılan kadın/erkek katılımcı sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.2

Şiddetsiz bir toplum için bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.2.5.
 Muhtarlara yönelik düzenli seminerler gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)
İlgili Kurum
 İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü)
Valilikler - Yerel yönetimler
Açıklama

Muhtarlara yönelik kadın-erkek eşitliği, kadına yönelik şiddetle mücadele, ilgili mevzuat ve erken yaşta evliliklerle mücadele konularında eğitim çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen eğitim sayısı - Eğitimlere katılan kadın/erkek muhtar sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.2.6.
 Kamu personeline yönelik eğitim seminerleri düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)
İlgili Kurum
 ASHB (Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı)
İlgili kamu kurum ve kuruluşları
Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda doğrudan hizmet sunmayan kamu kurumlarında görev yapan kamu görevlilerine yönelik seminer, atölye çalışması vb. etkinliklerin ilgili kurumlarla işbirliği içinde düzenlenmesi sağlanacaktır. Eğitim materyalleri uzaktan eğitim modellerine izin verecek biçimde hazırlanacaktır. İçerik geliştirecek personele uzaktan eğitim içeriği geliştirilmesi konusunda eğitim verilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek katılımcı sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.2

Şiddetsiz bir toplum için bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.2.7.

Toplum Sağlığı Merkezleri, Aile Sağlığı Merkezleri, Sağlıklı Hayat Merkezleri, Göçmen Sağlığı Merkezleri vb. birimlerde görev yapan sağlık çalışanları tarafından toplumun geneline yönelik bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
Sağlık Bakanlığı

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - ASHB (Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı) - İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü) - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Sağlık çalışanlarının kadına yönelik şiddet mağdurları ile potansiyel mağdurlara ulaşma olasılıklarının yüksek olması nedeniyle ilgili personelin kadına yönelik şiddet türleri, kadına yönelik şiddetin sonuçları, insan ticareti suçu ve insan ticaretiyle mücadele ve başvuru mekanizmaları konularında bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Katılım sağlayan kadın sayısı - Katılım sağlayan erkek sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.2.8.

Sosyal Hizmet Merkezleri, Halk Eğitim Merkezleri, Aile Destek Merkezleri, Çok Amaçlı Toplum Merkezleri ve Gençlik Merkezleri başta olmak üzere benzeri birimlerde kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda faaliyetler gerçekleştirilecek, mevcut uygulamalar güçlendirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (ATHGM) - MEB (Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Vatandaşların boş zamanlarını değerlendirdiği ve kişisel gelişimini sağladığı ya da sosyal hizmet taleplerini karşıladığı kurumsal mekanizmaların vatandaşlara ulaşma potansiyelinden yararlanarak kadına yönelik şiddetle mücadele alanında faydalanılması sağlanacaktır. Bu birimlerde kadına yönelik şiddet, ilgili mevzuat, şiddete tanık olduğunda yapılacaklar, erken yaşta ve zorla evlilikler, kadın erkek eşitliği, kadın hakları gibi konularda eğitim, seminer, farkındalık çalışmaları gerçekleştirilebilir. İlgili kurumların kamuya açık bölümlerinde yukarıda anılan konularda farkındalık materyalleri bulundurulması ve farkındalık çalışmaları sırasında dağıtılması teşvik edilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Katılım sağlayan kadın sayısı - Katılım sağlayan erkek sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.2

Şiddetsiz bir toplum için bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.2.9.

“Uzaktan Eğitim Kapısı” platformunda yer almak üzere kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin eğitim içerikleri hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı)

İlgili Kurum Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi) - ASHB (KSGM)
ASHB (Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı)**Açıklama**

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda hazırlanan eğitim materyalinin standartlaşmasını ve doğru bilgilerin tek kaynaktan yayılmasını sağlamak amacıyla uzaktan eğitime izin verecek nitelikte eğitim içerikleri hazırlanarak ilgili platforma eklenecektir. Oluşturulacak eğitim içeriğinin kamu spotları ve sosyal medya yoluyla duyurulması ve söz konusu eğitimin alınmasına yönelik teşvik edici unsurların yer alması kitlelere ulaşılması bakımından etki alanını arttıracaktır. İçeriklerin engelli erişimine uygun olması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Hazırlanan eğitim materyali sayısı - Yayımlanan eğitim materyali sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.2.10.

Ülkemizde çeşitli statülerde yaşamlarını sürdürmekte olan yabancı uyruklu bireylere yönelik farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Uluslararası kuruluşlar - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Ülkemizde farklı nedenlerle ve farklı statülerde yaşamakta olan bireylere yönelik ulusal mevzuat, kadına yönelik şiddet, başvuru mekanizmaları konularında farkındalık çalışmaları yapılacaktır. Bu çalışmalarda farklı dillerde hazırlanmış, erişilebilir bilgilendirici materyaller hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Katılım sağlayan kadın sayısı - Katılım sağlanan erkek sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.2

Şiddetsiz bir toplum için bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekün mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.2.11.

Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarına yönelik farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Dışişleri Bakanlığı - Kültür Bakanlığı (Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı) - Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile ve Sosyal Politikalar Ataşelikleri

Açıklama

Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarına yönelik hem yaşadıkları ülke hem de ülkemizdeki kadına yönelik şiddette mücadele mekanizmaları hakkında bilgi verilecek, kadına yönelik şiddet konusunda farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Katılım sağlayan kadın sayısı - Katılım sağlanan erkek sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.2.12.

E-devlet web sitesine vatandaşlara yönelik farkındalık artırıcı içerik eklenecektir.

Sorumlu Kurum
Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM)

Açıklama

Her gün birçok vatandaşın giriş yaptığı www.turkiye.gov.tr web sitesine kadına yönelik şiddetle mücadele ve başvuru mekanizmaları konusunda bilgilendirici içerik eklenecektir. İçeriklerin dezavantajlı grupların da yararlanması amacıyla farklı dil seçeneklerinde hazırlanması ve engelli erişimine uygun olması sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Eklenecek içerik sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.3

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye erkeklerin katılımı sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.3.1.

➔ **Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile memur, işçi ve işveren sendikaları tarafından erkek üyelerine yönelik eğitim ve seminer programları düzenlenecektir**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Sendikalar - Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları - Üniversiteler
Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, memur, işçi ve işveren sendikaları tarafından üyelere yönelik olarak kadın-erkek eşitliği, olumlu babalık tutumları, aile içi iletişim, kadına yönelik şiddetle ve erken yaşta evliliklerle mücadele gibi konularda eğitim ve seminer programları düzenlenecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın katılımcı sayısı - Etkinliklere katılan erkek katılımcı sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.3.2.

➔ **Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde vatani görevini yapmakta olan erbaş ve erlere yönelik düzenli eğitim ve seminer çalışmaları sürdürülecektir.**

Sorumlu Kurum

Milli Savunma Bakanlığı (Personel Genel Müdürlüğü)
İçişleri Bakanlığı (JGK)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye erkeklerin katılımının sağlanması amacıyla vatani görevini yapan kişilere ulaşmak önemli bir fırsattır. Bu çerçevede mevcut eğitim programı gözden geçirilerek uygulanmaya devam edilecektir.

Performans Göstergesi

Eğitime katılan kişi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.3

Kadına yönelik şiddetle mücadelede erkeklerin katılımı sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.3.3.

➤ **Siyasetçiler, iş insanları, bürokratlar, sporcular, sanatçılar, sendika temsilcilerinin yer aldığı bir kamu spotu hazırlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
İlgili kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Kanaat önderleri ve toplumca toplum tarafından saygı duyulan kişilerin kadına yönelik şiddetle mücadelede desteğinin alınması sağlanacaktır. Kamu spotunda aile içi iş bölümü, çocuklara bakım verilmesi konusunda görev üstlenilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin mesajlar yer alacaktır. Kamu spotu engelli bireylerin erişimine uygun olacaktır.

Performans Göstergesi

Kamu spotunun hazırlanması

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.3.4.

➤ **Sportif müsabakalarda kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
Gençlik ve Spor Bakanlığı - Türkiye Kulüpler Birliği
Spor Federasyonları

Açıklama

Sporcuların kadına yönelik şiddetle mücadelede destek vermesi amacıyla karşılaşmalara kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin mesajlar içeren pankartlarla çıkması, belirli dönemde kısa filmler çekilmesi gibi etkinlikler gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.3

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye erkeklerin katılımı sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.3.5.

Olumlu babalık tutumları, aile içi işbölümü ve şiddetle mücadeleye erkek katılımı gibi konularda bir farkındalık kampanyası düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - MEB (Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü) - STK'lar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadele sürecine erkeklerin taraf olması amacıyla aile içi iş bölümü, çocuklara bakım verilmesi ve kadına yönelik şiddete karşı olunduğunun beyan edilmesi gibi konularda görsel, işitsel ve sosyal medyadan sürdürülecek bir kampanya düzenlenecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen kampanya sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.3.6.

Erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele edilmesi amacıyla babalara yönelik eğitim ve farkındalık çalışmaları düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü)
Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Erken yaşta evlilik kararının verilmesinde babalar, dedeler gibi aile büyüklerinin rolü önemlidir. Bu nedente babalara yönelik düzenlenecek farkındalık çalışmaları erken yaşta evlilikler ve olumlu babalık tutumları geliştirilmesi açısından çok önemlidir. Kadın ve çocuklara yönelik bir hak ihlali ve şiddet türü olan erken yaşta evliliklerle mücadelede erkekler için çalışmalar düzenlenmesi ayrıca kadına yönelik şiddetin azaltılmasına da katkı sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan katılımcı sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.4

Eğitimin tüm kademelerine şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.4.1.

➤ “Öğrencilerin şiddet algısı” konusunda bir araştırma gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

MEB (Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Araştırma ile özellikle ortaöğretim öğrencilerinin şiddet, akran zorbalığı, siber şiddet, kadına yönelik şiddet ve türleri konularında bilgi düzeyinin ve tutumlarının ölçülmesi amaçlanmaktadır. Araştırma Türkiye genelini temsil edecek bir örnekleme yapılabileceği gibi, belirlenen pilot okullar ve şehirlerde de yapılabilecektir. Araştırmanın sonuçları öğrenci gruplarının ihtiyaç duyduğu eğitim ve farkındalık çalışmalarının içeriklerinin belirlenmesine de kaynak oluşturulacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi

Süre

2021-2022

Faaliyet 4.4.2.

➤ Örgün eğitimin tüm kademelerinde olumlu, saygıya dayalı, eşitlikçi, her türlü ayrımcılığa karşı bir iletişim ortamı teşvik edilecektir.

Sorumlu Kurum

MEB (Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadele ve kadın erkek eşitliği bilincinin çok küçük yaşlarda yerleşmesi önemlidir. Bu nedenle eğitim kurumlarının şiddetsiz bir toplum oluşturmada rolü büyüktür. Eğitim kurumlarında yöneticiler ve öğretmenler tarafından cinsiyetçi kalıp yargıların desteklenmediği, farklılıklara saygı duyulduğu ve kimseye ayrımcılık yapılmadığı eğitim ortamları oluşturulmalı, derstlerde bu konulara yer verilmeli ve bu konularda farkındalık etkinlikleri yapılmalıdır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen farkındalık çalışması sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.4

Eğitimin tüm kademelerine şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.4.3.

Okul öncesi eğitim öğrencilerine eşitlik, farklılıklara saygı, sağlıklı ve olumlu iletişim konularında farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

MEB (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü)

İlgili KurumASHB (KSGM) - ASHB (ÇHGM) - Üniversiteler
Uluslararası kuruluşlar - STK'lar**Açıklama**

Okul öncesi eğitim geleceğe yönelik bilinç ve algıların oluştuğu bir dönem olduğu için bu dönemde alınan eğitim çok önemlidir. Okul öncesi eğitimde kız ve erkek çocukların eşit olduğu, duyguları ifade etmenin önemli ve gerekli olduğu, fiziksel, sosyal ve kültürel farklılıklara rağmen tüm bireylerin eşit olduğu vurgusu yapılmalı, bu konularda yaş gruplarına uygun etkinlikler gerçekleştirilmelidir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen farkındalık çalışması sayısı - Etkinliğe katılan kız/erkek öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.4.4.

Ortaöğretim kurumlarında seminerler verilecektir.

Sorumlu Kurum

MEB (Ortaöğretim Genel Müdürlüğü)

İlgili KurumASHB (KSGM) - ASHB (ÇHGM) - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Bilgi
Teknolojileri ve İletişim Kurumu - Uluslararası kuruluşlar - Üniversiteler
STK'lar**Açıklama**

Ortaöğretim öğrencilerine yönelik verilen seminerlerde ihmal, istismar, aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet, akran zorbalığı, erken yaşta ve zorla evlilikler ile siber şiddet gibi konulara değinilecektir. Özellikle siber şiddet ve akran zorbalığı gibi yaş grubunu ilgilendiren konuların seminer programlarında yer alması önem arz etmektedir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen farkındalık çalışması sayısı - Etkinliğe katılan kız/erkek öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.4

Eğitimin tüm kademelerine şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekün mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.4.5.

Valilikler ve İl Millî Eğitim Müdürlükleri işbirliğinde ödüllü resim, şiir, kompozisyon yarışmaları, münazaralar vb. düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
MEB (Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgili Kurum
ASHB (ÇHGM) - ASHB (KSGM) - Valilikler - Yerel yönetimler
Üniversiteler - Yerel medya kuruluşları - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Şiddetsiz toplumun teşviki, insan hakları, çocuk hakları ve bu hakların korunması gibi konularda farkındalık yaratmaya yönelik çalışmalarla hem öğrencilerin konuya ilişkin bilinç kazanmaları hem de kendi ürettikleri materyaller aracılığıyla sorunun üzerine düşünceleri açıklanmaktadır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.4.6.

Öğretim programlarının hazırlanması, incelenmesi ve onaylanması süreçlerinde görev yapan uzmanlara yönelik eğitimler düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
MEB (Tali ve Terbiye Kurulu Başkanlığı) - MEB (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü) - MEB (Ortaöğretim Genel Müdürlüğü) - MEB (Din Öğretimi Genel Müdürlüğü) - MEB (Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü) - MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü) - MEB (Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü)

Açıklama

Öğretim programlarının hazırlanması, incelenmesi ve onaylanması süreçlerinde görev yapan uzmanlara kadına yönelik şiddet, kadın erkek eşitliği gibi konularda eğitim çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek katılımcı sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.4

Eğitimin tüm kademelerine şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.4.7.

➔ **Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri, Sağlık Meslek Liseleri, halkla ilişkiler ve organizasyon hizmetleri, gazetecilik, aile ve tüketici hizmetleri, radyo- televizyon ile çocuk gelişimi ve eğitimi alanlarında eğitim alan öğrencilere yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele atölye, seminer, toplantı vb. çalışmalar gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

MEB (Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü) - Anadolu Ajansı
TRT - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Geleceğin medya profesyonelleri olacak Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde halkla ilişkiler ve organizasyon hizmetleri, gazetecilik, aile ve tüketici hizmetleri, radyo-televizyon ile çocuk gelişimi ve eğitimi alanlarında eğitim alan öğrencilere yönelik kadına yönelik şiddet, ilgili mevzuat, kadına yönelik şiddetle mücadele ve medyada kadına yönelik şiddetle ve erken yaşta ve zorla evliliklerde mücadele gibi konularda eğitim verilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen farkındalık çalışması sayısı - Etkinliğe katılan kız/erkek öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.4.8.

➔ **Medya okuryazarlığı dersi öğretim programı ve ders kitabında “medyada kadına yönelik şiddet”, “sosyal medyada siber şiddet” gibi konulara ilişkin gözlem ve uygulamaya dayalı farkındalık çalışmalarının artırılması sağlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
MEB (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - MEB (Tatim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı) - RTÜK - TRT
Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Öğrencilerin medyada gördükleri içerikleri anlamlandırması ve yorumlamasına yardımcı olan medya okuryazarlığı dersi öğrenim programı kapsamında “medyada kadın temsili”, “medyada kadına yönelik şiddet” konularına ilişkin farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir. Bu etkinlikler gençlerin medya metinlerinde kadına yönelik ayrımcılığa ve şiddete ilişkin gördüğü içerikleri doğru anlamlandırmasına ve bu içerikleri benimsemeden eleştirel yorumlamasına katkı sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen çalışma sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.4

Eğitimin tüm kademelerine şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.4.9.

➔ Mesleğine aktif olarak başlamış öğretmenlere yönelik düzenlenen mesleki gelişim kurslarına aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet, kadın erkek eşitliği gibi konular eklenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

MEB (Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü) - Üniversiteler
Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Öğretmen sınıflarında aile içi şiddete tanık olan ya da maruz kalan öğrencileri tanılamada önemli bir role sahiptir. Diğer taraftan ülkemizde yaşanan güncel sorunlardan biri olan kadına yönelik şiddet konusuna ders içeriklerinde yer vererek öğrencileri bilinçlendirmesi önemlidir. Bu noktada öğretmenlere yönelik mesleki gelişim kurslarına ilgili içeriklerin eklenmesi fayda sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen farkındalık çalışması sayısı - Etkinliğe katılan kadın/erkek öğretmen sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.4.10.

➔ Okul öncesinden ortaöğretime kadar tüm kademelerde okutulan derslerin öğretim programlarına eklenmiş olan eşitlik, aile içi iletişim, aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
MEB (Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - MEB (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü) - MEB (Ortaöğretim Genel Müdürlüğü)
MEB (Din Öğretimi Genel Müdürlüğü) - MEB (Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü)
MEB (Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü) - MEB (Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü) - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Öğretim programlarının geçmiş döneme göre şiddet, eşitlik, ayrımcılık konularına çok daha fazla duyarlı olduğu ve ders içeriklerinde bu konulara yer verilmektedir. Bu doğrultuda daha fazla derste kadına yönelik şiddet, eşitlik, olumlu iletişim, saygı gibi konulara yer verilmesi ve mevcut etkinliklerin sayısının artırılması kadına yönelik şiddetle mücadelede erken yaşlarda farkındalık oluşturulacaktır.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen etkinlik sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.4

Eğitimin tüm kademelerine şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.4.11.

Okul yöneticileri ve rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar başta olmak üzere tüm öğretmenlere yönelik farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

MEB (Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Eğitim içeriklerinin kadına yönelik şiddet, eşitlik, olumlu iletişim gibi konularda duyarlı olmasının yanında bu dersleri veren öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin de ilgili konulara duyarlı olması önemlidir. Bu nedenle başta rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar olmak üzere tüm öğretmenlere ve okul yöneticilerine yönelik eğitim, seminer ve farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.4.12.

EBA TV'ye kadın erkek eşitliği ve kadına yönelik şiddet konularında farkındalık yaratmak amacıyla özel günlerde içerik eklenecektir.

Sorumlu Kurum

MEB (Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - MEB (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü) - MEB (Ortaöğretim Genel Müdürlüğü) - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü, 5 Aralık kadınların seçme ve seçilme hakkı elde etmesi sebebiyle kutlanan Kadın Hakları gününde yaş grubuna uygun içerikler eklenecektir.

Performans Göstergesi

Eklenecek içerik sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.5

Şiddete neden olan kalıp yargılar ile şiddeti yeniden üreten yapılarla mücadele edilecek, olumlu örnek ve uygulamalar geniş kitlelere aktarılacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.5.1.

↓ **Türk tarih ve devlet geleneğinde kadının yeri konusunda olumlu örneklerin sunulduğu bir panel gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - RTÜK - Türk Tarih Kurumu
Üniversiteler

Açıklama

Eski Türk devletlerinde kadının konumu, kadının devlet yönetimindeki yeri, kadına verilen değer, kadın erkek eşitliği konusunda alanında uzman kişilerin sunumlarını yaptığı bir panel gerçekleştirilecektir. KSGM tarafından panel çıktılarının kalıcı hale getirilerek tekrar kullanılabilmesi için gerekli iletişim çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2023

Faaliyet 4.5.2.

↓ **Atasözleri, deyimler, halk masalları gibi folklorik öğeler ile dil ve geleneklerde kadına şiddete neden olan unsurlar ile olumlu örneklerin ortaya konulduğu bir araştırma gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Türk Dil Kurumu - Üniversiteler

Açıklama

Kişilerin farkında olmadan gündelik yaşamlarında kullandıkları deyim ve atasözleri ile halk anlatılarının şiddeti normalleştirdiğine ilişkin bir araştırma gerçekleştirilecektir. Bunun yanında dilimizde, deyim ve atasözlerimizde kadının değerine ilişkin öğeler de ortaya konularak olumsuz öğelere ilişkin farkındalık yaratılacak ve olumlu olanların kullanımının teşvikine ilişkin bir kamu spotu hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi

Süre

2023-2025

STRATEJİ 4.5

Şiddete neden olan kalıp yargılar ile şiddeti yeniden üreten yapılarla mücadele edilecek, olumlu örnek ve uygulamalar geniş kitlelere aktarılacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.5.3.

↓ Kadına yönelik şiddeti meşrulaştıran dil kullanımının önlenmesi ve olumlu, eşitlikçi söylemin teşvik edilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı) - MEB - TRT - Türk Dil Kurumu

Açıklama

Bireyler, gündelik konuşmalarında ve sosyal medyada farkında olarak ya da olmayarak kadına yönelik şiddeti normalleştiren küfür, argo ve cinsiyetçi söylemler kullanabilmektedirler. Ayrıca kimi zaman işadama, bilim adamı, adam gibi, erkek sözü gibi olumsuz amaçlarla kullanılsa da kadın ve erkek arasındaki eşitsizliği olumsuz etkileyen sözcükler kullanılabilmektedir. Kadına yönelik şiddet içeren ve kadının ikincil konumda bulunduğu algısını pekiştiren bu söylemlere ilişkin toplumda farkındalık yaratmak, bu ifadeler yerine alternatiflerini hatırlatmak, şiddet içermeyen, olumlu, eşitlikçi bir dil kullanımını özendirme amacıyla kamu spotu, sosyal medya çalışması, rehber oluşturma gibi araçlar kullanılarak farkındalık kampanyası gerçekleştirilecektir. Gerçekleştirilecek farkındalık kampanyasına yönelik sosyal medyada oluşturulacak çeşitli etiketlemeler ve kampanyalar ile farkındalık çalışmaları desteklenecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı

Süre

2021 - 2022

Faaliyet 4.5.4.

↓ Diyanet İşleri Başkanlığı'nda görev yapan din görevlilerine yönelik eğitim/seminerler düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
Diyanet İşleri Başkanlığı

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - İlgili kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddete neden olan kalıp yargıların ve yanlış bilgilerin ortadan kaldırılmasında din görevlilerinin aktif rol alması amacıyla öncelikle Diyanet İşleri Başkanlığı'nda görev yapan din görevlilerine kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda eğitim seminerleri düzenlenecektir. Eğitim alan din görevlilerinin olumlu örnek ve uygulamaları kamuoyunda aktararak şiddete neden olan zihniyet kalıplarının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek sayısı

Süre

2021 2025

STRATEJİ 4.5

Şiddete neden olan kalıp yargılar ile şiddeti yeniden üreten yapılarla mücadele edilecek, olumlu örnek ve uygulamalar geniş kitlelere aktarılacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.5.5.

➤ **Diyanet İşleri Başkanlığı'nın üçer aylık vaaz ve hutbe planlamalarında Ulusal Eylem Planı kapsamında yer alan konulara yer verilecektir.**

Sorumlu Kurum
Diyanet İşleri Başkanlığı

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Üniversiteler - İlgili kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Özellikle önemli günlerde kadına yönelik ve aile içi şiddetin, aile bütünlüğü üzerine zararları ile erken yaşta ve zorla evliliklerin kız çocuklarının hakları üzerine olumsuz etkileri konusunda vatandaşlar bilgilendirilecektir.

Performans Göstergesi

Hazırlanan vaaz/hutbe sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.5.6.

➤ **Aile ve Dini Rehberlik Büroları/Merkezleri aracılığıyla farkındalık artırma faaliyetleri sürdürülecektir.**

Sorumlu Kurum
Diyanet İşleri Başkanlığı

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Üniversiteler - İlgili kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen faaliyetler hem kadına yönelik şiddetle mücadeleye erkeklerin katılımın sağlanması hem de doğru dini bilgilerin ve olumlu örneklerin anlatılması bakımından önemlidir.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen etkinlik sayısı - Danışmanlık alan kadın sayısı - Danışmanlık alan erkek sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.5

Şiddete neden olan kalıp yargılar ile şiddeti yeniden üreten yapılarla mücadele edilecek, olumlu örnek ve uygulamalar geniş kitlelere aktarılacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.5.7.

Diyanet TV ve Diyanet Radyo'da bilgilendirici yayınlar yapılacaktır.

Sorumlu Kurum

Diyanet İşleri Başkanlığı

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - İlgili kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Diyanet TV ve Diyanet Radyo'da kadına yönelik şiddet, aile içi iletişim, erken yaşta ve zorla evliliklerin zararları gibi konularda bilgilendirici yayınların yapılması doğru dini bilgilerin geniş kitlelere ulaşmasına katkı sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Yapılan yayın sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.5.8.

Diyanet TV ve Diyanet Radyo'da yapılan bilgilendirici yayınlar internet sitesinden de sürekli erişime açılacaktır.

Sorumlu Kurum

Diyanet İşleri Başkanlığı

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - İlgili kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Geleneksel medya kanallarında yapılan yayınların internet ortamına taşınması ile hem erişimin kolaylaştırılması hem de sürekliliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

Performans Göstergesi

Eklene yayın sayısı - Ziyaretçi sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.5

Şiddete neden olan kalıp yargılar ile şiddeti yeniden üreten yapılarla mücadele edilecek, olumlu örnek ve uygulamalar geniş kitlelere aktarılacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.5.9.

Yerel radyo ve TV'lerde müftülüklerce programlar yapılacaktır

Sorumlu Kurum

Diyanet İşleri Başkanlığı

İlgili Kurum

Yerel medya kuruluşları

Açıklama

Yerel TV ve radyo kanalları geniş kitlelere ulaşmak için önemli araçlardır. Kadına yönelik şiddetle mücadele, aile içi iletişim gibi konularda doğru dini bilgilerin yerel kanallar aracılığıyla vatandaşlara ulaştırılması verilen mesajların etkisinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Bilgilendirme yapılan program sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.6

Yükseköğretim kurum ve programlarına şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.6.1.

➤ Üniversite öğrencilerinin kadına yönelik şiddete ilişkin tutum ve algılarını ölçmeye yönelik bir araştırma gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
YÖK

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - Özel sektör - STK'lar
Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Üniversite öğrencilerinin şiddet hakkında bilgi düzeyinin ve şiddete karşı tutumunun ölçülmesi amacıyla gerçekleştirilecek araştırma, genç ve eğitilmiş nüfusa yönelik yürütülecek politikalara da temel oluşturacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi

Süre

2021-2022

Faaliyet 4.6.2.

➤ Kadın dostu kampüs anlayışının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
YÖK

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - Özel sektör - STK'lar
Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kadın öğrencilerin üniversite kampüsüne ulaşımında ve kampüs içinde kendini daha rahat ve güvende hissettiği, eşitliğe duyarlı bir anlayışın hakim olduğu, kadın öğrencilerin yaşadığı sorunlara duyarlı ve çözüm üreten bir üniversite anlayışının tüm üniversitelere hakim olmasına ilişkin gerekli çalışmalar YÖK koordinasyonunda yapılacaktır.

Performans Göstergesi

Kadın dostu kampüs sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.6

Yükseköğretim kurum ve programlarına şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.6.3.

➤ **Üniversitelerin kadın çalışmaları merkez ve bölümlerinde kadına yönelik şiddet konusunda çalışmalar yapılması teşvik edilecektir.**

Sorumlu Kurum
YÖK

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar - STK'lar

Açıklama

Kadın çalışmaları ana bilim dallarında "kadına yönelik şiddet" konusunun ders içeriği olarak yer alması, bu konularda lisansüstü öğrenciler tarafından bilimsel çalışmalar yapılması teşvik edilecek. Kadın Çalışmaları Araştırma Uygulama Merkezleri öncülüğünde üniversitelerde farkındalık çalışmaları yürütülecektir.

Performans Göstergesi

Kadına yönelik şiddet konusuna programlarında yer veren bölüm sayısı - Kadına yönelik şiddet konusunda yapılan bilimsel çalışma sayısı - Düzenlenen etkinlik sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.6.4.

➤ **Üniversitelerde kadına yönelik şiddet konusunda seminer, panel, atölye çalışması gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
YÖK

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Üniversiteler - STK'lar - Uluslararası kuruluşlar
İlgili diğer kurum ve kuruluşlar

Açıklama

Özellikle özel günler başta olmak üzere üniversitelerde kadına yönelik şiddetle mücadele anlayışının gündemde tutulması amacıyla öğrenci etkinlikleri desteklenecek, öğretim elemanları tarafından öğrencilere yönelik farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecek ve şiddetsiz bir kampüs anlayışı desteklenecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.6

Yükseköğretim kurum ve programlarına şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.6.5.

İletişim fakültesi öğrencilerine “medyada kadına yönelik şiddetle mücadele” konusunda atölye, seminer, toplantı vb. çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

YÖK - Üniversiteler - Özel kuruluşlar - Medya kuruluşları
Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Geleceğin medya profesyonelleri olan iletişim fakültesi öğrencilerine yönelik kadına yönelik şiddet, ilgili mevzuat, güncel gelişmeler ile medyada, kadına yönelik şiddetle mücadele gibi konularda atölye çalışmaları gerçekleştirilecektir. Atölye çalışmaları sonunda öğrenciler tarafından üretilen ürünlerle öğrencilere duyarlılık kazandırılmasının yanında mesleki yaşamında da etik değerlere ilişkin bilinç geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.6.6.

Üniversitelerin grafik tasarım, bilgisayar programcılığı, bilgisayar mühendisliği ve yazılım mühendisliği bölümü öğrencilerine yönelik “dijital oyunlarda kadına yönelik şiddet” konusunda farkındalık çalışmaları yapılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

YÖK - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Dijital oyunların kadına yönelik şiddeti, cinselliği ve pornografi ile kadının toplumdaki ikincil konumunu pekiştirmesi sebebiyle “dijital oyunlarda kadına yönelik şiddet” konulu bir farkındalık çalışması gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.6

Yükseköğretim kurum ve programlarına şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddette topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.6.7.

Üniversitelerin çizgi film-animasyon bölümü öğrencilerine yönelik “çocuk yapımlarında şiddetle mücadele” konusunda farkındalık çalışmaları yürütülecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
YÖK - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Çocukların şiddetten korunması, kadın erkek eşitliği, olumlu iletişim, farklılıklara saygı gibi konularda erken yaşlarda bilinçlendirilmesi amacıyla üniversitelerin çizgi film-animasyon bölümü öğrencilerine yönelik çocuk programlarında şiddet, kadına yönelik şiddet, çocuk istismarı, çocuk işçiliği ve erken yaşta evlilikler gibi konularda farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.6.8.

Tıp fakülteleri, eğitim fakülteleri lisans, yüksek lisans ve doktora ders programına kadının insan hakları, kadına yönelik şiddet konuları eklenecektir.

Sorumlu Kurum
YÖK

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Üniversiteler

Açıklama

Gelecek nesilleri yetiştirecek öğretmenlerin ve şiddet mağduruna sağlık desteği sunacak sağlık çalışanlarının, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bilgi sahibi olması amacıyla tıp fakülteleri ile eğitim fakültelerinin lisans ve lisansüstü ders programlarında kadına yönelik şiddet, kadın erkek eşitliği, kadının insan hakları konuları eklenecek; bu konularda bilimsel araştırmalar teşvik edilecektir.

Performans Göstergesi

Eklenecek içerik sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.6

Yükseköğretim kurum ve programlarına şiddete sıfır tolerans anlayışı yerleştirilecektir.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.6.9.

Gençlik ve Spor Bakanlığı yurtlarında kalan kadın ve erkek öğrencilere yönelik farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

YÖK - Üniversiteler - Gençlik ve Spor Bakanlığı (Kredi Yurtlar Kurumu)
Yerel yönetimler - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Gençlik ve Spor Bakanlığı yurtlarında kalan öğrencilere kadına yönelik şiddet, kadın erkek eşitliği, siber şiddet gibi konularda eğitimler düzenlenecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı- Etkinliklere katılan kadın/erkek öğrenci sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.7

Özel sektörün kadına yönelik şiddetle mücadelede aktif katılımı sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekün mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.7.1.

➤ **Kamu, özel sektör, üniversite, STK işbirlikleri ile kadına yönelik şiddetle mücadelede ilişkin projeler yürütülecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

YÖK - Üniversiteler - Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
Özel sektör kuruluşları - STK'lar - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelenin tüm kesimlerin katkı ve desteği ile mümkün olduğunun bilinciyle kamu, özel sektör ve üniversiteler arası araştırma, destekleme, bilinçlendirme faaliyetleri desteklenecek ve teşvik edilecektir.

Performans Göstergesi

Yürütülen proje sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.7.2.

➤ **Üretici, sanayici, iş insanı, birlik ve dernek başkanları ile kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda farkındalık çalışmaları yürütülecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

YÖK - Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
Özel sektör kuruluşları - STK'lar - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kamuyunda çalışmaları beğenilen ve takdir gören kişilerin kadına yönelik şiddetle mücadelede desteğinin sağlanması amacıyla ilgili kişilerin farkındalık kampanyalarını desteklemesi sağlanacak ve rol aldıkları kısa filmler hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen etkinlik sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.7

Özel sektörün kadına yönelik şiddetle mücadelede aktif katılımı sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.7.3.

İşyerinde kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda rehber hazırlanacak ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Sorumlu Kurum
ÇSGB (Çalışma Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum
ASHB (KSGM) - Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
Kalkınma Ajansları

Açıklama

İlgili tarafların işbirliği ile işyerinde kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda mevcut çalışmalar gözden geçirilerek bir rehber hazırlanacak, kullanımı teşvik edilecek ve yaygınlaştırılacaktır.

Performans Göstergesi

Rehberin hazırlanması - Dağıtılan rehber sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.7.4

Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında şirketler tarafından gerçekleştirilen iyi uygulama örneklerinin ödüllendirilmesi teşvik edilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
ÇSGB (Çalışma Genel Müdürlüğü) - Özel sektör kuruluşları - Sendikalar
Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları - STK'lar

Açıklama

Gerek kurum içi uygulamalar gerek kamuoyuna yönelik farkındalık çalışmaları açısından kadına yönelik şiddetle mücadelede katkı sağlayan kurumların, yapılan çalışmaların desteklenmesi ve yeni çalışmaların teşvik edilmesi amacıyla, ödüllendirilmesi teşvik edilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Verilen ödül sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.7

Özel sektörün kadına yönelik şiddetle mücadeleye aktif katılımı sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekün mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.7.5.

İşyerinde kadına yönelik şiddet ve mobbingin önlenmesine yönelik farkındalık çalışmaları yapılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ÇSGB (Çalışma Genel Müdürlüğü) - TİHEK - Üniversiteler - STK'lar
Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları - Sendikalar
Özel sektör kuruluşları

Açıklama

Kadına yönelik şiddetin bir türü olan işyerinde fiziksel şiddet, cinsel şiddet, ekonomik şiddet, psikolojik şiddet, insan ticareti suçunun görünüm biçimlerinden biri olan işgücü sömürüsü ile mobbinge ilişkin bilinçlendirme ve farkındalık artırma çalışmaları yapılacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Etkinliklere katılan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.7.6.

Moda ve hazır giyim sektörü temsilcileri ile piyasaya sunulan ürünler aracılığıyla tüketicilerde farkındalık oluşturulmasına ilişkin işbirliği çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları - Moda ve Hazır Giyim Federasyonu - Sendikalar - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Hem erkek hem kadın giysilerinin etiketlerine hedef gruba uygun olarak kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin farkındalık artırıcı materyaller eklenecektir.

Performans Göstergesi

Farkındalık çalışmasına katılan firma sayısı - Kullanılan bilgilendirici materyal sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.7

Özel sektörün kadına yönelik şiddetle mücadeleye aktif katılımı sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.7.7.

Perakendecilik sektörü temsilcileri ile piyasaya sunulan ürünler aracılığıyla tüketicilerde farkındalık oluşturulmasına ilişkin işbirliği çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Türkiye Perakendeciler Federasyonu - Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları - Sendikalar - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Çevrimiçi alışveriş de dahil olmak üzere market poşetleri üzerinde kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin farkındalık artırıcı ifadelerin yer alması, poşetlerin içine bilgilendirici materyaller eklenmesi, çevrimiçi alışverişlerde uygulamalara kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bilgilendirici içerik yerleştirilmesine ilişkin çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Farkındalık çalışmasına katılan firma sayısı - Kullanılan bilgilendirici materyal sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.7.8.

Kozmetik ve temizlik ürünleri sektörü temsilcileri ile piyasaya sunulan ürünler aracılığıyla tüketicilerde farkındalık oluşturulmasına ilişkin işbirliği çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
Sendikalar - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Kişisel hijyen ve bakım ürünlerinin paketlerinde ya da kutu içeriklerinde kadına yönelik şiddet ve başvuru mekanizmalarına ilişkin bilgilendirici içeriklerin yer almasına ilişkin çalışma yapılacaktır.

Performans Göstergesi

Farkındalık çalışmasına katılan firma sayısı - Kullanılan bilgilendirici materyal sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.7

Özel sektörün kadına yönelik şiddetle mücadelede aktif katılımı sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.7.9.

↙ **Eczanelerde şiddetle mücadeleye ilişkin farkındalık materyalleri bulundurulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
Sağlık Bakanlığı - Türkiye Eczacılar Birliği - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Vatandaşların sıklıkla uğradıkları ve her mahallede birden fazla bulunan eczanelerde görev yapan personelin hem kadına yönelik şiddetle mücadele ve başvuru mekanizmaları hakkında bilgi sahibi olması hem de bu konulara ilişkin el broşürü, afiş gibi materyalleri eczanelerinde bulundurması etkili bir mücadele aracı olacaktır.

Performans Göstergesi

Farkındalık çalışmasına katılan eczane sayısı - Kullanılan bilgilendirici materyal sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.8

Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.8.1.

Medyada kadının temsilinin iyileştirilmesi ve medya aracılığıyla kadına yönelik şiddetle mücadele edilmesi amacıyla bir çalışma grubu oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı) - Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi) - TRT - RTÜK - Anadolu Ajansı - Üniversiteler - Özel televizyon kuruluşları - Sinema ve televizyon alanında meslek birliklerinin temsilcileri - STK'lar - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Çalışma grubunda Bakanlık Uzmanları ile üniversitelerin iletişim fakülteleri ile kadın çalışmaları alanında görev yapan akademisyenler, RTÜK uzmanları, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı uzmanları, ilgili alanda çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşu temsilcileri yer alabilecektir. Çalışma grubu tarafından yılda en az bir kere toplanılarak medyada kadın ve erkeklerin temsili, kadına yönelik şiddet konusunda olumlu ve olumsuz yapımlar tartışılacak, tavsiye niteliği taşıyacak toplantı sonucu raporlanacak ve kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Performans Göstergesi

Çalışma grubunun oluşturulması - Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Hazırlanan rapor sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.8.2.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede medyanın önemine ilişkin iyi uygulama örneklerinin sunulduğu bir uluslararası konferans düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı) - Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi) - TRT - RTÜK - Basın İlan Kurumu - Anadolu Ajansı - Üniversiteler - Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede yürütülen medya kampanyaları ile kısa filmler ve kamu spotlarından örneklerin sunulduğu; medya kampanyalarında ve kamu spotlarında dikkat edilmesi gereken etik ilkelerin ele alındığı bir konferans düzenlenecektir.

Performans Göstergesi

Konferansın düzenlenmesi - Konferansa katılan kadın/erkek sayısı

Süre

2022

STRATEJİ 4.8

Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.8.3.

↙ **Ulusal ve yerel medya temsilcileri ile geleneksel ve sosyal medyaya içerik üretenlere yönelik “medyada kadına yönelik şiddetle mücadele” konusunda toplantılar, eğitim ve seminer programları düzenlenecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı) - TRT - RTÜK - Anadolu Ajansı
Üniversiteler - Özel televizyon kuruluşları

Açıklama

Ulusal ve yerel medya temsilcilerine yönelik toplantılar, çalışanlarına yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele, ilgili mevzuat, güncel gelişmeler, medyada kadına yönelik şiddet ve bununla mücadele konularında eğitim ve seminer programları düzenlenecektir. Eğitimlere alt/orta ve üst düzey yöneticilerin katılımı sağlanacaktır. Ulusal ve yerel medya temsilcilerinin yanı sıra, televizyon programları ve dizilerin metin yazarları ve sosyal medya içerik üreticileri de söz konusu eğitim programlarına dahil edilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen toplantı sayısı - Düzenlenen eğitim ve seminer sayısı - Katılım sağlayan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.8.4.

↙ **Anadolu Ajansı'nın Haber Akademisi eğitimlerinde “Kadına Yönelik Şiddet İçeren Olayların Haberleştirilmesi Kriterleri” konusuna yer verilecektir.**

Sorumlu Kurum
Anadolu Ajansı

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - MEB

Açıklama

Eğitim içerikleri Anadolu Ajansı, ASHB ve MEB işbirliğinde hazırlanacaktır. Hazırlanan eğitim içeriğinin ulusal ve yerel medya kanallarında da kullanılması teşvik edilecek, bu konuda farkındalık çalışmaları yürütülecektir. Haber Akademisi eğitimlerinde “Kadına Yönelik Şiddet İçeren Olayların Haberleştirilmesi Kriterleri” konusunun haber örnekleriyle işlenmesi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Eğitim içeriğinin hazırlanması - Dağıtılan eğitim materyali sayısı - Katılım sağlayan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.8

Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.8.5.

Çocuk programı yapımcıları ve çizgi film senaristlerine yönelik “medyada şiddetle mücadele” konusunda farkındalık çalışmaları yapılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

RTÜK - TRT - Üniversiteler - Özel medya kuruluşları
Çizgi Film Yapımcılar Derneği

Açıklama

Çocuk programlarında şiddet, aile içi iletişim, kadına yönelik şiddet, çocuğa yönelik şiddet, çocuk istismarı, çocuk işçiliği ve erken yaşta evlilikler ile medyada şiddetle mücadele konularında farkındalık çalışmaları yapılacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen toplantı sayısı - Düzenlenen eğitim ve seminer sayısı - Katılım sağlayan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.8.6.

Medya Okuryazarlığı ve RTÜK Çocuk web siteleri “medya metinlerinde şiddet” konusunda gözden geçirilecektir.

Sorumlu Kurum
RTÜK

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - MEB (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü) - Üniversiteler

Açıklama

RTÜK tarafından yetişkin, öğretmen, öğrenci ve medya çalışanlarına yönelik hazırlanan Medya Okuryazarlığı web sitesi ile RTÜK Çocuk web sitesi gözden geçirilecek ve bu sitelerde yer alan materyallerde “medyada kadına yönelik şiddet” konusuna yer verilecektir.

Performans Göstergesi

Eklenecek konu sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.8

Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.8.7.

↘ **Haber ajansları ve televizyon kanallarının haber müdürleri ve adliye muhabirleri ile gündüz kuşağı programlarının içerik üreticilerine yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı) - ASHB (Özel Kalem Müdürlüğü)
ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) - Üniversiteler
Özel medya kuruluşları

Açıklama

Kadına yönelik şiddet konusunda yazılı ve görsel medya kanallarında yapılan haberler kimi zaten şiddeti yeniden üreten ve yeni şiddet vakalarına rol model olacak bir içerikte hazırlanmaktadır. Bu çerçevede gerçekleştirilecek farkındalık çalışmaları "medyada kadına yönelik şiddetle mücadele", "kadın odaklı habercilik", "şiddet haberlerini aktarma kriterleri" gibi konularda gerçekleştirilecektir. Haber ajansları ve televizyon kanallarının haber müdürleri ve adliye muhabirlerinin yanı sıra gündüz kuşağında yayınlanan ve yüksek izlenme oranları yakalayan televizyon programlarının metin yazarları ve muhabirleri de söz konusu farkındalık çalışmalarına dahil edilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen toplantı sayısı - Katılım sağlayan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.8.8.

↘ **Medyaya içerik üreten televizyon, sinema, çizgi film ve reklam yapımcıları meslek birlikleri üyelerine yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı) - ASHB (Özel Kalem Müdürlüğü)
ASHB (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) - Özel medya kuruluşları
Meslek birlikleri

Açıklama

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ASHB ile içerik üretenler arasında işbirliği alanlarını geliştirmek amacıyla karşılıklı görüş alışverişinin yapıldığı, olumsuz ve olumlu örneklerin görüülerek iyi örneklerin artırılmasını teşvik edecek toplantılar ile farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen toplantı sayısı - Katılım sağlayan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.8

Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.8.9.

Reklam verenler ve medya arasında işbirliği protokollerinin imzalanması teşvik edilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
Sendikalar - Özel medya kuruluşları

Açıklama

Kadına yönelik şiddete yer verilen programlara reklam vermeyerek şiddetsiz ekran anlayışının desteklenmesi amacıyla reklam verenler ile özel TV kanallarının işbirliği teşvik edilecektir.

Performans Göstergesi

İmzalanan protokol sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.8.10.

Medya alanında düzenleyici ve denetleyici kamu kuruluşu personeline kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda farkındalık eğitim programları düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı) - RTÜK - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

ASHB ile RTÜK arasında medyada kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda işbirliği alanlarının geliştirilmesi amacıyla özellikle İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı personeline kadına yönelik şiddet, ilgili mevzuat, yapılan çalışmalar, medyada kadına yönelik şiddetle mücadele konularında eğitim/seminer programları gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen toplantı sayısı - Katılım sağlayan kadın/erkek sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.8

Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekün mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.8.11.

↓ Kadına yönelik şiddetle mücadeleye katkı sunan haber, reklam, dizi, film, program, çizgi film gibi “iyi örnekler” ödüllendirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - RTÜK

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (İletişim Başkanlığı) - TRT - Üniversiteler
Özel medya kuruluşları - STK'lar

Açıklama

ASHB ve RTÜK işbirliğinde kadın erkek eşitliğine duyarlı, medyada olumlu kadınlık ve erkek figürlerinin temsil edildiği, kadına yönelik şiddetle mücadeleye destek veren farklı kategorideki yapımların ödüllendirilerek desteklenmesi ve benzer yapımların ortaya çıkmasının teşviki sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Düzenlenen etkinlik sayısı - Ödül verilen yapım sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 4.8.12.

↓ Sinema yapımları destek başvurularına ilişkin ilke kararları şiddetle mücadeleyi öne çıkaran yapımların teşvik edilmesi anlayışıyla gözden geçirilecektir.

Sorumlu Kurum
Kültür ve Turizm Bakanlığı (Sinema Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler
Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları

Açıklama

Kültür Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü Sinema Destekleme Kurulu “İlke Kararları”nda “kadın erkek eşitliğine duyarlı”, “herhangi bir cinsiyete yönelik ayrımcılık içermeme” ve “kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleme” konularında yapılan proje başvurularının öncelikle dikkate alınmasını sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.

Performans Göstergesi

Eklene kriter sayısı - Desteklenen film sayısı

Süre

2021-2025

STRATEJİ 4.8

Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.

HEDEF 4

Şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması

Faaliyet 4.8.13.

📌 Film festivallerinde kadının insan hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadele temalarına yer verilecektir.

Sorumlu Kurum

Kültür ve Turizm Bakanlığı

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Üniversiteler - Yerel yönetimler - STK'lar - Özel sektör
Uluslararası kuruluşlar

Açıklama

Ülkemizde yerel yönetimler, sanat ve kültür vakıfları, üniversiteler vb. tarafından farklı temalarda yürütülmekte olan film festivallerinde kadının insan hakları ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularına özel temalar ayrılması hem bu alanda daha fazla içerik üretimi yapılmasına hem de konuya ilişkin toplumsal farkındalığın artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Performans Göstergesi

Anılan başlıklarda gösterilen film sayısı

Süre

2021-2025

5. VERİ VE İSTATİSTİK

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE
IV. ÜLUSAL EYLEM PLANI
2021-2025

5. VERİ VE İSTATİSTİK

Toplumsal sorunların çözümünde ve kalkınmanın gerçekleştirilmesinde, kamu politikalarının oluşturma süreçlerinde kararların objektif yöntemlerle elde edilmiş kanıtlara dayandırılması; diğer bir deyişle politikaların kanıta dayalı yöntemlerle geliştirilmesi önemlidir. Söz konusu yöntemler vasıtasıyla sosyal bilimler ile politika yapım süreçleri arasındaki mesafe kapatılarak bilimsel bilginin kamu politikalarına entegrasyonu sağlanır; doğru tespit, nitelikli politika ve etkin hizmet hedefleri gerçekleştirilir.

Kanıta dayalı politika geliştirme sürecinin hammaddesi verilerdir. Bahse konu verilerin güvenilir kaynaklardan elde edilmiş ve belli niteliklere sahip veriler olması önemlidir. Kadına yönelik şiddetle mücadele özelinde de kadına yönelik şiddeti tüm boyutları ile ele almak, kanıta dayalı etkin mücadele politikaları geliştirmek, politikaların işlevselliğini değerlendirmek ve kurumsal başvuru mekanizmalarının hizmet sunumunu iyileştirmek için güvenilir ve karşılaştırılabilir verilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Kadına yönelik şiddete ilişkin verinin elde edilmesinde kaynak olarak idari kayıtlar ve araştırmalardan yararlanılmaktadır. Diğer bir deyişle, kadına yönelik şiddetle ilgili veriler, polis, adalet, sağlık ve sosyal hizmetler gibi kurumsal mekanizmalara intikal eden kadına yönelik şiddet vakaları ile bu konuda yürütülen ve gerçek yaygınlığa en yakın temsiliyeti olan nüfus temelli araştırmalar aracılığıyla elde edilmektedir.

CEDAW Komitesi tarafından kabul edilen 35 sayılı Genel Tavsiye Kararı¹'nin "Koordinasyon, İzleme ve Veri Toplama" başlıklı bölümünde; *kadına yönelik cinsiyete dayalı şiddetin her biçimiyle ilgili*

şikayetlerin sayısı hakkında istatistiksel verileri düzenli olarak toplamak, analiz etmek ve yayınlamak üzere bir sistem oluşturulması, verilerin sosyodemografik özelliklere göre ayrıştırılması, verilerin korunması ile ilgili mevzuat da dahil olmak üzere, belirlenmiş uluslararası standartlara ve güvencelere uygunluğun sağlanması, şiddet araştırmalarının desteklenmesine yönelik çeşitli tavsiyelerde bulunulmuştur.

BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında da şiddete ilişkin detaylı göstergelere yer verilmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri;² gerek ulusal gerekse uluslararası karşılaştırılabilir nitelikte verilerin toplanması ve belirli alanlarda gelişimin izlenmesinde göstergelerin ve verilerin bir araç olarak kullanılması açısından önemli bir politika belgesi niteliği taşımaktadır.

BM İstatistik Birimi'nin uluslararası karşılaştırmalarda kullanılmak üzere Haziran 2017 tarihinde yayınladığı BM Minimum Cinsiyet Göstergeleri³ 5 alanda 52 niceliksel ve 11 niteliksel göstergesi içermektedir.

2006 yılından itibaren EIGE tarafından Avrupa ülkelerindeki cinsiyete ilişkin politikaları izlemek üzere; sağlık, çalışma hayatı, para, bilgi, güç, zaman olmak üzere 6 temel alan ile bu alanları yatay kesen şiddet ve kesişimsel eşitsizlikleri gösteren 2 yan alandan oluşan "Cinsiyet Eşitliği Endeksi"⁴ geliştirilmiştir. Endekste yer alan şiddet göstergeleri; şiddet yaygınlığı, şiddet ağırlığı, şiddeti paylaşma/anlatma ve diğer şiddet biçimleri olmak üzere 4 başlık altında toplamda 11 maddeden oluşmaktadır.

¹ UN, (2017), "General recommendation No. 35 on gender-based violence against women, updating general recommendation No. 19", <https://digitallibrary.un.org/record/1305057> (Erişim Tarihi: 25.01.2021).

² BM İstatistik Birimi (UNSTATS), (2017), "Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development" [https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/#:~:text=The%20global%20indicator%20framework%20includes,different%20targets%20\(see%20below\)](https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/#:~:text=The%20global%20indicator%20framework%20includes,different%20targets%20(see%20below)) , (Erişim tarihi 12.06.2020).

³ BM İstatistik Birimi (UNSTATS), (2017), "Minimum Cinsiyet Göstergeleri", <https://www.un.org/development/desa/capacity-development/tools/tool-portal-on-minimum-set-of-gender-indicators/#:~:text=The%20Minimum%20Set%20of%20Gender%20Indicators%20was%20agreed%20by%20the,and%20laws%20on%20gender%20equality> (Erişim tarihi 12.06.2020).

⁴ EIGE, (2020), Cinsiyet Eşitliği Endeksi, <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/about>.

Ulusal politika belgelerine bakıldığında ise 6284 sayılı Kanunun⁵ 15 inci maddesi gereğince “*Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak*” ŞÖNİM’lerin görevi olarak belirlenmiştir.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planı (2016-2020)⁶ ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı’nda (2020-2021)⁷ kadına yönelik şiddetle mücadele alanında verilerin toplanması ve araştırma yürütülmesine ilişkin faaliyetlere yer verilmiştir.

Kadına yönelik şiddet tüm boyutlarıyla ele almak üzere ülkemizde “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırmaları” yürütülmektedir. Uluslararası karşılaştırılabilir verilerin elde edilmesine olanak sağlayan ve hâlihazırda TÜİK Resmi İstatistik Programı kapsamında yer alan araştırmanın ilki 2008⁸ yılında ikincisi ise 2014⁹ yılında gerçekleştirilmiştir. Böylelikle iki araştırma arasındaki dönemde kadına yönelik şiddet biçimlerinin yaygınlığındaki farklılaşmanın ve bu sürede şiddetle mücadele alanında gerçekleşen yasal düzenlemelerin değerlendirilmesine imkân sağlanmıştır.

2014 yılında 6284 sayılı Kanunun Uygulanmasına Yönelik Etki Analizi Araştırması yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda 6284 sayılı Kanunun uygulanmasında karşılaşılan sorunların giderilmesine yönelik ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde çalışmalar sürdürülmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında idari kayıtların tutulması ve nüfus temelli araştırmaların gerçekleştirilmesinin yanı sıra elde edilen verilerin ulaşılabilir, yönetilebilir ve gerektiğinde güncellenebilir olarak saklanması ve paylaşılmasına yönelik

sistemsel düzenlemelere ihtiyaç vardır. Söz konusu ihtiyaca binaen “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planı”nda kurumlar arası ortak veri tabanı oluşturulması faaliyetine yer verilmiş olup bu kapsamda çalışmalar işbirliği içerisinde sürdürülmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) kadın hizmetleri birimlerinde sunulan hizmetlerin etkin ve tek noktadan takibi, süreçlerin elektronik ortamda yönetilebilmesi, anlık güncel veri temin edilmesi, sağlıklı istatistiklerin oluşturulması, paydaş kurumlar ile çevrimiçi entegrasyon sağlanması amacı ile Aile Bilgi Sistemi Kadın Modülü oluşturulmuş ve ŞÖNİM, kadın konukları, ASH İl Müdürlükleri ve SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktalarının kullanımına sunulmuştur.

6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tedbir kararlarının ve Aile İçi Şiddet Olayları Kayıt Formlarının ASHB ile paylaşılmasına yönelik olarak Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı, EGM ve JGK ile entegrasyon sağlanmıştır. Böylelikle mağdurlara ulaşma süresi kısalmış, hizmetlerin etkinliği arttırılmıştır.

Yine 6284 sayılı Kanunun ilgili maddesi kapsamında şiddet mağduru hakkında hükmedilen “gizlilik” kararlarının, Sağlık Bakanlığı, MEB, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, SGK, Türkiye Bankalar Birliği gibi ilgili kurum ve kuruluşlarla elektronik ortamda paylaşılmasına yönelik entegrasyon çalışmaları devam etmektedir.

Şiddete uğrayan, şiddet uygulayan ve şiddete tanıklık eden kişilerin ihtiyaçlarını daha iyi tanımlamak, mevcut uygulamalar ve politik yaklaşımlardaki eksiklikleri tespit etmek ve kadına yönelik şiddetin önlenmesinde mücadeleyi güçlendirmek için verilerin sistemli bir biçimde tutulmasına, izlenerek ilerleme-

⁵ 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun (2012), <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/03/20120320-16.htm> (Erişim Tarihi: 23.01.2021).

⁶ Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, (2016), “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020)”, <https://www.ailevecalisma.gov.tr/uploads/ksgm/uploads/pages/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-planı/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-planı-2016-2020-icin-tiklayiniz.pdf> (Erişim Tarihi: 23.01.2021).

⁷ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, (2019), “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı 2020-2021”, <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/33061/koordinasyon-planı-v13-1.pdf> (Erişim Tarihi: 23.01.2021).

⁸ Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), (2008), “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”, <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

⁹ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014), “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”, <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>(Erişim tarihi 30.10.2020).

nin ölçülmesine ve politika geliştirme süreçlerinde etkin şekilde kullanılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Şiddetle mücadele alanında idari kayıtların mağdur temelli olarak; ayrıca yaş, cinsiyet, coğrafi konum ve yakınlık durumuna göre istatistik üretmeye imkân verecek şekilde tutulması son derece önemlidir. Bu noktada başta adli, kolluk, sağlık ve sosyal hizmet alanları olmak üzere ilgili tüm alanlarda veri girişi yapan personelin sayı ve kapasitesinin artırılması önemli bir gerekliliktir.

Ayrıca şiddet mağdurları ve şiddet uygulayanlara yönelik elde edilen kişisel verilerin güvenliğini sağlamak için, gerekli ted-

birlerin alınması ve izlenecek yolların önceden planlanması gerekmektedir.

Tüm dünyada etkisini gösteren başta COVID-19 olmak üzere salgın hastalıklar ile toplumsal kriz durumlarında ve sonrasında kadına yönelik şiddete dair olası risk ve etkilerin değerlendirilmesine yönelik araştırmaların gerçekleştirilmesi ve desteklenmesinin, olası kriz durumlarına hazırlık sürecinde politikaların geliştirilmesi ve planlamaların yapılmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

VERİ VE İSTATİSTİK

HEDEF 5

Sistematiik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Strateji 5.1

Verilerin düzenli olarak toplanması, istatistiklerin üretilmesi ve yayımlanması sağlanacaktır.

Strateji 5.2

Verilerin ilgili kurum/kuruluşlar arasında etkin paylaşımı için bütünleşik veri tabanı oluşturulacaktır.

Strateji 5.3

Şiddetle mücadele alanında bilimsel araştırma altyapısı geliştirilecek ve düzenli araştırmalar yapılacaktır.

Strateji 5.4

Yerel düzeyde özelleştirilmiş politikalar için 81 il ve bölge bazında "Kadına Yönelik Şiddet Risk Haritaları" hazırlanacaktır.

STRATEJİ 5.1

Verilerin düzenli olarak toplanması, istatistiklerin üretilmesi ve yayımlanması sağlanacaktır.

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.1.1.

➔ “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Veri ve İstatistik Çalışma Komisyonu” oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Komisyon, kadına yönelik şiddet konusunda ilgili tüm verilerin elde edilmesi, verilerin analizi ve yayımlanmasına ilişkin hususlarda çalışmalar yürütecektir. Komisyon, ilgili tüm kurum temsilcilerinden oluşur. Komisyon daimi niteliktedir.

Performans Göstergesi

Komisyon için hazırlanan yıllık iş takvimi ve faaliyet planı - Komisyon tarafından gerçekleştirilen toplantı sayısı - Komisyon toplantılarına katılan kişi sayısı - Komisyon tarafından hazırlanan rapor sayısı

Süre

2021

Faaliyet 5.1.2.

➔ Çalışma komisyonu tarafından veri toplamaya ilişkin mevcut politika ve uygulamalara dair durum tespiti yapılacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Durum tespiti odak görüşmeler ve anket yoluyla gerçekleştirilecektir. Tüm kurumların politika ve uygulamalarını haritalandıran rapor hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Durum tespiti için gerçekleştirilen odak grup görüşmesi sayısı - Hazırlanan durum tespit anketi - İlgili kurumlar tarafından doldurulan durum tespit anket formu sayısı - Hazırlanan sonuç raporu

Süre

2021-2022

STRATEJİ 5.1

Verilerin düzenli olarak toplanması, istatistiklerin üretilmesi ve yayımlanması sağlanacaktır.

HEDEF 5

Sistemik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.1.3.

Veri ve istatistiklerde ortak terminoloji ve standart tanımlar için “Kadına Yönelik Şiddet Terminoloji Sözlüğü” oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - TÜİK

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Kadına yönelik şiddet olgusu ve bununla mücadeleyle dair ilgili tüm kavramlar uluslararası standartlara uygun olarak tanımlanacaktır.İlgili kurumlar tarafından yapılacak çalışmalarda hazırlanan sözlükteki tanımlar temel alınacaktır.

Performans Göstergesi

Uluslararası, bölgesel ve ulusal düzeyde gözden geçirilen tanım sayısı - Tanımların ortak bileşenlerinin analiz edildiği rapor - Oluşturulan “Terminoloji Sözlüğü” kitapçığı - Basılan sözlük sayısı

Süre

2021-2022

Faaliyet 5.1.4.

Verilerin cinsiyet, yakınlık durumu, yaş, yerleşim yeri gibi kriterlerde tasnifine ve uluslararası karşılaştırmalara imkân veren gösterge setleri geliştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - TÜİK

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Oluşturulan gösterge setleri dahilinde ilgili verileri tanımlayan ve anlamlandıran, niteliği, amacı, kaynağı, nasıl elde edildiği, formatı gibi değişkenleri açıklayan meta veriye de yer verilecektir.

Performans Göstergesi

Düzenlenen toplantılara katılan kişi sayısı - Oluşturulan gösterge setleri

Süre

2021-2022

STRATEJİ 5.1

Verilerin düzenli olarak toplanması, istatistiklerin üretilmesi ve yayımlanması sağlanacaktır.

HEDEF 5

Sistematiik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.1.5.

↘ **Nitelikli ve karşılaştırılabilir veri toplanması ve analizine yardımcı olmak üzere “İdari Kayıt Veri Kılavuzları” hazırlanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - TÜİK

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Kılavuzlar, ilgili kurumların idari kayıt tutma işlemlerinde faydalanmaları amacıyla hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Hazırlanan kılavuz sayısı - Basılan kılavuz sayısı - Dağıtımı yapılan kılavuz sayısı

Süre

2021-2022

Faaliyet 5.1.6.

↘ **İdari kayıtların tutulması ve analizine ilişkin sosyal hizmetler, ceza, adalet, sağlık, eğitim ve diğer kurum ve kuruluşlardaki ilgili personele yönelik eğitimler düzenlenecektir.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

İdari veri elde etme yöntemlerine ilişkin ilgili personelin kapasitesinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Hazırlanan kuruma özel eğitim programı sayısı - Hazırlanan eğitim materyali sayısı - Gerçekleştirilen eğitim oturumu sayısı - Düzenlenen oturumlara katılan kişi sayısı - Eğitim katılımcılarının memnuniyet oranı

Süre

2022-2023

STRATEJİ 5.1

Verilerin düzenli olarak toplanması, istatistiklerin üretilmesi ve yayımlanması sağlanacaktır.

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.1.7.

➔ Kadına yönelik şiddete ilişkin resmi istatistik programında yer alan istatistikler uluslararası standartlar doğrultusunda gözden geçirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - TÜİK

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyamet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Resmi istatistik programında hangi verilerin yer alacağı ve bu verilerin hangi kurumdan sağlanacağı belirlenecektir.

Performans Göstergesi

Kılavuz çalışmaları için yapılan toplantı sayısı - Düzenlenen toplantılara katılan kişi sayısı - Hazırlanan gözden geçirme sonuç raporu

Süre

2021-2023

Faaliyet 5.1.8.

➔ Kadına yönelik şiddete ilişkin resmi istatistiklerin düzenli olarak yayınlanarak kamuoyuyla paylaşılmasının sağlanacağı “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Veri Bankası” oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - TÜİK

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı
Diyamet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Veri bankası vasıtasıyla verilerin güvenilir, standart ve şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması sağlanmış olacaktır.

Performans Göstergesi

Yayımlanacak verilere dair oluşturulan liste - Hazırlanan veri yayımlama takvimi - Veri bankasını kullanan kişi sayısı

Süre

2021-2023

STRATEJİ 5.2

Verilerin ilgili kurum/kuruluşlar arasında etkin paylaşımı için bütünlük veri tabanı oluşturulacaktır.

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.2.1.

↓ Kurumlar arası ortak veri tabanı için gerekli hukuki düzenleme yapılacaktır.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Mevzuat Genel Müdürlüğü) - Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - Adalet Bakanlığı (Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

TBMM - Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi) - ASHB - Adalet Bakanlığı İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Verilerin tutulması ve paylaşılmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen yönetmelik hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Gerekli mevzuat alt mevzuatın hazırlanması - Hazırlanan mevzuat alt mevzuatın yürürlüğe girmesi

Süre

2021-2022

Faaliyet 5.2.2.

↓ Kurumların veri paylaşımına ilişkin ihtiyaç analizi gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi) - ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Hangi kurumun ne tür veriye ihtiyaç duyduğu ve ihtiyaç duyduğu veriyi hangi kurumdan elde edebileceğine ilişkin durum tespit edilecektir.

Performans Göstergesi

İhtiyaç analizi için hazırlanan anket formları - Gerçekleştirilen odak grup görüşmeleri sayısı - Anket ve görüşme verilerinin analizini içeren sonuç raporu

Süre

2021-2022

STRATEJİ 5.2

Verilerin ilgili kurum/kuruluşlar arasında etkin paylaşımı için bütünlük veri tabanı oluşturulacaktır.

HEDEF 5

Sistematiik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.2.3.

Veri tabanına temel oluşturacak kapsamlı gösterge setleri ve veri tabanı modeli oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi) - ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı
Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Veri tabanında yer alacak ve kadına yönelik şiddet verilerinin yorumlanmasını sağlayacak gösterge setleri belirlenecektir.

Performans Göstergesi

Oluşturulan gösterge seti sayısı - Oluşturulan veri tabanı modeli

Süre

2021-2022

Faaliyet 5.2.4.

Farklı ülkelerden iyi uygulama örneklerinin paylaşılmasına yönelik uluslararası çalıştay düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi) - ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı
Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Çalıştay ile veri tabanı konusunda iyi uygulamaları bulunan ülkelerden katılım sağlayacak uzmanlar ile buluşma sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Çalıştay raporu - Katılımcı sayısı

Süre

2022

STRATEJİ 5.2

Verilerin ilgili kurum/kuruluşlar arasında etkin paylaşımı için bütünlük veri tabanı oluşturulacaktır.

HEDEF 5

Sistemik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.2.5.

↓ **Kilit veri kaynakları haritalandırılacak, paylaşılacak veriler belirlenecek ve gerekli veri paylaşım protokolleri imzalanacaktır.**

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi) - ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı
Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Hangi kurumdan hangi kuruma, hangi veri iletileceği konusunda içerik ve iş akışları belirlenecektir. Paylaşım dair protokoller hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi

Veri kaynakları ve kurumlar arası paylaşımına ilişkin iş akışları - İmzalanan protokol sayısı

Süre

2021-2022

Faaliyet 5.2.6.

↓ **Kurumlar arası ortak elektronik veri sistemi oluşturulacaktır.**

Sorumlu Kurum
Cumhurbaşkanlığı (Dijital Dönüşüm Ofisi)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB
Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu
TÜİK

Açıklama

Ortak veri sistemi, her kurumun hangi kuruma veri iletileceği ve hangi kurumdan veri alabileceğine dair belirlenmiş kurallar çerçevesinde ilgili tüm kurumların kullanımına açılacaktır.

Performans Göstergesi

Ortak veri sistemi modül sayısı - Kurumlar arası ortak elektronik veri sisteminin faaliyete başlaması - Ortak veri sistemi kullanıcı sayısı

Süre

2023

STRATEJİ 5.3

Şiddetle mücadele alanında bilimsel araştırma altyapısı geliştirilecek ve düzenli araştırmalar yapılacaktır.

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.3.1.

➔ Kadına yönelik şiddet olgusunu ele alan bilimsel araştırmalar için teşvik uygulamaları yapılacaktır.

Sorumlu Kurum

Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - MEB
Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Kişisel Verileri Koruma Kurumu - TÜİK

Açıklama

Bilimsel araştırmaların desteklenmesini temin üzere teşvik uygulamaları oluşturulacak, var olanların etkinliği arttırılacaktır.

Performans Göstergesi

Teşvik programı sayısı

Süre

2021-2025

Faaliyet 5.3.2.

➔ Kadına yönelik şiddet konulu araştırmalar için planlama ve uygulama kılavuzu hazırlanacaktır.

Sorumlu Kurum

YÖK

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - ASHB (ATHGM) - ASHB (Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı) - Adalet Bakanlığı
(Eğitim Dairesi Başkanlığı) - TÜİK - TÜBİTAK - Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Başkanlığı - Polis Akademisi Başkanlığı - Türkiye Adalet Akademisi - Üniversiteler

Açıklama

Alanda gerçekleştirilecek araştırmaların temel araştırma metodları, istatistiki yöntemler ve etik ilkeler doğrultusunda minimum standartları sağlamlasını temin üzere uygulamalara yön verecek araştırma metodoloji kılavuzu hazırlanacaktır. İlgili kurumlara iletilen bilimsel araştırma izin taleplerinin, söz konusu kılavuzlar doğrultusunda değerlendirilmesi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Hazırlanan kılavuz - Basılan kılavuz

Süre

2021

STRATEJİ 5.3

Şiddetle mücadele alanında bilimsel araştırma altyapısı geliştirilecek ve düzenli araştırmalar yapılacaktır.

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.3.3.

↓ Kadına yönelik şiddet alanında gerçekleştirilen akademik çalışmaların sunulacağı sempozyum gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - ASHB (Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı) - Adalet Bakanlığı (Eğitim Dairesi Başkanlığı) - TÜİK - TIHEK - TÜBİTAK - Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı - Polis Akademisi Başkanlığı - Türkiye Adalet Akademisi - YÖK - Üniversiteler

Açıklama

Sempozyum, düzenli aralıklarla gerçekleştirilir. ASHB her sempozyum için farklı bir üniversite ile işbirliği yapar. Sempozyum vasıtasıyla alanda çalışanların ve öğrencilerin katılımıyla bilimsel bilgi paylaşımı sağlanır.

Performans Göstergesi

Sempozyum katılımcı sayısı - Sempozyum oturum raporları - Gerçekleştirilen sempozyum sayısı

Süre

2023-2025

Faaliyet 5.3.4.

↓ Kadına yönelik şiddet olgusunu konu alan bilimsel araştırmaların bibliyografya çalışması gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
YÖK

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - TÜBİTAK - Üniversiteler

Açıklama

Kadına yönelik şiddet konulu yayımların tamamının listesi oluşturulacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi - Araştırma raporunun hazırlanması

Süre

2022

STRATEJİ 5.3

Şiddetle mücadele alanında bilimsel araştırma altyapısı geliştirilecek ve düzenli araştırmalar yapılacaktır.

HEDEF 5

Sistemik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.3.5.

➔ Kadına yönelik şiddetin yaygınlığı, nedenleri ve sonuçlarına ilişkin olarak “Kadına Yönelik Şiddet Araştırması” yürütülecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
TÜİK - TÜBİTAK - Üniversiteler

Açıklama

Araştırma 5 yıllık periyotlarla düzenli olarak gerçekleştirilir. Araştırma ulusal düzeylidir. İçerisinde nicel ve nitel araştırma yöntemleri barındırır.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi - Araştırma raporunun hazırlanması

Süre

2023-2024

Faaliyet 5.3.6.

➔ “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması”nın ileri analiz çalışması yürütülecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
TÜİK - Üniversiteler

Açıklama

Bu çalışmada “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması” ile elde edilen temel betimsel istatistiklere, çıkarımsal istatistiklerin de eklenmesi sağlanacaktır. Araştırma sonuçları farklı makaleler halinde yayınlanabilir.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi - Araştırma raporunun hazırlanması

Süre

2025

STRATEJİ 5.3

Şiddetle mücadele alanında bilimsel araştırma altyapısı geliştirilecek ve düzenli araştırmalar yapılacaktır.

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.3.7.

➔ Kadın cinayetlerinin nitel ve nicel analizine ilişkin periyodik araştırmalar gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi - Polis Akademisi

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - Adalet Bakanlığı (Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü) - İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (JGK) - İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) - TÜİK - Üniversiteler

Açıklama

Bu çalışma için zaman aralığı belirlenecek ve belirlenen zaman aralığı çerçevesinde tekrarlanacaktır. Araştırmada nicel ve nitel analiz yöntemleri ile vakaların derinlemesine incelemesi gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi - Araştırma raporunun hazırlanması

Süre

2021-2022

Faaliyet 5.3.8.

➔ Kadına yönelik şiddet failleri ve kadın cinayeti hükümlüleri ile araştırma gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı (Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü)

İlgili Kurum

ASHB (KSGM) - Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - Adalet Bakanlığı (Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü) - İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (JGK) - İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) - TÜİK - Üniversiteler

Açıklama

Kadına yönelik şiddet faillerinin ve kadın cinayeti hükümlülerinin profillerinin incelenmesine yönelik nitel ve nicel analizler gerçekleştirilecektir.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi - Araştırma raporunun hazırlanması

Süre

2021-2022

STRATEJİ 5.3

Şiddetle mücadele alanında bilimsel araştırma altyapısı geliştirilecek ve düzenli araştırmalar yapılacaktır.

HEDEF 5

Sistematiik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.3.9.

Toplumun kadına yönelik şiddet algısının düzenli olarak incelenmesine ilişkin periyodik araştırmalar gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
TÜİK - Üniversiteler

Açıklama

Araştırmanın hedef kitlesi genel popülasyondur. Ulusal düzeyde temsiliyeti olan bir çalışmadır. Düzenli aralıklarla tekrarlanacaktır.

Performans Göstergesi

Araştırmanın gerçekleştirilmesi - Araştırma raporunun hazırlanması

Süre

2023-2024

STRATEJİ 5.4

Yerel düzeyde özelleştirilmiş politikalar için 81 il ve bölge bazında "Kadına Yönelik Şiddet Risk Haritaları" hazırlanacaktır.

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.4.1.

➔ Risk haritalamasının metodolojisinin belirlenmesi ve uygulanması sürecinde yol göstermesi amacıyla akademik danışma kurulu oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum
TÜİK - YÖK - Üniversiteler

Açıklama

Haritalama çalışması akademik kurul danışmanlığında yürütülecektir. Akademik kurulda alanda bilimsel çalışmaları bulunan akademisyenler yer alacaktır.

Performans Göstergesi

Akademik danışma kurulu ile gerçekleştirilen toplantı sayısı - Düzenlenen toplantılara katılım sağlayan kişi sayısı - Hazırlanan toplantı tutanağı sayısı

Süre
2021

Faaliyet 5.4.2.

➔ Haritalama çalışmasını yürütecek personele yönelik kılavuz hazırlanacak ve eğitim faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - TÜİK

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü) - İşçileri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Yerel Yönetimler - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Haritalama çalışmasının yürütmek üzere belirlenen ekipte yer alan personelin konuya ilişkin kapasitesinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi

Hazırlanan kılavuz sayısı - Verilen eğitim sayısı - Eğitime katılan personel sayısı

Süre
2021-2022

STRATEJİ 5.4

Yerel düzeyde özelleştirilmiş politikalar için 81 il ve bölge bazında "Kadına Yönelik Şiddet Risk Haritaları" hazırlanacaktır.

HEDEF 5

Sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.4.3.

Haritalama öncesi saha incelemeleri gerçekleştirilecek; sonuçlar doğrultusunda ilgili parametreler belirlenecek ve haritalama metodolojisi oluşturulacaktır.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - TÜİK

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü) - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Yerel Yönetimler - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Ülke geneli, bölge ve il düzeyinde riske dair nitelikleri gösterme olanağı veren ölçülebilir unsurlar belirlenecektir.

Performans Göstergesi

Saha araştırma raporu sayısı - Belirlenen parametre sayısı - Metodolojinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirilen toplantı sayısı - Hazırlanan rapor sayısı

Süre

2021-2022

Faaliyet 5.4.4.

81 il düzeyinde, istatistiki ve coğrafi bölge bazında ve ülke genelinde risk haritalaması gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM) - TÜİK

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü) - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Yerel Yönetimler - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Ülke geneli, bölge ve il düzeyinde riske dair nitelikler ölçülecek, sistemsal olarak analiz edilecek ve risk durumu belirlenecektir.

Performans Göstergesi

Hesaplanan 81 il puanları - Hesaplanan 12 istatistiki bölge puanları - Hesaplanan 7 coğrafi bölge puanları - Hesaplanan Türkiye geneli puanı - Oluşturulan haritalar

Süre

2022

STRATEJİ 5.4

Yerel düzeyde özelleştirilmiş politikalar için 81 il ve bölge bazında "Kadına Yönelik Şiddet Risk Haritaları" hazırlanacaktır.

HEDEF 5

Sistematiik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması ve istatistiklerin üretilmesi

Faaliyet 5.4.5.

Risk haritalarının 81 il düzeyinde yöneticiler ve uygulayıcılar ile paylaşılmasına yönelik toplantılar düzenlenecektir.

Sorumlu Kurum
ASHB (KSGM)

İlgili Kurum

ASHB (ATHGM) - Adalet Bakanlığı (Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı) - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü) - İçişleri Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Yerel Yönetimler - Üniversiteler - STK'lar

Açıklama

Risk haritalarının bulunduğu bilgilerin politikalara yön vermesini temin etmek üzere ilgililer ile paylaşılması sağlanacaktır.

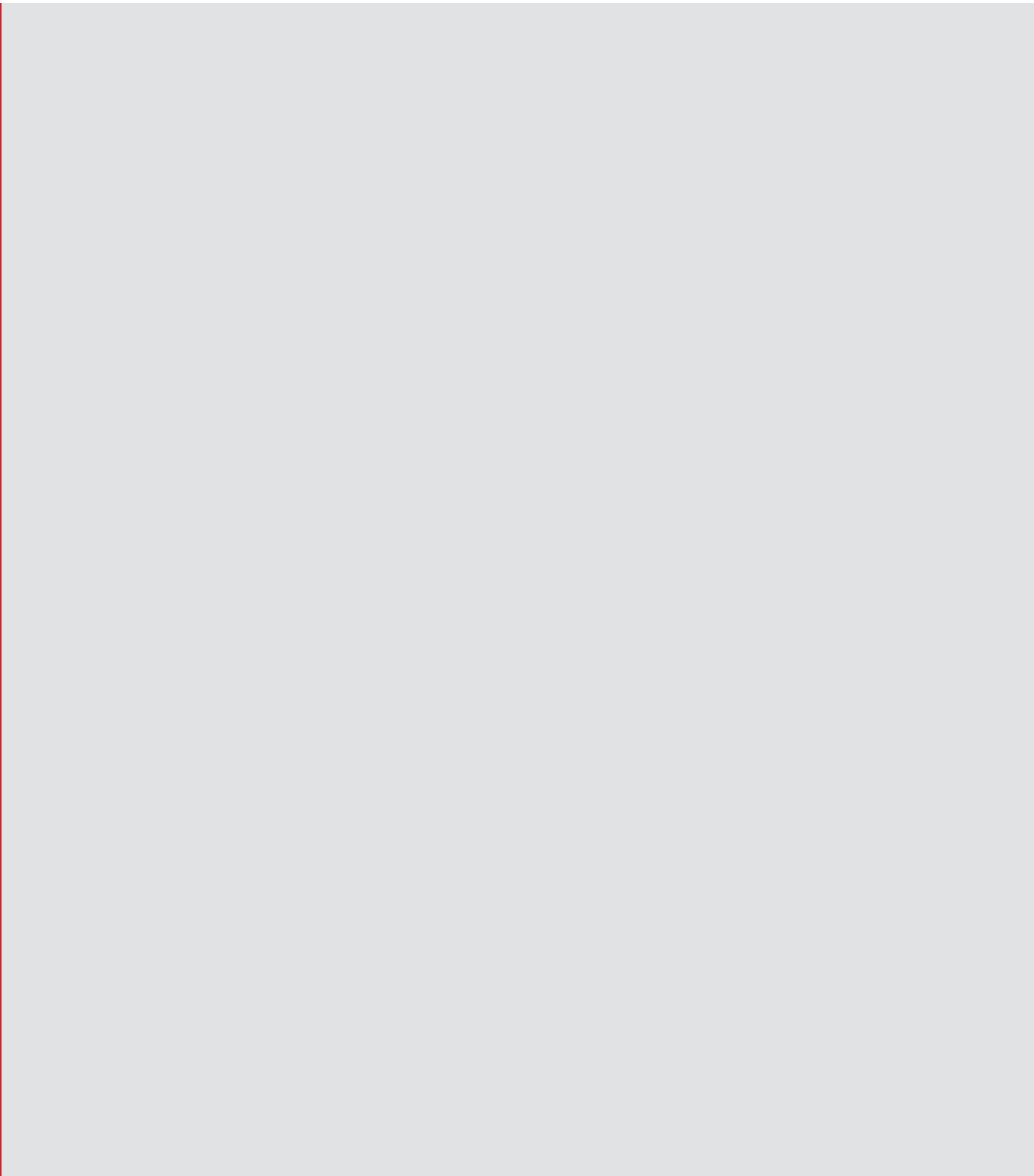
Performans Göstergesi

Gerçekleştirilen toplantı sayısı - Düzenlenen toplantılara katılım sağlayan kişi sayısı - Risk haritaları çıktıklarına dayalı olarak hazırlanan plan/program/proje sayısı

Süre

2023-2025

UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME

1. KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE IV. ULUSAL EYLEM PLANININ UYGULANMASI İLE İZLEME VE DEĞERLENDİRMESİ

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı (2021-2025) KSGM koordinasyonunda, Eylem Planı'nda sorumluluğu belirlenen kurum ve kuruluşların katkı ve destekleriyle yürütülecektir.

Ulusal Eylem Planı'nda yer verilen faaliyetlerin izlenmesine ilişkin KSGM tarafından bir raporlama formatı oluşturulacaktır. Belirlenen raporlama formatı çerçevesinde Eylem Planı'nda sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlar hazırlayacakları raporları, yılda bir kez KSGM'ye göndereceklerdir. Sorumlu kuruluşların sunduğu raporlar, KSGM tarafından derlenerek, "**Yıllık İzleme Raporu**" hazırlanacak ve Bakanlığın internet sayfasında yayınlanacaktır.

KSGM koordinasyonunda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı başkanlığında kurum ve kuruluşların üst düzey temsilcilerinin katılımı ile yılda bir kez toplanan "**Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi**", Yıllık İzleme Raporu'na dayanarak Eylem Planı'nın yıllık değerlendirmesini yapacaktır.

Eylem Planı'nın izlenmesinde ihtiyaç duyulması halinde KSGM tarafından geçici veya sürekli çalışma grupları oluşturulabilecektir.

2. İZLEME VE DEĞERLENDİRME GÖSTERGELERİ

Ulusal Eylem Planı uygulamasının etkin olarak izlenmesi ve değerlendirilmesinin sağlanması amacıyla gösterge setleri hazırlanmıştır. Hazırlanan farklı düzeydeki gösterge setleri, Eylem Planı'nın uygulama dönemi içerisinde farklı aşamalarda kullanılacaktır. Göstergelerden bir kısmı Eylem Planı'nın uygulanma aşamasında sürecin değerlendirilmesi amacıyla yapılacak izleme faaliyetlerinde faydalanmak üzere geliştirilmiştir. Diğer bir kısmı ise Eylem Planı'nın sonuç ve etkilerinin değerlendirilmesinde kullanılacak göstergelerden oluşmaktadır.

Eylem Planı'nın uygulanma sürecinde kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin aşağıdaki parametreler "İzleme Göstergesi" olarak belirlenmiştir. Düzey ve türüne göre gösterge sayıları şu şekildedir:

- ◆ Amaç düzeyinde **9 gösterge**
- ◆ Hedef düzeyinde **17 gösterge**

Tablo 1. Amaç Düzeyi İzleme ve Değerlendirme Göstergeleri (Etki Göstergeleri)

Kodu	Düzeyi	Türü	Gösterge	Son Değer	2021	2022	2023	2024	2025	Veri Kaynağı	Açıklama
A-1	Amaç	Etki	Son 12 ay içerisinde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin fiziksel ve/veya cinsel şiddetine maruz kalan 15-59 yaş arası kadın ve kız çocuklarının oranı	%11,0						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması'ndan elde edilecektir.
A-2	Amaç	Etki	Son 12 ay içerisinde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin fiziksel şiddetine maruz kalan 15-59 yaş arası kadın ve kız çocuklarının oranı	%8,2						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması'ndan elde edilecektir.
A-3	Amaç	Etki	Son 12 ay içerisinde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin cinsel şiddetine maruz kalan 15-59 yaş arası kadın ve kız çocuklarının oranı	%5,3						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması'ndan elde edilecektir.
A-4	Amaç	Etki	Son 12 ay içerisinde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin psikolojik/duygusal şiddetine maruz kalan 15-59 yaş arası kadın ve kız çocuklarının oranı	%25,7						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması'ndan elde edilecektir.
A-5	Amaç	Etki	Son 12 ay içerisinde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin ekonomik şiddetine maruz kalan 15-59 yaş arası kadın ve kız çocuklarının oranı	%14,6						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması'ndan elde edilecektir.
A-6	Amaç	Etki	Son 12 ay içerisinde eşi veya birlikte olduğu erkek dışındaki biri tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalan 15-59 yaş arası kadın ve kız çocuklarının oranı	-						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması'ndan elde edilecektir.
A-7	Amaç	Etki	Son 12 ay içerisinde en az bir kez ısrarlı takip davranışına maruz kalan kadın oranı	-						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması'ndan elde edilecektir.
A-8	Amaç	Etki	Son 12 aylık dönem içerisinde 1 milyon kadın nüfus başına düşen kasten öldürülen kadın sayısı	9,1						İdari Kayıt	Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı idari kayıtlarından elde edilecektir.
A-9	Amaç	Etki	Son 12 aylık dönem içerisinde 1 milyon kadın nüfus başına düşen yakın partneri ya da aile bireyi tarafından kasten öldürülen kadın sayısı	5,8						İdari Kayıt	Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı idari kayıtlarından elde edilecektir.

Tablo 2. Hedef Düzeyi İzleme ve Değerlendirme Göstergeleri (Sonuç Göstergeleri)

Kod	Düzyey	Tür	Gösterge	Son Değer	2021	2022	2023	2024	2025	Veri Kaynağı	Açıklama
H-1.1	Hedef	Sonuç	Yürürlükteki mevzuatın uygulanmasıyla, maruz kaldığı şiddetin sona erdiğini belirten şiddet mağdurlarının oranı	%75						Araştırma	6284 sayılı Kanun Etki Analizi Araştırması'ndan elde edilecektir.
H-1.2	Hedef	Sonuç	Yürürlükteki şiddetle mücadele mevzuatının kendi hayatları üzerinde "çok olumlu" veya "oldukça olumlu" etkisi olduğunu düşünen şiddet mağdurlarının oranı	%55						Araştırma	6284 sayılı Kanun Etki Analizi Araştırması'ndan elde edilecektir.
H-1.3	Hedef	Sonuç	Adli Görüşme Odalarından (AGO) ve Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüklerinden (ADM) faydalanan kadın sayısı	-						İdari Kayıt	Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı idari kayıtlarından elde edilecektir.
H-2.1	Hedef	Sonuç	Kadına yönelik şiddetle mücadele özelinde hazırlanan ulusal veya yerel ölçekli politika belgesi sayısı	83						İdari Kayıt	KSGM tarafından resmi yazışma yoluyla derlenecektir.
H-2.2	Hedef	Sonuç	Bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadele konusuna dair bölüm ya da faaliyet bulunduran ulusal, bölgesel veya yerel politika belgesi sayısı	-						İdari Kayıt	KSGM tarafından resmi yazışma yoluyla derlenecektir.
H-2.3	Hedef	Sonuç	Kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin ulusal veya yerel düzeyde yürütülen çalışmaların planlama, izleme ve değerlendirmesine dair gerçekleştirilen koordinasyon toplantılarının yıllık sayısı	167						İdari Kayıt	KSGM tarafından resmi yazışma yoluyla derlenecektir.
H-3.1	Hedef	Hedef	Kadına yönelik şiddetle mücadele özelinde adli, kolluk, sosyal hizmet ve ilgili diğer alanlarda uzmanlaşmış hizmet birimi sayısı	2071 (590'ı sosyal hizmet alanı)						İdari Kayıt	İlgili kurumların idari kayıtlarından elde edilerek KSGM tarafından derlenecektir.
H-3.2	Hedef	Hedef	Nüfusu 100 binden fazla olan belediyeler içerisinde KKE hizmete açan belediye oranı	%14						İdari Kayıt	Belediyelerin idari kayıtlarından elde edilerek KSGM tarafından derlenecektir.
H-3.3	Hedef	Sonuç	Kadına yönelik şiddetle mücadele özelinde uzmanlaşmış sosyal hizmet kuruluşlarından faydalanan kişi sayısı	276.590						İdari Kayıt	KSGM idari kayıtlarından elde edilecektir.

Kod	Düzye	Tür	Gösterge	Son Değer	2021	2022	2023	2024	2025	Veri Kaynağı	Açıklama
H-3.4	Hedef	Sonuç	Kadına yönelik şiddetle mücadele özelinde uzmanlaşmış sosyal hizmet kuruluşu başına düşen mesleki personel sayısı ortalaması	0,19						İdari Kayıt	KSGM idari kayıtlarından elde edilecektir.
H-3.5	Hedef	Sonuç	Şiddet faillerine yönelik hazırlanan uzmanlaşmış programlardan faydalanan kişi sayısı	-						İdari Kayıt	KSGM idari kayıtlarından elde edilecektir.
H-4.1	Hedef	Sonuç	KADES Uygulaması indirilme sayısı	2.340.971						İdari Kayıt	İçişleri Bakanlığı idari kayıtlarından elde edilecektir.
H-4.1	Hedef	Sonuç	Kadına yönelik şiddetin hiçbir gerekçe ile kabul edilemez olduğu fikrine katılan 15 yaş üstü kadın oranı	%57,8						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması veya toplumun kadına yönelik şiddet algısının incelenmesine ilişkin gerçekleştirilecek ulusal ölçekli diğer araştırmalardan elde edilecektir.
H-5.1	Hedef	Sonuç	Kadına yönelik şiddetin hiçbir gerekçe ile kabul edilemez olduğu fikrine katılan 15 yaş üstü erkek oranı	-						Araştırma	Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması veya toplumun kadına yönelik şiddet algısının incelenmesine ilişkin gerçekleştirilecek ulusal ölçekli diğer araştırmalardan elde edilecektir.
H-5.2	Hedef	Sonuç	Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Veri Tabanına taraf olan kurum ve kuruluş sayısı	4						İdari Kayıt	KSGM idari kayıtlarından elde edilecek ve/veya KSGM tarafından derlenecektir.
H-5.3	Hedef	Sonuç	Kadına yönelik şiddet olgusu ve bununla mücadele konusunda Eylem Planının uygulanma dönemi içerisinde yürütülen bilimsel araştırma sayısı (tez çalışmaları da dâhil)	252 (Araştırma Makalesi ve Derleme) 153 (Tez)						İdari Kayıt	YÖK ve TÜBİTAK (ULAKBİM Dergipark) kayıtlarından elde edilecektir. (Son 5 yıllık başlık taraması; Anahtar Kelimeler: "kadına karşı şiddet" / "kadına yönelik şiddet" / "kadın cinayeti" / "kadın cinayetleri")
H-5.3	Hedef	Sonuç	Eylem planı dönemi içerisinde il/bölge/ülke düzeyinde gerçekleştirilen risk haritalama çalışması sayısı	5						İdari Kayıt	KSGM tarafından resmi yazışma yoluyla derlenecektir.

KAYNAKÇA

- 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, (2012), <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6284.pdf>
- Adalet Bakanlığı, (2019), "Yargı Reformu Stratejisi", https://sgb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/23122019162931YRS_TR.pdf
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, (2019), "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı (2020-2021)", <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/33061/koordinasyon-plani-v13-1.pdf>
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, "Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ve II. Aşama Eylem Planı (2019-2021)", <https://ailevecalisma.gov.tr/media/30906/roman-vatandaslara-yonelik-ii-asama-eylem-pl.pdf>
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü, "Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı", https://ailevecalisma.gov.tr/media/53623/cocuk_isciligi-ulusal-programi.pdf
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, (2016), "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020)", <https://www.ailevecalisma.gov.tr/uploads/ksgm/uploads/pages/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-plani/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-plani-2016-2020-icin-tiklayiniz.pdf>
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (2018), "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)", <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/6315/kad%C4%B1n%C4%B1n-gue%C3%A7lenmesi-strajesi-belgesi-ve-eylem-plan%C4%B1-2018-2023.pdf>
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi, (2014), "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/KKSA-TRAnaRaporKitap26Mart.pdf>
- Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA), (2014), "Gender Based Violence Against Women Survey Dataset", <https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/survey-data-explorer-violence-against-women-survey>
- Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (EIGE), (2017), "Cyber violence against women and girls", <https://eige.europa.eu/publications/cyber-violence-against-women-and-girls>
- Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (EIGE), (2020), "Cinsiyet Eşitliği Endeksi", <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/about>
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı, (2014), <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/03/20140301-2-1.pdf>
- Avrupa Konseyi, (2002), "Kadınların Şiddete Karşı Korunmasına İlişkin Tavsiye Kararı Rec (2002) 5 ve İzahat Belgesi", http://www.ceidizleme.org/ekutuphaneresim/dosya/461_1.pdf
- Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), (2008), "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf>
- Birleşmiş Milletler, (1948), "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi", <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insan-haklari/pdf01/203-208.pdf>

- Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü (UNDESA), (2020), "World's Women 2020". <https://undesa.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=50dd1b2d6167437693178836261522e6#>
- Birleşmiş Milletler, (2008), "63/155 Sayılı Tavsiye Kararı", https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/belge/uluslararasi_belgeler/,
- Birleşmiş Milletler, (1993), "Kadınlara Karşı Şiddetin Tasfiye Edilmesine Dair Bildiri", https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/belge/uluslararasi_belgeler/kadina_karsi_siddet/BM
- Birleşmiş Milletler İstatistik Birimi (UNSTATS), (2017), "Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development" [https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/#:~:text=The%20global%20indicator%20framework%20includes,different%20targets%20\(see%20below\)](https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/#:~:text=The%20global%20indicator%20framework%20includes,different%20targets%20(see%20below))
- Birleşmiş Milletler İstatistik Birimi (UNSTATS), (2017), "Minimum Cinsiyet Göstergeleri", <https://www.un.org/development/desa/capacity-development/tools/tool/portal-on-minimum-set-of-gender-indicators/#:~:text=The%20Minimum%20Set%20of%20Gender%20Indicators%20was%20agreed%20by%20the,and%20laws%20on%20gender%20equality>
- Birleşmiş Milletler, (2015), "2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri", <http://www.surdurulebilir.kalkinma.gov.tr/amaclari/>
- Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), (2019), "Global Study On Homicide: Gender-related killing of women and girls". https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/Booklet_5.pdf
- Birleşmiş Milletler CEDAW Komitesi, "Adalet Erişim Konulu 33. Sayılı Tavsiye Kararı", https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/CEDAW_C_GC_33_7767_E.pdf
- Birleşmiş Milletler CEDAW Komitesi, (2017), "Kadınlara Yönelik Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete İlişkin 35 sayılı Genel Tavsiye", 14 Temmuz 2017, <http://kadinininsanhaklari.org/wp-content/uploads/2018/08/CEDAW-General-Recommendation-35-%C3%A7eviri-Nazan-Moro%C4%9Flu.pdf>
- Birleşmiş Milletler, (1992), "CEDAW 19 Sayılı Tavsiye Kararı", https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/INT_CEDAW_GEC_3731_E.pdf
- Birleşmiş Milletler, (1989), "CEDAW 12 Sayılı Tavsiye Kararı", <http://kadininstatusu.aile.gov.tr/kaynak/uluslararasi-belgeler/kuruluslar/uluslararasi-belgeler>
- Birleşmiş Milletler, (1999), "CEDAW Genel Tavsiyeler No: 24. Kadınlar ve Sağlık", https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/INT_CEDAW_GEC_4738_E.pdf
- Birleşmiş Milletler, (1995), "Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu", <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/docs/pekin.pdf>
- CoE Parliamentary Assembly, (2006), "Res 1512 Parliaments united in combating domestic violence against women", <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-EN.asp?FileID=17464&lang=EN>
- CoE Parliamentary Assembly, (2008), "Res 1635 Combating violence against women: towards a Council of Avrupa convention", <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-EN.asp?FileID=17682&lang=EN>

- CoE Parliamentary Assembly, (2009), "Res 1691 Rape of women, including marital rape", <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-EN.asp?FileID=17784&lang=EN>
- CoE Parliamentary Assembly, (2009), "Res 1887 Rape of women, including marital rape", <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-DocDetails-EN.asp?FileID=17787&lang=EN>
- Cybercrime Convention Committee, (2018), "Mapping study on cyberviolence with recommendations adopted by the T-CY on 9 July 2018", s. 23-24.
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, (2021), "2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı", https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/10/2021-Y%C4%B1l%C4%B1-Cumhurba%C5%9Fkanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1-Y%C4%B1l%C4%B1k-Program%C4%B1-Bask%C4%B1_Son.pdf
- Çetiner, G., (2006)., "Aile İçi Şiddet Yaşayan Kadınlarda Cinsel Sorunlar ve İntihar Olasılığı", Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, s.8.
- Çocuk ve Kadına Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler konulu 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi, (2006), <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/07/20060704-12.htm>
- EUROSTAT, (2020), "Intentional homicide victims by victim-offender relationship and sex - number and rate for the relevant sex group", <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>
- European Union Agency for Fundamental Rights (FRA), (2014), "Violence Against Women: an EU-Wide Survey", https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf
- Hatipoğlu Aydın, Duygu, (2015), "Kadınların Adalete Erişimi", Ankara Barosu Dergisi, <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2015-4/4.pdf>
- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, (2018), "Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı (2018-2023)", <https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/Yayinlar/UYUM-STRATEJI/Uyum-Strateji-Belgesi-ve-Ulusal-Eylem-Plani.pdf>
- Millî Eğitim Bakanlığı, (2018), "MEB 2023 Eğitim Vizyonu", <http://2023vizyonu.meb.gov.tr/>
- On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023), <http://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/07/On-Birinci-Kalkinma-Plani.pdf>
- Polis Akademisi, (2019), "Dünyada ve Türkiye’de Kadın Cinayetleri 2016-2017-2018 Verileri ve Analizler Raporu" https://pa.edu.tr/Upload/editor/files/Kadin_Cinayetleri_Rapor.pdf
- Sağlık Bakanlığı, (2019), "Davranışsal Bağımlılıklar ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2019-2023)", https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/Ruh_Sagligi_Db/eylem_plani/Davranissal_Bagimlilikler_Ile_Mucadele_Ulusal_Strateji_Belgesi_ve_Eylem_Planı_2019-2023.pdf
- Sağlık Bakanlığı, (2018), "Uyusturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)", https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/tutun-mucadele-bagimlilik-db/Uyusturucu/2018-2023_Uyusturucu_ile_Mucadele_Ulusal_Strateji_Belgesi_ve_Eylem_Planı.pdf?type=file
- Sylvia Walby, "The Cost of Domestic Violence: Up-date 2009", UNESCO Chair in Gender Research Lancaster University, Page: 9, <http://www.lancs.ac.uk/fass/sociology/profiles/34/>

- Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), (2015), "Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu Raporu",
- Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, "Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi", <https://www.tgc.org.tr/bildirgeler/t%C3%BCrkiye-gazetecilik-hak-ve-sorumluluk-bildirgesi.html>
- UNESCO, (2015), "Final report of the Broadband Commission Working Group on Gender: Combatting Online Violence Against Women & Girls: A Worldwide Wake-up Call", <https://en.unesco.org/sites/default/files/highlightdocumentenglish.pdf>
- United Nations (UN), (2017), "General recommendation No. 35 on gender-based violence against women, updating general recommendation No. 19", <https://digitallibrary.un.org/record/1305057>
- United Nations, (2015), "The World's Women 2015: Trends and Statistics", New York: United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division. Sales No. E.15.XVII.8, <https://unstats.un.org/unsd/gender/chapter6/chapter6.html>
- United Nations Development Programme (UNDP), (2019), "Overview Human Development Report 2019 Beyond income, beyond averages, beyond today: Inequalities in human development in the 21st century", https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/library/human_development/hdr2019.html
- UN Woman, (2012), "Handbook For National Action Plans On Violence Against Woman", <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2011/6/handbook-for-national-action-plans-on-violence-against-women#view>
- UN WOMEN, (2012), "Handbook For Legislation On Violence Against Women", <https://www.un.org/sexualviolenceinconflict/wp-content/uploads/2019/06/report/handbook-for-legislation-on-violence-against-women/Handbook-for-legislation-on-violence-against-women.pdf>
- UN WOMEN, (2016), "Guidance Notes Law and Policies".
- UN WOMEN, "Virtual Knowledge Centre to End Violence Against Women and Girls, "Legislation", <https://www.endvawnow.org/en/modules/view/8-legislation.html>
- World Health Organization (WHO), (2013), "Global and regional estimates of violence against women: prevalence and health effects of intimate partner violence and non-partner sexual violence", http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/85241/1/WHO_RHR_HRP_13.06_eng.pdf?ua=1
- World Health Organization (WHO), (2010), "Violence Prevention The Evidence", https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/4th_milestones_meeting/publications/en/
- World Health Organization (WHO), (2019), "Violence against women: Intimate partner and sexual violence against women", Geneva(WHO/RHR/19.16).
- WHO, LSHTM, SAMRC, (2013), "Global and regional estimates for violence against women: prevalence and health burden of intimate partner violence and non-partner sexual violence", Geneva: WHO, 2013. https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/85239/9789241564625_eng.pdf;jsessionid=4F02B4E-3746F31A309CDAA10DC2B4D85?sequence=1
- Word Bank, (2020), "Women, Business and the Law", https://wbl.worldbank.org/en/data/exploretopics/wbl_gm

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

www.aile.gov.tr
www.aile.gov.tr/ksgm
0312 705 91 77 / 78